

Robert Ludlum

Matlocki dokument

22. aprill 1972. Nimrod võitis! See on kohutav, aga ta võitis! Ta saatis mulle kaks ajaleheväljalõiget. Kummaski on jutt liiga suure ulmastiannuse sissevõtmise tagajärjel surnud üliõpilasest. Ühest Cambridge'i tüdrukust ja Trinity poistist. Ta ütleb, et jätkab iga nädal selle nimekirja täiendamist, kui ma talle märkmeid ei anna... Pauli vangid hukatakse!... — Ta tuleb peatada! Aga kuidas? Mida ma teha saan?... Mul on üks plaan, aga ma ei tea, kas see mul õnnestub — ma püüan märkmeid fabrikseerida. Päevikut alles jätta. See läheb raskeks — mu käed värisevad mõnikord nii väga! Kas ma tulen toime? — Ma pean. Ma ütlesin, et annan korraka ainult mõned lehed. Oma enese kaitseks. Huvitav, kas ta nõustub sellega?

R. Ludlum • Matlocki dokument

Robert Ludlum

Matlocki dokument

NIMROD

Robert Ludlum

Matlocki dokument

Inglise keelest tõlkinud
Ralf Toming

TALLINN
„OLION“
1990

Kujundanud A. Tali

Pühendatud Patile ja Bil-
lile. Muistne Bagdhivi
õpetussõna ütleb: „Kui
hiiglased heidavad varju,
siis looda, et see langeb ka
sinu peale.“ Need kaks
Macellit on hiiglased!

Üks

Loring väljus Kohtuministeeriumi kõrvaluksest ja vaatas taksot otsides ringi. Oli kevadine reedeõhtupoolik, kell oli peaaegu pool kuus ja Washingtoni tänavad olid kohutavalt ummistunud. Loring seisis kõnnitee äärel ja hoidis vasakut kätt püsti, lootes kõige paremat. Ta oli juba valmis oma jõupingutusest loobuma, kui tema ees peatus auto, mis oli kolmkümmend jalga eemal sõitja peale võtnud.

„Kas ida poole, mister? Istuge sisse. See džentelmen ütles, et ta ei pane pahaks.“

Loring tundis niisugustel juhtudel alati piinlikkust. Ta tõmbas alateadlikult parema käsivarre tagasi, et käis kataks võimalikult suure osa käest ja varjaks peenikest musta ketti, mis ümbritses tema rannet ning oli kinnitatud portfellisanga külge.

„Ei, suur tänu. Mul on vaja järgmisel nurgal lõunasse pöörata.“

Ta ootas, kuni takso oli uuesti liiklusvoolu sisenenud, ja jätkas siis oma tulutut signaliseerimist.

Tavaliselt oli tema vaim niisugustes tingimustes alati virge ja ta tundis ennast olevat valmis konkurentidega võistlema. Ta heitis sellistel juhtudel pilke mõlemas suunas, otsides taksosid, millest sõitjad valmistusid väljuma, ja pidas silmas tänavanurki, et õigel ajal märgata mõnda tuhmilt põlevat katusetuld, mis tähendas, et autot oli võimalik üürida, kui küllalt kiiresti joosti.

Täna aga ei olnud Ralph Loringil jooksutuju. Sellel reedel sel päeval painas teda kohutav reaalsus. Ta oli äsja näinud pealt, kuidas üks mees surma mõisteti. Mees, kellega ta polnud kunagi kohtunud, aga kellest ta teadis üsna palju. Pahaaimamatu kolmekümne kolme aastane mees, kes elas ja töötas

neljasaja miili kaugusel asuvas väikeses Uus-Inglismaa linnas ning kellel polnud aimu Loringi olemasolust ja hoopiski mitte Kohtuministeeriumi huvist tema vastu.

Loring pöördus mälu ikka ja jälle tagasi suurde nõupidamisruumi, kus koguka neljakandilise laua ääres olid istunud mehed, kes selle surmaotsuse langetasid.

Tema oli tarmukalt vastu vaieldud. See oli kõige vähem, mida ta oli saanud teha mehe heaks, kellega ta polnud kunagi kohtunud ja keda nii peenelt manööverdati nii väljapääsmatusse olukorda.

„Kas ma tohin teile meenutada, mr. Loring,” ütles üks kohtuministri abi, kunagine mereväeprokurör, „et igasuguses lahinguolukorras on tegemist riskiga. Teatav kaotuste protsent nähakse ette.”

„Olukord on teistsugune. See mees pole ette valmistatud. Ta ei tea, kes või kus on vaenlane. Kuidas ta saaks seda teada? Me ise ka ei tea.”

„Just nimelt.” Sõnavõtja oli teine ministriabi, kes oli pärit mingisuguse korporatsiooni juriidilisest osakonnast — mees, kellele meeldisid komiteede istungid ja kes Loringi arvates ei olnud nendeta suuteline ühtki otsust langetama. „Meie subjekt on väga mobiilne. Vaadake psühholoogilist profiili: „Puudustega, aga äärmiselt mobiilne.” Täpselt nii on öeldud. Valik on loogiliselt õige.”

„Puudustega, aga mobiilne!” Taeva pärast, mis tähendus sel on? Kas mina tohin komiteele meenutada, et ma olen viisteist aastat välitööd teinud? Psühholoogilised profiilid pole muud kui ainult abivahendid, nad võivad olla nii õiged kui ka valed. Niisama hästi võiksin ma enesele võtta vastutuse NASA matemaatika eest kui saata infiltratsiooni probleemiga tegelema mehe, keda ma põhjalikult ei tunne.”

Komitee esimees, oma ala professionaal, andis Loringile vastuse.

„Ma saan teie kahtlustest aru; normaalsetes tingimustes oleksin ma teiega nõus. Aga tingimused pole normaalsed. Meil on ainult kolm nädalat aega. See asjaolu ei võimalda tavalisi ettevaatusabinõusid rakendada.”

„See on risk, millele me peame välja minema,” ütles endine mereväeprokurör paavstliku tooniga.

„Teie sellele välja ei lähe,” vastas Loring.

„Kas te soovite, et teid selle kontakti loomisest vabastaks?” Komitee esimees tegi ettepaneku täiesti siiralt.

„Ei, söör. Ma loon selle. Vastu tahtmist. Mida palun protokollida.”

„On veel üks asi, enne kui me istungi lõpetame.” Korporatsioonivadokaat nõjatus lauale. „Ja see tuleb kõige kõrge-

mall poolt. Me kõik saame aru, et meie subjektil on olemas motivatsioon. Profiil näitab seda selgesti. Aga selge peab olema ka see, et igasugune abi, mida subjekt meie komiteele annab, peab olema vabatahtlik. See on meie õrn koht. Me ei saa, ma kordan, me ei saa vastutust enda peale võtta. Kui võimalik, siis peaksid dokumendid näitama, et subjekt tuli meie juurde.”

Ralph Loring oli sellest mehest tülgaastunult eemale pöördunud.

Kui üldse midagi, siis oli liiklus nüüd veel tihedam. Loring oli juba peaaegu otsustanud jalgsi oma rohkem kui kahekümne kvartali kaugusel asuvasse korterisse minna, aga siis peatus tema ees valge „Volvo”.

„Tule sisse! Sa näed rumal välja, kui sa niimoodi kätt pisti hoiad.”

„Oh, sina oled. Suur tänu.” Loring avas ukse, libistas enese väikesele eesistmele ja võttis portfelli sülle. Rannet ümbritsevat peenikest musta ketti polnud tal mingit põhjust varjata. Ka Cranston oli väliagent, meretaguste marsruutide spetsialist. Cranston oli teinud enamiku ettevalmistustööst operatsioonile, mis nüüd oli Loringi ülesanne.

„Istung oli pikk. Kas tulemusi oli?”

„Roheline tee.”

„Aeg ka juba.”

„Kaks ministriabi ja murelik sõnum Valgest Majast panid asja käima.”

„Väga hea. Geoosakond sai täna hommikul Vahemere jõududele uusimaid andmeid. Tegemist on tõesti marsruutide massilise muutumisega. See on kinnitust leidnud. Põhjas Ankara ja Konya ümbruses, Sidi Barrani ja Rosette'i piirkonnas, isegi Alžeerias vähendatakse süstemaatiliselt toodangut. See teeb asjad väga raskeks.”

„Mida põrgut te siis tahate? Minu arvates oli eesmärk need marsruudid ära lõigata. Teie, mehed, ei ole ka ilalgi rahul.”

„Sina samuti poleks. Me saame kontrollida marsruute, millest me midagi teame; aga mida kuradit teame me niisugustest kohtadest, nagu... Porto Belocruz, Pilcomayo, pool tosinat häädamatut nime Paraguays, Brasiilias ja Guyanas? See on hoopis uus mäng, Ralph.”

„Kutsuge appi Lõuna-Ameerika spetsialistid. LKA kubiseb nendest.”

„Ei saa. Me ei tohi sealt isegi kaarte küsida.”

„See on totter.”

„See on spionaaž. Meie hoiame oma käed puhtad. Me mängime rangelt Interpoli reeglite järgi; ei mingeid trikke. Ma

arvasin, et sa tead seda."

"Tean küll," vastas Loring väsinult. „Aga totter on see ikkagi."

„Sina muretse Uus-Inglismaa pärast. Meie tegeleme pampadega või mis nad on."

„Uus-Inglismaa on üks kuradima mikrokosmos. Just see ajabki hirmu peale. Mis on saanud kõigist nendest tahumata tarade, jänki vaimsuse ja luuderohu mattunud telliskivimüüride poeetilistest kirjeldustest?"

„Poesia on nüüd uus. Sul tuleb sellega kaasa minna."

„Su osavõtlikkus on vapustav. Aitäh."

„Kõlab nii, nagu oleksid sa julguse kaotanud."

„Aega ei ole piisavalt..."

„Seda pole kunagi." Cranston suunas oma väikese auto kiiremale sõidurajale, kuid ainult selleks, et Nebraska avenüü ja Kaheksateistkümnenda tänava nurgal pudelikaela sattuda. Ta ohkas, lülitas käigu välja, kehtas õlgu ja jäi silmitsema tühja pilguga auto tuuleklaasi põrnitsevat Loringit. „Vähemalt on sul roheline tee. See on ka midagi."

„Igatahes. Aga vale personaliga."

„Oh... saan aru. Kas see on tema?" Cranston osutas peaga Loringi portfelli poole."

„Tema jah. Sünnimise päevast peale."

„Mis ta nimi on?"

„Matlock. James B. Matlock II. B tähendab Barbouri, väga vana perekonda — mõlemad perekonnad on väga vanad. James Matlock, humanitaarteaduste bakalaureus ja magister, filosoofiadoktor. Juhtiv autoriteet Elizabethi-aegset kirjandust kujundanud sotsiaalsete ja poliitiliste mõjude alal. Mis sa sellest arvad?"

„Jeesus! Kas see on tema kvalifikatsioon? Kus ta hakkab küsimusi esitama? Pensionile läinud professorite teeõhtutel?"

„Ei. Sellega on kõik korras; ta on küllalt noor. Tema kvalifikatsioon seisneb selles, mille kohta julgeolekumehed ütlevad „puudustega, aga äärmiselt mobiilne". Kas pole ilus ütlus?"

„Vaimustav. Mida see tähendab?"

„See peab kirjeldama mitte just eriti kena meest. Meest, kes arvatavasti on saanud sõjaväeteenistusest halva iseloomustuse või on lahutatud — ma olen kindel, et tegemist on sõjaväega —, aga kes sellest ületamatust tõkkest hoolimata meeldib paljudele väga hästi."

„Mulle ta juba meeldib."

„See ongi mu probleem. Mulle meeldib ta ka."

Mõlemad mehed jäid vaht. Oli ilmne, et Cranstonil olid küllalt pikaajalised kogemused mõistmaks, millal tema kol-

leegil oli tarvis enesel mõelda. Jõuda ise teatavatele otsustele või järeldustele. Enamasti oli see kerge.

Ralph Loring mõtles mehest, kelle elukäigu kohta tema portfellis sisaldusid nii üksikasjalikud, paarikümnest allikast hangitud andmed. James Barbour Matlock oli selle mehe nimi, aga nime taga peituvast inimesest ei kujunenud selget pilti. Ja see tegi Loringile muret; Matlocki elu olid kujundanud häirivad, isegi põrutavad vastuoksused.

Ta oli New Yorgi osariigis Scarsdale'is mugavat vanaduspõlve veetvate eakate, tohutult rikaste vanemate ainus ellulanud poeg. Tema haridustee oli idaosariikide väljakujunenud süsteemile iseloomulik: õpingud Andoveris ja Amherstis andsid talle sobiva ettevalmistuse Manhattanil pankuri, maakleri või reklaamiagendina tegutsemiseks. Tema kolledžieelses ega kolledžiaegses elus ei vihjanud miski sellest skeemist kõrvalekaldumisele. Abiellumine ühe seltskondlikult silmapaistva Greenwichi tütarlapsiga näis tegelikult seda kinnitavat.

Aga siis hakkasid James Barbour Matlockiga juhtuma asjad, millest Loring oleks tahtnud aru saada. Kõigepealt tuli sõjaväeteenistus.

Oli kuuekümnendate aastate algus ja lihtne nõustumine kuus kuud pikema teenistusajaga oleks Matlockil võimaldanud kusagil — kui arvestada tema perekonna sidemeid, siis kõige tõenäolisemalt Washingtonis või New Yorgis — varustusohvitserina mugavalt laua taga istuda. Selle asemel sarnanes tema teenistuskiri tänavapoisi omaga: rida distsipliinirikumisi ja vastuhakke tõi kaasa tema saatmise kõige vähem soovitatavasse kohta — Vietnami, kus üha laienes vaenutegevus. Ja Mekongi deltas oli tema sõjaväeline käitumine niisugune, et ta anti kaks korda sõjakohtu alla.

Ometi ei paistnud tema tegude taga olevat ideoloogilisi motive, vaid ainult osaline või täielik kohanematus.

Tema naasmisega tsiviilellu kaasnesid jätkuvad lahkkelid algul vanemate ja seejärel naisega. Juhtus midagi seletamatut. James Barbour Matlock, kelle akadeemiline karjäär oli olnud džentelmenlik, kuid vaevalt hiilgav, üüris enesele Morning-side Heightsis väikese korteri ja asus Columbia ülikoolis akadeemilisi kraade taotlema.

Naine pidas vastu kolm ja pool kuud, laskis enese siis vaikselt lahutada ning kadus kiiresti Matlocki elust.

Mitme järgmise aasta kohta oli materjal monotoonne. Parandamatust Matlockist oli kujunemas õpetlane Matlock. Ta töötas aasta ringi ning sai neljateistkümnene kuuga magistrikraadi ja kaitses kaks aastat hiljem doktoriväitekirja. Toimus mõningane leppimine vanematega ning ta alustas tööd

Connecticuti osariigis asuva Carlyle'i ülikooli anglistikateaduskonnas. Tollest ajast peale oli Matlock avaldanud raamatuid ja artikleid ning omandanud akadeemilistes ringkondades kadestusväärse maine. Ta oli ilmselt populaarne — „äärmiselt mobiilne“ (pagana tobe väljend) — ja mõõdukalt jõukas ning temas polnud nähtavasti ühtki antagonistlikku joont, mis olid ilmnenud tema vaenulikel aastatel. Rahulolematuseks oli tal muidugi ka neetult vähe põhjust, mõtles Loring. James Barbour Matlock II oli oma elu kenasse rutiini seadnud; suur tänu, tal oli kõik olemas, tütarlaps kaasa arvatud. Momen-dil oli tal diskreetne vahekord Patricia Ballantyne'i nime-lise doktorandiga. Nad ei elanud koos, kuid olid andmete kohaselt armusuhetes. Nii palju kui oli võimalik otsustada, polnud neil siiski plaanis abielu. Tütarlaps oli lõpetamas dok-torantuuri arheoloogia alal ning teda ootas tosin võimalust sõita kaugetele maadele ja tuua päevavalgele tundmatuid fakte. Patricia Ballantyne ei pidanud abielust lugu; olemasolevate andmete järgi mitte.

Aga kuidas oli Matlockiga? mõtles Ralph Loring. Mida ütlesid faktid talle Matlocki kohta? Kuidas said need valikut õigustada?

Need ei õigustanud seda. Nad ei saanud seda õigustada. Ainult treenitud professionaal võis kujunenud olukorras toime tulla. Probleemid olid liiga keerukad, amatööri jaoks liiga täis lõkse.

Kohutav ironia seisnes selles, et kui Matlock tegi vigu ja langes lõksudesse, võis ta palju kiiremini saavutada palju rohkem kui ükski professionaal.

Ja seda tehes kaotada elu.

„Mis paneb teid kõiki arvama, et ta nõustub?“ Cranston lähenes Loringi korterile ega suutnud oma uudishimu enam vaos hoida.

„Mis? Vabanda, mis sa ütlesid?“

„Missugune on subjekti nõusoleku motiiv? Miks peaks ta nõustuma?“

„Noorem vend. Tegelikult kümme aastat noorem. Vanemad on üsna vanad. Väga rikkad, väga enesestõmbunud. See Matlock peab ennast vastutavaks.“

„Mille eest?“

„Venna surma eest. Vend tappis enese kolm aastat tagasi ülemäärase heroiniannusega.“

Ralph Loring sõitis oma üüriautoga aeglaselt piki laia puudega ääristatud tänavat, mööda suurtest vanadest majadest, mille ees laiusid hästi pügatud muruplatsid. Mõned neist maja-

dest olid korporatsioonihooned, kuid viimaseid oli nüüd palju vähem kui kümme aastat tagasi. Viiekümnendate aastate ja kuuekümnendate aastate alguse sotsiaalne eksklusiivsus oli kaduma hakanud. Mõnel kogukal ehitisel oli nüüd uus nimi: „Parlament“, „Veevalaja“ (loomulikult), „Aafrika Alamkoda“, „Warwick“, „Lumumba Hall“.

Connecticuti osariigi Carlyle'i ülikool oli üks Uus-Inglismaa maastikule iseloomulikest keskmise suurusega „pres-tiizülikoolidest“. Selle juhtkond eesotsas hiilgava rektori dr. Adrian Sealfontiga oli tegevuses oma õppeasutuse rekonstrueerimisega, et seda kahekümnenda sajandi teise poolde tuua. Valtimatud protestid, vohavad habemed ja Aafrika-stuudiu-umid olid tasakaalus rahuliku rikkusega, klubijakkidega ja viiulilaste toetusel korraldatavate regattidega. *Hard rock* ja teaduskondade tantsuteeõhtud otsisid kobamisi võimalusi koos-eksisteerimiseks.

Säravas kevadises päikesevalguses rahulikku ülikoolikompe-let silmitsedes mõtles Loring, kui kujuteldamatu oli, et niisuguses kogukonnas võis eksisteerida mingi tõeline probleem.

Kindlasti mitte probleem, mis oli teda sinna toonud.

Ent ometi oli see probleem olemas.

Carlyle oli viitsütikuga pomm, mille plahvatus ähvardas nõuda erakordseid ohvreid. Ja Loring teadis, et plahvatus pidi vältimatult toimuma. Mis juhtus enne seda, polnud võimalik ennustada. Tema ülesanne oli luua parimad võima-likud tõenäosused. Kõige võti oli humanitaarteaduste bakalau-reus ja magister, filosoofiadoktor James Barbour Matlock.

Loring möödus meeldivast kahekorruselisest õppejõudude elamust, milles oli neli omaette sissekäiguga korterit. Elamut peeti üheks parimaks ning tavaliselt elasid selles võimekad noored perekonnad enne seda, kui piisav tööstaaž andis pere-konnapeale õiguse oma majale. Matlocki korter oli hoone läänesektiooni esimesel korrusel.

Loring tegi tiiru ümber kvartali ja peatas auto teisel pool tänavat diagonaalselt Matlocki ukse vastas. Kauaks ei saanud ta paigale jääda; ta pööras ennast istmel siia-sinna, silmitses autosid ja pühapäevahommikusi jalakäijaid ning jälgis, et keegi teda tähele ei paneks. See oli eluliselt tähtis. Matlocki ole korraldatud järelevalve toimiku kohaselt luges noor pro-fessor pühapäevahommikuti tavaliselt umbes kella kaheteist-kümneni ajalehti ning sõitis siis Carlyle'i põhjapoolsesse otsa, kus ühes doktorantidele reserveeritud korteritest elas Patricia Ballantyne. See tähendab, sinna sõitis ta juhul, kui tütarlaps polnud ööseks tema juurde jäänud. Siis läksid nad harilikult linnast välja lõunat sööma ning pöördusid pärast seda Mat-

locki korterisse tagasi või tegid sõidu lõuna poole, Hartfordi või New Havenisse. Oli muidugi variatsioone. Sageli veetsid Patricia Ballantyne ja Matlock koos nädalalõppe, registreerides ennast mehe ja naisena. Aga seekord mitte. Järelevalve oli seda kinnitanud.

Loring heitis pilgu oma käekellale. See näitas kaksteist nelikümmend, kuid Matlock viibis ikka veel oma korteris. Aeg hakkas napiks jääma. Mõne minuti pärast oodati Loringit Crescent Streetil maja nr. 217 juures. Seal pidi toimuma tema teine salajane sõidukivahetus.

Ta teadis, et Matlocki otsene füüsiline jälgimine polnud talle vajalik. Lõppude lõpuks oli ta ju põhjalikult lugenud toimikut, vaadanud kümneid fotosid ja isegi rääkinud lühidalt dr. Sealfontiga, Carlyle'i rektoriga. Kuid igal agendil olid omad töömeetodid ja tema tavatses subjekte enne kontakti loomist tundide kaupa jälgida. Mõned Kohtuministeeriumi kolleegid väitsid, et see andis talle võimutunde. Loring ise teadis ainult, et see andis talle kindlustunde.

Matlocki eesuks avanes ja sellest astus päikesevalgusse pikakasvuline mees. Ta kandis khakipükse, spordikingi ja kollakaspruuni rullkraega sviitrit. Loring nägi, et tal oli mõõdukalt hea välimus, tema näojooned olid teravad ning blondid juuksed võrdlemisi pikad. Ta kontrollis ukseelukku, pani ette päikeseprillid ja suundus mööda majaaärset kõnniteed sinna, kus Loringi arvates oli väike parkimisplats. Mõni minut hiljem ilmus sõiduteele James Matlocki sportauto „Triumph“.

Agent mõtiskles, et subjektil näis olevat parimat sorti meeldiv elu. Piisav sissetulek, ei mingit vastutust, huvipakkuv töö ja isegi mugav vahetõrjend ilusa tüdrukuga.

Loringit huvitas, kas kolm nädalat hiljem on James Barbour Matlocki jaoks kõik veel endine. Sest Matlocki maailm oli kuristikku varisemas.

Kaks

Matlock vajutas „Triumph'i“ gaasipedaali põhja ning madal auto hakkas vibreerima, kui spidomeetri osuti jõudis kuuekümne kahe miilini tunnis. Tegelikult polnud tal kiire — Pat Ballantyne ei pidanud kuhugi minema —, aga ta oli lihtsalt pahane. Nojah, õigupoolest mitte pahane; ainult ärritatud. Ta oli tavaliselt ikka ärritatud, kui talle oli kodust helistatud. Polnud oodata, et aeg selles midagi muudaks. Ka raha mitte, isegi kui tal kunagi oleks õnnestunud seda nimetamisväärselt teenida — niisugusel hulgal, mida tema isa oleks piisavaks pidanud. See, mis tema ärritust põhjustas, oli vane-

mate nõrdimusttekitav üleolevalt armulik heasoovlikkus. Ema ja isa vananedes süvenes see üha. Olukorraga leppimise asemel kasutasid nad seda ära. Nad nõudsid, et ta veedaks kevadise semestri vaheaja Scarsdale'is, kust tal oleks võimalik sõita koos isaga iga päev linna. Pankadesse, advokaatide juurde. Et valmistuda vältimatuteks sündmusteks, kui need peaksid kunagi toimuma.

„On palju asju, mida sul tuleb seedida, poeg,“ oli tema isa hauataguse häälega öelnud. „Sa tead, et sa ei ole just päris hästi ette valmistatud...“

„Sina oled ainus, kes meil veel on,“ oli ema öelnud ilma peatamiseta.

Matlock teadis, et nad nautisid oma eelseisvat märterlikku lahustumist siit maailmast. Nad olid elus midagi saavutanud — või vähemalt tema isa oli. Lõbustav asjaolu oli seejuures, et tema vanemad olid tugevad nagu koormamuulad ja hea tervisega nagu metshobused. Polnud kahtlust, et nad elavad temast kümneid aastaid kauem.

Tõde seisnes selles, et nende soov teda enda juures näha oli palju suurem kui tema soov seal viibida. Nii oli see olnud viimased kolm aastat, pärast Davidi surma Cape Codi poolsaarel. Oli võimalik, mõtles Matlock Pati korteri ees peatudes, et tema ärrituse juured peitusid tema enese süütundes. Ta polnud Davidi suhtes kunagi suutnud täielikult enesega leppida. Ta ei saanud seda iialgi teha.

Ja ta ei tahtnud kevadist semestri vaheajaga Scarsdale'is veeta. Ta ei tahtnud mälestusi. Tal oli nüüd keegi, kes aitas tal unustada hirmsaid aastaid — surma, armastuse puudumist ja kõhklusi. Ta oli lubanud Pati Saint Thomase saarele viia.

Maal asuva väikese restorani nimi oli „Irvik Kass“ ning nagu sellest võis järeldada, meenutas ta Inglismaa kõrtsi. Süüa sai seal hästi ja jooki valati heldelt ning need asjaolud olid sellest väljasõidukohast teinud Connecticuti elanike lemmiku. Matlock ja Pat olid lõpetanud oma teise „Verise Mary“ ning tellinud rostbiifi ja jorkširi pudingit. Ruumikas söögi- saalis viibis umbes tosin paari ja mitu perekonda. Nurgas istus üksik „The New York Timesi“ lugev mees, kes rongiga toole ja töölt koju sõitja kombel oli oma ajalehe pikuti kokku voltinud.

See on tõenäoliselt vihane isa, kes ootab hiljaks jäävat poega. Need tüübid on mulle tuttavad. Scarsdale'i rongis võib neid igal hommikul näha.

„Ta on liiga lõtv.“

Nad on õppinud pinget varjama. Ainult nende apteekrid

teavad. Gelusiil aitab neid."

"Tundemärgid on alati olemas, aga temal pole ühtegi. Ta näib enesega täiesti rahul olevat. Sa eksid."

"Sa lihtsalt ei tunne Scarsdale'i. Enesega rahulolu on registreeritud kaubamärk. Ilma selleta ei saa seal majagi osta."

"Kui me kord juba niisugustest asjadest räägime, siis mis sa kavatsed teha? Ma arvan tõsiselt, et Saint Thomas tuleks meil ära jätta."

"Mina seda ei arva. Talv oli karm; me oleme natuke päikesepaistet ära teeninud. Ja igal juhul on nad mõistmatud. Ma ei taha Matlocki manipulatsioonidest midagi teada saada; see on aja raiskamine. Ebatõenäolisel juhul, et nad üldse kunagi surevad, leidub teisi, kes hakkavad asju ajama."

"Me mõlemad jõudsime ju arusaamisele, et see on ainult ettekääne. Nad tahavad sind mõneks ajaks enda juurde. Minu arvates on liigutav, et nad seda niimoodi teevad."

"See ei ole liigutav, see on mu isa läbipaistev katse altkäemaksu anda. . . Vaata. Meie rongisõitja on ootamisest tüdinud." Ajalehte lugev üksik mees oli oma klaasi tühjaks rüübanud ja seletas ettekandjale, et ta ei telli lõunasööki. "Ma pakun sulle kümme viie vastu, et ta kujutles oma poja juukseid ja nahkjoppi — võib-olla paljaid jalgu — ja lihtsalt sattus paanikasse."

"Mulle tundub, et sul oleks hea meel, kui selle vaese mehega lugu nii oleks."

"Ei, ma olen liigagi osavõtlik. Ma ei talu mässuga kaasas käivaid tüütuid asjaolusid. Need panevad mu piimlikkust tundma."

"Sa oled väga naljakas inimene, reamees Matlock," ütles Pat Matlocki kuulsusetule sõjaväekarjäärile vihjates. "Kui me oleme söönud, siis sõidame Hartfordi. Seal jookseb üks hea film."

"Oh, mul on kahju, ma unustasin sulle öelda. Täna me ei saa. . . Sealfont helistas mulle hommikul ja kutsus mu õhtupoolikuks nõupidamisele. Ütles, et asi on tähtis."

"Mis see on?"

"Ma ei tea kindlalt. Võib-olla on Aafrika-stuudiumidega mingeid pahandusi. See Onu Tom, kelle ma Howardist värbaasin, osutus tõeliseks kompvekiks. Mulle näib, et ta on veidi parempoolsem kui Louis XIV ise."

Pat naeratas. "Sa oled tõepoolest hirmus."

Matlock võttis tema käe pihku.

Dr. Adrian Sealfonti residents oli mõjukalt seisusekohane. See oli suur valge koloniaalstiilis hoone, mille ees lai marmor-

trepp viis paksu nikerdatud kahe poolega ukse juurde. Maja esikülg oli kogu pikkuses kaunistatud joonia sammastega. Paikeseloojangul süüdati muruplatsil majale suunatud valgustid.

Matlock tõusis mööda treppi ukse juurde ja helistas kella. Kolmkümmend sekundit hiljem laskis teenijatüdruk ta sisse ning juhatas ta läbi halli maja tagaossa, dr. Sealfonti tohulisse raamatukogutuppa.

Adrian Sealfont seisis koos kahe teise mehega keset tuba. Matlocki rabas nagu alati rektori välimus. Ta oli veidi üle kuu jala pikk ja kõhn, tal olid kotkalikud näojooned ning temast kiirgus soojust, mida tundsid kõik, kes viibisid tema lähedal. Talle oli iseloomulik teesklematu alandlikkus, mis varjas teda mitte tundvate inimeste eest tema hiilgavat mõistust. Matlockile meeldis ta väga.

"Tere, James." Sealfont sirutas Matlockile käe. "Mr. Loring, kas ma tohin tutvustada dr. Matlocki?"

"Tervist. Halloo, Sam." Viimased sõnad ütles Matlock kolmandale mehele, Samuel Kresselile, Carlyle'i kolledžite dekaanile.

"Halloo, Jim."

"Ma oleme varem kohtunud, kas pole?" küsis Matlock Loringit silmitsedes. "Ma püüan meelde tuletada."

"Ma satun väga piinlikku olukorda, kui see teil õnnestub."

"Vean kihla, et satute!" naeris Kressel oma sardonilise, veidi pealetükkiva huumoriga. Ka Sam Kressel meeldis Matlockile, mitte küll niivõrd iseenese pärast, kui selle pärast, et Matlock teadis, missugust vaeva pidi Kressel oma tööga nägema ja mille vastu tal tuli võidelda.

"Mida sa sellega öelda tahad, Sam?"

"Mä vastan teile," segas Adrian Sealfont vahele. "Mr. Loring töötab valitsuse juures, Kohtuministeeriumis. Ma nõustusin teid kolme kokku viima, aga ma ei nõustunud sellega, millele Sam ja mr. Loring praegu just vihjasid. Näib, et mr. Loring pidas vajalikuks teid — kuidas see termin on — jähitada. Ma avaldasin tugevat protesti." Sealfont vaatas otse Loringi poole.

"Te pidasite vajalikuks mida teha?" küsis Matlock tasase häälega.

"Ma vabandan," ütles Loring veenvalt. "See on mu isiklik tava ja käesoleva asjaga pole sellel midagi tegemist."

"Te olete see „Irviku Kassi" rongisõitja."

"Kes?" küsis Sam Kressel.

"Mees ajalehega."

"Seda küll. Ma teadsin, et te panite mind täna lõuna ajal tähele. Ma arvasin, et tunnete mu otsekohe ära, kui mind

jälle näete. Aga seda ma ei teadnud, et nägin välja nagu igapäevane rongisõitja."

"See tuli ajalehest. Me nimetasime teid vihaseks isaks."

"Mõnikord olengi ma seda. Aga mitte sageli. Mu tütar on kõigest seitse aastat vana."

"Ma arvan, et me peaksime alustama," ütles Sealfont. "Muuseas, James, mul on hea meel, et teie reaktsioon on nii mõistev."

"Mu ainus reaktsioon on uudishimu. Ja tubli annus hirmu. Kui teile tõtt öelda, siis on mul surmahirm." Matlock naeratas kõhklevalt. "Mida see kõik tähendab?"

"Võtame ühe napsi, nii kaua kui me juttu ajame." Adrian Sealfont naeratas Matlockile vastu ja suundus toanurka, kus seisis vaskkattega baarikapp. "Teie joote burbooni ja vett, James, eks ole? Ja teile, Sam, topeltportsjon šoti viskit jääga, õigus? Mis on teie jook, mr. Loring?"

"Šoti viski sobib hästi. Lihtsalt veega."

"Tulge mulle appi, James." Matlock läks Sealfonti juurde ja abistas teda.

"Te hämmastate mind, Adrian," ütles Kressel nahktugi tooli istudes. "Mis ime pärast te näete vaeva oma alluvate lemmikjookide meelespidamisega?"

Sealfont naeris. "Põhjus on kõige loogilisem. Ja see ei piirdu hoopiski mu... kolleegidega. Ma olen selle õppeasutuse jaoks hankinud rohkem raha alkoholiga kui sadade ettekanetega, mille koostamisest on osa võtnud parima analüütilise mõistusega jõud fondide hankimise alal." Adrian Sealfont peatus ja kihistas naeru — samavõrd endamisi kui teiste toas viibijate poole pöördudes. "Ükskord pidasin ma Ülikoolirektorite Organisatsioonis kõne. Sellele järgnesid küsimused ja minult küsiti muu hulgas, millele võlgneb Carlyle minu arvates tänu oma materiaalse kindlustatuse eest... Ma kardan, et vastasin: „Nendele muistsetele inimestele, kes õppisid viinamarjamahla käärutama"... Mu kadunud naine mõirgas naerda, aga ütles mulle hiljem, et see andis meie fondile kümneks aastaks hoobi."

Kõik kolm kuulajat naersid; Matlock jagas joogid laiali.

"Teie terviseks," ütles Carlyle'i rektor mõõdukalt klaasi tõstes. Kuid toost oli lühike. "Lugu on mõnevõrra piinlik, James... Sam. Mõni nädal tagasi astus minuga ühendusse mr. Loringi ülemus. Ta palus mind ühes äärmiselt tähtsas Carlyle'i puutuvas asjas Washingtoni sõita. Ma tegin seda ja mulle tutvustati olukorda, mida ma praeguseni keeldun aktsepteerimast. Teatav informatsioon, mille te mr. Loringilt saate, paistab pealtnäha olevat ümberlõkkamatu. Aga see on ainult pealispind: kuuldused; kirjalikud ja suulised kontekstita ütlu-

sed; konstrueeritud tõendid, millel ei tarvitse olla mingit lähendust. Teisest küljest võib kõigel sellel olla mingi alus. Just seda võimalust arvestades nõustusin ma käesoleva kohtumisega. Teil tuleb aga selgesti aru saada, et mul enesel ei ole võimalik sellest osa võtta. Carlyle ei saa selles osaleda. Ma kiidan tagaselja heaks kõik, mis siin toas toimub, aga mu ametlikku sanktsiooni see ei saa. Te tegutsete kui eraisikud, mitte kui Carlyle'i ülikooli töötajad. Kui te üldse otsustate tegutseda... Noh, James, kui see teid ei „hirmuta“, siis ei tea ma, mis seda üldse teha võiks." Sealfont naeratas jälle, aga tema sõnum oli selge.

"See hirmutab mind," ütles Matlock rõhutamata.

Kressel pani klaasi käest ja nõjatus toolis ettepoole. "Kas me peame teie sõnadest järelutama, et te ei kiida Loringi süüvõimimist heaks? Või seda, mida ta soovib?"

"See on hall piirkond. Kui tema süüdistused pole alusetud, ei saa ma kindlasti mitte selga pöörata. Teisest küljest ei ole ükski ülikoolirektor praegu valmis ainult oletuste põhjal mõne valitsusagentuuriga avalikku koostööd tegema. Vabandage mind, mr. Loring, aga Washingtonis on liiga paljud inimesed akadeemilisi kogukondi oma huvides ära kasutanud. Ma mõllen konkreetset Michigani, Columbiat ja Berkeley't... teiste hulgas. Lihtsad politsei vahelesegamised on üks asi, aga infiltratsioon... nojah, see on midagi hoopis muud."

"Infiltratsioon? See on võrdlemisi raske sõna," ütles Matlock.

"Võib-olla liiga raske. Ma jätan terminoloogia mr. Loringi hooldeks."

Kressel võttis klaasi pihku. "Kas ma tohin küsida, miks oleme välja valitud just meie — Matlock ja mina?"

Ka sellest räägib mr. Loring. Aga et ma olen vastutav teie süüvõimimise eest, Sam, siis teen ma teile teatavaks oma kaalutlused. Dekaanina olete te ülikooli asjadega paremini kursis kui keegi teine... Te saate ka aru, kui mr. Loring või mõni tema kaastöötaja läheb üle piiri... Ma arvan, et see on kõik, mida mul on vaja öelda. Ma lähen aulasse. See filmimees Strauss peab täna loengut ja mul tuleb ennast seal näidata." Sealfont astus baarikapi juurde ja pani oma klaasi kandikule. Kolm teist meest tõusid püsti.

"Üks asi, enne kui te lähete," ütles Kressel kulmu kortsumas. "Oletame, et üks meist otsustab või me mõlemad otsustame mr. Loringi... asjaga mitte tegemist teha?"

"Siis keelduge." Adrian Sealfont lähenes raamatukogutoa uksele. "Teil pole mitte mingisugust kohustust; ma tahan, et see oleks täiesti selge. Mr. Loring saab aru. Head õhtut, härrased." Sealfont astus halli ja sulges enese järel ukse.

Kolm

Kolm meest jäid sõnatult ja liikumatult seisma. Nad kuulsid, et eesuks avanes ja sulgus. Kressel pöördus ja vaatas Lorin-gile otsa.

„Näib, et teil on mõningaid raskusi.“

„Niisugustes olukordades on mul neid tavaliselt ikka. Lubage, et ma selgitan oma positsiooni; see annab osalise seletuse ka käesolevale kohtumisele. Kõigepealt on teil vaja teada, et ma töotan Kohtuministeeriumi Narkootikumibüroos.“

Kressel võttis istet ja rüüpas oma jooki. „Ega te ei sõitnud siia meile ütlema, et nelikümmend protsenti üliõpilastest tarvitab marihuaanat ja mõningaid muid aineid? Sest kui nii, siis pole see meile mingi uudis.“

„Ei, selleks ma ei tulnud. Ma eeldan, et niisuguseid asju te teate. Kõik teavad. Olgugi et protsendis pole ma kindel. See võib olla liiga madal hinnang.“

Matlock lõpetas oma burbooni ja otsustas juua veel klaasi. Ta ütles vaskkattega baarikapi poole minnes: „Hinnang võib olla madal või kõrge, aga suhteliselt — teiste ülikoolidega võrreldes — pole me paanikas.“

„Ei peagi olema. Selles suhtes mitte.“

„Kas on siis veel midagi muud?“

„Väga suurel määral.“ Loring astus Sealfonti kirjutuslaua juurde ja kummardus, et pörandalt oma portfelli võtta. Oli ilmne, et valitsusametnik ja Carlyle'i rektor olid enne Matlocki ja Kresseli saabumist juttu ajanud. Loring avas lauale tõstetud portfelli. Matlock läks ja istus uuesti oma toolile.

„Ma tahaksin teile midagi näidata.“ Loring pistis kae portfelli ja tõmbas sealt välja paksu hõbedakarva kirjapaberilehe, mis oli just nagu sakiliste kääridega diagonaalselt läbi lõigatud. Paber oli korduvalt käes hoidmisest määrdunud ning rasva- või poriplekiline. Loring lähenes Matlocki toolile ja ulatas paberi Matlockile. Ka Kressel tõusis ja läks sinna.

„See on mingit laadi kiri. Või teadaanne. Numbritega,“ ütles Matlock. „Prantsuse, ei, vist itaalia keeles. Ma ei saa sellest aru.“

„Väga hea, professor,“ ütles Loring. „Seos mõlema keelega on suur ja kumbki pole ülekaalus. Tegelikult on see murrak, mida räägitakse Korsika lõunaosa mägedes. Kirjapandult pole see täies ulatuses tõlgitav nagu etruski keelgi. Aga kasutatud kood on nii lihtne, et tegelikult polegi see kood. Ma ei usu, et see üldse on koodina mõeldud; märke pole kuigi palju. Niisiis on siin piisavalt seda, mida meil on vaja teada.“

„Ja see on?“ küsis Kressel iseäraliku välimusega paberilehte

Matlockilt enda kätte võttes.

„Kõigepealt tahaksin ma seletada, kuidas me selle paberi saime. Niisuguse seletusega on mu informatsioon mõttetu.“

„Laske käia.“ Kressel ulatas määrdunud hõbedakarva paberilehte valitsusagendile, kes viis selle laua juurde ja pani heolukalt portfelli tagasi.

Kuus nädalat tagasi lahkus siit maalt üks narkootikumikuller — nii nimetatakse mehi, kes viivad narkootikumikaubanduse lähtepiirkondadesse instruksioone, raha ja sõnumeid. Tegelikult oli ta rohkem kui kuller; ta oli narkootikumikaupmeeste hierarhias üsna kõrgel kohal; võiks öelda, et ta sõitis Vahemere äärde puhkama. Või investeringuid kontrollima... Igal juhul tapsid mägilased ta Toros Daglaris — Türgis, narkootikumitooraine kasvatamise piirkonnas. Väidetakse, et ta lõpetas seal operatsioonid ja sellepärast ta tapetigi. Me usume seda; Vahemeremaadest kandub loogus üha rohkem üle Lõuna-Ameerikasse... Paber leiti tapetu keha ümber olnud vööst. Nagu te nägite, on see dokument üsna palju käest kätte käinud. Teel Ankarast Marrakeši makati selle eest mitu korda. Lõpuks ostis selle üks Interpoli aalaagent ja see anti meile üle.“

Toros Dag-mis-ta-olist Washingtoni. Selle paberi teekond on olnud võrdlemisi pikk,“ ütles Matlock.

„Ja kulukas,“ lisas Loring. „Aga praegu pole paber Washingtonis, vaid siin, Toros Daglarist Connecticuti osariiki, Carlyle'i.“

„Arvatavasti tähendab see midagi.“ Sam Kressel võttis uuesti laet ja vaatas äreva ootusega valitsusametniku poole.

„See tähendab, et dokumendis sisalduv informatsioon puutub Carlyle'isse.“ Loring nõjatus vastu lauda ja rääkis rahulikult, niisuguse tungivusega. Ta võinuks olla klassile kuiva, aga vajalikkude matemaatikateoreemi seletav õpetaja. „Dokument ütleb, et kümnendal mail, homsest arvatult kolme nädala pärast toimub üks nõupidamine. Numbrid tähendavad Carlyle'i piirkonna geograafilisi koordinaate — pikkust ja laiust. Paber ise identifitseerib selle omanikku kui nõupidamisele kutsutut. Igal niisugusel paberilehel on teine pool, mis temaga kokku käib, või ta on lõigatud šablooni järgi, millega teda saab võrrelda — see on lihtne julgeolekuabinõu. Puudu on ainult tapne nõupidamiskoht.“

„Oodake üks minut.“ Kresseli hääl oli talitsetud, kuid terav; ta oli häiritud. „Kas te ei rutta iseenesest ette, Loring? Te annate meile informatsiooni — ilmselt salajast informatsiooni — enne kui olete oma soovi avaldanud. Valitsuse uurimistööst osavõtt ei paku meie ülikooli juhtkonnale huvi. On parem, kui te enne faktide esitamist ütlete, mida te tahate.“

„Vabandage, mr. Kressel. Te ütlesite, et mul on raskusi, ja neid mul on. Ma ajan seda asja halvasti.“

„Tühi jutt. Te olete ekspert.“

„Péa kinni, Sam.“ Matlock tõstis käe tugitooli käetoelt. Kresseli äkiline vaenulikkus tundus olevat põhjendamatu. „Sealfont ütles, et meil on õigus keelduda, ükskõik mida mr. Loring meilt soovib. Kui me seda õigust kasutame — ja tõenäoliselt kasutame —, siis meeldib mulle mõelda, et see on kame kaalutluse tulemus, mitte pime reaktsioon.“

„Ära ole naiivne, Jim. Sa saad salajast informatsiooni ja otsekohe, *post factum*, oled sa asjasse segatud. Sa ei saa öelda, et sulle pole niisugust informatsiooni antud; sa ei saa öelda, et seda ei ole juhtunud.“

Matlock vaatas üles Loringi poole. „Kas see on tõsi?“

Teataval määral jah. Ma ei hakka teile selles suhtes valetama.“

„Miks me siis peaksime teid kuulama?“

„Sellepärast, et asjasse on segatud Carlyle'i ülikool; on seda olnud aastaid. Ja olukord on kriitiline. Nii kriitiline, et olemasoleva informatsiooni ärakasutamiseks on ainult kolm nädalat aega.“

Kressel tõusis oma toolilt, tõmbas sügavalt hinge ja puhus aeglāselt õhku välja. „Luuakse kriis — tõenditeta — ja ülikool mässitakse sisse. Kriis kaob, aga arhiivianndmed näitavad, et ülikool võttis vaikselt osa föderaalset juurdusest. Just nii oli lugu Wisconsinis ülikooliga.“ Kressel pöördus Matlocki poole. „Kas sa mäletad seda, Jim? Kuus päeva rahun. Tagajärgi oli tunda pool semestrit.“

„Seal oli tegemist Pentagoniga,“ ütles Loring. „Asjaolud olid hoopis teised.“

„Kas te arvate, et Kohtuministeerium teeb selle suupärasemaks? Lugege ülikooliajalehti.“

„Taeva pärast, Sam, las see mees räägib. Kui sa ei taha kuulata, mine koju. Mina tahan teada, mis tal öelda on.“

Kressel vaatas alla Matlocki poole. „Hea küll. Ma arvan, et saan aru. Rääkige edasi, Loring. Aga pidage meeles, ei mingeid kohustusi. Ja me ei pea midagi saladuses hoidma.“

„Ma teen panuse teie tervele mõistusele.“

„See võib olla viga.“ Kressel astus baarikapi juurde ja taitis oma klaasi.

Loring istus kirjutuslaua servale. „Ma alustan sellest, et küsin teilt mõlemalt, kas te olete kunagi kuulnud sõna „nimrod“.“

„Nimrod on heebrea nimi,“ vastas Matlock. „Pärit Vanast Testamendist. Noa jarglane, Babülöni ja Ninive valitseja. Tema legendaarne kütiosavus varjatab tähtsat asjaolu, et ta oli

mesopotaamia suurte linnade rajaja või ehitaja.“

„Ma ei mäleta.“ „Jällegi väga hea, professor. Kütt ja

„Aga mina raägin millestki tänapäevasemast.“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

„Ma ei ole kuulnud. Kas sina oled, Sam?“

Niisugused inimesed on narkootikumiskandaalide suhtes väga tundlikud."

Kressel segas vahele. „Isegi kui see, mida te räägite, on tõsi - ehkki ma seda ei usu -, on meil siin olnud vähem pahandusi kui enamikus teistes kirdepiirkonna ühikoolides."

„Seda me teame. Ja me arvame isegi teadvat selle põhjust."

„Arge salatsege, mr. Loring. Oelge, mida te öelda tahate." Matlockile ei meeldinud mängud, mida mõned inimesed mängisid.

„Igasugusel jaotusvõrgul, mis on suuteline sustemaatiliselt varustama ja kontrolli all hoidma suurt maa-ala, peab olema mingi tegevusbaas. Nii-öelda arvekoda, komandopunkt. Uskuge mind, kui ma teile ütlen, et Uus-Inglismaa narkootikumikaubanduse tegevusbaas ja komandopunkt on Carlyle'i ühikool."

Kolledžite dekaan Samuel Kressel pillas oma klaasi Adrian Sealfonti parkettpõrandale.

Ralph Loring jätkas oma uskumatut lugu. Matlock ja Kressel jäid tugitoolidesse istuma. Kuulates Loringi rahulikke ja metoodilisi seletusi, valmistus Kressel mitu korda vahele segama ja vastu vaidlema, kuid valitsusametniku veenev jutt ei andnud talle selleks võimalust. Mitte millegi vastu polnud vaielda.

Carlyle'i ühikooli oli hakatud silmas pidama kaheksateist kuud tagasi. Selleks oli andnud põhjust arveraamat, mille Prantsuse politsei oli leidnud ühel oma sagedastest narkootikumikaubandustest Marseille' sadamas. Kui oli kindlaks tehtud arveraamatu Ameerika päritolu, oli see Interpoli kokkuleppe kohaselt Washingtoni saadetud. Arveraamatus kordus sissekanne „C—22°—59°", millele alati järgnes nimi Nimrod. Kraadimärkidega varustatud arvud leiti olevat Põhja-Connecticuti geograafilised koordinaadid, kuid need olid minutite ja sekunditeta. Kui oli kontrollitud sadu võimalikke veomarsruute Marseille' operatsiooniga seoses olevatest Atlandi ranniku sadamatest ja lennujaamadest, võeti maksimaalse järelevalve alla Carlyle'i naabrus.

Osana sellest järelevalvest hakati pealt kuulama telefonikõnesid, mida pidasid isikud, keda teati olevat seotud narkootikumide laialiveoga niisugustest punktides nagu New York, Hartford, Boston ja New Haven. Allmaailma esindajate jutuajamised võeti magnetofonilindile. Kõik narkootikumidesse puutuvad telefonikõned Carlyle'i piirkonnaga peeti avalikest kõnepunktidest. See tegi pealtkuulamise raskeks, kuid mitte võimatuks. Jällegi salajased meetodid.

Informatsioonirohkenedes muutus ilmseks üks jahmatav asi. Carlyle'i rühmitis oli iseseisev. Tal polnud mingeid ühendusi sidemeid organiseeritud kuritegevuse struktuuriga ega allunud kellelegi. Ta kasutas teadaolevaid kuritegevuse elemente, kuid need ei kasutanud teda. See oli talle talle põiming, mis ulatus enamikku Uus-Inglismaa riiki. Ja selle tegevus ei püüdnud - ilmselt - ühes narkootikumidega.

Teiselt poolt Carlyle'i rühmitise sissetungist hasartmängude, loteri ja isegi ühikoolilõpetanutele tookohtade hankimiseks. Ühtlasi näis tal olevat mingi eesmärk, mis ei püüdnud seadusvastasest tegevusest kasusaamisega. Carlyle'i rühmitisel oleks olnud võimalik palju lihtsamalt palju rahast kasumit saada, kui ta oleks igas valdkonnas kasutanud tuntud kurjategijaid ja teadaolevaid varustajaid. Selle asemel kulutas ta raha omaenese organisatsiooni loomiseks. See teema püüdis, tal olid omad varustusallikad ja jaotusvõrk. Aga tema lõppeesmärk polnud selge.

See oli muutunud nii võimsaks, et ähvardas kirdeosariikide organiseeritud kuritegevuse juhtkonda. Sellepärast olid riigivõimad juhitud nõudnud kokkusaamist Carlyle'i operatsiooniga. Võtmepositsioonil oli siin grupp või üksikisik, keda nimetati Nimrodiks.

Nõupidamise eesmärk näis olevat kokkulepe Nimrodi ja tema erakordsest ekspansioonist ähvardatutena tuntud kuritegevusjuhtide vahel. Nõupidamisest pidid osa võtma teada tuntud ja tundmatud kurjategijad kõigist Uus-Inglismaa osariikidest.

„Kressel." Loring pöördus Carlyle'i dekaani poole ja ütles kõhklevat. „Arvatavasti on teil nimekirjad isikutest, kes on seotud, õppejõududest, ametnikest -, kellel te teate olevat tegemist narkootikumidega. Ma ei saa seda öelda, sest ma ei tea seda, aga enamikus ühikoolides on niisugused nimekirjad."

„Kressel." Loring küsis, kas ma ei vasta."

„Muidugi annab mulle vastuse," ütles Loring rahulikult, „vastundlikult."

„Muidugi mitte Teil, meestel, on harjumus eeldada täpselt, mida te tahate eeldada."

„Kressel." Loring ütles, et ta võtan teie etteheite omaks. Aga isegi kui te ei oleksite jaatavalt vastanud, poleks ma teilt neid nimekirju küsinud. Ma tahtsin teile sellega lihtsalt öelda, et meil on niisugune nimekiri olemas. Ma tahtsin, et te seda teaksite."

„Kressel." Loring sai aru, et ta oli löksu langenud; Loringi rahulikkus pahandas teda veelgi. „Muidugi on teil see nime-

„Ütlema tagi on selge, et meil pole midagi teile koopia andmise vastu.”

„Seda ei ole vaja.”

„Sa oled väga kangekaelne, Sam,” ütles Matlock. „Kas sa püüad pead liiva alla peita?”

Enne kui Kressel jõudis vastata, ütles Loring: „Dekaan teab, et tal on võimalik meelt muuta. Ja me jõudsime ühisele arvamusele, et kriisi sünn pole. Üllatavalt paljud inimesed ootavad ära katuse sisselangemise, enne kui paluvad abi. Või võtavad selle vastu.”

„Aga teie organisatsiooni kalduvuses raskeid olukordi katastroofideks muuta pole kuigi palju üllatavat, ega ju?” vastas Sam Kressel vaenuhikult.

„Me oleme vigu teinud.”

„Et nimed on teile teada,” jätkas Sam, „siis miks te ise midagi ette ei võta? Jätke meid mängust välja; tehke ise oma räpane töö. Arreteerige inimesi, esitage neile süüdistusi. Ärge püüdke kõike meie kaela veeretada.”

„Seda ei taha me teha... Muuseas, enamikku meie tõenditest ei saa kohtus kasutada.”

„Nii ma arvasingi,” torkas Kressel vahele.

„Ja mida me võidame? Mida teie võidate?” Loring kummardus ettepoole ja vastas Sami ainitusele pilgule. „Me vahistame paarsada marihuanaasuitsetajat, muud narkomaani ja kõige madalama astme levitajat. Kas te ei saa aru, et see ei lahenda midagi?”

„Mis toob meid selle juurde, mida te tõeliselt soovite, kas pole?” Matlock, nõjatus oma tooli seljatoele; ta jälgis sõnavõtet osavat agenta teraselt.

„Jah,” vastas Loring pehme tooniga. „Me tahame Nimrodit. Me tahame teada, kus see 10. mai nõupidamine toimub. See võib olla igal pool viiekümne või saja miili raadiuses. Me tahame murda Nimrodi operatsiooni selgroo — põhjustel, mis ulatuvad kaugemale Carlyle'i ülikoolist. Ja ka narkootikumidest.”

„Kuidas?” küsis James Matlock.

Dr. Sealfont ütles seda. Infiltratsioon... Professor Matlock, luureterminoloogia jargi olete te oma ümbruses väga mobiilne isik. Teid aktsepteerivad uksteisest erinevad, isegi omavahel vastuolus olevad kildkonnad ni õppejõudude kui ka üliõpilaste hulgas. Meil on nimed, teil on mobiilsus.” Loring pistis käe oma portfelli ning tõmbas välja kaaridega läbilõigatud ja määrdunud paberilehe. „Kusagil on informatsioon, mida me vajame. Kusagil on keegi, kellel on sama sugune paber; keegi, kes teab seda, mida meil on vaja teada.”

James Barbour Matlock jäi üksisilmi valitsusametnikku va-

kuulatult oma toolile istuma. Loring ega Kressel ei kumbki olla kindel, mida ta mõtles, aga nad mõeldid seda. Kui mõtted oleksid olnud kuuldavad, silmapilgul valitsenud täielik kooskõla. James nimus kandunud kolm, peaaegu neli aastat tagasi. Üheksateistkümnenda aastast heledapäist, oma vanuse tõttu ebaküpset, aga head ja lahkemeelset poissi. Oli olnud omad probleemid.

„Olnud samuti nagu tuhanded temataolised tuhandetest linnade vaikestest linnadest üle kogu maa. Teised ajad, teised elid.”

„Matlocki vend David oli torganud süstlanõela oma käsivarde ja sustinud sinna kolmkümmend millimeetrit vedelikku. Ta oli seda teinud väikeses purjekas Cape Codi abaja tüünel veel. Paat oli ajunud kinni. Kui see leiti, oli James Matlocki vend surnud. David otsusele

„Saate mulle need nimed hankida?”

„Mul kaasa.”

Kressel tõusis püsti ja tema hääletoon ei olnud mehe oma — selles kõlas hirm. „Kas te saate aru, mida ma nõuate? Tal pole niisuguse töö kogemusi. Ta on noor mees. Kasutage mõnda oma meest.”

„Aga. Meie mehe jaoks ei ole aega. Me kaitseme teid, te saate kaasa aidata.”

„Kui teid peatada!”

„Mida sa ei saa, Sam,” ütles Matlock oma toolilt.

„Kui jumala pärast, kas sa taipad, mida ta nõuab? Kui järeleandmatult on natukenegi tõtt, siis seab ta su kõige raskema olukorda, millesse inimene võib sattuda. Ta teeb kõik, mis on võimalik.”

„Kas sa ei taha minna ja saada. Minu otsus ei tarvitse olla sinu jaoks koju ei lahe?” Matlock tõusis ja astus klaasi taga aeglaselt baarikapi juurde.

„Kas see on võimatu,” ütles Kressel valitsusagendi poole pööratud, „ja ta teab seda.”

„Tundis mõningat kurbust. See Matlock oli tubli mees; ta teab sellepärast, et tundis enesel lasuvat võlga. Ja professionaalse kaalutluse jargi oli väga võimalik, et ta vastu võttes läks James Matlock surma. See oli hirm. Aga eesmärk oli seda väärt. Nõupidamine oli

„Kui see oli seda väärt

„Kui see oli Loringi järeldus

„Kui see oli tema ülesande talutavaks.”

Midagi ei tohtinud kirja panna; instruktaaz oli aeglane, paljude kordustega. Kuid Loring oli professionaal ja teadis, kui vajalik on aeg-ajalt nõrgendada survet, mida tekitab puud liiga kiresti liiga palju meelde jätta. Niisugustel vaheaegadel tegi ta katset Matlocki rääkima panna, et saada rohkem teada mehest, kelle elu oldi valmis nii kergesti kaalule panema. Oli peaaegu keskoõ; Sam Kressel oli lahkunud enne kella kaheksat. Üksikasjade teatavakstegemise ajal polnud dekaani juuresviibimine vajalik ja isegi mitte soovitatav. Ta oli sidemees, mitte aktivist. Kresselil polnud niisuguse otsuse vastu midagi.

Ralph Loring sai kiiresti teada, et Matlock oli kinnise loomuga mees. Tema vastused süütult sõnastatud küsimustele olid lühidad ja põgusad ning piirdusid ennasthalvustavate seletustega. Mõne aja pärast Loring loobus. Matlock oli nõustunud ülesannet täitma, mitte oma mõtteid ja motive avalikuks tegema. Ja see polnud ka vajalik; tema motiividest sai Loring aru. See oli kõik, millel oli mingi tähtsus. Oli isegi parem, kui ta seda meest liiga hästi ei tundnud.

Matlock omakorda mõtiskles komplitseeritud informatsiooni meelde jättes teisel tasandil oma elu üle ning pidas oma viisil aru, miks oli välja valitud just tema. Teda pani imestama hinnang, mis kirjeldas teda kui mobiilset inimest, missugune hirmus sõna see oli!

Ometi teadis ta, et ta oli just täpselt niisugune, nagu see termin ütles. Ta oli mobiilne. Professionaalsed uurijad ja psühholoogid või kes nad olid polnud eksinud. Aga ta kahtles, kas nad said aru tema... „mobiilsuse“ põhjustest.

Akadeemiline maailm oli olnud pelgupaik. Mitte kaua aegsete püüdluste eesmärk. Ta oli sinna põgenenud, et võtta aega, et korraldada oma lagunevat elu, et jõuda kõiges arusaamisele. Et oma pea paika panna, nagu noored inimesed uuemal ajal ütlesid.

Ta oli püüdnud seda seletada oma naisele, oma ilusale kiiretaibulisele, sädelevale ja lõppkokkuvõttes tühisele naisele, kes oli arvanud, et ta on mõistuse kaotanud. Millest oli siis veel vaja aru saada peale hirmus hea töö, hirmus kena maja, hirmus meeldiva klubi ning hea elu hirmus sobivas sotsiaalses ja finantsilises maailmas? Naise jaoks ei olnud tõepoolest olemas midagi muud, millest aru saada. Ja Matlock mõistis seda.

Kuid tema jaoks oli see maailm tähenduse kaotanud. Ta oli hakanud selle tuumast eemale triivima kahekümnendal

teadatalu algupoolel, oma viimasel Amhersti-aastal. Sõjaväe-
teenistuse kogemused olid ta sellest täielikult lahutanud.

Ja korvaleheitmist polnud põhjustanud mingi üksik konkreetne asjaolu. Ja see polnud oma olemuselt vägivaldne akt, vaid vägivald oli varajastel Saigoni-päevadel selles oma osa mänginud. See oli alanud kodus, kus võetakse omaks või loobutakse kõrvale enamik elustiile, ja selle ajendiks oli saadaval olevad ebameeldivad kokkupõrkeid isaga. Vana džentelmanni vana ja liiga džentelmenlik — arvas enesest õiguse nõuda oma esimeselt pojalt midagi rohkemat, oli valmis pakkuma. Sihikindlust, eesmärgitunnetust, ehkult polnud üldse märgata. Matlock senior kuu-
ajastusse — kui mitte teise sajandisse —, ta pidas ja poja vahelist lünka soovitavaks ning uskus, et madalam
tase ei ole mittearvestatavaks, kuni on turuplatsil oma olemas-
olemist näidanud. Mittearvestatavaks, kuid muudugi painuta-
matult oli teatavas mõttes nagu heatahtlik valitseja, kelle
mõju on mitu põlve võimul olnud ja kes ei taha näha, et
maailm muutub järeltulija troonist loobub. Vanema Matlocki
ei kujuteldamatu, et tema poeg ei hakka juhtima pere-
ettevõtet. Arisid.

Vanema Matlocki jaoks oli see liigagi kujutel-
la eelistatav. Mõeldes tulevikule oma isa turuplat-
sil tundnud ta ainuüksi ebamugavust, vaid ka hirmu.
Maailma hulgalsed surved ei pakkunud talle mingit
võimalust seda asendas aukartlik hirm olla ebakompetentne, mida
ta tema isa erakordne kompetentsus. Mida lähemale
ta jõudis, ollesse maailma astumisele, seda tugevamaks muutus
talle tunnus, et ekstravagantsest peavarjust
tulevatel mugavustel tulenevate naudingutega pidi kaas-
ajaga võistlus selle tegemiseks, mida oli vaja, et neid asju
seda ta ei suutnud niisugust õigustust leida. Parema leppida
olles ekstravagantse peavarjuga ja mõnevõrra piiratud
mugavustega, kui minna vastu jätkuvalle hirmule ja ebamuga-
vustele.

Ta oli puudnud seda oma isale seletada. Sellal kui tema
tõttu oli väitnud, et ta on mõistuse kaotanud, oli vana džentel-
mann ta sobimatuks isikuks kuulutanud.

Ja ta olnud just vastuolus sõjaväe otsusega tema üle.

Katkestus. Mille tegi raskemaks teadmine, et ta oli ise
sõjaväe. Ta leidis, et pime füüsiline distsipliin ja vaieldamatu
autoriteet olid talle jälestusväärsed. Ja ta oli küllalt suurt
kavatu ja küllalt tugev ning tal oli piisav sõnavara, et oma
põhise ebakõlpsuse vastuvõetavaks teha — omaenese
kohalole.

Ühe onu diskreetsed manipulatsioonid tõid kaasa tema teenistusest vabastamise enne teenistusaja ametlikku lõppu. selle eest oli ta oma mõjukale perekonnale tänulik.

Oma elu sellel perioodil oli James Barbour Matlock II ebameeldivas olukorras. Vähem kui kuulsusrikkalt sõjaväe teenistusest vabastatuna, naisest lahutatuna ja — kui mitte tegelikult, siis sümboliliselt — perekonnast aratõugatuna tundis ta paanikat, mida põhjustas tunne, et ta ei kuulu kuhugi ja tal pole mingeid ajendeid ega eesmarke.

Nüüsiis põgenes ta ülikooli turvalisse rüppe, lootes sealt vastust leida. Ja nagu armuloos, mis algab seksuaalsel baasil, kuid kujuneb psühholoogiliseks sõltuvuseks, abiellus ta selle maailmaga; ta oli leidnud midagi nusugust, mis pea aegu viie eluliselt tähtsa aasta vältel oli tema eest varjatuks jäänud. See oli tema esimene tõeline kutsumus.

Ta oli vaba.

Vaba, et tunda rõõmu tähendusriikka väljakutse vastuvõtmisega kaasneva erutuse üle; vaba, et nautida veendumust selle ülesandega toimetulekus. Ta sukeldus oma uude maailma usku vahetanu entusiasmiga, kuid mitte pimesi. Ta valis ajaloo- ja kirjandusperioodi, mis oli täis energiat, kokkupõrkeid ja vasturääkivaid hinnanguid. Õpipoisiaastad möödusid kiiresti; ta süvenes töösse ja tundis meeldivat üllatust oma enese talendi üle. Professoritasemele jõudes tõi ta kopitanud arhiividesse värsket õhku. Ta uuendas vapustaval kombel kaua vaieldamatutena pusinud uurimismeetodeid. Tema doktoriväitekirja, mis käsitles õukonna mõju renessansiaja inglise kirjandusele, pühkis ajaloo prugikasti mitmed pühakuteetud teooriad Elizabethi-nimelisest heategijannast.

Ta oli uut tüüpi teadlane: kärsitu, skeptiline ja rahul olematu; andes teistele edasi seda, mida ta oli teada saanud, otsis ta ise pidevalt uut. Kaks ja pool aastat pärast doktoriväitekirja kaitsmist anti talle abiprofessori kutse, selle sai ta Carlyle'i ajaloo noorima õppejõuna.

James Barbour Matlock II püüdis kaotatud aastaid, hirmsaid aastaid tasa teha. Kõige parem oli võib-olla teadmine, et ta suutis oma erutust teistele edasi anda. Ta oli kullalt noor, et nautida oma entusiasmi jagamist teistega, ja kullalt van, et uurimistööd suunata.

Jah, ta oli mobiilne; jumal, kuidas ta seda oli! Ta ei suutnud, ei tahtnud lahkarvamuste — isegi ebasumpade — pärast kedagi eemale tõrjuda ega millestki ilma jätta. Tema enese tanu- ja kergendustunne oli nii sügav ja siiras, et ta lubas enesele alateadlikult mitte kunagi mõne teise inimolendi muret tahele panemata jätta.

„Kas ullatusi oli?“ Loring oli lõpetanud kindlakstehtud na-

teemaste kasitleva materjalilõigu tutvustamise. „Ja ütleksin, et rohkem oli selgitusi,“ vastas Matlock. „Need põhiliselt valgete ja põhiliselt rikaste liikmetega — need on need hangivad kaupad Hartfordist. „Lumumba Halli“ — need neegriklubid saavad seda New Havenist. Allikad on

peetud nii on lugu ühõpilastega. Keegi ei osta Carlyle'i

„Nimrodilt.“

„Nimrodil.“ Nimrodi seltskond ei taha enesele rek-

„Nimrodil.“ Tema teeneid kasutatakse.

„Kas kasutavad?“

„Õppepoold ja ametnikud,“ vastas Loring lehte pöörates

„See võib olla ullatus. Mr. ja Mrs. Archer

„Archer Beeson“

„Archer Beeson“ silma ette kerkisid otsekohe noor ajalooõppe-

„Archer Beeson“ ja tema naine. Need olid tüüpilised võltsilt upsakad,

„Archer Beeson“ tihtilooli peenutsevad ülikoolikonformistid. Archer Beeson

„Archer Beeson“ ma akadeemilise karjääriga kiirustav noor mees, tema

„Archer Beeson“ mängis perfektset, hooletult seksuaalset ja alati kõigi

„Archer Beeson“ meelust tundvat teaduskonnanaaiivitari.

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ nad tarvitavad LSD-d ja metedriine.“

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ Nad on mind põrgulikul kombel ninapidi

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ Kuidas te teate?“

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ on luga keeruline, et sellest põhjalikumalt rääkida,

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ nad on ka salajased. Kui ülimalt lihtsustada: nad tavat-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ se tähendab mees tavatses ühelt Bridgeporti levitajalt

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ leha. Kontakt katkes ja ühtegi teise nimekirja

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ ei ilmunud. Aga ta pole loobunud. Me arvame,

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ kontakti Carlyle'is. Ehkki mingeid tõendeid pole...

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ teine.“

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ oli kehakultuuriõpetaja ja ülikooli jalgpallimees-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ treener. Tema kaubad olid marihuaana ja amfeta-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ nende varasem allikas oli Hartford. Teda arvati olevat

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ mitte tarvitaja. Ehkki ta enam ei kasutanud Hartfordi

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ al, pakasid tema salajased, võõra nime all avatud panga-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ d kasvamist. Oletus: Nimrod.

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ ta veel üks. See pani Matlocki hirmu tundma. Vastuvõtu-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ komisjoni aseesimees. Carlyle'i vihstlane, kes oli pärast lühi-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ t kaubandusala karjääri ülikooli tagasi poordunud. See

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ ja heldekäeline mees, Carlyle'ile poolehoidjate vär-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ ja, kuulisel ajastul populaarne entusiast. Ka teda peeti

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ tajakaks, mitte tarvitajaks. Ta oli hästi varjatud teise ja

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ munda astme levitajatega.

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ ta arvame, et ta tuli siia tagasi Nimrodi organisat-

„Archer Beeson“ „Archer Beeson“ on vahendusel. Positsioon on Nimrodi seisukohast soodne.“

„Kuradima õudne lugu. See litapoeg jatab üliõpilaste vanematele mulje, nagu oleks ta astronauti ja vaimuliku kombinatsioon.“

„Soodne positsioon, nagu ma ütlesin. Kas mäletate? Ma raakis teile ja Kresselile, et Nimrodil on narkootikumidest kaugemale ulatuvad huvid.“

„Aga te ei tea, mis need on?“

„Meil tuleb need kindlaks teha. Võtame nüüd käsile üliõpilased.“

Matlockile näis, et üliõpilaste nimekiri on lõputu. Kokku rohkem kui 1200 üliõpilasest oli seal 563. Valitsusametnik mõnisk, et paljud polnud nimekirja võetud teadaolevate individuaaltarvitajatena, vaid arvestades nende sidemeid ülikoolis. Oli andmeid, et klubid ja korporatsioonid panid mõnel juhul narkootikumide ostmiseks raha kokku.

„Meil pole aega iga nime paikapidavust kindlaks teha. Me otsime seoseid; igasuguseid seoseid, ükskõik kui kauged need on. Te peate kasutama kõiki teid; me ei saa neid piirata. Ja sellel nimekirjal on üks iseärasus; ma ei tea, kas te näete seda või mitte.“

„Muidugi naen. Vähemalt arvan nägevat. Kakskümmend või kolmkümmend nime paneb mitmes kõrges kohas kellad valjult helisema. Mõned vanemad on väga mõjukad. Tööstuses, valitsuses. See sunnib.“ Matlock osutas ühele nimele. „Presidentide kabinet, kui ma ei eksin. Ja ma ei eksin.“

„Näete siis,“ naeratas Loring.

„Kas on ilmnenud mingeid mõjusid?“

„Ma ei tea. Võib-olla on, võib-olla mitte. Nimrodi kombinatsiooni haare laieneb kiiresti. Sellepärast kostavad häiresignaalid; valjemini kui teie kellad. Kui oelda mitteametlikult, siis võib olla tegemist seostega, millest keegi pole osanud undki näha... Kaitsekulutuste kärpimised, ametiühinguleptid, sunnitud ametissemääramised. Nimetage ainult. Seosed võivad olemas olla.“

„Jeesus Kristus,“ ütles Matlock tasase häälega.

„Täpselt.“

Mehed kuulsid, et Sealfonti maja eesuks avanes ja sulgus. Just nagu oleks see esile kutsunud refleksi, võttis Loring rahulikult paberid Matlocki käest ära ja torkas need kähki portfelli tagasi. Ta sulges portfelli ja tegi siis midagi ootamatut. Ta pistis kae vaikselt, peaaegu silmatorkamatult pintsakupõue ja kõverdas sõrmed rihmadega rinnale kinnitatud vaikeses kabuuris oleva revolvri pära ümber. See toimingu jahmatas Matlocki. Ta põrnitses varjatud kätt.

Raamatukogutoa uks avanes ja Adrian Sealfont astus sisse. Loring tõmbas just nagu muuseas kae põuest välja. Sealfont

laski looniga rääkima.

„Püüan. Ausalt püüan. Ma saan sõnadest ja piltidest pane üldse pahaks patsipunutud juukseid. Mis teie ajab, see on vaenulikkus. Igauks, kes on üle kümne aasta vana, on nende meeste loomulik vaenlane.“

„Strauss, eks ole?“ küsis Matlock.

„Keegi esitas küsimuse „uue laine“ mõju kohta. Ta ütles, et „uus laine“ on igivana ajalugu. „Eelajalooline“... Ma ei sega teid, härrased. Aga ma tahaks teada Kresseli staatust, mr. Loring. James on ilmselt teie andnud.“

„Ei samuti, soor. Ta hakkab meie vahel sidemehena.“

„Sealfont vaatas Matlocki poole. Tema silmadest endustunne. „James, nüüd võin ma teile seda öelda. Täiesti tanulik, et te oma abi ei keela.“

„Aha, et on olemas mingi alternatiiv.“

„Hirmutav on see, et me võime olla nii täielikult seotud. Mr. Loring, ma tahan otsekohe teada, kui midagi konkreetset. Siis teen ma kõik, mida te soovite, ka igasuguseid juhtnööre. Ma palun ainult, et te annate teavet, ja siis teen ma teiega täielikku ametlikku koostööd.“

„Aha, soor. Te olete olnud väga abivalmis. Rohkem oli õigus loota. Me hindame seda.“

„James ütles, ei ole mingit alternatiivi. Aga ma pean mõned purangud; mu esmane kohustus on selle õpetada vastu. Võib paista, et ülikoolid praegu uinuvad; minu arvates see ainult pealtnäha nii... Teil on oma töö ja teile on tarvis veel midagi lugeda. Head ööd, mr. Loring.“

„Matlock ja valitsusametnik noogutasid vastuseks ning Sealfont sulges raamatukogutoa ukse.“

Matlock oli nii kaugel, et ta ei suutnud enam midagi märkida vastu võtta. Peamised elemendid — nimed, aadressid, oletused — olid omandatud; neid ei unustanud ta enam kunagi. See ei tähendanud, et ta oli võimeline kõike otsustada isiteerima; seda temalt ei oodatudki. Aga kui ta mõtles monda nimekirjas olevat isikut, kutsus see tema mälu seadete reaktsiooni. Ta teadis, et selles suhtes oli Loringil õigus. Ta teadis, et sellepärast nõudis agent, et ta ütleks nimesid valju häälega ja kordaks neid mitu korda. Sellest piisas.

„Tundus, et tal tarvis hommikuni magada, kui ainult uni tuli. Matlock pidi omandama mingisuguse perspektiivi. Hommikul

võis ta hakata otsuseid tegema, välja valima neid, kelle poole poorduda — kes kõige vähem tõenäoliselt võisid üksteise kokku puutuda. Ja see tähendas, et ta pidi kindlaks tegema kes nii õppejõudude kui ka üliõpilaste hulgas olid üksteise lähimad tuttavad — tal tuli kokku liita tosinaid informatsiooniraase, mis lisandusid Loringilt saadud andmetele Kresseli nimekirjadest — mille olemasolu Kressel ise tunnistas, mida ei tahtnud — võis selles suhtes kasu olla.

Jõudnud jutuajamisteni, pidi ta tegutsema ettevaatlikult, tõrkama ja pareerima, otsima tundemarke, pilke ja reetvõtte asjaolusid.

Kusagil pidid need kellegi juures ilmnema.

„Ma tahaksin ühe asja juurde tagasi tulla,” ütles Loring. „See on taustmaterjal.”

„Me oleme hirmus palju materjali läbi võtnud. Võib-olla peaksin ma selle läbi seedima, mis mul juba on.”

„Selleks ei kulu minutitki aega. Asi on tähtis.” Agent pistis käe portfelli ja tõmbas sealt välja mäardunud, kaardetähtlähilõigatud paberilehe. „Võtke, see on teie oma.”

„Aitäh ei tea mille eest.” Matlock võttis kunagi lahkunud hõbedakarva paberi ja silmitses võõraid kirjamärke.

„Ma ütlesin teile, et see on kirjutatud Korsika lõuna murrakus, ja kui kaks sõna välja arvata, siis on see õige. Lõpuks on omaette real fraas *Venerare omertà*. See ei ole pärit Korsikalt, vaid Sitsiliast.”

„Ma olen seda varem näinud.”

„Kindlasti olete. Seda on ajalehtedes, filmides ja juturaamatutes palju ette tulnud. Aga sellepärast pole see neile, kellele see puutub, vähem tähtis. See on väga reaalne.”

„Mida see tähendab?”

„Toortõlkes: Austage *omertà* seadust. *Omertà* on truudus ja vaikimisvanne. Eksimine kummagi poole vastu tähendab surma.”

„Maffia?”

„On asjasse segatud. Võiks öelda, et tegemist on teise poolega. Pidage meeles, et selle väikese teadaande avaldasid üheselt kaks kildkonda, kes püüavad kokkuleppele jõuda. *Omertà*l on tähendus mõlema jaoks; mõlemad saavad sellest kasu.”

„Ma pean seda meeles, aga ma ei tea, mida sellega peale hakata.”

„Lihtsalt teadke seda.”

„Hea küll.”

„Veel viimane asi. Kõik, millest me täna õhtul siin rääkisime, puutus narkootikumidesse. Aga kui meie informatsioon on õige, siis tegeleb Nimrod ka muuga. Liigkasuvõtmisega

ühendamisega, õnnemängudega... võib-olla — ja see on ka võimalik — manipulatsioonidega linna- ja osariigi-, isegi riigitasemes... Kogemused on näidanud, et narkootikumidavad nende tegevusvaldkondade hulgas nõrgima, mis kokku variseva lüli, ja selleparast oleme otsustanud just neile. Teiste sõnadega, pidage loomulikul korral narkootikumide alal, aga ärge unustage ka muud.”

„Mingi saladus.”

„Olla mitte. Lõpetame tanaseks.”

„Peaks mulle andma oma telefoninumbri?”

„Kõige Kresselt. Me astume mitu korda päevas temaga üheaegselt üheskoos küsimusi esitama, võib-olla mikroskoobi alla võtta. Ärge helistage Washingtoni kaotage seda Korsika-kutset. See on teie ülesanne. Lihtsalt leidke teine samasugune.”

„Kõige parem, kuidas Loring sulges oma portfelli, pani musta keti randme ümber ja vajutas luku kinni. „Nagu mõõga ja mantli lugudes, kas pole?”

„Kõige parem, mulle.”

„Kõige parem. Sellele kombele panid aluse diplomaatilised ühikud, kes olid valmis oma mappide põrgusse kaasa võtma, kui peaval on see lihtsalt kaitseabinõu röövlite vastu... Kõige parem, peetakse just meid.”

„Kõige parem, uhtegi teie sõna. See on üks neid portfelle, mis sisaldab suutsukatet, saadavad raadiosignaale ja panevad plahvatama.”

„Kõige parem, õigus. Ta teeb kõike seda ja veel rohkemgi. Temas on taskud võileibade, musta pesu ja jumal teab mille veel. Loring tõstis portfelli laualt. „Ma arvan, et oleks hea, kui me siit eraldi ära läheksime. Üks eesuksest, teine tagant. Kümne minuti vahega.”

„Kõige parem, seda vajalikuks?”

„Kõige parem, aga mu ülemused soovivad seda.”

„Kõige parem, küll. Ma tunnen maja. Ma lähen kümme minutit teie kaudu.”

„Kõige parem.” Loring toetas vasaku käega portfelli põhja, et vältida sellest välja sirutada. „Mul pole vaja teile öelda, kui me hindame seda, mis te teete.”

„Kõige parem, et te teate, miks ma seda teen.”

„Kõige parem, teame. Kui ausalt öelda, siis me lootsime sellele.”

„Kõige parem, alus raamatukogutoast ning Matlock ootas, kuni see lihtsuse avanemine ja sulgumine. Ta vaatas kella ja otsustas enne lahkumist veel ühe napsi võtta.

Kell uks kakskümmend oli Matlock majast mitme kvarti kaugusel. Ta suundus aeglaselt laande, oma korteri poole. Pidades aru, kas mitte ümber ülikoolilinnaku ringi teha. Kõik dimine oli tal sageli mõelda aidanud; ta teadis, et rahulikult und polnud loota. Ta möödus mitmest üliõpilasest ja õppis jõust ning vahetas tuttavatega tasasehäälelisi nädalalõputusi. Ta oli enam-vähem otsustanud pöörduda High Streeti põhja poole, oma korterist eemale, kui tema selja taga kostsid sammud. Algul sammud, siis kahe sosin.

„Matlock! Ärge pöörduge ringi. Loring. Minge edasi ja kula lake mind.“

„Mis on?“

„Keegi teab, et ma sun olen. Mu auto otsiti labi“

„Kristus! Kuidas te teate?“

Katkirebitud niidid, paigast aetud margistused. Kogu auto Eesistmel, tagaistmel, pagasiruumis. Vaga põhjalik, väga professionaalne töö.“

„Te olete kindel?“

Nii kuradima kindel, et seda mootorit ma käima ei pane! „Jeesus!“ Matlock oleks peaaegu seisma jäänud.

„Minge edasi. Kui keegi mind jälgis — ja te võite olla neetult kindel, et keegi tegi seda —, siis sai talle selgeks, et ma olen süütevõtme kaotanud. Ma küsisin mitmelt moodi minejalt, kus on lähim telefonikabiin, ja ootas, kuni ta olite küllalt kaugel.“

„Mis ma tegema pean? Järgmisel nurgal on telefonikabiin...“

„Ma tean. Ma ei usu, et teil on vaja midagi teha, meie mõlema pärast loodan ma, et mul on õigus. Mõeldes minnes müksan ma teid — üsna tugevasti. Kaotage tasakaal, ma vabandan valju häälega. Teeselde, et nihestasite jala või kää või ükskõik mille; aga viitke aega! Pidage mind silmas, kuni mulle auto järele tuleb, ja ma noogutan, et kõik on korras. Kas on selge? Ma lahen kahke telefonikabiini.“

„Oletame, et te räägite veel, kui ma sinna jõuan?“

„Minge edasi, aga vaadake ringi. Auto ristleb tänaval.“

„Mis selle kõige mõte on?“

„Portfell. See on kõige mõte. On üksainus asi, mida Nimrod — kui tegemist on Nimrodiga — tahab rohkem kui min portfelli. Ja see on paber teie pintsaku taskus. Nii et olge ettevaatlik!“

Hoiatamata soostis ta Matlocki juurde ja tõukas Matlock kõnniteelt kõrvale.

„Vabandage, sõber! Mul on hirmus kure!“

Matlock vaatas maast ules ja mõtles, et tal polnud tekki

põhjust kukkumist teeselda. Loringi tõuke oleks luga suur olnud. Ta kirus ja tõusis kohmaltanud, lonkas ta aeglaselt mõnesaja jardi kaugus telefonikabiini poole. Peaaegu minut kulus tal siganemiseks. Loring oli nüüd kabiinis ja istus telefonikabiini kummardunult plasttoolil.

Matlock ootas, et iga sekund ilmub tanaval nahtavale Loringi

lühike autot ei tulnud.

Matlock kostis labi kevadhääle mingi ülinõrk heli. Matlock noortes lehtedes. Või kivi krigin jalatalla all

Matlocki raskust mitte kanda suutva oksakese kaudu? Või kujutas Matlock seda ainult ette? Ta polnud

Matlocki telefonikabiinile ja tal oli meeles Loringi korterist. Minge mööda ja ärge pöörake mulle taga. Loring oli ikka veel telefonitoru kohal kummardunud, tema portfell seisis põrandal, kett nähtaval. Aga Matlocki mõeldud mingit juttu, ei näinud kabiinis istuva mehe kätt liigutust. Selle asemel kostis jälle mingi heli: nüüd Matlocki telefoni kutsungitoon.

Matlockist hoolimata lähenes Matlock kabiinile ja avas kabiini. Midagi muud ei saanud ta teha. Valitsusametnik oli olnud isegi veel rääkima hakanud.

Matlocki silmapilkselt sai Matlock aru, miks.

Loring oli vajunud vastu telefoniaparaadi lahkivat halli kabiini. Ta oli surnud. Tema silmad olid parani ja laubast kinni. Või ümmargune, särginoobist mitte suurem, kabiini võrgust ümbritsetud auk kabiiniklaasis näitas piisava selgusega, mis oli juhtunud.

Matlock politas meest, kes oli teda tundide kaupa juhendanud ja temast mõni minut tagasi lahkunud. Surnud meest, kes oli teda lüüsnud, temaga naljatanud ja lõpuks teda hoiatanud. Ta oli just nagu kivistunud, ta polnud kindel, mida ta peaks tegema, mida ta sai teha.

Matlocki laudus telefonikabiini juurest lahima maja trepi poole. Matlocki kaskis tal eemale hoiduda, aga mitte ära joosta. Seal kabiini oli keegi. Keegi pussiga.

Matlocki tulid sõnad, sai ta aru, et need olid tema omad, aga Matlocki teadnud, millal ta oli otsustanud karjuma hakata. Sõnad tulid loonesest tema suust.

„Aap! Aap! Sun on üks mees! Ta on maha lastud!“

Matlock tormas nurgapealse maja trepist ules ja hakkas Matlocki vastu ust trummeldama. Mitmes majas suttis mitu Matlocki jatkas karjumist.

„Jumala pärast, kutsuge politsei! Siin on üks surnud mees!”

Äkki kuulis Matlock, et kvartali keskel täies lehes puude all hakkas mõirgama automootor, ja kostis pooret tegevate kummide kiunumine, kui auto soostis tänava keskele ja hakkas edasi lükuma. Matlock tormas veranda äärele. Pikk must auto väljus pimedusest ja kihutas tänavanurga poole. Matlock puudis numbrimärki näha, sai aru, et see polnud võimalik, ja astus automargi kindlakstegemiseks sammu trepist alla. Äkki pimestati teda. Ähmasesse kevadöösse lõi auto-laternate valgusvihk ja koondus temale. Ta tõstis käed, et silmi varjata, ning kuulis siis samasugust tasast plopsatust ja sellele otsekohe järgnevat õhusahinat, nagu oli kostnud mõni minut varem.

Teda tulistati püssist. Summutiga püssist

Ta soostis verandalt pea ees põõsastikku. Must auto kihutas minema.

Ta ootas üksi. Ruum oli väike, aknaklaas traatvõrguga tugevdatud. Carlyle'i politseijaoskond oli tais kodust välja kutsutud mündrimehi ja erariides detektive; keegi ei saanud olla kindel, mis tähendus sellel mõrval oli. Ja keegi ei jätnud arvestamata võimalust, et sellele võisid järgneda teised.

Valvsus. See on sajandi keskpaiga Ameerika iseloomulik sundroom, mõtles Matlock

Püss.

Pärast politsei kutsumist oli tal jatkunud taipu Kresselile helistada. Šokiseisundis Kressel oli talle oelnud, et astub mingil viisil unendusse vajalike Washingtoni meestega ja sõidab siis politseijaoskonda.

Nad jõudsid kokkuleppele, et edasiste juhtnööride saamiseni piirdub Matlock lihtsalt laiba leidmisega ja auto nägemisega puutuva tunnistusega. Ta tegi hilisõhtust jalutuskäiku, see oli kõik.

Ei midagi rohkemat.

Tema tunnistus kirjutati masinakirjas; kellaajasse, tema kohalviibimise põhjustesse, „väidetava kurjategija sõiduki valimisse, lukumissuunas ja arvatavasse lukumiskirrusse puutuvad küsimused esitati rutuselt ja vastused võeti kommenteerimata teatavaks.

Matlocki hairis tema kindlalt eitav vastus ühele küsimusele

Kas te olite kadunud varem namud?

Ei.

See tegi haiget. Loring vaaris rohkemat kui ettekavatsetud kaalutletud valet. Matlockile meenus, et nagu agent oli olnud, oli tal seitsmeaastane tütar. Naine ja laps; abikaasa oli tapetud ning Matlockil polnud võimalik moonda, ta teadis selle mehe nime.

Ta ei olnud kindel, miks see teda hairis, aga nii see oli. Loring oli sellepärast, mõtles ta, et ta teadis selle olevat tunde valed alguse

Loring kirjutas lühikesele tunnistusele alla ja valmistus lahku minna, kui kuulis, et ühes kabinetis helises laua kõrval telefon. Mitte laual, vaid just nimelt laua kõrval. Mõni sekund hiljem väljus kabinetist mündrim politseinik ja ütles valju häälega tema nime, just nagu tehes kindlaks, et ta pole noonest valjunud.

„Lah?”

Me peame teid paluma oodata. Olge hea ja järgnege mulle.

Matlock oli peaaegu tund aega selles vaikses ruumis viibinud; kell oli kolmveerand kolm ja tal olid sigaretid otsas. Ta ei sobinud ilma sigarettideta olemiseks.

Uks avanes ning sellest astus sisse pikka kasvu ja kõhn mees. Ta teadis silmadega mees. Tal oli kaes Loringi portfelli. „Mul on kahju, et ma teie aega viitsin, doktor Matlock, kuid te olete doktor, eks ole?”

Mister on täiesti piisav

Mina olen Greenberg, Jason Greenberg Föderaalsetest Juurde uuriburoost. Mul tuli teie olukord tuvastada... Põrgulik lugu, kas pole?

Põrgulik lugu? Kas see on kõik, mis te saate öelda?”

Agent vaatas Matlockile uurivalt otsa. „See on kõik, mida ma saan teistega jagada,” ütles ta tasase häälega. „Kui Ralph Loringil oleks õnnestunud telefonihendus saada, siis oleks teie ühendus olnud minuga.”

Mul on kahju.

Unustage see ära. Ma ei ole asjaga täielikult kursis

Ma tean midagi Nimrodi probleemist, aga mitte palju; enne hommikut saan ma teada, mis vaja. Muuseas, see Kresseli-nimeline mees on teel siia. Ta teab, et ma siin olen.

Kas see muudab midagi?... Kõlab rumalalt, eks ole? Inimene on tapetud ja mina kusun teilt, kas see muudab midagi. Ma vabandan veel kord.

Pole põhjust; te saate hirmsa kogemuse... Iga muudatus on teie teha. Me aktsepteerime fakti, et Ralph'i surm võib olukorda otsust muuta. Me palume ainult seda, et te kõik

kuuldu enda teada hoiaksite."

"Te pakute mulle taganemisteed?"

"Muidugi. Teil pole meie vastu mingeid kohustusi."

Matlock laks väikese neljakandilise akna juurde, mille klaasi tugevdas traat. Politseijaoskond paiknes Carlyle'i lõunaosas, ülikoolilinnakust umbes poole miili kaugusel. Seda linnajagu peeti industrialiseerituks, aga tänavaid ääristasid seal siiski puud. Carlyle oli väga puhas ja korralik linn. Politseijaoskonna juures kasvavate puude võrad olid korraparaseks kärbitud.

Ja Carlyle oli veel ka midagi muud.

"Lubage, et ma esitan teile ühe küsimuse," ütles Matlock. "Kas fakt, et ma leidsin Loringi laiba, seostab mu temaga? See tähendab, kas arvatakse, et mul oli mingi osa selles, mida ta tegi?"

"Me ei usu seda. See, kuidas te käitusite, peaks teid vabastama igasugustest seostest."

"Mida te sellega mõtlete? Matlock pöördus ja vaatas agendile otsa.

"Kui ausalt öelda, siis te sattusite paanikasse. Te ei jooksnud ära, te ei põgenenud sellest piirkonnast; te reageerisite tõrjaliselt ja hakkasite taieist kõrist karjuma. Inimene, kes on programmeeritud mingit ulesannet täitma, ei toimi niimoodi."

"Selleks ei olnud ma programmeeritud."

"Tulemus on sama. Te lihtsalt leidsite Loringi ja kaotasite pea. Kui Nimrod kas või kahtlustabki, et meie oleme asjasse segatud..."

"Kahtlustab!" segas Matlock vahele. "See mees ju tapet il!"

"Keegi tappis ta. Pole tõenäoline, et seda tegi Nimrod. Võib-olla mõni teine rühmitis. Ükski kattevari pole absoluutselt lollikindel, isegi Loringi oma polnud seda. Ehkki oli sellele nii lähedal kui võimalik."

Ma ei saa teist aru."

Greenberg nõjatus vastu seina ja pani käed rinnale risti, tema suurte kurbade silmade pilk oli mõtlik. "Ralph'i kattevari oli kogu ministriumis kõige parem. Peaaegu viisteist aastat." Agent vaatas põrandale. Tema hääl oli sügav ja veidi kibe. "Nüüdsest kuradima kattevari, mis toimib kõige paremini siis, kui sellel inimese enese jaoks enam mingit tähtsust pole. Mis võib kõik segadusse, kui seda lõpuks kasutatakse. Ja solvab perekonda."

Greenberg vaatas üles ja püüdis naeratada, aga naeratust ei tulnud.

"Ma ei saa ikka veel aru."

Polegi vaja saada. Peaasi on, et te lihtsalt komistasite sellele loole, sattusite paanikasse ja elasite labi oma elu ühema ehmatus. Teid ei seo miski, mr. Matlock... Nii-

Enne kui Matlock jõudis vastata, avanes uks ja Sam Kressel astus sisse, näoilme närviline ja hirmunud.

"Oh Kristus! See on kohutav! Lihtsalt kohutav. Teie olete Greenberg?"

"Ja teie olete mr. Kressel."

"Jah. Mis siis nüüd saab?" Kressel pöördus Matlocki poole ja küsis sama hingetõmbega: "Kas sinuga on kõik korras, Jim?" "On küll."

"Noh, Greenberg, mis siin sunnib? Washingtonist öeldi, et te seletate meile."

Ma rääkisin mr. Matlockiga ja

Kuulake mind," segas Kressel äkki vahele. "Ma helistasin kontile ja me oleme ühel arvamisel. See, mis juhtus, on kohutav... traagiline. Me avaldame kaastunnet selle mehe perekonnale, aga soovime väga tungivalt, et igasugune Carlyle'i nime kasutamine kooskõlastataks meiega. Me arvame, toimunud sündmus seab kõik uude valgusse, ja nõuame sellepärast, et meid mängust välja jäetaks. Ma arvan, et see on mõistlik."

Greenbergi nägu reetis tema vastumeelsust. "Te tormate sisse, küsite minult, mis siin sunnib, ja mulle vastamiseks ma andmata ütlete mulle, mis sündima peab. Kumba te soovite? Kas ma helistan Washingtoni ja esitan teie versiooni või tahate enne kuulata? Minul on täiesti kõik."

Vaenulikkuseks pole mingit põhjust. Me ei palunud ennast segada."

Keegi ei tee seda." Greenberg naeratas. "Aga palun laske mind lõpetada. Ma pakkusin Matlockile väljapääsu. Ta ei ole mulle veel vastust andnud ja sellepärast ei saa ma ka teile vastata. Aga kui ta ütleb seda, mis ma arvan teda ütlevat, siis lastakse Loringi kattevari otsekohe kaiku. Seda tahakse niikuinii, aga kui professor jääb mangu, siis anname sellele natuke suurema kaalu."

Millest põrgust te räägite?" Kressel põrnitses agentile.

Ralph oli aastaid partner Washingtoni enam-vähem kõige ilvema kuulsusega advokaadifirmas. Selle klientuur on nagu iljavõtte maffia nimekirjast... Eile varahommikul toimus esine kahest sõidukivahetusest. Seda tehti Hartfordi eeslinnas Greenwoodis. Loringi auto, mis kandis Columbia distrikti numbrimarki, jäi ühe tüntud capo maja lähedale. Paar kvartalit

eemal ootas teda türiauto. Sellega sõitis ta Carlyle'i ja parkis selle Crescent Streeti maja nr. 217 ette, viie kvartali kaugusele Sealfonti majast. Seal elab dr. Ralston..."

"Ma olen selle mehega kokku puutunud," segas Matlock vahele. "Ma olen kuulnud, et ta..."

"...teeb aborte," täiendas Greenberg.

"Meie ülikooliga pole tal mingit seost," ütles Kressel rõhutatult.

"Teil on olnud halvemaidki seoseid," vastas Greenberg rahulikult. "Aga doktoril on seos maffiaga. Igal juhul jättis Ralph auto sinna ja läks teiseks sõidukivahetuseks jalgsi linna. Ma katsin teda; selles portfellis on esmajärgulise tahtsusega materjal. Loringi võttis peale „Bell Telephone'i" veoauto, mis tegi rutiinseid peatusi — sealhulgas „Irviku Kassi" nimelise restorani juures — ja viis ta lõpuks Sealfonti majja. Keegi ei võinud teada, et ta seal oli. Kui seda oleks teatud, oleks sellele reageeritud; aga valvati hoopis tema autot Crescent Streetil."

"Seda ta mulle rääkis," ütles Matlock.

Ta teadis, et see oli võimalik; Crescent Streetini jaeti jaljed sihilikult lahtiseks. Kui ta oli veendunud, et asi oli tõepoolest nii, tegutses ta kiiresti. Ma ei tea, mis ta tegi, aga tõenäoliselt kasutas ta ära kõiki tänaval uitajaid, kuni tal õnnestus leida teid."

"Seda ta tegi."

"Ta polnud küllalt kiire."

"Jumala pärast, mis on kõigel sellel meiega tegemist? Mis võimalik seos saab siin olla?" Kressel peaaegu karjus.

"Kui mr. Matlock tahab jätkata, siis tehakse Loringi surm teatavaks kui allmaailma mõrv. Halva kuulsusega advokaat, võib-olla mingi vahetalitaja; ebasoovitavad kliendid. Capo ja doktor tuuakse mängu; neid pole kahju kaotada. Suitsukate tuleb nii paks, et kõik lähevad tasakaalust välja. Isegi mõrvarid. Matlock unustatakse. See annab tulemusi; see on ennegi tulemusi andnud."

Kresselit näis hammastavat Greenbergi ladus kõneosavus, tema enesekindlus ja rahulik professionaalsus. "Te raagite hirmus kiiresti, kas pole?"

"Ma olen väga terane."

Matlock ei saanud valtida naeratust. Greenberg meeldis talle; isegi selles kurvalt ebameeldivas olukorras — võib-olla just selle tõttu. Agent kasutas hasti keelt; tema mõistus töötas kiiresti. Ta oli tõepoolest terane.

"Ja kui Jim ütleb, et ta peseb oma käed puhtaks?"

Greenberg kehtas õlgu. "Mulle ei meeldi sõnu raisata. Kuu-

lime teda ennast seda utlemas"

Mõlemad mehed vaatasid Matlocki poole.

Ma kardan, et ei ütle seda, Sam. Ma olen ikka veel hirmus."

Sa ei saa seda tõsiselt mõelda! See mees tapeti!"

Ma tean. Mina leidsin ta."

Kressel pani käe Matlocki käsivarrele. See oli sõbra žest. Ma ei ole karja valvav hüsteeriline lambakarjus. Ma olen mures. Mul on hirm. Ma näen, kuidas inimene manööverdatakse olukorda, millega toimetulekuks tal puudub kvalifikatsioon."

See on subjektiivne arvamus," segas Greenberg rahulikult vahele. "Meie oleme samuti mures. Kui me poleks arvanud, et ta on selleks suuteline, ei oleks me üldse tema poole poordunud."

Minu arvates oleksite küll," ütles Kressel. "Ma ei usu silmapilgukski, et niisugune kaalutus oleks teid peatanud. Te olete liiga kergesti, et inimesi pole kahju kaotada."

Kurb küll, et te nii arvate. Sest ma ei tee seda. Me ei... Kõik üksikasjad pole mulle teada, Kressel, aga kas te ei pidanud tegutsema sidemehena? Sest kui see on tõsi, siis soovitan ma teil lahkuda. Me leiame selle ülesande täitmiseks kellegi teise."

Lahkuda ja anda teile vabad käed? Lasta teil ülikool jalge alla tallata? Ei lähe läbi."

Sus teeme koostööd. Nii ebameeldiv kui see meile mõlemale ka on... Te olete vaenulik; võib-olla on see hea. Te ei lase mul valvsust kaotada. Te protesteerite liiga palju."

Greenbergi sõnad jahmatasid Matlocki. Üks asi oli antagomistliku liidu moodustamine, hoopis teine asi varjatud süüdistuste esitamine; kirjandusliku kliše kasutamine oli solvav.

See märkus nõuab seletust," ütles Kressel, nägu pahameelset punane.

Kui Greenberg vastas, ei olnud tema tasane ja mõistlik, vaid kooskõlas sõnadega, mis ta ütles. "Mulle aitab teist, mister. Ma kaotasin täna öösel väga hea sõbra. Kakskümme minutit tagasi rääkisin ma tema naisele. Niisugustes tingimustes ma seletusi ei anna. Selles suhtes läheb mu arvamus ülemuste omast lahku. Nüüd pidage suu ja ma kirjutan teile üles kontaktide kellaajad ja annan hadajuhtudel kasutatavad telefoninumbrid. Kui te neid ei taha, siis kaduge siit kus kurat." *

Greenberg tõstis vaikesele lauale portfelli ja avas selle. Vapustatud Sam Kressel lähenes sõnatult agendile.

Matlock vaatas üksisilmi kulunud nahkportfelli, mis alles

mõni tund tagasi oli olnud, ketiga kinnitatud surnud meelrandme külge. Ta teadis, et surmatants oli alanud. Selle esimesed sammud olid olnud vagivaldsed.

Nuud oli tarvis langetada otsuseid, astuda ühendusse inimestega.

Ulikooli kaheperekonnaelamu uksekella all oli ebausutava kõlav nimi „Mr. ja mrs. Archer Beeson.“ Öhtusöögikutse Matlock saanud kergesti. Ajaloõpetaja Beeson oli olnud meelitatud, kuuldes tema huvist ühisseminari korraldamise vastu. Beeson oleks olnud meelitatud, kui Matlocki tase õppejõud oleks temalt küsinud, kui hea voodipartner tema naine on (see huvitas paljusid). Ja et Matlock oli väga iluselt meessoost, siis arvas Archer Beeson, et „väike pidu millest tema lühikeses seelikus puusi hõõritav naine osa võttis võis panna aluse lähemale tutvusele inglise kirjanduse professoriga, kellest suuresti lugu peeti.

Matlock kuulis, et teise korruse trepiplatvormilt hüüti hädaga: „Üks silmapilk!“

See oli Beesoni naine ja tema tütarlastekoolides ülekuulda veeritud aktsent kõlas karikatuurselt. Matlock kujutles, kuidas naine tormab ringi, vaadates üle juustu- ja kastmetaldrikute juust ja kaste on tegelikult väga ebatavalised, neist on võimalik juttu teha —, samal ajal kui tema abikaasa annab vaimast lühvi oma raamaturnulitele — võib-olla poetab mõned vähetuntud köited hoolikalt, hooletul kombel laudadele, kui need ei saa külalisele märkamatuks jääda.

Matlock mõtles huviga, kas nad peidavad ka ära mõned vaikesed lüsergiinhappe- või metedriinipillid.

Üks avanes ja Beesoni väikest kasvu naine, seljas oodatud lühike seelik ning lõdvalt tema suuri rindu kattev läbipaistev siidpluus, naeratas avalalt.

Terel Mina olen Ginny Beeson. Me oleme kohtunud mitmel pöörasel kokteilõhtul. Mul on nii hea meel, et te tulite saite. Archie lõpetab just kirjatööde labivaatamist. Tulge üles.“ Ta laks Matlocki ees trepist üles, andes vaevalt võimalust vastamiseks. „See trepp on õudne! Nojah, algusest peale hakkamise eest tuleb niusugust hinda maksta.“

„Ma olen kindel, et mitte kaua,“ ütles Matlock

„Seda raagib Archie“ ka kogu aeg. Loodetavasti on ta õigus, muidu jaavad mu jalgadest jarele ainult lihased!

„Kindlasti õigus,“ ütles Matlock enda ees olevaid pehmeid

õhtutolu, pakalt paistvaid jalgu vaadates.

Õhtu korteris olid juust ja kaste iseäraliku kujuga kohvitaldrikumapaistval kohal ning oodatud demonstratsioonipilett Matlocki enda omaks. Selle pealkiri oli „Interpolatsioonid „Kuningas Richard Teises““ ja see lebas lauail, kohal põles narmastatud kupliga lamp. See ei saanud loomulikult märkamatuks jääda.

Kui Ginny ukse sulges, ruttas vaikesesse elutuppa lülles Matlocki arvates oma kabinetist, mis oli samuti lülil oli vasakus kaes kimp paberilehti; tema parem käsi sirutatud.

„Room teid siin naha, vanapoiss!... Istuge, istuge. On aeg napsi võtta! Tore! Mu suu kuivab!... Ma olin kolm tundi ja lugesin kahtkümmend versiooni loomulikkuseaastase sõja kohta!“

„Ma juhtub. Eile sain ma uhe ümberjutustuse Ben Jonsoni „Põne“ist“ kõige iseäralikuma lõpuga, mida ma kunagi ei ole näinud. Tuli välja, et see lapsuke polnud näidendit näinud, vaid Hartfordis filmi näinud.“

„Kõne?“

„Lõhe!“

„Lõhe!“ kui vaimustav!“ torkas Ginny poolhusteeriliselt ühele. „Mida te juua eelistate, Jim? Ma ju võin teid Jimiks kutsuda, doktor, eks ole?“

„Lõhe!“ natukese veega, ja seda tehke kindlasti, Ginny. Doktoriga pole ma kunagi harjunud. Mu isa nimetab seda „põne“. Doktorid ei käi raamatutega ringi, neil on stetoskoobid.“ Matlock istus indiaani vaibaga kaetud tugitooli.

Kui taakida doktoritest, siis mina kirjutan praegu väitekirja. See suvi ja veel kaks rasket suve, siis on asi ühel pool. Beeson võttis naiselt jäänõu ja läks akna all seisva pööraselt juurde, millele olid hooletult paigutatud pudelid ja klaasid.

„On seda väärt,“ ütles Ginny Beeson rõhutatult. „Kas“

„Kõne?“

„Kõne?“

„Kõne?“ ja publitseerimine.“ Ginny Beeson võttis juustu ja kaste ning viis need Matlockile. „See siin on üks loomulikkudest *fromage*. Uskuge või mitte, aga selle nimi on „Minnay“. Ma leidsin selle kaks nädalat tagasi ühest väikesest New Yorgi poest.

„Kõne?“ hea valja. Ma pole sellest kunagi kuulnud.“

Kui taakida publitseerimisest, siis üks päev sattusid mulle „Interpolatsioonid“. Pagan! Põne! Tõepoolest!

„Lõhe!“ ma olen selle peaaegu unustanud. See on neli

aastat tagasi kirjutatud."

See peaks kuuluma kohustusliku kirjanduse hulka! Archie ütles seda — ütlesid ju, Archie?

„Neetult õigus! Siin on teie murk, vanapoiss," ütles Beeson Matlockile klaasi ulatades. „Kas teid esindab mõni agent, Jim? Ega ma tegelikult uudishimulik ei ole. Läheb aastaid, enne kui mina midagi kirjutan."

„See pole tõsi ja sa tead seda," ütles Ginny, tema haalest kostis mossitus.

„Jah, agent mul on. Irving Block Bostonis. Kui te millegi kallal töötate, siis võiksin seda talle võib-olla näidata."

„Oh ei, ma ei taha, et... See oleks minust hirmus peale-tükkiv..." Klaasi käes hoidev Beeson taandus tagasihoidlikkust teeseldes kušeti juurde. Ta istus naise kõrvale ja nad vahetasid — Matlocki arvates tahtmatult — rahuloleva pilgu.

„No kuulge, Archie. Te olete nupukas mees. Tõehne tõusev taht siin ulikoolis. Miks ma teie arvates selle seminari pärast teie poole pöördusin! Teie teete võib-olla mulle teene. On võimalik, et ma viin Blockile hea kasikirja. Teate, sellest jääb mulle ka midagi külge."

Beesoni näoilmes kajastus siiras tänulikkus. Matlockil oli piinlik ajalooõpetaja pilgule vastata, kuni ta nägi Beesoni silmades veel midagi muud. Ta ei osanud seda defineerida, aga see oli olemas. Mingi väike metsikus, mingi paanikajalg.

Nii vaatas mees, kelle vaim ja keha olid tuttavad narkootikumidega.

See on teist neetult tore, Jim. Ma olen ligutatud, tõeliselt ligutatud."

Juust, joogid ja õhtusöök" said kuidagimoodi mööda. Oli silmapilke, mil Matlockile tundus, et ta viibis kusagil enesest väljaspool ja jälgis kolme tegelast mingis vanas filmistseenis. Võib-olla mõne laeva pardal või lohakalt elegantses New Yorgi korteris, kõigil kolmel seljas tihedalt istuvad formaalsed rõivad. Ta imestas, miks ta seda stseeni niimoodi kujutles, — ja sai siis aru. Beesonites oli midagi kolmekümne-datest aastatest pärinevat. Kolmekümne-datest aastatest, mida ta oli näinud hilisõhtustes televisioonifilmides. Nad kujutasid enesest mingisugust anakronismi, nad kuulusid oma ajastusse ja ühtlasi ei kuulunud sinna. See võis olla teeseldud või mitte; ta polnud selles kindel. Beesonid ei olnud iseenesest kunstlikud, aga nende rõhutatud seltskondlikus vestluses, nende dateeritud väljendites oli midagi võltsi. Ometi seisnes tõde selles, et nad olid oma põlvkonna tanane päev.

Lüserginhape ja metedrin.

Happesoojad. Tabletineelajad.

Mingil viisil sundisid Beesonid ennast näitama, et nad kuuluvad moodunud muretusse ajastusse. Võib-olla eitama aega ühtingimusi, milles nad leidsid end viibivat.

Archie Beeson ja tema naine ajasid hirmu peale.

Kell üksteist, joonud suure hulga veini ja soonud „uhea ma itaalia kokaraamatu retsepti järgi tehtud huvitavat väikest vasikaliharooga", võtsid kõik kolm elutoas istet. Arutati läbi viimane probleem, mis oli seoses kavandatava ühissemingiga. Matlock teadis, et tal oli aeg alustada; see oli hirmus ja ebamugav silmapilk. Ta polnud kindel, kuidas peale hakata; peatum, mida ta sai teha, oli usaldada oma amatoorinstinkti.

Kuulge, teie kaks... Ma loodan põrgu moodi, et see teid luga suuresti ei šokeeri, aga ma pole juba tükk aega õiget otsu teinud." Ta võttis taskust õhukese sigaretitoosi ja avas selle. Ta tundis ennast rumalalt, ebamugavalt ja kohmakalt, aga ta teadis, et ei tohi neid tundeid näidata. „Enne kui hakkate mingeid otsuseid langetama, pean ma teile ütleva, et ma ei ole marihuanaseaduste poolt ega ole kunagi nende poolt olnud."

Matlock valis toosis olevast tosinast sigaretist ühe välja ja tung jättis toosi lahtiselt lauale. Kas see oli õige tegu? Ta polnud kindel; ta ei teadnud. Archie ja tema naine vaatasid teineteisele otsa. Läbi näo ees oleva tuletikuleegi jälgis Matlock nende reaktsiooni. See oli ettevaatlik, kuid positiivne. Võib-olla tulenes see tarvitatud alkoholist, aga Ginny naeratas kohklevalt, just nagu tundes kergendust sõbra leidmise üle. Tema mees hoidis ennast rohkem tagasi.

Laske aga kaia, vanapoiss," ütles noor ajalooõpetaja mõninga üleoleva heasoovlikkusega. „Vaevalt tõenaoline, et me kohtuministri palgalehel oleme."

Vaevalt küll!" kihistas naine.

Seadused on arhailised," jätkas Matlock suitsu sügavalt nasse hingates. „Igäs valdkonnas. Oluline on ainult kontroll ja pusiv diskretsioonitunne. Tõeline kuritegu on just kogemuste omandamise keeld. Intelligentse indiviidi eneseteostusvõime keelustamine on... pagan võtaks, see on repressiivne."

Noh, ma arvan, et võtmesõna on siin intelligentne, Jim. Kui ebaintelligentsed inimesed hakkavad püramatult narkootikumide tarvitama, siis tuleb kaos."

Sokratese järgi on teil ainult poolest saadik õigus. Teine pool on kontroll. Tõhus kontroll raua ja pronksi üle vabastab kulla, nagu on „Vabariigis" öeldud. Kui kõrge intellektiga inimesi oleks pidevalt hoitud mõtlemast ja eksperimenteerimast, sest nende mõtteprotsessid on olnud kaaskodanikele arusaamatud, siis poleks saavutatud midagi suurt — ei

kunsti, tehnika ega poliitika alal. Me viibiksime ikka veel pimedas keskajas."

Matlock hingas sigaretisuitsu sisse ja sulges silmad. Kas ta oli kasutanud liiga tugevaid väljendeid, rääkinud liiga veendunult? Kas tema jutust oli kostnud proselüütide värbaja võlts toon? Ta ootas ja ooteaeg ei olnud pikk. Archie ütles rahuliku, kuid siiski tungiva tooniga:

"Progress jätkub päevast päeva, vanapoiss. Uskuge seda. See on tõsi."

Matlock avas kergendust tundes silmad pilukile ja vaatas labi sigaretisuitsu Beesoni poole. Tema vaade oli kindel ja silmad ei pilkunud; siis pööras ta oma ainitise pilgu Beesoni naisele. Ta ütles ainult kolm sõna.

"Te olete lapsed."

"See on olemasolevatel asjaoludel suhteline arvamus," vastas Beeson, häälik ikka veel tasane, sõnade hääldus täpne.

"Ja need on ainult sõnad."

"Oh, ärge selles nii kindel olge!" Ginny Beeson oli tarvitanud küllalt palju alkoholi, et hooletuks muutuda. Mees sirutas käe ja haaras tema käsivarrest kinni. See oli hoiatus. Beeson hakkas jälle rääkima, pöörates pilgu Matlockilt kõrvale ja vaadates tühjusse.

"Ma pole hoopiski kindel, et me oleme ühel lainepikkusel..."

"Ei, tõenäoliselt mitte. Unustage see ära... Ma teen suitsu lõpuni ja hakkan minema. Seminari asjus astun teiega ühendusse." Matlock hoolitses selle eest, et vihjes seminarile kajastuks muretus, peaaegu huvi puudumine.

Archie Beeson, oma akadeemilise karjääriga kiirustav noor mees, ei suutnud seda huvipuudust taluda.

"Kas ma võin ka ühe võtta?"

"Kui see on teie esimene, siis ei... Ärge püüdke mulle muljet jätta. Sellel pole tegelikult mingit tähtsust."

"Minu esimene?... Mis asi?" Beeson tõusis kušetilt ja astus laua juurde, millel oli lahtine sigaretitoos. Ta sirutas käe, võttis toosi pihku ja tõstis selle ninasõõrmete alla. "Kõlblik kraam. Aga ma võin lisada, et midagi rohkemat mitte. Ma proovin ühte... sissejuhatuseks."

"Sissejuhatuseks?"

"Te näite olevat väga siiras, aga andke andeks, te olete ajast veidi maha jaanud."

"Mis suhtes?"

"Selles suhtes, mida praegu tehakse." Beeson võttis toosist kaks sigaretti ja suutas need vilunult. Ta hingas suitsu sügavalt sisse, noogutas ja kehtas mõõduka heakskiiduga õigu

ning ulatas ühe sigareti naisele. "Olgu see siis *hors d'oeuvre*. Luuaretaja."

Ja laks oma kabinetti, tuli sealt tagasi lakeeritud hiina kaka ja näitas Matlockile pisitillukest nuppu, millele vajumine võimaldas tõsta laeka põhjast üles õhukest puidukihti tuua nähtavale selle all peituvat salaruumi. Seal oli umbes kolm tosinat läbipaistvasse plastikaati mähitud valget tabletti.

"See on pearoog... kui te selleks valmis olete."

Matlock oli tänulik teadmiste, mis tal olid, ja intensiivset uurimistoole, mida ta oli viimase neljakümne kaheksa tunni jooksul teinud. Ta naeratas, kuid tema hääletoon oli kindel.

Valgeid reise teen ma ainult kahel juhul. Kas oma kodus koos väga heade ja väga vanade sõpradega või koos väga heade ja väga vanade sõpradega nende kodus. Teid ei tunne ma küllalt hästi, Archie. Enesehävitus... Aga väikese punase reisi vastu pole mul midagi. Ainult et ma ei valmis-
tunud selleks ette."

Rohkem pole vaja öelda. Mina võib-olla olen ette valmis-
tunud." Beeson viis hiina laeka kabinetti, tuli sealt tagasi väikese nahkkotiga, milletaolisi piibusuitsetajad kasutavad tubaka hoidmiseks, ja astus Matlocki tooli juurde. Ginny Beesoni silmad suurenesid; ta avas oma pooleldi juba lahti-
hoobitud pluusil veel ühe nõobi ja sirutas jalgu.

Parim "Dunhilli" tubakas." Beeson avas koti ja näitas Matlockile selle sisu. Kotis oli jällegi tablettide ümber mähitud läbipaistev plastikaat. Tabletid ise aga olid sügavpunased ja hiina laeka valgetest tablettidest veidi suuremad. Seal oli vähemalt viiskümmend kuni kuuskümmend annust sekonaali.

Ginny hüppas oma toolilt üles ja kiljatas: "Seda ma armastan! See on roosa rõõm!"

Brändist palju etem," lisas Matlock.

Teeme reisi. Mitte väga pika, vanapoiss. Limiit on viis tabletti. Uute vanade sõprade reegel."

Kaks järgmist tundi olid James Matlocki jaoks ähmased, aga mitte nii ähmased kui Beesonite jaoks. Ajaloõpetaja ja tema naine jõudsid viie tabletiga kiiresti "tippu" — nagu oleks jõudnud ka Matlock, kui tal poleks õnnestunud kolme viimast tabletti neelamist teeseldes taskusse pista. Saavutand esimese staadiumi, polnud Matlockil raske oma kaaslast jälgendada ja veenda Beesonit tablette juurde tooma.

Kus see äärmine ettevaatlikkus siis nüüd on, doktor?" naeris Beeson kušeti ees põrandal istudes ja vahetevahel kattirutades, et naise jalgu silutada.

„Te olete paremad sõbrad, kui ma arvasin.“

„See on alles ilusa sõpruse algus.“ Noor naine laskus kušetil aeglaselt nõjakile ja kihistas naeru. Ta näis tõmblevat ning pani parema käe oma abikaasa pealaele ja lükkas mehe juukseid ettepoole.

Beeson naeris väiksema enesekontrolliga, kui tal oli olnud enne, ja tõusis põrandalt. „Ma siis toon.“

Kui Beeson oma kabinetti läks, jälgis Matlock tema naist. Ginny käitus ühemõtteliselt. Ta vaatas Matlockile otsa, avas aeglaselt suu ja pistis keele välja. Matlock sai aru, et siin oli näha üks sekonaali kõrvalmõjudest. Nagu oli näha ka enamik Virginia Beesonist.

Järgmiseks portsjoniks lepitati kokku kolm tabletti ja nüüd oli Matlockil kerge nende sissevõtmist teeselda. Beeson lülitas oma stereogrammofoni sisse ja asus Orffi „Carmina burana“ kuulama. Viisteist minutit hiljem istus Ginny Beeson Matlocki süles ja hõõrus ennast aeg-ajalt tema kubemete vastu. Archie lamas kahel pool plaadimängijat seisvate kõlarite ees põrandal. Matlock hakkas just nagu välja hingates rääkima, tehes seda täpselt nii valjult, et tema sõnad kostsid üle muusika.

„See on peaaegu kõige parem, mis ma olen saanud, Archie... Kust? Kust see pärit on, Archie?“

„Allikas on tõenäoliselt sama mis teil, vanapoiss.“ Beeson pöördus selili ning vaatas Matlocki ja oma naist. Ta naeris. „Ma ei tea, kumba te mõtlete. Tablette või naist, kes teil süles istub. Olge ettevaatlik, doktor. Ta on ulakas tüdruk.“

„Ei, tõsiselt. Teie tabletid on minu omadest paremad ja mu sigarette pidasite te üsna keskpärasteks. Kust? Olge hea sõber.“

„Naljakas mees. Muudkui küsite. Kas mina teilt küsin? Ei... See pole viisakas... Mängige Ginnyga. Las ma kuulan.“ Beeson pöördus uuesti kõhuli.

Matlocki süles istuv naine pani äkki käed tema kaela ümber ja surus oma rinnad tema vastu. Ta lähendas näo Matlocki omale ning hakkas tema kõrvu suudlema. Matlock mõtles huviga, mis saaks siis, kui ta võtaks naise süle ja viiks magamistuppa. Ta mõtles, kuid ei tahtnud seda teada saada. Sel silmapilgul mitte. Ralph Loring polnud tapetud tema, Matlocki, suguelu edendamiseks.

„Andke mulle oma sigaretti proovida. Näidake, kui arenenud maitse teil on. Te olete võib-olla ainult jutumees, Archie.“

Beeson tõusis äkki istukile ja põrnitses Matlocki. Oma naise parast ta ei muretsenud. Miski Matlocki hääles näis tema instinktiivset kahtlust äratavat. Või olid need sõnad? Või liiga normaalsed väljendid, mida Matlock tarvitas? Inglise

kirjanduse professor mõtles kõike seda, vastates üle naise Ma Beesoni pilgule. Archie Beeson oli akki mees, kes oli saanud hoiatuse, ja Matlock polnud kindel, miks see nii oli. Beeson ütles kõhklevalt:

„Igatahes, vanapoiss... Ginny, ära tüli Jimi.“ Ta asus üles.

Roosa rõõm.

Mul on kõõgis mitu tükki... Ma ei ole kindel, kus, aga ma vaatan. Ginny, ma ütlesin, ära kiusa Jimi... Ole tema vastu kena, ole tema vastu hea.“ Beeson jätkas Matlocki põrnitsemist, tema silmad olid sekonaalist päran, huuled avatud, näohhased jäigad. Ta taandus lahtise kõõgiukse poole. Kooki jõudnud, tegi Archie Beeson midagi iseäralikku. Või vähemalt nii näis see James Matlockile.

Ta sulges aeglaselt pendelukse ja jättis selle suletuks.

Matlock tõstis uimasti mõju all oleva naise kähku sülest üha ning naine heitis rahulikult põrandale pikali. Ta naeratas ingelikult ja sirutas käed Matlocki poole. Matlock naeratas vastu ja astus temast üle.

„Tulen kohe tagasi,“ sosistas ta. „Ma tahan Archie'lt midagi küsida.“ Naine pöördus kõhuli, kui Matlock ettevaatlikult kõõgiukse juurde läks. Matlock sasis oma juukseid ning vaarus terjekindlalt ja vaikselt, hoides uksele lähenedes söögilauast kinni. Kui Beeson äkki väljus, tahtis ta näida segasena, uimasena. Stereoehelid olid nüüd veidi valjemad, kuid läbi nende kuulis Matlock tasa ja ärevalt kõõgitelefoni rääkiva Archie häält.

Ta nõjatus kõõgiukse kõrval vastu seina ja püüdis analüüsida, mis oli võinud Archie Beesoni paanikasse ajada, panna teda pidama nii vajalikuks kellelegi helistada.

Mis see oli? Miks?

Kas tema suur näitemäng oli olnud nii läbipaistev? Kas ta oli juba oma esimese kontakti nurja ajanud?

Kui nii, siis võis ta vähemalt püüda kindlaks teha, kes oli liini teises otsas — kellelt jooksis Beeson oma ähmases mureseisundis abi otsima.

Üks fakt nais olevat kindel: ükskõik kes see isik oli, igal juhul pidi ta olema tähtsam kui Archie Beeson. Paanikasse sattunud inimene — isegi mitte narkomaan — ei astu ühendusse kellegagi, kes seisab hierarhias temast madalamal.

Võib-olla polnud õhtu nurja läinud; või — vastupidi — oli selle nurjumine vajalik olnud. Meeleheitel Beesoni suust võis lipsata informatsiooni, mida ta ei oleks nalgi andnud, kui poleks meeleheitel olnud. Hirmunud, uimasti mõju all olevalt ajalooõpetajalt võis olla võimalik seda välja pressida. Teisest küljest oli see kõige vähem soovitatav meetod. Kui ei

õnnestunud rakendada ka seda, oli Matlockil juba enne alustamist lõpp. Loringi üksikasjalik instruktaaz jooksis sel juhul tuhja, tema surm polnud muud kui võrdlemisi jube nali, tema hirmus perekonna jaoks nii piinarikas, mingil viisil nii ebainimlik — kattevari oli amatööri saamatuse tõttu kasutu.

Pole mingit muud võimalust kui proovida, mõtles Matlock. Proovida kindlaks teha, kellega Beeson ühendusse astus, ja uhtlasi teha katset viia nurjumas olev õhtu tagasi nii kaugele, et Beeson teda uuesti usaldama hakkaks. Mingil hullumeelsel põhjusel kujutles ta Loringi portfelli ja selle sanga küljes rippuvat peenikest musta ketti. Veelgi poorasemal põhjusel andis see talle eneseusaldust; mitte palju, aga veidi siiski.

Ta võttis poosi, mis oli nähisele kokkuvarisemisele nii lähedal, kui ta suutis kujutleda, nõjatas siis pea vastu uksepiita ning hakkas ust aeglaselt, veerandi tolli haaval lahti lukkama. Ta oli täiesti valmis kohtama Beesoni põrnitsevat pilku. Selle asemel seisis ajalooõpetaja seljaga tema poole, kägaras nagu oma põit vaos hoida püüdev väike poiss, telefonitoru vastu peenikest soonilist kaela surutud, pea küljele kallutatud. Oli ilmne, et Beeson pidas oma häält summutatuks, eristamatuks „Carmina burana“ sporaadilistest *crescendo*'dest. Aga ka see oli üks sekonaali trikkidest. Beesoni kõrv ja kõne polnud enam sünkroniseeritud. Tema sõnad ei olnud ainuüksi selged. Pikad vahed ja kordused rõhutasid neid.

„...Sa ei saa minust aru. Ma tahan, et sa minust aru saad. Palun, saa aru. Ta esitab küsimusi. Ta ei ole oma mees. Ta ei ole oma mees. Ma vannun Kristuse nimel, et ta on nuhk! Astu Herroniga ühendusse. Jumala pärast, ütle Herronile. Palun! Ma võin kõik kaotada!... Ei. Ei, ma ju näen! Ma näen, mis ma näen, inimene! Kui see liita hoogu laheb, siis on mul probleemid. Ma tahan öelda, see on ju naha, vanapoiss... Astu Lucasega ühendusse... Kristuse nimel, tee seda! Ma olen hädas ja ma ei saa...“

Matlock laskis ukse aeglaselt kinni vajuda. Tema vapustus oli nii suur, et mõtted ja tunded näisid õhus rippuvat; ta nägi, et tema käsi oli ikka veel koogiuksel, aga ei tundnud sõrmede all puitu. See, mida ta oli äsja kuulnud, polnud vähem õudne kui Ralph Loringi elutu keha telefonikabiniis.

Herron. Lucas Herron!

Seitsmekümne aasta vanune legend, Vaikne õpetlane, kelle vastu tekitas niisama palju austust tema arusaamine inimloomusest kui tema sädelev mõistus. Kena mees, lugupeetud mees. See pidi olema eksitus, pidi leiduma mingi seletus.

Seletamatu üle polnud aega aru pidada.

Archie Beeson arvas, et ta on „nuhk“. Ja nüüd arvas nii ka keegi teine. Seda ei saanud ta lubada. Ta pidi mõtlema, kuidas ennast tegutsema.

Akki taipas ta. Beeson ise oli talle öelnud, mida teha.

Ukski pealekaebaja — mitte keegi, kes pole narkootikumide mõju all, — ei uritaks midagi niisugust.

Matlock vaatas elutoa põrandal kõhuli lamava naise poole. Ta läks kiiresti ümber söögilaua ja jooksis teel püksirihma lahti tehes naise juurde. Rutakate liigutustega võttis ta püksid jalast, kummardus ja pooras naise selili. Ta heitis naise kõrvalt, avas tema pluusil kaks viimast noopi ja tõmbas rinnahoidjat, kuni selle kinnitushaak purunes. Naine oigas ja kihistas ning kui Matlock puudutas tema paljaid rindu, oigas talle ja tõstis jala Matlocki puusale.

Roosa rõõm, roosa rõõm...“ Ginny hakkas läbi suu hingama ning surus oma vaagna Matlocki kubemesse; tema silmad olid poolkinni, allasirutatud käed silitasid Matlocki jalga, sõrmed nipistasid nahka.

Matlock hoidis pilgu kõögiuksel ja palvetas, et see avaneks. Ja siis laks üks lahti ning Matlock sulges silmad.

Archie Beeson astus söögilaua juurde ning vaatas alla oma naise ja külalise poole. Matlock ajas Beesoni samme kuuldes pea kuklasse ning teeskles hirmu ja hämmeldust. Ta tõusis põrandalt, kuid kukkus otsekohe tagasi. Ta haaras püksid, tõusis neid oma luhikeste aluspükste ees hoides uuesti eba-kindlalt ja vajus lõpuks kušetile.

Oh Jeesus! Oh püha Jeesus, Archie! Kristus, noormees! Ma ei arvanud, et nii kaugel olen!... Ma olen kaugel, Archie! Mida põrgut ma tegema pean? Ma olen läbi, mees, mul on kahju! Kristus, mul on kahju!“

Beeson lähenes kušetile, poolalasti naine jalgade ees. Tema naailmest oli võimatu järeldada, mida ta mõtles. Või kui suur oli tema pahameel.

Kui see oli pahameel?

Tema kuuldav reaktsioon oli täiesti ootamatu. Ta puhkes naerma. Naer oli algul tasane ja valjenes siis üha, muutudes peaaegu husteriliseks.

Oh jumal, vanapoiss! Ma ju ütlesin! Ma ütlesin, et ta on ulakas tüdruk!... Ära muretse. Ei mingit keelepeksu. Ei mingeid jutte vägistamisest ega vanast räpasest liiderdajast. Aga oma seminari me teeme. Oh Kristus, jah! Sellest alles tuleb seminar! Ja sa räägid kõigile, et sina poordunud minu poole! Eks ole? Oh jah! Just seda sa räägid, kas pole?“

Matlock vaatas enese kohale kummardunud narkomaani metsikutesse silmadesse.

„Muidugi. Muidugi, Archie. Nagu 'sa ütled.“

„Seda võid sa uskuda, vanapoiss! Ja ära vabanda. Mingid vabandused pole vajalikud! Mina vabandan!“ Archie Beeson vajus naerdes põrandale. Ta sirutas käe ja võttis naise vasaku rinna pihku; naine oigas ning kihistas oma hullukstegevast kõrgetoonilist naeru.

Ja Matlock teadis, et ta oli võitnud.

Ta oli surmväsinud — nii kellaaja tõttu kui ka õhtu ja öö pingete tagajärjel. Kell oli kümme minutit kolm läbi ning tema kõrvus kaikusid ikka veel „Carmina burana“ koraaliligid. Kujutluspilt paljaste rindadega naisest ja šaakallikust mehest, kes mõlemad tema ees põrandal väherdasid, andis lisa vastikule maitsele tema suus.

Aga kõige rohkem tegi talle muret teadmine, et seoses niisuguse õhtuga oli nimetatud Lucas Herroni nime.

See oli kujuteldamatu.

Lucas Herron. „Suur vana lind“*, nagu teda hüüti. Carlyle'i ülikooli tagasihoidlik, kuid ilmne tugisammas. Romaani keelte osakonna juhataja, kehastunud vaikne õpetlane, kellele oli omane sügav ja püsiv kaastundlikkus. Tema silmades sades alati hämmelduse ja sallivuse segu.

Tema seos — ükskõik kui kauge seos — narkootikumimaailmaga oli uskumatu. Tervest mõistusest käis üle, et husteriline narkomaan — sest Archie Beeson oli tegelikult narkomaan, kui mitte keemiliselt, siis psühholoogiliselt — püüdis temalt abi saada, nagu oleks tal niisuguses olukorras olnud mingi võim.

Seletus pidi peituma Lucas Herroni tohutus osavõtlikkuses. Ta oli paljude sõber, ta andis kindlat varjupaika neile, kes olid raskustes, sageli suurtes raskustes. Ja oma rahuliku, häirimatu vanainimeseliku pealispinna all oli Herron tugev mees, juht. Veerand sajandit tagasi oli ta keskealise jala-väeohvitserina veetnud loendamatu Saalomoni saarestiku põrgus. Põlvkond tagasi oli Lucas Herron olnud tõeline kanglane Vaiksel ookeanil peetud metsikus sõjas. Nüüd, rohkem kui seitsmekümne aasta vanusena, oli ta elav legend.

Matlock pöördus ümber nurga ja nägi poole kvartali kaugusel oma korterit. Ülikoolilinnak oli pime; ainus valgus, kui tänavalaternad välja ärvata, paistis tema toast. Kas ta oli

*Heron on inglise keeles haigur. (Tõlkija.)

le põlema unustanud? Ta ei suutnud seda meenutada.

Ta laks mööda jalgrada ukse juurde ja pistis võtme lukku. Uheaegselt lukukeele klõpsatusega kostis seest vali rahvatus. See küll jahmatas, kuid algul ühtlasi lõbustas teda. Oma kohmakas pikakarvaline toakass oli nahtavasti maha löönud mõne klaasi või uhe nendest keraamilistest imevignettidest, mis Patricia Ballantyne oli talle kaela määrinud. Siis lootas ta, et niusugune mõte oli naeruvaarne, parit kurnatud mõistusest. Prahvatus oli keraamika jaoks liiga tugev, klaasiliin liiga vali.

Ta tormas väikesesse esikusse ja see, mis ta nägi, puhkis tema ajast väsimuse. Uskumatusest jäi ta lukumatult seisma. Kogu elutuba oli nagu lahinguväli. Lauad olid ümber tõotatud, raamatud riiulitelt tõmmatud, nende lehed kaante alt välja rebitud ja põrandale loobitud, stereogrammfotod mähkijate ja kõlarid puruks pekstud. Kušeti ja tugitoolide katted olid katki lõigatud, nende täidis kõikjale laiali paisatud; vaibad olid pahupidi pooratud ja hunnikusse aetud, aknakardinad kardinaapuudelt maha kistud ja ümbertõugatud mööbliesemetele visatud.

Matlock nägi, mis oli põhjustanud prahvatuse. Suur kahepoolega aken parempoolses, tänaväärses seinas nägi välja nagu väändunud metallraamide ja klaasikildude segapuder. Ta mäletas selgesti, et enne Beesonite juurde minekut oli mõlemad aknapooled avanud. Talle meeldisid kevadised õied ja putukavõrkude jaoks oli aastaaeg veel liiga varane. Siis polnud akna purustamiseks mingit põhjust; aken oli maapinnast küllalt kõrgel, et sissetungijale raskusi tekitada, kuid paanikasse sattunud murdvargal oli võrdlemisi kerge sellest välja hüpata.

Ilmselt ei purustatud akent põgenemiseks. Seda tehti hilikult.

Teda oli jalgitud ja signaal antud.

See oli hoiatus.

Ja Matlock teadis, et ta ei saanud selle hoiatuse olemasolust mööda. Seda tehes oleks ta pidanud aktsepteerima rohkem kui vargust; selleks polnud ta ette valmistatud.

Ta astus kiiresti magamistoa ukse juurde ja vaatas sisse, kui see üldse oli võimalik, siis valitses magamistoas veel suurem segadus kui elutoas. Madrats oli vastu seina lüüritud ja ribadeks käristatud. Kõik kummutisatlid olid põrandale tõmmatud, nende sisu üle toa laiali pillutud. Rudekapp nägi välja nagu kõik muu — ülikonnad ja jakid olid rudepuudelt maha rebitud, kingad segamini aetud.

Luba enne vaatamist teadis ta, et kõik ei näe välja parem kui kogu muu korter. Toiduaineid sisaldavaid metallpurke ja

-karpe polnud põrandale loobitud, need olid ainult paigast nihutatud, kuid pehmed pakendid olid puruks rebitud. Ja Matlock sai jälle aru. Paar mütsatust teistes ruumides ei ületanud talutavat mürataset; kõõgis jätkuvat kolinat oleks võinud mõni teine majaelanik tahele panna. Niigi kuulis ta pea kohalt tasaseid samme. Akna prahvatus oli kellegi ules äratanud.

Hoiatus oli ilmne, aga asja tuum oli läbiotsimises.

Ta arvas teadvat läbiotsimise eesmärki, aga mõistis jällegi, et ei saa seda möönda. Nagu Beesoni korteris, nii oli ka mujal tehtud järeldusi; ta pidi nendest üle saama kõige veenvamate eitustega, mida suutis leida. Nii palju teadis ta instinktiivselt.

Aga enne teeskluse alustamist tuli tal kindlaks teha, kas otsingud olid olnud edukad.

Ta raputas oma vaimu ja keha kõhklusi tekitavast letargiast vabaks. Ta vaatas veel kord oma elutuba; ta uuris seda. Kõik aknad olid katmata ja valgus oli küllaldane selleks, et mõnest lähedasest majast või teisel pool tänavat olevalt kallakult muruplatsilt oleks keegi tugevajõulise binokliga saanud iga tema liigutust jälgida. Kui ta oleks tuled kustutanud, kas oleks see ebaloomulik toiming lisanud usutavust järeldustele, mida ta tahtis eitada?

Kahtlemata. Inimene, kes astub segipaisatud korterisse, ei kustuta tulesid.

Ometi oli tal tarvis pääseda vannituppa, mis sel silmapilgul oli korteri tähtsaim ruum. Tal oli vaja viibida seal vähem kui kolmkümmend sekundit, et selgitada, kas läbiotsimine oli olnud edukas või mitte, ja seda tuli teha viisil, mis ei andnud märku mingist ebanormaalsest murest. Kui keegi tööpoolest jälgis teda.

Näiliselt peab kõik loomulik olema, mõtles ta. Ta nägi, et vannitoa uksele kõige lähemal, sellest ainult viie jala kaugusel paiknes stereogrammfoni plaadimängija. Ta läks sinna, kummardus ja tõstis selle tükkide hulgast üles metallist helikäpa. Ta silmitses seda, pillas selle siis äkki käest ja pistis sõrme suhu, nagu oleks miski tema nahka kriimustanud. Ta astus kähku vannituppa.

Sinna jõudnud, avas ta rutates ravimikapi ja haaras klaasriiuhilt kleepplaastrite karbi. Siis laskus ta kiiresti kükakile, sirutas käe vasakule poole klosetipotti, kus seisis kassi kollane plastmassist liivakast, ja kergitas ules liiva all oleva ajalehe nurga. Ajalehe all tundis ta sinna pandud kahe lõuendikihi jämedat kudet ja kergitas lõuendi serva.

Sakiliseks lõigatud servaga paberileht oli alles. Hõbedakarva Korsika dokumenti, mis lõppes surmakuulutavate sõna-

dega *Venerare omertà*, polnud leitud.

Matlocki pani ajalehe tagasi, ajas liiva laiali ja tõusis. Ta tegi, et väike mattklaasist aken klosetipoti kohal oli pool-ahiti, ja kirus.

Kellele polnud aega mõelda.

Ta laks kleepplaastrikt plastikaadikihti maha rebides eluppa tagasi.

Läbiotsimine oli ebaõnnestunud. Nuud tuli hoiatust ignoreerida, järeldusi eitada. Ta astus telefoniaparaadi juurde ja helistas politseisse.

Kas te saate mulle anda puuduolevate esemete nimekirja?" Lundris politseinik seisis keset rususid. Teine politseiametnik las korteris ringi ja tegi märkmeid.

Ma pole veel kindel. Ei ole jõudnud põhjalikult kontrol-

Arusaadav. Kõik on segamini. Aga vaadake järele. Mida tulemini me nimekirja saame, seda parem."

Ma ei usu, et tegelikult üldse on midagi puudu. See tähendab, mul ei ole midagi, mis kellelegi teisele eriti väärtuslik oleks. Kui võib-olla stereogrammfon välja arvata... ja see on lõhutud. Magamistoas on televiisor, see on terve. Lõhne raamatu eest oleks võinud mingit hinda saada, aga nadake neid."

Kuidas on rahaga, juveelidega, kelladega?"

Raha hoian ma pangas, sularaha kannan rahataskus. Kellad kae peal ja juveele mul pole."

Aga eksamitööd? Nendega on palju pahandusi olnud."

Seisavad minu kabinetis. Anglistikateaduskonnas."

Politseinik kirjutas midagi väikesesse musta märkmikku ja las oma partnerile, kes oli läinud magamistuppa; "Hei Lou, kas jaoskonnast lubati sõrmejäljemees saata?"

Saadavad. Mõne minuti pärast jõuab siia."

Kas te puudutasite midagi, mr. Matlock?

Ma ei tea. Võib-olla puudutasin. Ma olin šokiseisundis."

Eriti mõnda lõhutud asja, näiteks seda grammfoni? Oleks hea, kui me saaksime sõrmejäljemehele näidata midagi, mida te kindlasti ei puudutanud."

Ma võtsin pihku helikäpa, muid osi mitte."

Väga hea. Nendest võime alustada.

Politsei jäi kohale poolteiseks tunniks. Sõrmejäljespetsialist saabus, tegi oma töö ja lahkus. Matlock pidas aru, kas helistada Sam Kresselile, aga jõudis järeldusele, et sel kella-

ajal ei saa Kressel midagi ette võtta. Ja kui keegi oli valjas ning valvas maja, ei tohtinud ta Kresseliga kokku saada. Teiste korterite elanikud olid arganud ning tulnud kaastunnet, abi ja kohvi pakkuma.

Kui politsei oli lahkumas, poordus üks suurt kasvu politseinik uksele ringi. „Vabandage, et me nii palju aega viitsime mr. Matlock. Tavaliselt me sissemurdmiste korral sõrmejalga ei võta, kui pole tegemist kehavigastuste tekitamisega või väärtesemete kaotaminekuga, aga viimasel ajal on seda laadi asju palju olnud. Mina isiklikult arvan, et mängus on need pikkade karvadega ja helmestega veidrikud. Või neegrid. Enne kui veidrikud ja neegrid sinu jõudsid ei olnud meil kunagi niisuguseid pahandusi.”

Matlock vaatas mundrimeest, kes nii enesekindlalt olukorda analüüsis. Vastu vaielda polnud mõtet; see oleks olnud kasutu ja Matlock oli liiga väsinud. „Aitah, et te mul koristada aitasite.”

„Võtke heaks.” Politseinik astus tsementkõnniteele, kuid poordus siis uuesti. „Ah jaa, mr. Matlock.”

„Jah?” Matlock tõmbas ukse laemalt lahti.

Meile tundus, et keegi võib-olla otsis midagi. Sest kõik oli ära lõhutud ja raamatud katki rebitud ja nii edasi... te saate aru, mis ma mõtlen?”

„Jah.”

„Te utleksite meile, kui asi nii oleks, kas pole?”

„Muidugi.”

„Nojah. Niisugust informatsiooni oleks rumal mitte anda.”

„Ma ei ole rumal.”

„Ärge solvuge. Teil, meestel, lihtsalt on mõnikord pea mõtteid täis ja te olete hajameelsed.”

„Ma ei ole hajameelne. Vaga vahesed meist on.”

„Jah.” Politseinik naeris mõnevõrra põlglikult. „Ma tahtsin seda ainult mainida. See tähendab, meil ei ole võimalik oma tood teha, kui me ei tea kõiki fakte, saate aru?”

„Saan küll.”

„Jah. Vaga hea.”

„Head ood.”

„Head ood, doktor.”

Ta sulges ukse ja laks elutappa. Ta mõtles huviga, kas kindlustussumma on piisav tema haruldasemate raamatute ja gravuuride vaieldava väärtuse huvitamiseks. Ta istus lõhutud kušetile ja vaatas taas ringi. See oli ikka veel segamini, hävitustöö oli olnud põhjalik. Prahki koristamisest ja mööbliesemete püstitõstmisest ei püüdnud. Hoiatus oli olnud ilmne, vagivaldne.

Jahmatav fakt oli see, et hoiatus üldse eksisteeris.

Miks? Kellelt?

„Kas Beesoni hastesuuline telefonikõne? See oli võimalik, olla isegi eelistatav. Selles võis sisalduda motiv, millel and Nimrodiga mingit seost. Beesoni narkootikumitarvitajate ja -levitajate ring tahtis teda võib-olla nii tugevasti mõelda, et ta jätaks Archie' rahale. Et ta jätaks nad kõik elus; ja Loring oli spetsiaalselt oelnud, et mitte mingid andid ei naidanud Beesoni seost Nimrodi rühmitisega.

Aga mitte mingid tõendid ei naidanud ka selle seose puudumist.

„Kahes kui tegemist oli Beesoniaga, siis oli oodata, et ta ikkagi haire lõpetatakse. Järeldus osest kokkupõrkest oli eeldamatu. Uimastite mõju all oleva vana rüüsa hiderdaja otsustatakse. Matlock oli Beesoni akadeemiline redelipulk. Taisest küljest oli olemas palju vahem eelistatav võimalus, hoiatus ja labiotsuaine tulenesid Korsika dokumendist. „Kas Loring tema selja taga kõnniteel sosistanud?”

„On üksamus asi, mida nad tahavad rohkem kui minu. „Telli, ja see on paber teie taskus.”

„Kas siis oli mõistlik eeldada, et ta oli seostatud Ralph Loringiga?”

Washingtoni arvamus, et paanika, millesse ta Loringit leides sattus, vabastas ta seosest agendiga, oli ekslik, Jason Greenbergi eneseusaldus alusetu.

„Ja veel, nagu Greenberg oli arvamus avaldanud, võidi teda lihtsalt kontrollida. Talle võidi survet avaldada, enne kui ta ohutuks tunnistati.

Võidi. Oli võimalik. Ja veel

Oletused

„Kui ei tohtinud pead kaotada, ta ei saanud enesele lubada

„Kui tugevat reaktsiooni. Kui ta tahtis, et temast mingitki

„Kui oleks, pidi ta mangima suutud

„Kui oleks võinud olla. Võis olla. Oli võimalik

„Kui tema keha valutas. Tema silmad olid paistes ning suus oli

„Kui ta veel sekonaali, veini ja marihuaana segu vastik järe-

„Kui tse. Ta oli surmvasinud; pinget, mis tulenes puudest jõuda

„Kui ajamatutele järeldustele, oli hakanud mõju avaldama. Ta

„Kui talis malus tagasi oma varajastesse Vietnami-paevadesse ja

„Kui ta meenus parim nõuanne, mille ta nendel ootamatute lah-

„Kui nadalatel oli saanud. Puhata alati kui võimalik, magada

„Kui ta vahimalgi võimalusel. Seda nõu oli andnud üks seersant,

„Kui ta kuulduste järgi oli üle elanud rohkem kallaletunge kui

„Kui ta teine Mekongi deitas. Ja keda, samuti kuulis, et ta

„Kui ta nad aratanud varitsusiannak milles hukkus enamik tema

„Kui ta üpannist.

Matlock sirutas enese vaevu aratuntavale kušetile pikali.

Magamistuppa polnud mõtet minna — voodimadrats oli hävitatud. Ta tegi puksirihma lahti ja lukkas kingad jalast. Mõned tunnid võis ta magada; siis oli tarvis Kresseliga rääkida. Paluda Kresselit ja Greenbergi, et nad mõtleksid välja põhjenduse, millega ta saaks seletada sissetungi oma korterisse. Põhjenduse, mille kaudaks heaks Washington ja võib-olla Carlyle'i politsei.

Politsei.

Äkki tõusis ta istukile. Esialgu polnud see tema tähelepanu aratanud, aga nüüd mõtles ta selle üle järele. Jämedakoeline, kuid üleolevalt viisakas politseinik, kelle primitiivsed detektiivvõimed olid keskendunud „veidrikele ja neegritele“, oli talle ligi kaks tundi kestnud politseiuuringute vältel pidevalt öelnud „mister“. Aga olles lahkumas ja solvavalt vihjates võimalusele, et Matlock polnud talle andnud kogu olemasolevat informatsiooni, kasutas ta sõna „doktor“. „Mister“ oli normaalne, „doktor“ äärmiselt ebatavaline. Valjaspool ulikooli ringkondi ei oelnud talle keegi „doktor“ — ja harva tehti seda sealgi. Filosoofidoktoreid ei kutsutud üldse „doktoriteks“. Enamik nusuguse kraadi omanikke pidas seda albiks ja ainult albid ootasid seda.

Miks oli politseinik seda tihti kasutanud? Ta ei tundnud Matlocki ega olnud teda, nii palju kui Matlock ise teadis, kunagi varem näinud. Kuidas teadis politseinik üldse, et tal oli doktorikraad?

Kušetil istudes pidas Matlock aru, kas viimaste tundide jõupingutused ja pinged olid hakanud oma lõivu nõudma. Kas ta leidis nuud mõttetu tahendusi sealt, kus mingeid tahendusi ei olnud? Kas polnud taiesti usutav, et Carlyle'i politseil oli ulikooli õppejõudude nimekiri ja et valveseersant

või kes neil seal väljakutseid vastu võttis — kontrollis nimekirjast tema nime ning mainis möödaminnes tema tiitlit? Kas ta võib-olla ei pidanud politseinikku võhikuks sellepärast, et talle ei meeldinud selle mehe eelarvamused?

Paljud asjad olid võimalikud.

Ja hairivad.

Matlock laskus uuesti kušetile pikali ja sulges silmad.

Alguses jõudsid helid temani nagu nõrk kaja pika kitsa tunneli lõpust. Siis said neist kiired vahetpidamatud koputused. Koputused, mis ei lakanud ja muutusid uha valjemaks.

Matlock avas silmad ja nagi ähmast valgust, mida teisel pool kušetti heitsid kaks laualampi. Tema jalad olid keha alla tõmmatud, kael higistas karedast ripsriidest kušetikatte vastas, ehkki purustatud aknast puhus sisse jahe tuul.

Koputamine jätkus, kostsid liha põntsatused vastu puitu. Need tulid esikust, tema eesukse juurest. Ta tõstis jalad

kušetiserva põrandale ja tundis, et nad mõlemad olid niidud. Ta ajas enese kuidagimoodi jalule.

Koputused valjenesid. Siis hüüdis hää: „Jamiel Jamiel! Matlock hakkas kohmakalt ukse poole minema.

„Tulen!“ Ta jõudis ukseni ja avas selle ruttu. Patricia Plantyne, seljas vihmamantel ja selle all ilmselt siidpidamata, astus kiire sammuga sisse

Jamie, jumala pärast, ma püüdsin sulle helistada.“

Ma olin sun. Telefon ei helisenud

Ma tean. Lõpuks sain ühenduse ühe operaatoriga ja tema ütles, et su telefon on korrast ära. Ma laenasin auto ja sõitsin sinu, nii ruttu kui sain, ja...“

Telefon ei ole korrast ära, Pat. Politsei oli siin — kui tulla ringi vaatad, siis saad aru, miks — ja politseinikud helistasid tosin korda.“

„Oh püha jumal!“ Tütarlaps astus Matlockist mööda ikka ja jälle korratusse tuppa. Matlock läks telefoniaparaadi juurde ja tõstis toru. Ta eemaldas selle kiiresti kõrvast, kui sellest tuli vaba lüüundamine.

Ma vaatan magamistuppa,“ ütles ta telefonitoru ära pannes ja magamistuppa uksele minnes.

Tema öölauatelefon seisis voodil, lõhutud madratsi jäänustel. Toru oli hargilt võetud ja padja alla pandud, et keegi ei kuulda ei oleks. Keegi oli soovinud, et telefon ei heliks.

Matlock püüdis meenutada kõiki, kes olid seal käinud. Neid oli kokku rohkem kui tosin nimest. Viis või kuus politseinikku — mündris ja erariides; mehed ja naised teistest korteritest; mõned hilisoid möödaminejad, kes olid näinud politseiautosid ja eesuksest sisse astunud. Iga juurdetuli ja pildile ahmasust lisanud. Ta ei suutnud kõiki nägusid meelde tuletada.

Pat tõstis telefoniaparaadi öölauale tagasi ja märkas, et telefon seisis uksele. Ta lootis, et tütarlaps polnud näinud, kuidas telefonitorult padja võttis.

Keegi ajas siin koristades nähtavasti toru hargilt maha, et ta pahameelt teeseldes. „Rumal lugu; ma mõtlen, sa võid auto laenama... Miks sa seda tegid? Mis lahti on?“ Pat ei vastanud. Selle asemel pöördus ta ringi ja silmitses otuba. „Mis siin juhtus?“

Matlockile meenusid politseiniku sõnad. „Seda nimetatakse mürdmiseks. Nagu ma aru saan, hõlmab see politseiterminimitoriaadosid... Röövimine. Mind rööviti esimest korda

See on omaette kogemus. Need vaesed vardjad olid alavasti vihased, et siin polnud midagi väärtuslikku, ja helistasid sellepärast kõik ära... Miks sa sinu tulid?

Tutarlaps raakis tase, kuid tema naine pinevusest sai Matlock aru, et ta oli lähedal paanikale. Nagu alati, nii ka nüüd valitses Pat ennast, kui tunded kippusid võitu saama. See oli talle iseloomulik.

Paar tundi tagasi kui tapne olla, siis kolmveerand nelj. helises mu telefon. Üks mees, kui see oli mees, küsis sind. Ma olin anne ega väljendanud ennast arvatavasti kuigi selgelt, aga teesklesin nordimust, et keegi võiks arvata, nagu oleksid sa seal... Ma ei teadnud, mida teha. Ma olin segaduses...

Okei, sellest saan ma aru. Ja siis?"

Ta ütles, et ei. Isa nime. Et ma valetan. Ma ma olin n. i. d. l. a. t. a. r. l. a. p. s., et keegi helistas n. i. s. u. g. u. s. e. l. k. e. l. l. a. a. j. a. l. kolmveerand nelj. a. n. n. e. a. b. i. t. a. r. d. v. a. e. t. a. j. a. k. s. Ma olin segaduses...

"Mis sa ütlesid?"

"Asi pole selles, mis mina ütlesin. Asi on selles, mis tema ütles. Ta pausis siin edasi oelda, et et sa ei jaaks maakerataha peitu ja ei ilmselgema. Ta ütles seda kaks korda. Ta ütles, et see on hirmus nali, aga sa saad aru. See aga mulle tuntu peale... Kas saad? Kas saad sellest aru?"

Matlock astus Patist moodsa elutippu. Ta otsis sigaretti ja pausis rahulikkuse peale. Tutarlaps aegnes talle. Mida ta sellega mõtles?

"Ma pole kindel."

Kas see on mingis seoses... selega? Pat osatas kaevilipega korterile.

Ma ei usku. Matlock staatas sigareti ja mõtles, mida tutarlapsele teha. Nimrodil ei olnud assotsiatsioonide leidmiseks peitlasega kuhugi. Kui see oli Nimrod.

"Mida ta mõtles... maakerataha peitu jaamisega? See kõlab nagu mõistatus."

Ma arvan, et see on mingi tsitaat. Aga Matlockil polnud vaja arvata. Shakespeare'i sõnad olid tal tapselt meeles.

Kas ei tea sa

kui läinud on maakerataha peitu
all ilma läitma taeva uuriv silm,
suis vargad, roovlid käivad nahtamatult
siin veristena mõrvast, roimadest.

"Mis tsitaat?"

"Ma ei tea! Mul ei tule meelde... Keegi ajab mind kellegi teisega segamini. See on ainus, mida ma kujutleda suudan... Kuidas selle mehe haal kõlas?"

"Normaalselt. Ta oli pühane, aga ei karjunud ega midagi."

"Sa ei tundnud teda ära? Mitte otseselt, aga kas sa oled kunagi varem seda haalt kuulnud?"

Ma ei ole kindel. Vist mitte. Ma ei oska kedagi nime-
lada, aga...

"Aga mis?"

Noh, see oli... kultiveeritud hääl. Mulle tundub, et veidi
hüllejalik."

"Mees, kes on harjunud loenguid pidama." Matlock konsta-
tatseda, ta ei kusunud. Tema sigaret maitses nii halvasti,
et ta kustutas selle.

"Jah, nii võiks arvatavasti küll oelda."

"Ja tõenäoliselt ei ole tal reaalharidus... See vahendab
kõhklusaluste arvu ligikaudu kaheksakümneni."

"Ma teed järeldusi, millest ma aru ei saa! Telefonikõnel
oli ikkagi mingi seos sellega, mis sinu juhtus."

Matlock sai aru, et ta raakis luga palju. Ta ei tahtnud
Pati asjasse segada; ta ei saanud. Pati asjasse segada. Aga
keegi teine oli seda teinud — ja see fakt komplitseeris olu-
tada suuresti. "Võib-olla oli. Parimad autoriteedid ma
olen muidugi televisioonidetektive väidavad, et vargad
sind enne vargile minekut kindlaks kas korter on tühi.
Nad tõenäoliselt kontrollisid mind."

Tutarlaps vaatas tema ebakindla pilguga silmadesse. "Kas
sa oled polnud kodus? Kell kolmveerand neli?... See küsimus
on... inkvisitorlik, mu kallid, vaid lihtsalt informatiivne."
Matlock kirus endamisi. Sõnad olid vasimus, Beesoni epi-
toja ja ruustatud korterist tulenev vapustus. Muidugi ei olnud
Beesoni inkvisitorlik. Ta oli vaba mees. Ja muidugi oli ta
kell kolmveerand neli kodus.

Ma ei ole kindel. Ma ei pannud eriti kellaaega tähele.
Korteri oli põrgulikult pikk. Ta muigas põgusalt. Ma olin
Beesoni juures. Kui noorte õppejõududega ühissemi-
nari asjus kokku lepitakse, siis juuakse usna palju.

Pat naeratas. "Mulle tundub, et sa ei saa minust aru. Mul
tõesti ükskõik mis kartupapa tegi... Nojah, muidugi ei
ole ükskõik, aga praegu ei taipa ma, miks sa mulle valetad...
Ma olid kaks tundi tagasi siin ja see helistaja ei olnud
minu asukohta kontrolliv varas ja sa tead seda."

Karumamma topib oma nina sinna, kuhu vaja pole." Mat-
lock ütles seda jõhkralt. Ka see oli ilmselt võlts nagu valeta-
minegi. Kogu oma kunagisest mässulisusest, kogu oma raskest
meloomust hoolimata oli ta hea inimene ja tutarlaps teadis
seda.

Hea küll. Ma vabandan. Ma esitan veel ainult ühe küsimuse
ja lahen siis ära... Mida tähendab *omertà*?"

Matlock tardus. "Mis sa ütlesid?"

"Üks mees, kes helistas. Ta kasutas sõna *omertà*."

"Kuidas?"

"Väga põgusalt. Lihtsalt meeldetuletuseks, nagu ta ütles."

Vahagent Jason Greenberg astus löökpallisaali raamituksesse. „Te valate siin usna tublisti higi, dr. Matlock.”

„Ma ei tahaks seda analüüsida lasta... Ja üldse oli see teie idee. Mina oleksin niisama hea meelega juttu ajanud Kresseli kabinetis või isegi kusagil all-linnas.”

„Siin on parem... Aga me peame kiiresti rääkima. Ma panin enese võimla registratuuris kirja kindlustusseltsi ametnikuna. Ma kontrollin koridorides olevaid tulekustuteid.”

„Tõenäoliselt vajavad need kontrollimist.” Matlock laks saalinurka, kus oli käterätikusse mahitud hall pikkade käistega spordisärk. Ta harutas selle lahti ja tõmbas üle pea selga. „Mis teil uut on? Eilne õõ oli mõnevõrra ebameeldiv.”

Kui segadus välja arvata, ei ole meil midagi uut. Vähe-malt mitte midagi konkreetset. Paar teooriat, see on kõik... Me arvame, et te tulite väga hästi toime.”

Aitäh. Ma olin segaduses. Mis teooriad need on? Teie jutt kõlab akadeemiliselt ja ma ei ole kindel, et see mulle meeldib.

Greenberg pooras äkki pead. Parempoolse seina tagant kostsid matsatused. „Kas seal on teine saal?”

Jah. Siinpool küljes on neid kuus. Treeningusaalid, rõdu-deta. Aga te ju teate seda.”

Greenberg võttis palli ja viskas selle tugevasti vastu esi-seina. Matlock taipas ja lõi palli pörkelt tagasi; Greenberg tegi omakorda loogi. Nad säilitasid aeglase rütmi, kumbki mees ei lükunud rohkem kui paari jala võrra, mõlemad löid kordamööda. Greenberg rääkis tasa, monotoonse häälega.

„Me arvame, et teid kontrollitakse. See on kõige loogilisem seletus. Te ju leidsite Ralph'i. Te andsite tunnistuse auto nagemise kohta. Teie põhjendus seal viibimiseks oli nõrk; nii nõrk, et me pidasime seda usutavaks. Nad tahavad olla kindlad, sellepärast tõid nad tudruku mangu. Nad on põhja-likud.”

„Hea küll. Teooria number üks. Mis on number kaks?”

Ma ütlesin, et see on kõige loogilisem... Tegelikult ainus olemasolev.

„Kuidas on Beesoniga?”

„Mis temaga on? Te ise olite seal.”

Matlock hoidis kinnipuutud palli mõne sekundi vältel kaes, enne kui ta viskas selle vastu kulgseina, mis oli Greenbergi ainitisest pilgust eemale poõratud.

Kas Beeson ei võinud olla kavalam, kui ma arvasin, ja kedagi alarmeerida?”

„Kõik küll. Aga me peame seda kaheldavaks... Otsustades ilu jargi, kuidas te õhtut kirjeldasite.”

„Matlock polnud kirjeldanud kogu õhtut. Ta polnud kirjeldanud Greenbergile ega kellelegi teisele Beesoni telefoni-õht. Selle põhjus ei olnud ratsionaalne, vaid emotsionaalne.”

„Herron oli vana ja heasüdamlik mees. Tema kaastunne üldas olevatele üliõpilastele oli legendaarne; tema mure noorte, lahuproovimata, sageli upsakate uute õppejõudude pärast huvendas teretulnud kombel ühkooli kriise. Matlock oli jõud-

„...eendumusele, et „suur vana lind” oli meeleheitel olevale teie mehele tema meeleheitlikus olukorras sõbralikku abi andnud. Tal polnud mingit õigust paanikasse sattunud narko-ti telefonikõne põhjal Herroni nime avalikuks teha. Või-tõlge seletusi oli liiga palju. Mingil viisil oli tal tarvis ümber rääkida, võib-olla kohvitassi juures, võib-olla pesa-büünil — Herron armastas pesapalli —, ja öelda Herro-ni ta peaks Beesonist eemale hoiduma.

„Mingeid kahtlusi?”

„Matlock polnud Greenbergi kuulnud la küsisin teilt, kas teil on Beesoni suhtes veel mingeid kahtlusi.”

„Ei ole. Ta pole tahtis. Tegelikult viskab ta arvata-ga, garetid ja tabletid ära — või hoiab need minu jaoks kui loodab mind ara kasutada.

„Kõik mõttekäiku ma järgida ei püüa.”

„Pole vajagi. Mul olid lihtsalt hetkelised kahtlused... Ma ei tunda uskuda, et teil on üksainus teooria. Laske tulla. Mis teil veel on?”

„Hea küll. On veel kaks väheusutavat teooriat — mõlemad tulnud ühest ja samast munast. Esimese järgi on midagi läbi tulnud Washingtonis, teise järgi siin, Carlyle's.”

„Kas nad vaheusutavad on?”

„Ei, otame enne Washingtoni. Seal on sellest operatsioonist tulnud vähem kui tosin meest Kohtuministeeriumis, Rahan-daministeeriumis ja Valges Majas. Need on niisuguse kaliib-ri mehed, kes vahetavad Kremliga salajast informatsiooni.

„Kas Carlyle'is?”

„Ei, Adrian Sealfont ja see vastakas Samuel Kressel. Sealfont ei meeldiks mulle paremini kui Kresselile napuga näi-ta on ennast tais tobu —, aga jallegi võimatu. Mulle meeldib ka mõningat etnilist, lõbu Sealfonti-taoline auväärne anglosaksi protestant pjedestaalilt alla tõugata, aga siin ei ole samuti mõte. Jaate jarele teie. Kas teie olete see

„...porutavalt vaimukas.” Matlock pidi jooksuma, et püüda

palli, mille Greenberg oli saalinurka löönud. Ta vaatas palli käes hoides agendile otsa. „Ärge saage minust valesti aru Sam meeldib mulle või ma vähemalt arvan, et meeldib aga miks ta „võimatu“ on?”

„Samal põhjusel, miks Sealfont... Niisuguse operatsiooni korral hakkame me algusest peale. Sõna otseses mõttes algusest. Positsioon, staatus või reputatsioon — hea või halb ei tähenda meie jaoks mitte kuraditki. Me kasutame kõikvõimalikke vahendeid, et tõestada inimese süüd, mitte süütust. Me puuame leida kas või kõige tuhisematki põhjust, et teda mitte kahtlusest vabastada. Kressel on puhas nagu Ristija Johannes. Ennast täis tobu küll, aga puhas. Sealfont on veel hullem. Ta on kõike seda, mis tema kohta räägitakse. Kuradima puhak — muidugi anglikaani kiriku oma. Nii et ikkagi jääte järele ainult teie.”

Matlock saatis palli riivava tagakaelöögiga tagumisse vasakpoolsesse laenurka. Greenberg taandus ja lõi palli lennult vastu parempoolset seina. Pall põrkas Matlocki jalgade vahele.

„Nagu ma aru saan, olete te seda mängu mänginud,” ütles Matlock kohmetu muigega.

Mind hüüti Brandeisi Bandiidiks. Kuidas tüdrukuga on? Kus ta on?

„Minu korteris. Ma võtsin talt lubaduse, et ta ei lahe enne ära, kui ma tagasi jõuan. Peale ohutuse on see üks võimalus korterit korda saada.”

„Ma panen mõne mehe teda valvama. Ma ei usu, et see vajalik on, aga see parandab teie enesetunnet.” Greenberg vaatas kella.

„Parandab küll, suur tänu.”

„Me peame kiiresti tegema... Kuulake nüüd. Me laseme kõigil minna loomulikku rada. Politseijaoskonna protokoll, raamatus, ajalehtedes, igal pool. Ei mingit varjamist, ei mingeid ümberlukkavaid sõnumeid, ei midagi, mis pidurdaks normaalset uudishimu või teie täiesti normaalset reageeringut. Keegi murdis teie korterisse sisse ja peksis seal kõik segamini. See on kõik, mis te teate... Ja veel üks asi. Võib-olla ei meeldi see teile, aga meie arvates on see kõige parem ja kõige ohutum.”

„Mis?”

„Me arvame, et miss Ballantyne peab sellest telefonikõnest politseile teatama.”

„Hei, kuulge! Helistaja arvas, et leiab mu kell neli öösel sealt. Niisugustest asjadest ei räägitä. Kui saadakse stipendiumi ja loodetakse oma edaspidiseks tööks muuseumifondide toetust. Moraal maksab ikka veel midagi.”

„Mida silm ei näe, dr. Matlock... Talle lihtsalt helistati.

keegi mees küsis teid, tsiteeris Shakespeare'i ja ütles mingi müssamatu võõrkeelse sõna või linnanime. Miss Ballantyne oli põrgulikult vihane. Ajalehes ei vääri see viit ridagi, aga teie korterisse murti sisse, siis on loogiline sellest teatada.

Matlock vaikis. Ta läks saalinurka, kuhu pall oli kukkunud, ja tõstis selle üles. „Me oleme kaks etturit, keda süüsinna eeldatakse. Me ei tea, mis on juhtunud; see lihtsalt ei meeldi meile.”

Lust nimelt. Mitte keegi pole nii veenev kui hämmeldunud inimene, kellele on liiga tehtud ja kes seda kõigile kuulutab. Nõudke kindlustusseltsilt huvitust oma vanade raamatute eest... Ma pean minema. Nii palju tulekustuteid sinu toones ei ole. Kas on veel midagi? Mis te edasi teete?”

Matlock põrgatas palli. „Juhuslik kutse. Juhuslikult saadud „Aafrika Alamkojas“ õlut juues. Mind kutsuti vaatama kikujuumade puberteedirituaali lavastatud versiooni. Täna õhtul kell kümme „Lumumba Halli“ keldris... Varem kuulus see maja „Alfa Delta Fii“ nimelisele korporatsioonile. Ma võin teile öelda, et paljud valged anglikaanid põlevad selle pärast loengutules.”

„Ma ei saa teist jälle aru, doktor.”

„Teil on õppetükid ette valmistamata. „Lumumba Hall“ figureerib väga suuresti teie nimekirjas.”

Vabandust. Kas te helistate mulle homme hommikul?”

Hommikul.”

„Ma hakkan teid Jimiks hüüdma, kui teie mind Jasoniks hüüdate.”

Ilma suudluseta, aga nõus.”

„Okei. Treenige siin veel natuke. Kui see asi ühele poole läheb, siis võtan ma teid ette.”

Oleme rääkinud.”

Greenberg astus uksest välja. Ta vaatas kitsas koridoris ühele poole ja veendus, et seal pole kedagi; keegi ei olnud näinud teda sisenemas ega väljumas. Seina tagant kostsid vahetpidamatult matsatused. Kõik treeningusaalid olid kasutatud. Ümber nurga peakoridori pöördudes imestas Greenberg, miks Carlyle'i võimlas kell üksteist hommikul nii palju rahvasi oli. Brandeisi ühikoolis see nii ei olnud, viisteist aastat tagasi mitte. Kell üksteist hommikul istuti loengutel.

Ta kuulis mingit heli, mis polnud kõva palli matsatus vastu paksu puitseina, ja pöördus kähku.

Ei kedagi.

Ta sisenes vestibüüli ja pöördus veel kord. Ei kedagi. Ta lahkus kiiresti.

Heli, mida ta oli kuulnud, oli tõrkosa ukselingi lõgin. Uks

paiknes Matlocki saali ukse kõrval. Sealt valjus keegi mees. Nagu vahem kui minut tagasi Greenberg, nii vaatas ka see mees kitsas koridoris kahele poole. Kuid see, et seal kedagi polnud, ei tekitanud temas rahulolu, vaid pahameelt. Kangekaelse ukselingi tõttu ei näinud ta meest, kes oli James Matlockiga kohtunud.

Nüüd avanes neljanda treeningusaali uks ja Matlock ise astus koridori. Kumme jalga eemal seisev mees kohkus, tõstis katerätku naos ette ja eemaldus kohides.

Aga ta polnud küllalt kiire. Matlock tundis selle näo ära.

See kuulus politseinikule, kes oli kell neli öösel tema korteris viibinud.

Politseinikale, kes ütles talle „doktor“. Mundrimehele, kes oli veendunud, et kõiki ülikooli pahandusi põhjustavad „veidrikud ja neegrid“.

Matlock vaatas eemalduvale kogule järele

Suure katedraalliku ukse kohal olid reljeefselt näha — kui vaadati teraselt või päike paistis teatava kindla nurga all — luitunud kreeka tähed ΑΔΦ. Nad olid seal olnud aastakümneid ning neid polnud suutnud täielikult kustutada lüüvaprütsi ega üliõpilaste lõhkuvad käed. „Alfa Delta Fii“ korporatsioonihoone oli läinud Carlyle'i teiste seda laadi ehitiste teed. Korporatsiooni juhid polnud leidnud eneses jõudu vältimatule saatusele vastu minna. Maja oli kõige täiega — koos läbijooksva katuse ja suure hüpoteegivõlaga — müüdud neegritele.

Neegrid olid olemasolevaid võimalusi hästi, isegi väga hästi, ära kasutanud. Vana lagunenud maja oli seest ja väljast täielikult remonditud. Kõik, mis vihjas maja endistele omanikele, oli hävitatud, kui see vähegi võimalik oli. Auväärsete vihstlaste tosinad luitunud fotod olid asendatud uute revolutsionaaride — aafriklaste, ladinaameeriklaste, „mustade pantrite“ — metsikult teatraalsete portreedega. Vanad ruumid olid täis loosungeid ja psühhedeliliselt kujundatud plakateid. „Surm sigadele!“, „Maha valged!“, „Malcolm elab!“, „Lumumba — must Kristus!“

Nende tunnustust taotleivate karjatuste vahele olid paigutatud primitiivsed Aafrika esemed — rituaalsed maskid, odad, kilbid, punasesse värvi kastetud loomanahad, kokkukuivanud ja juukseidpidi ülesriputatud inimpead, millel oli ilmselt valge nahavarvus.

„Lumumba Hall“ ei puudnud kellelegi puru silma ajada.

la kajastas pahameelt. Ta kajastas raevu.

Matlockil polnud vaja kasutada uksepiida äärele groteskse mudmaski kõrvale kinnitatud messingkoputit. Suur uks avanes, kui ta sellele lähenes, ja üks üliõpilane tervitas teda naeratusega.

Ma lootsin, et te tulla saatel. Siin läheb põnevaks!“

Aitäh, Johnny. Ma poleks tahtnud sellest ilma jääda.“ Matlock astus sisse. Teda hämmastas eeskojas ja sellega külgnevas ruumides põlevate küunalde hulk. „Näeb välja nagu matrus. Kus kirst on?“

See tuleb hiljem. Oodake, küll te näete!“

Nende juurde astus neeger, kelles Matlock tundis ära ühe ülikooli ekstremistidest. Adam Williamsi juuksed olid pikad lõigatud aafrika stiilis — ja moodustasid tema peas perfektse poolringi. Tema näojooned olid teravad; Matlockil oli tunne, et kui nad oleksid kohtunud rohtlas, siis oleks ta Williamsi pidanud suguharupealikuks.

Tere õhtust,“ ütles Williams nakatava naeratusega. „Tere tulemast revolutsiooni hälli.“

„Suur tänu.“ Nad surusid kätt. „Sün ei näe välja niivõrd revolutsiooni kui matuse järele. Ma küsisin just Johnnylt, kus kirst on.“

Williams naeris. Tema silmad olid intelligentset, tema naeratus oli ehtne, kavaluse ja upsakuseta. Lähedalt vaadatuna paistis mustanahalises radikaalis olevat vähe seda ekstremismi, mis oli talle iseloomulik kõnepoodiumil, kiitust avaldamise poolehoidjate ees. Matlocki see ei üllatanud. Õppejõud, kelle kursusi Williams kuulas, rääkisid sageli tema tagasihoidlikust ja heatujulisest käitumisest. See erines väga suuresti muljest, mille ta jättis ülikooli kiiresti riiklikuks muutumas poliitilises elus.

Oh jumal! Sün pole pilt õige! See on õnnelik sündmus. Võib-olla veidi võigas, aga oma olemuselt rõõmus.“

Ma ei ole kindel, et ma aru saan.“ Matlock naeratas.

Noor suguharuhiige jõuab meheikka, aktiivse ja vastutusrikka elu lävele. Selle üle on põhjust rõõmustada. Ei mingid kirste, ei mingeid leinaruüsid.“

See on õigus! See on õigus, Adam!“ ütles Johnny-nimeline nooruk entusiastlikult.

Sa võiksid mr. Matlockile juua pakkuda, vend.“ Ja siis poordus Williams Matlocki poole. „Enne tseremooniat ei joo me midagi muud kui ainult jooki, mida me nimetame suahiili puniks. Kas see sobib?“

Muidugi.“

Õtsekohe.“ Johnny kadus söögitoa ja punšinõu poole suundudes rahvahulka. Adam naeratas, kui ta ütles:

„See on kerge rummijook limonaadi ja jõhvikamahлага. Pole tegelikult paha... Aitah, et te tulite. Ma mõtlen seda tõsiselt.

„Kutse üllatas mind. Ma arvasin, et sina pääsevad ainult „omad“. Ainult suguharuliikmed... See ei tulnud välja nii, nagu ma mõtlesin.”

Williams naeris. „Ma ei pane pahaks. Ma ise kasutasin ka seda sõna. Suguharuterminites on hea mõelda. Vendade jaoks on see hea.

„Jah, võib kujutleda...”

„Oma liikmeid kaitsev sotsiaalne grupp, millel on omaenese individuaalsus.”

„Kui eesmärk on niisugune — konstruktiivne —, siis kiidan ma selle heaks.”

„Oh, on küll. Teate, võsasuguharud ei pea vahetpidamata uksteisega sõda. Nad ei tegele ainuüksi varastamise, rüüstamise ja naisteroovimisega, nagu võiks jareldada Robert Ruarki romaanidest. Nad vahetavad kaupa, jagavad omavahel jahi- ja põllumaid ja eksisteerivad koos tõenäoliselt paremini kui riigid või isegi poliitilised rühmitised.”

Nüüd oli Matlocki kord naerda. Hea kull, professor. Märkmed teen ma pärast loengut.”

„Vabandage. See on mu hobi.

„Hobi või elukutse?”

„Aeg näitab, kas pole?... Aga uhe asja pean ma selgeks tegema. Teie heakskiitu me ei vaja.”

Johnny saabus Matlocki punäikruusiga. „Hei, teate, mis? Vend Davis, see tähendab Bill Davis raagib, et te ahvardate ta labi kukutada, aga semestri keskel panite talle väga hea hinde!

„Vend Davis ajas enese oma paksult tagumikult ules ja tegi natuke tood.” Matlock vaatas Adam Williamsi poole. „Niisuguse heakskiidu vastu te pole, ega ju?”

Williams naeratas laialt ja pani kae Matlocki kasivarrele. „Ei, sõor, *bwana*... Selles valdkonnas on kuningas Saalomoni kaevandused teie kaes. Vend Davis on siin selleks, et teha nii ränka tööd, kui ta suudab, ja jõuda nii kaugele, kui tema potentsiaal võimaldab. Ei mingeid vastuväiteid. Suruge aga vennale peale.”

„Te olete lausa hirmutav.” Matlock rääkis kergusega, mida ta ei tundnud.

„Hoopiski mitte. Ainult pragmaatiline... Ma pean minema ja hoolitsema mõningate viimaste ettevalmistuste eest. Hiljem naeme.” Williams hüüdis ühte mööduvat üliõpilast ja suundus labi rahvahulga trepi poole.

„Tulge, mr. Matlock. Ma näitan teile viimaseid muudatusi.”

Johnny viis Matlocki „Alfa Delta Fii” kunagisse saali.

Lumedate nagude meres nägi Matlock ainult üksikuid valvuriid, vaenulikke pilke. Tervitused olid võib-olla tagasihoidlikumad, kui ta oleks võinud oodata valjas, aga üldiselt aksepteeriti tema kohalviibimist. Hetkeks mõtles ta, et kui nad oleksid teadnud, miks ta seal on, oleksid nad võinud talle pahaselt kallale tungida. Ta oli „Lumumba Hallis” ainus

saalis tehtud muudatused olid drastilised. Kadunud olid need tumedast puidust seinapaneelid, paksust tammest istmed tohutu suurte katedraallike akende all ja solidsed rasked tumeponase nahkkattega mooblesemed. Ruum oli muudetud millekski hoopis muuks. Kaaraknaid enam ei olnud. Aknad olid nüüd pealt sirged ja ääristatud susimustade pulkadega, mille läbimõõt oli üks-kaks tolli ning mis jatsid mulje pikka-ajast nelinurksetest piludest. Akende äärest sirutus seintele kollakiga laikivaks tehtud bambusribakestest koosnev muster. Seinakate jätkus laes, kus tuhanded tugevasti läigestatud rood koondusid keskpunkti suunas. Keset lage oli suur, võib-olla kolmejalase läbimõõduga ring, millesse oli paigutatud paks pruuline klaasplaat. Läbi klaasi paistis särav kollakas valgus, mida klaas hajutas üle kogu ruumi. Mööbel, nii palju kui Matlockil õnnestus läbi inimmassi näha, polnud tegelikult üldse mööbel. Sin-seal seisis lühikestel jalgadel mitmesuguse kujuga paksud puitplaadid — Matlocki arvates lauad. Toole paendasid tosinad seinte äärde laialt pillatud kirevavarvilised padjad.

Matlockil ei kulunud kaua aega taipamiseks, mis efekti see oli taotletud.

„Alfa Delta Fii” saal oli hiilgaval kombel muudetud roogakolusega Aafrika onni koopiaks. Isegi ekvatoriaalpaike lõi ka onni õhuavast sisse.

„Tähelepanuvaarne! Tõeliselt tähelepanuväärne. Selleks peidi kuluma mitu kuud.

„Peaaegu poolteist aastat,” ütles Johnny. „See on väga mugav, väga lõõgastav. Kas te teadsite, et paljud parimad loannid teevad praegu seda laadi asju? Ma mõtlen niisuguid „tagasi looduse juurde” kujundusi. Need on väga funktsionaalsed ja kergesti hooldatavad.”

„See kõlab ohtlikul maal nagu vabandus. Teil pole tarvis vabandada. See on vapustav.”

„Oh, ega ma ei vabandagi.” Johnny taandus oma seletusest. „Võin ütleb, et primitiivsuses peitub teatav majesteetlikkus. Aga uhke parand.”

„Adamil on õigus. Aga ta pole esimene inimene, kes on selle tähelepaneku teinud.”

„Palun arge alavaaristage meid, mr. Matlock...”

Matlock vaatas üle punšikruusi serva Johnnyle otsa. Oh Kristus, mõtles ta, mida rohkem asjad muutuvad, seda endisemaks nad jäävad.

„Alfa Delta Fii” kõrgelaeline koosolekuruum paiknes keldris korporatsioonihoone kaugema otsa all. Ta oli sinna rajatud varsti pärast sajandivahetust, kui mõjukad vilistlased olid mahutanud mõjukaid summasid niusugustesse harrastustesse, nagu salauhingud ja debütantide ballid. Seda laadi tegevus soodustas ja propageeris teatavat eluviisi, kuid muidugi ainult äravalitute jaoks.

Tuhanded targeldatud särke kandvad noormehed olid selles kabelitaolises ruumis läbi teinud vastuvõtutseremoonia, sosistanud salavandeid, vahetanud rangenäolistelt vanematelt lastelt õpitud iseäralikke käepigistusi ja töötanud oma valitud usust surmani kinni pidada. Ning hiljem ennast purju joonud ja nurkades oksendanud.

Matlock mõtles kõike seda, jälgides enda ees sooritatavat kikuju rituaali. See polnud tema arvates vähem lapsik ja vähem absurdne kui tolles ruumis varem aset leidnud stseenid. Selle füüsilised aspektid — simuleeritud füüsilised aspektid — väljendasid võib-olla midagi brutaalsemat, aga tseremoonia juured ei rajanenud ju ka seltskonnatantsu delikaatsetel samudel, vaid karmidel, loomalikel palvetel primitiivsete jumalate poole. Palvetel, mis taotlesid jõudu ja ellujäämist. Mitte püsivat äravalitust.

Rituaal ise koosnes üha jõulisemaks muutuvatest arusaamatutest leelutustest ühe mustanahalise üliõpilase — ilmselt „Lumumba Halli” noorima venna — tsementpõrandal lamava alasti, ainult vöökohta ja reisi ümbritsevat ning genitaalid varjavat punast niuderatikut kandva keha kohal. Iga leelutuse lõpul tõstsid neli äärmiselt pikakasvulist üliõpilast nooruki rahvahulga pea kohale; ka nemad olid vööni paljad, nad kandsid süsimusti tantsuvööid ja nende jalgade ümber olid spiraalselt mähitud loomanaharibad. Ruumi valgustasid tosinad jämedad kuünlad, mis olid paigutatud kõrgetele alustele ning heitsid seinte ulaossa ja lakke tantsisklevaid varje. Sellele teatraalsele efektile lisandus asjaolu, et kõigi viie rituaalis osaleja nahk oli kaetud õliga ja nende nagudele olid maalitud kuratlikud mustrid. Mida metsikumaks muutus laul, seda kõrgemale tõsteti nooruki jäik keha, kuni see lahkus nelja toetaja kätelt ja langes sekundi mürdosa pärast sinna tagasi. Igale punast niuderatikut kandva musta keha õhkuviskamisele

geeris rahvahulk üha valjenevate kurguhäälsete huuatus-

ta sus tundis seni mõninga erapooletusega seda vaatepilti. Õgitud Matlock akki, et tal on hirm. Hirm väikese neegri pärast, kelle jaoks õlitatud keha nii hoogsalt õhku loobiti. Neljale keset ruumi seisvale neegrile lisandus veel kaks niusuguselt riietatud meest. Need ei aidanud aga üha kõrgemale lendavat keha visata, vaid kukitasid neljast neegrist kolmest nelinurka — keha alla — ja tõmbasid välja neli pika teraga nuga, igasse kätte ühe. Kükakil olles sirutavad nad nuge hoidvad käed üles, nii et püstised noaterad tulid nüsama jäigad kui keha nende kohal. Iga kord, kui nuke neeger alla kukkus, lahenesid neli tera tema ihule. Kui kükimiski neljast neegrist vääratanuks või teinuks libeda õli tõttu väärarvestuse, lõppenuks rituaal väikese neegri surmaga. Irvaga.

Lajudes, et rituaal oli läinud nii kaugemale, kui ta sai sellel minna lasta, hakkas Matlock Williamsi otsides rahvahulgas otsima vaatama. Ta nägi Williamsi esireas, tseremooniast osavõtjaid ümbritseva ringi serval, ja hakkas sinna poole teed tegema. Tema ümber olevad neegrid peatasid ta rahulikult, aga kindlalt. Ta vaatas pahaselt neegrit, kes tema käsivarrest kinni hoidis. Too ei teinud tema põrmitsevast pilgust väljagi; ta hupnotiseerisid sündmused, mis nüüd ruumi keskel toimusid.

Matlock nägi otsekohe, miks see nii oli. Väikese nooruki keha pöörati nüüd, teda visati õhku vaheldumisi nagu üles ja nagu all. Vea tegemise oht oli varasemast kümme korda suurem. Matlock haaras oma käsivart hoidvast käest kinni, vaanas seda ja tõukas selle enesest eemale. Ta vaatas kolm korda Adam Williamsi poole.

Williamsi ei olnud. Teda polnud kusagil nahal Matlock otsis lukumatult, suutmata otsusele jõuda. Tõstnuks ta rahvahulga moirgavate *crescendo*-de vahel häält, oleks ta tõenäoliselt hajutanud loopijate tähelepanu. Sellega ei saanud ta hakkida, aga ta ei saanud ka lubada, et see ohtlik mõttetus lõppeks.

Äkki tundis Matlock võõrast kätt, seekord õlal. Ta pöördus ja nägi oma selja taga Adam Williamsi nägu. See jahmatas teda. Kas Williams oli saanud mingi primitiivse suguharutamisnäali? Mustanahaline radikaal andis peaga märku, et Matlock järgneks talle karjuvast rahvahulgast moodustunud ringi liisaarele. Moirete vahepeal ütles Williams:

„Ie näite olevat mures. Ärge olge.”

Kuulge! See totrus on läinud küllalt kaugemale! Poiss võib minna saada.”

„Seda ei juhtu. Vennad on mitu kuud harjutanud. . See on tegelikult kikuju rituaalidest kõige lihtsam. Sümbolism on fundamentaalne... Saate aru? Lapse silmad jäävad lahti. Algul näeb ta taevast, siis noateri. Ta on pidevalt - iga sekund teadlik, et tema elu on tema sõjameestest kaaslaste kätes. Ta ei saa, ta ei tohi hirmu näidata. Seda tehes reedaks ta kaaslased. Reedaks usalduse, mida ta peab nende vastu tundma — samuti nagu nemad usaldavad ühel päeval oma elu tema kätte.“

„See on lapsik, ohtlik rumalus ja te teate seda!“ segas Matlock vahele. „Ma ütlen teile, Williams, lõpetage see otsekohe või mina lõpetan!“

„On muidugi antropoloog,“ jätkas mustanahaline radikaal, nagu poleks Matlock midagi oelnud, „kes väidavad, et oma olemuselt on see viljakusrituaal. Paljad noad sümboliseerivad erektsiooni, neli kaitsjat valvavad lapse üle tema kujutelmisaastatel. Mina arvan ausalt, et see läheb liiga kaugemale. Ja isegi primitiivse mõistuse jaoks tundub olevat vastuoluline, et...“

„Kurat teid võtaks!“ Matlock haaras Williamsi särgirinnasest kinni. Teised neegrid koondusid otsekohe nende ümber.

Äkki tekkis tõhtlikult valgustatud ruumis täielik vaikus. See kestis ainult silmapilgu. Sellele järgnes seeria närvevapistavaid karjatusi neljalt neegrilt, kes seisid rahvahulga keskel ja hoidsid oma kätes noore üliõpilase elu. Matlock pöördus järsult ning nägi läikivat musta keha, mis väljasirutatud käte kohalt kirjeldamatust kõrgusest alla langes.

See ei saanud tõsi olla! Seda ei võinud juhtuda! Aga tometi juhtus!

Neli neegrit laskusid äkki keskpunktist eemale pöördudes uheaegselt põlvili ja tõmbasid käed külgedele. Noor üliõpilane kukkus, nagu noaterade poole. Järgnes veel kaks karjatust. Kaks suuri nuge hoidvat üliõpilast pöörasid oma relvad sekundi mürdosa vältel lapiti üksteise peale ning uskumatut randmejõudu ilmutades püüdsid keha nendele.

Neegrite summ sattus marru.

Tseremoonia oli lõppenud.

„Kas te nüüd usute mind?“ küsis Williams ruumi nurgas Matlockiga juttu ajades.

„Uskumine või mitteuskumine ei muuda seda, mis ma ütlesin. Niisugust asja ei saa teha! Pagan võtaks, see on liiga ohtlik!“

„Te liialdate... Ahaa, lubage, et ma teile tutvustan veel uhte kulalist.“ Williams tõstis käe ja nende juurde astus

ikka kasvu kõhn, lühikeseks lõigatud juustega, prille ja heakelisel kollakaspruuni ülikonda kandev neeger. „See on Julian Dunois, mr. Matlock. Vend Julian on meie ekspert. Ta on koreograaf, kui soovite.“

Room tuttavaks saada.“ Dunois sirutas käe, raakides kerge sõnadiga.

„Vend Julian on Haitilt... Haiti ja Harvardi õigusteadus-

Vaga ebatavaline kombinatsioon, nagu te arvatavasti

hite

kahtlemata...“

Paljud haitilased, isegi tontoon-makuudid kaotavad ikka

meelerahu, kui nad tema nime kuulevad.“

„Liialdate, Adam,“ ütles Julian Dunois naeratades.

Just seda ütlesin ma äsja mr. Matlockile. Tema liialdab.

„Tseremoonia ohtlikkuse suhtes.“

„Oh, oht on olemas — samuti nagu siis, kui kinniseotud

idega minnakse labi Bostoni linnapargi. Ohutuse tagab see,

Matlock, et need, kes nuge hoiavad, on väga tähele-

likud. Treeningul pannakse niisama palju rõhku nugade

laupilksele langetamisele kui nende ülalhoidmisele.“

„Ma võib ju nii olla,“ nõustus Matlock, „aga vea tegevõimalus hirmutab mind.“

„Te võimalus pole nii suur, kui te arvate.“ Haitilase laulev

kõnerutn oli niihästi julgustav kui ka kütkestav. „Muuseas,

olen teie austaja. Teie tööd Elizabethi ajast meeldivad

mulle. Kas ma tohin lisada, et te pole just täpselt niisugune,

kui ma ootasin? Ma tahan öelda, et olete palju-palju noorem.“

„Te meelitate mind. Ma ei arvanud, et mind tuntakse õigus-

teakondades.“

Bakalaureusekraadi sain ma inglise kirjanduse alal.“

„Adam segas viisakalt vahele. „Viitke kahekesi meeldivalt

... Mõne minuti pärast serveeritakse üleval jooki; minge

... et rahvasummale järele. Mul on uht-teist teha... Selle

... on mul hea meel, et te kokku saite. Te mõlemad olete

... teatavas mõttes võõrad. Võõrad peavadki kohtuma ümbru-

mis neile kummalegi tuttav ei ole. See on mugav.“

„Ta heitis Dunois'le isearaliku pilgu ja eemaldus kiiresti

laba rahvamurru.

„Miks tunneb Adam end olevat kohustatud rääkima nii, et

... tema arvates kahtlemata on täiesti mõistatuslik?“ küsis

Matlock

„Ta on väga noor. Ta püüab kogu aeg muljet jätta. Tal

... on väga terav mõistus, aga ta on väga noor.“

Vabandage, te ise pole ka just vanake. Ma kahtlen, kas

... olete Adamist rohkem kui aasta või kaks vanem.“

Heakelises kollakaspruunis ülikonnas neeger vaatas Mat-

lockile silma ja naeris leebelt

„Nüüd meelitate teie mind,” ütles ta. „Kui tõde oleks teada, aga miks see ei peaks olema? ja kui mu troopiline nahavarvus ei maskeeriks nii hasti aastaid, siis teaksite te, et ma olen tapselt üks aasta, neli kuud ja kuusteist päeva vanem kui teie.”

Matlock põrnitses sõnatult neegrit. Tal kulus peaaegu minut advokaadi sõnade ja nende varjatud tähenduse mõistmiseks. Neegri pilk ei varatanud. Ta vastas Matlocki ainitisele vaatele samaga. Lõpuks sai Matlock hääle tagasi.

„Ma ei ole kindel, et see mäng mulle meeldib.”

„Oh, kuulge, me mõlemad oleme sun ühel ja samal põhjusel, kas pole? Teie enda huvides, mina enda omades... Lähme üles ja joome midagi... Burbooni soodaveega, eks ole? Nagu ma aru saan, *sour mash*'i, kui seda siin saada on.”

Dunois laks Matlocki ees läbi rahvasumma ja Matlockil polnud muud võimalust kui talle jargneda

Dunois nõjatus yastu telliskiviseina.

Hea küll,” ütles Matlock, „seltskondlik osa on läbi. Kõik on teie etendust kiitnud ja minul pole enam kellelegi oma valge nahavärviga mõju avaldada. Ma arvan, et teil on aeg seletama hakata

Nad olid nüüd kahekesi ja seisis hoone väliseeskojas. Mõlemal oli klaasi käes.

„Oi kui professionaalsed me oleme. Kas te sigarit soovite? Ma võin teile kinnitada, et see on havanna.”

„Ei mingit sigarit. Ainult rääkige. Ma tuhin täna õhtul sellepärast siia, et need on mu sõbrad. Ma tundsin, et kutse tegi mulle au... Nüüd olete te mängu toonud midagi muud ja see ei meeldi mulle.”

„Braavo! Braavo!” ütles Dunois klaasi tõstes. „Te teete seda väga hästi... Ärge muretsege, nad ei tea midagi. Võib-olla nad kahtlustavad, aga uskuge mind, ainult kõige ähmasemalt.”

„Millest põrgust te räägite?”

„Jooge klaas tühjaks ja lähme kõnnime murul.” Dunois lõpetas oma rummi ja nagu refleksi toimetel ruüpas ka Matlock burbooni põhjani. Mehed laskusid „Lumumba Halli” trepist alla; Matlock järgnes neegrile suure jalaka varju. Dunois pöördus äkki ringi ja haaras Matlocki õlgadest kinni.

„Koristage oma kuradima käpad!”

„Kuulake mind! Ma tahan seda paberit! Ma pean selle paberi saamal! Ja teie peate mulle üttelema, kus see on!”

Matlock tõstis järsult käed, et Dunois' haaret murda. Aga tema käsivarred ei reageerinud. Need olid äkki rasked, hirmus

rasked. Ja kostis mingi vile. Tema peas vilistas miski üha tugevamini ja labilõikavamalt.

Mis? Mis?... Mis paber? Mul ei ole mingit paberit...

Ärge tekitage raskusi! Te teate, et me saame selle kattel... Oelge mulle otsekohe, kus see on!”

Matlock tundis, et ta pannakse pikali. Suure puu võra tema pea kohal hakkas poörlema ja vile tema ajus tugevnes üha. See oli talumatu. Ta võitles, et uuesti mõistusele tulla.

Mis te teete? Mis te minuga teete?”

Paber, Matlock! Kus on Korsika paber?”

„Laske lahti!” Matlock püüdis karjuda, aga tema huultelt tulnud mingit heli.

Ilõbedakarva paber, kurat teid võtaks!”

Ma mingit paberit... ei. Ei ole paberit! Ei!”

kuulake mind! Te jõite just praegu, kas mäletate?... Te olete just praegu oma klaasi tühjaks. Kas on meeles?... Nüüd ma te üksi olla! Te ei julge üksi olla!”

Mis?... Mis? Laske lahti! Te pigistate mu surnuks!”

Ma isegi ei puuduta teid. Jook teeb seda! Te neelasite praegu alla kolm tabletti lüsergiinhapet! Te olete lüüdas, doktor!... Oelge mulle otsekohe, kus see paber on!”

Kusagilt oma sisemusest suutis Matlock leida hetkelise selguse. Läbi poorlevate ja keerlevate, vapustavalt värviliste pinnade nägi ta enese kohale kummardunud meest ja sirutas kaela. Ta haaras kinni tumedate pintsakureväärade vahelt paistest valgest särgirinnaesisest ja tõmbas nii tugevasti kui suutis. Ta andis rusikaga täiesti jõust hoobi allapoole laskuvasse näkku ja hakkas siis halastamatult vasardama selle all olevat kaela. Ta tundis, kuidas prillid purunesid, ja teadis, et tema rusikas oli tabanud silmi ning lõõnud klaasikillud Dunois' visklevasse pahe.

See lõppes ajavahemiku jooksul, mille pikkust ta ei suutnud hiljem kunagi kindlaks teha. Dunois lamas teadvusetult tema kõrval.

Ta teadis, et ta peab jooksuma. Pööraselt, raevukalt jooksmal Mida oli Dunois öelnud?... Te ei julge üksi olla. Ei julge! Igaüks on Pat üles leida! Pat teab, mida teha. Ta pidi Pat leida! Ta teadis, et varsti hakkab kemikaal tema kehas täit mõju avaldama. Joosta, jumala pärast joosta!

Aga kuhu?! Missugust teed?! Ta ei teadnud teed! Kus on see kuradima tee? Tanav oli seal ja ta tormas sinna mööda, aga kas see oli õige tee?! Kas see oli õige tee?!

See kuulis ta automurinat. See oli auto, see pöördus teemäe aarde ja juht silmitses teda. Autojuht silmitses teda,

selleparast jooksis ta kiiremini, komistas kõnnitee servale ja kukkus sõiduteele, kuid tõusis uuesti. Ta jooksis, kõigevägemini Kristus, ta jooksis, kuni tal polnud enam kopsudes õhku ja ta ei suutnud enam oma jalgade liikumist kontrollida. Ta tundis ennast peatumisvõimetuna pöördumas tänava laia kuristiku poole, millest äkki sai teda uputada ähvardav must mädajõgi.

Ta kuulis ahmaselt pidurite kriiksumist. Tuled pimestasid teda ning mehekogu kummardus tema kohale ja puudutas tema silmi. Ta ei hoolinud enam millestki. Selle asemel puhkes ta naerma. Ta naeris labi vere, mis voolas tema suhu ja näole.

Ta naeris hüsteeriliselt, kui Jason Greenberg ta autosse kandis.

Ning siis laks maa, maailm, planeet, päikesesüsteem ja kogu galaktika hulluks.

Oo oli agoonia.

Hommik tõi kaasa mõninga reaalsuse, vähem küll Matlockile kui kahele inimesele, kes istusid tema juures, teine teisel pool voodit. Jason Greenberg, suured kurvad silmad langetatud, käed rahulikult rüpes risti, nõjatus oma toolil ettepoole. Patricia Ballantyne, käsi välja sirutatud, hoidis Matlocki laubal jahedat märga rätikut.

„Need lõntrused korraldasid teile põrguliku peo, sõber.“

„Tss!“ sosistas tutarlaps. „Jätke ta rahule.“

Matlock laskis, nii hästi kui ta suutis, pilgul toas ringi kaia. Ta oli Pati korteris, Pati magamistoas, Pati voodis.

„Nad andsid mulle hapet.“

„Meile pole vaja seda rääkida... Siin käis arst, kelle me Litchfieldist kutsusime. Tema ongi see kena mees, kellel te püüdsite silmamune peast välja suruda... Ärge muretsege, ta on föderaalteenistuses. Nimesid ei nimetatud.“

Pat? Kuidas...“

„Sa oled väga armas happesööja, Jamie. Sa hüüdsid kogu aeg minu nime.“

„Ja see oli ka kõige mõistlikum,“ segas Greenberg vahele, „Ei mingeid haiglaid. Ei mingeid ambulatoorsete patsientide nimekirju. Kena ja privaatne; hästi välja mõeldud. Ja te olete ka väga veenev, kui te vägivaldatavate. Te olete põrgulikult kombel tugevam, kui ma arvasin. Eriti nii viletsa löök-pallimängija kohta.“

„Te poleks pidanud mind siia tooma. Kurat võtaks, Greenberg, te poleks tohtinud mind sinna tuua!“

„Te unustate, et see oli teie enda idee.“

„Ma olin uimasti mõju all!“

„Teie oli hea idee. Mida te oleksite eelistanud? Kiirabi-haiglat?... „Kes see seal kanderaamil on, doktor? See, kes kaebab.“ ...“Oh, ainult abiprofessor Matlock, õde. Ta on happe-“

„Te saate aru, mis ma mõtlen! Te oleksite võinud mu koju tuua. Kinni siduda.“

„Ma näen kergendustundega, et te ei tea happiest kuigi palju,“ lausus Greenberg.

„Ja tahab öelda, Jamie...“ — Pat võttis tema käe pihku — „et raskekujulisel juhul on hea, kui sinu juures on keegi, keda sa väga hästi tunned. Vajalik on kindlustunne.“

Matlock vaatas tutarlapse ja siis Greenbergi poole. „Mis teile rääkisite?“

„Et te olite nõus meid abistama; et me oleme tänulikud. Et teie abiga õnnestub meil võib-olla ära hoida tõsise olukorra veel tõsisemaks muutumist.“ Greenberg rääkis monotoon-ult, oli ilmne, et midagi rohkemat ta öelda ei tahtnud.

„Teie oli väga mõistatuslik seletus,“ ütles Pat. „Ta poleks midagi andnud, kui ma ei oleks teda ähvardanud.“

„Ja oleks politseisse helistanud.“ Greenberg ohkas, kurvad silmad veel kurvemad. „Ta oleks lasknud mu teie uimastamise peost luku ja riivi taha panna. Mul polnud valikut.“

Matlock naeratas.

„Miks sa seda teed, Jamie?“ Pati jaoks polnud siin midagi lohustavat.

„See mees juba ütles: olukord on tõsine.“

„Aga miks sina?“

„Sellepärast, et mina saan.“

„Mida? Lapsi üles anda?“

„Ma rääkisin teile,“ ütles Jason. „Ühõpilased meid ei huvita...“

„Mis see „Lumumba Hall“ siis on? „General Motorsi“ filiaal?“

„Ja on üks kontaktpunkt; leidub veel teisi. Ausalt, meel-umini ei oleks me selle seltskonnaga tegemist teinud; see on riskantne asi. Õnnetuseks pole meil valikut.“

„See on solvav.“

„Ma ei usu, et ma saan öelda palju niisugust, mida te solvavaks ei pea, miss Ballantyne.“

„Võib-olla mitte. Sest mina arvasin, et Föderaalset Juurde-uurimistool on teha midagi tahtsamat kui noori neegreid taga kiisata. Ilmselt ei ole.“

„Hei, kuule.“ Matlock pigistas tutarlapse kätt. Pat tõmbas selle ara.

„Ei, ma raägin tõsiselt, Jamie! Ei mingeid mängu, ei mingit radikaalset eputamist. Kõik kohad on siin uimasteid täis. On raskeid juhtumeid, aga enamik on üsna standardne. Me mõlemad teame seda. Miks siis on „Lumumba“ poisid nüüd äkki välja valitud?“

„Me ei tee neile poistele liiga. Me ainult antame neid.“ Greenberg oli pikast oost väsinud. Tema ärritus paistis välja.

„Mulle ei meeldi viis, kuidas teietaolised mehed inimesi aitavad, ja mulle ei meeldi see, mis Jamie'ga juhtus. Miks te ta sinna saatsite?“

„Ta ei saatnud mind. Ma korraldasin selle ise.“

„Miks?“

„See on luga keeruline ja ma olen liiga omadega labi, et seletada.“

„Oh, mr. Greenberg tegi seda juba. Ta seletas. Sa oled nende abiline, eks ole? Ise ei saa nad seda teha ja nad otsivad kena muretu mehe, kes seda nende eest teeb. Kogu risk on sinu kanda; ja kui kõik on lõppenud, ei usalda sind siin ülikoolis enam mitte keegi. Jamie, jumala pärast, sinu on su kodu, su töö!“

Matlock vaatas tutarlapsele silma, tehes oma parima, et teda rahustada. „Mina tean seda paremini kui sina. Mu kodu vajab abi — ja see pole ka mäng, Pat. Ma arvan, et risk on seda väärt.“

„Ma ei puua teeselda, et ma sellest aru saan.“

„Teil polegi võimalik sellest aru saada, miss Ballantyne, sest me ei saa teile nii palju rääkida, et see mõistlik tunduks. Te peate seda aktsepteerima.“

„Kas pean?“

„Ma palun sind seda teha,“ ütles Matlock. „Ta päästis mu elu.“

„Nii kaugele ma ei läheks, professor.“ Greenberg kehtas raakides õlgu.

Pat tõusis. „Mina arvan, et ta lükkas su üle parda ja alles hiljem tuli talle meelde kõis visata... On sinuga kõik korras?“

„Jah,“ vastas Matlock.

„Ma pean minema; aga kui sa ei taha, siis ma ei lähe.“

„Ei, mine, mine. Ma helistan sulle hiljem. Aitäh ravitsemise eest.“

Tutarlaps heitis Greenbergile lühikese pilgu — see ei olnud sõbralik pilk — ja astus tualettlaua juurde. Ta võttis sealt harja, tõmbas sellega kiiresti läbi juuste ja seadis kohale oranži peapaela. Ta vaatas peeglist Greenbergi. Too vastas tema vaatele.

„See mees, kes mul järel käib, mr. Greenberg, kas see on mees?“

„Jah.“

„Ei asi ei meeldi mulle.“

„Lul on kahju.“

Pat poordus ringi. „Palun, kas te olete hea ja kutsute ta“

„...eda ei saa ma teha. Ma ütlen talle, et ta oleks vähem olmatorkav.“

„...an aru.“ Tutarlaps võttis tualettlaualt rahakoti ning sirutas kae ja tõstis põrandalt oma lõõtsportfelli. Rohkem raskumata väljus ta magamistoast. Mõni sekund hiljem kuuluti mehed, et korteri valisuks avati ja suleti kindla kaega. „Väga põikpaine noor daam,“ ütles Jason.

„...elleks on kaaluv põhjus.“

„...hda te öelda tahate?“

„Ma arvasin, et te, mehed, tunnete väga põhjalikult inimesi, kollega teil tegemist on...“

„...hind alles instrueeritakse. Maletate, ma olen ainult ase-“

„...is aitan ma teil aega kokku hoida. Vnnekümneandelisel aastatel sõid makartistid Pati isa Riigidepartemangust välja. Ja oli muidugi väga ohtlik mees. Keelekonsultant. Palgatud valehti tõlkima.“

„...“

„...lapselt õige sõna, vend. Uuesti isa tööle ei võetud. Pat on üldse pidanud stipendiumidega läbi ajama; toidukapp on tuhi. Teesuguste meeste suhtes on ta natuke tundlik.“

„Oh poju, küll teie oskate neid välja valida!“

„Maletate, teie valisite minu välja!“

Matlock avas oma korteri ukse ja astus esikusse. Pat oli tubi koristades tõhusat tood teinud — nagu Matlock juba te teadis. Isegi aknakardinad olid uuesti üles riputatud. Kell oli veidi kolm läbi — enamik päevast oli raisku läinud. Greenberg oli nõudnud, et nad sõidaksid Litchfieldi ja ta laeks arstil enese veel kord läbi vaadata. Otsus kõlas: vapsutatud, aga teovõimeline.

„...ad tegid peatuse „Irvikus Kassis“, et lõunat süüa. Süües heitis Matlock alatasa pilke vaikesele lauale, mille ääres neli päeva tagasi oli istunud Ralph Loring oma kokkuvolditud ajalehega. Lõuna oli vaikne. Mitte pinev — mehed tundsid end lemetseise seltskonnas mugavalt —, aga vaikne, nagu oleks neil kummalgi luga palju mõelda olnud.“

„...tagasiteel Carlyle'i ütles Greenberg Matlockile, et too“

jaaks oma korterisse, kuni Greenberg temaga ühendusse astub. Washington ei ole mingeid uusi juhtnoore andnud. Seal tootakse uut informatsiooni labi ja seni, kuni sealt antakse nõusolek tema edasiseks asjasse sekkumiseks, tuleb tal olla SMV — see oli termin, mida inglise kirjanduse professoril oli raske seostada täiskasvanud inimestega: strateegiliselt mangust väljas.

Ja ongi hea, mõtles ta. Tal oli omaenese strateegia, mille ule mõelda — Lucas Herron. „Suur vana lind“, ülikooli eakas poliitik. Oli aeg temaga ühendusse astuda, teda hoiatada. See vana mees oli oma keskkonnast välja sattunud ja mida kiiremini ta sinna tagasi tõmbub, seda parem kõigile — Carlyle kaasa arvatud. Kuid Matlock ei tahtnud talle helistada ega temaga formaalset kohtumist kokku leppida — tarvis oli tegutseda peenemalt. Ta ei tahtnud vana Lucast alarmeerida, lasta tal valede inimestega rääkida.

Matlock sai aru, et ta toimib teatavas mõttes Herroni kaitsjana. Selle eeldus oli, et Herron pole tõsiselt asjasse segatud. Matlock pidas aru, kas tal on õigus seda eeldada. Teisest küljest ei andnud ükski tsivilisatsiooni standard talle õigust eeldada midagi muud.

Telefon helises. Greenberg ei saa see olla, mõtles ta. Greenbergist oli ta just äsja kõnnitee ääres lahku läinud. Ta lootis, et see pole Pat; Patiga ei olnud ta veel valmis rääkima. Ta tõstis vastu tahtmist toru kõrva juurde. „Halloo!“

„Jim! Kus sa olid!? Ma olen hommikul kella kaheksast peale helistanud! Ma olin nii kuradima mures, et käisin kaks korda seal. Majahoidjalt sain su võtme.“ See oli Sam Kressel. Tema hää! kõlas nii, nagu oleks Carlyle kaotanud ülikooli õigused.

„Asi on liiga keeruline, et sellest praegu rääkida, Sam. Saame hiljem kokku. Ma tulen pärast õhtusööki sinu juurde.“

„Ma ei tea, kas ma jõuan nii kaua oodata. Jeesus! Mis kurat sulle sisse laks?“

„Ma ei saa aru.“

„Eile õhtul „Lumumbas“!“

„Millest sa raagid? Mida sa kuulnud oled?“

„See must vördjas Adam Williams esitas sinu peale kaebuse ja süüdistas sind enam-vähem kõiges peale orjanduse propagandimise. Nagu ta ütles, ei pöördud ta politsei poole ainult sellepärast, et sa olid maani purjus! Alkohol muidugi paljastas su teeskluse ja näitas selgelt, missugune rassist sa oled!“

„Mis?!“

„Sa lõhkusid mööblit, peksid mitut üliõpilast, löid aknaid puruks...“

„Sa tead neetult hästi, et see jutt on härjasitt!“

eda ma arvasin.“ Kressel tasandas haalt. Ta hakkas rahu-

„Aga sellest, et mina seda tean, pole mingit abi — kas sa aru? See on niisugune asi, mida me peame vältima. Tsivilisatsioon! Niipea kui valitsus ennast mõne ülikooli ellu ajab, jargneb sellele otsekohe polarisatsioon.“

Kuula mind. Williamsi kaebus on peibutis — kui see on õige sõna. See on maskeering. Nad andsid mulle eile õhtul unustit. Ma ei tea, kus ma praegusel silmapilgul oleksin, kui poleks olnud Greenbergi.“

„Oh jumal!... „Lumumba“ on su nimekirjas, eks ole? Just seda on meil vaja. Mustad tõstavad kisa, et neid kiusatakse.“ Kristus ise teab, mis siis juhtub.“

Matlock puudis rahulikult rääkida. „Ma tulen kella seitsme poole. Ära võta midagi ette, ära ütle midagi. Mul tuleb praegu kõne lõpetada. Greenberg pidi mulle helistama.“

Oota üks minut, Jim! On veel midagi. See Greenberg... Ma ei usalda teda. Ma ei usalda kedagi neist. Ära ainult unusta, et sa pead Carlyle'i suhtes lojaalne olema...“ Kressel peatus, kuid ta polnud veel lõpetanud. Matlock sai aru, et tal tuli sõnadest puudus.

„Imelik, et sa nii ütled.“

„Ma arvan, et sa tead, mis ma mõtlen.“

„Ei ole kindel, et tean. Minu arvates pidime me koostööd tegema...“

Mitte ülikooli lõhkikäristamise hinnaga! Üllatavalt dekaan näis olevat peaaegu hüsteeriline.

„Ära muretse,“ ütles Matlock. „Ega ta ei kärise. Hiljem...“ Matlock pani telefonitoru ära, enne kui Kressel jõudis veel midagi lausuda. Tema vaim vajas mõningat puhkust ja Kressel ei lasknud kunagi kellelgi puhata, kui asi puutus tema tegevusvaldkonda. Sam Kressel oli omal moel niisama opakas kui iga ekstremist ja kaldus võib-olla kiireminigi kinni tõstma, et talle on luga tehtud.

Need mõtted viisid Matlocki veel ühele kaalutlusele — kahele kaalutlusele. Neli päeva tagasi oli ta Patile öelnud, et ta ei taha muuta Saint Thomase saarele sõitmise plaani. Carlyle'i semestriavaheajaks — kümme lühikest päeva aprilli lõpus — pidi algama kolme päeva pärast, laupäevaste lõputu järel. Olemasolevatel asjaoludel ei tulnud Saint Thomas kätte alla — kui just Washington ei kavatsenud teda erru ajada, ja selles ta kahtles. Ta otsustas, et kasutab ettekäändena vanemaid. Pat saab aru ja tunneb isegi kaasa. Teine mõte puutus tema õppetöösse. Sellega oli ta maha jäänud. Tema laud oli üliõpilaste kirjatöid täis kuhjunud. Ja hommikupoolikul oli ta kaks loengut pidamata jätnud. Oma üliõpilaste pärast ta eriti ei muretsenud — ta tavatses sügisel ja talvel

peale suruda ning kevadel ohje lõdvendada —, aga ta ei tahtnud lisada kütust niisugustele lõketele, nagu seda oli Williamsi valekaebus. Abiprofessori mitteilmumine loengutele tekitas keelepeksu. Järgmisel kolmel päeval oli tema loengukoormus keskmine kolm, kaks ja kaks tundi. Töö organiseerimise kavatses ta hiljem ette võtta. Enne kella seitset aga oli tal tarvis leida Lucas Herron. Kui Greenberg helistab tema äraoleku ajal, siis veeretab ta suu ühele unustatud nõupidamisele.

Ta otsustas duši all käia, habet ajada ja ümber rõivastuda. Jõudnud vannituppa, kontrollis ta hiviakasti. Korsika dokument oli seal — ta teadis, et see seal on.

Habe aetud ja duši all käidud, läks Matlock magamistuppa et seal rõivaid valida ja oma tegevusplaani üle järele mõelda. Ta ei teadnud Herroni päevakava, aga oli lihtne kindlaks teha, kas Lucasel on mingeid parastlõunasi loenguid või seminare. Kui ei, siis teadis Matlock, kus asub Herroni maja; autoga sinna sõitmiseks kulus umbes viisteist minutit. Herron elas ulikoolist kaheksa miili kaugusel vahese liiklusega tänava ääres, kunagise Carlyle'i mõisa maa-alal. Herroni maja oli endine tõllakuur. See asus kaugel, aga nagu Lucas öeldas tavatses: „Kui oled kord sinna jõudnud, siis on asi seda väärt.“

Matlocki mõtisklused katkestas uksekoputi kiire trummeldus. Ühtlasi hirmutas see teda — ta tundis, et ahmib õhku, see oli hairiv.

„Kohe tulen,“ hüüdis ta valget spordisärki üle pea tõmmates. Ta läks paljajalu eesukse juurde ja avas selle. Tal oli võimatu oma vapustust varjata. Ukse taga seisis Adam Williams — üks.

„Tere päevast.“

„Jeesus!... Ma ei tea, kas luua teil otsekohe hambad kurku või kutsuda enne politseil. Mida põrgut teil vaja on? Kressel helistas mulle juba, kui te seda kontrollida tahate.“

„Palun lubage, et ma teiega räägin. Ma teen kiiresti.“ Neeger rääkis tungivalt, puüdes Matlocki arvates oma hirmu varjata.

Tulge sisse. Ja tehke kiiresti.“ Matlock virutas ukse kinni, kui Williams temast mooda esikusse astus. Neeger pöördus ja piüdis naeratada, aga tema pilgus polnud mingit huumorit.

„Selle kaebuse pärast on mul kahju. Tõeliselt kahju. See oli ebameeldiv paratamatus.“

„Niisugust kaupä ma ei osta ja teie ei saa seda mulle müüa! Mida oleks Kressel pidanud teie arvates tegema? Tirima mu juhatuse ette ja mulle sulle sappa panema? Kas te arvate

et ma heidan lihtsalt maha ja mängin uksematti? Te olete neetud maniakk!“

Me ei arvanud, et midagi juhtub. Just selleparast tegime seda... Me ei teadnud, kuhu te läksite. Te ju kadusite ära. Võiks öelda, et meil polnud muud võimalust kui asuda pealutungile ja hiljem moonda, et tegemist on ebameeldiva unustamatusega... See pole uus taktika. Ma saadan Kresselile teie ettekande ja lukkan eelmise ümber — aga mitte täielikult. Paari nädala pärast on kõik unustatud.“

Matlock raevutses. Seda põhjustas niihästi Williamsi hoiak kui ka sudametunnistusetu pragmatism. Aga kui ta rääkima hakkas, ei kõrgendanud ta häält. „Kaduge siit. Te olete mulle ohtlik.“

Oh, jatke jutt, mees! Kas me pole teile alati vastikud olnud?!“ Matlock oli tabanud hella kohta ja Williams reageeris sellele. Aga niisama äkki talitses ta end. „Ärme vaidleme teoreetilise tegelikkuse üle. Lubage, et ma räägin asjast teile lähemalt.“

„Igatahes.“

Hea küll. Kuulake mind. Ükskõik, mida Dunois teilt tahab, andke see talle... Tahendab, andke see mulle ja ma toimetan selle edasi. Ma ei räägi kahekeelselt; see on äärmise vajaduse keel!“

Lüga sile jutt. Ei lahe läbi. Miks peaks mul olema midagi, mida vend Julian tahab? Kas ta ütles seda? Miks ta ise ei räägi?“

Vend Julian ei jää kauaks ühte kohta. Tema talendi järele valitseb suur nõudmine.“

„Ta lavastab kikuju puberteedirituaale?“

„Leate, seda teeb ta tõepoolest. See on hobi.“

Saatke ta minu juurde.“ Matlock möödus Williamsi eest ja istus kohvilaua äärde. Ta sirutas käe ja võttis laualt pooliku sigaretipaki. „Me hakkame mõtteid vahetama assotsiatiivsetest kehaliigutustest. Mul on põrgulikult hea kuueteistkümnenda sajandi rahvatantsude kogu.“

Rääkige tõsiselt. Aega ei ole!“

Matlock süütas sigareti. „Minul on aega nii palju kui kulub. Ma lihtsalt tahan vend Juliani veel kord näha; ma tahan lasta tal vangi panna.“

„Ei mingit võimalust! Ei mingit võimalust. Ma olen siin teie pärast! Kui ma ilma selleta ära lähen, ei saa ma seda kontrollida!“

Kas need kaks asesõna vastavad ühele või kahele nimile?“

Oh, te olete võimatu! Te olete lihtsalt võimatu! Kas te teate, kes Julian Dunois on?“

„Borgia perekonna luge? Etioopia harust?”

„Jätke järele, Matlock! Tehke, mis ta ütleb! Inimesed võivad kannatada saada. Seda ei taha keegi.”

„Ma ei tea, kes Dunois on, ja see ei huvita mind eriti. Ma tean ainult seda, et ta andis mulle uimastit ja tungis mulle kallale ja avaldab salkkonnale lastele ohtlikku mõju. Peale selle kahtlustan ma, et ta laskis mu korterisse sisse murda ja paljud mu isiklikud asjad hävitada. Ma tahan lasta ta isoleerida. Teist ja minust.”

„Olge mõistlik, palun!”

Matlock astus kiiresti aknakardinate juurde ja rebis need hoogsa ligutusega eest ära, tuues nahtavale purunenud klaasi ja väandunud metalli.

„Kas see on vend Juliani visiidikaart?”

Adam Wilhams jõllitas ilmselt rabatuna hävitustöö jälgi. „Ei, mees. Absoluutselt ei. See pole Juliani stiil... See pole isegi minu stiil. Seda tegi keegi teine.”

Lucas Herroni maja juurde viiv tänav oli täis talvel tekkinud auke. Matlock kahtles, kas Carlyle'i linnavõimudest olid nende täitjat; luga paljudel teistel, elavama liiklusega tänavatel oli veel näha Uus-Inglismaa talvekülmade tagajärjel. Vanale tollakuurile lahenedes vähendas ta oma „Triumph” kiiruse nappi kümne miinutilise tunnis. Pörutused olid tugevad ja ta tahtis võimalikult vaikselt Herroni majani jõuda.

Arvates, et Jason Greenberg laseb teda võib-olla jälitada, valis Matlock pika tee — ta sõitis mööda paralleeltänavat neli miili põhja poole ja tegi siis tagasipöörde Herroni tänavale. Tema järel ei tulnud kedagi. Lähimad majad olid Herroni omast mõlemal pool saja jardi kaugusel, tänava vastaskülje maju polnud. Oli olnud juttu selle perekonna täisehitamisest, samuti nagu oli räägitud Carlyle'i ülikooli laiendamisest, aga kummastki projektist polnud asja saanud. Esimene olenes tegelikult teisest ja igasugused olulised füüsilised muudatused Carlyle'i ülikoolis leidsid vihistlaste tugevat vastuseisu. Vihistlastega tegelemine oli Adrian Sealfonti rist.

Matlocki ullatas Herroni kodu muretu rahulikkus. Ta polnud seda maja kunagi varem lähemalt silmitsenud. Ta oli Lucas umbes tosin korda koosolekutelt koju sõidutanud, aga alati oli tal olnud kiire. Ta polnud kunagi vastu võtnud Lucas kutset sisse astuda ja midagi rüübata ning sellepärast oli ka maja sisemus talle võõras.

Ja valjus autost ja lähenes vanale telliskivihoonele. See oli kõrge ja kitsas; luitunud, tuhandete luuderohuvartega kaetud kivid suurendasid isolatsioonitunnet. Majaesisel avaral muruplatsil kasvas kaks taies kevadises õieehtes jaapani paju, nende purpurpunased õied laskusid suurte kaarjate kaskadadena maapinna poole. Muru oli püगतud ja põõsastik karbitud, kõnniteedel laikis valge kruus. Seda maja ja maatükki nimastati ning nende eest hoolitseti, kuid ometi tekkis tunne, et neid ei jagatud kellegagi. See oli ühe inimese, mitte kahe inimese või perekonna töö, mis oli tehtud ainult selle inimese jaoks. Ja siis meenus Matlockile, et Lucas Herron polnud kunagi abiellunud. Raagiti valimatuid lugusid kaotatud armastusest, traagiliselt surmast ja isegi ärajooksunud pruudist, aga iga kord, kui Lucas Herron naisugustest nooruslikest romantiseeringutest kuulis, vastas ta naerukihinaga ja enese meenutamisega „luga isekaks meheks.”

Matlock tõusis mööda lühikest treppi ukse juurde ja helistas kella. Ta püüdis harjutada sissejuhatavat naeratust, aga see oli võlts; sellest ei tulnud midagi välja. Tal oli hirm.

Üks avanes ja pikakasvuline valgete juustega Lucas Herron, palas kortsunud puksid ning seljas pooleldi lahti noõbitud tumesinine särk, vaatas talle üksisilmi otsa.

Moodus vahem kui sekund, enne kui Herron rääkima hakkas, aga selle lühikese hetke valtel sai Matlock aru, et ta oli käinud. Lucas Herron teadis, miks ta oli tulnud.

„Ohoo, Jim! Tulge sisse, tulge sisse, mu poiss. Meeldiv allatus.”

Tanan teid, Lucas. Loodetavasti ma ei sega.”

Hoopiski mitte. Tegelikult tulite te täpselt õigel ajal. Ma teen alkeemilisi katseid. Džinnist ja värskest puuviljamahlast kollinsiga”. Nüüd ei ole mul vaja üksi katsetada.”

Kõlab huvitavalt.”

Sestpoolt oli Herroni maja täpselt naisugune, nagu Matlock oli arvanud — samasugune nagu rohkem kui kolmekümne aasta parast oleks võinud olla tema enese maja, kui ta oleks nii kaua üksi elanud. Peaaegu viiekümne aasta jooksul oli tema sajast eri allikast kogunenud arvukate üksteisega mitte ühes olevate asjade kirev segu. Ainus ühine teema oli mugavus; stiil, perioodi ega kooskõla polnud silmas peetud. Mitu seinu oli kaetud raamatutega, ülejäänutel rippusid suurendatud fotod välismaistest paikadest, mida arvatavasti oli külastatud akadeemiliste puhkuste ajal. Tugitoolid olid paksud ja polneed, lauad paiknesid käeulatuses — kõik see andis Matlocki arvates tunnistust teadlikust poissmehepõlvest.

Varem ei ole te vist siin käinud — ma mõtlen majas

„Ei, ei ole. Siin on väga kena. Väga mugav.”

„Jah, seda küll. Mugav. Istuge siia, ma lõpetan segamise ja toon maista.” Herron suundus läbi elutoa arvatava köögi-ukse poole, kuid peatus siis ja pöördus ringi. „Nagu ma väga hästi tean, ei sõitnud te kogu seda pikka teed ainult selleks, et vanale mehele kokteilitunnil seltsiks olla. Aga mul on sinu majas kindel reegel: enne igasugust tõsist jutuajamist vähemalt üks naps — kui religioon ja veendumused seda võimaldavad.” Ta naeratas ning arvutud kurrud tema silmade ümber ja meeleskohtadel muutusid selgemini märgatavaks. Ta oli vana, vana mees. „Muuseas, te näete välja hirmus tõsine. „Collins” lödvendab pinget, seda võin ma teile lubada.”

Enne kui Matlock jõudis vastata, väljus Herron kiirest uksest. Istumise asemel läks Matlock lähima seina äärde, kus oli väike kirjutuslaud ja selle kohal pool tosinat igasuguse märgatava süsteemita paigutatud fotot. Mõned neist kujutasid Stonehenge'i ning olid tehtud ühest ja samast kohast nii, et loojuv päike paistis dramaatiliselt erisuguste nurkade all. Ühel fotol olid näha rannakaljud, kaugelt paistvad mäed ja ranna lähedal ankrus seisvad kalapaadid. See võis olla tehtud kusagil Vahemeremaal, võib-olla Kreekas või mõnel Traakia saarel. Ja siis tuli üllatus. Paremal pool paiknes madaal, lauast ainult mõne tolli kõrgusel väike foto puutüve kõrval seisvast pikakasvulisest saledast jalaväeohvitserist. Tema selja tagant paistis džunglit meenutav lopsakas lehestik, kahel pool olid näha mõned ähmased inimkogud. Ohvitseril polnud kiivrit peas, tema särk oli higist märg ja suur parem käsi hoidis automaadipära. Ohvitseri vasakus käes oli kokkumurtud paberileht — see nägi välja nagu kaart — ja ta oli ilmselt äsja mingile otsusele jõudnud. Ta vaatas ules, just nagu mingi kõrge maa-alu poole. Nagu oli pinev, kuid ei väljendanud erutust. See oli hea ja tugev nägu. See kuulus mustajuukselisele keskealisele Lucas Herronile.

„Ma hoiان seda vana fotot meenutuseks, et aeg pole alati olnud nii laastav.”

Matlock ajas enese kohkunult sirgu. Lucas oli tagasi tulnud ja teda ootamatult tabanud. „See on hea pilt. Nüüd tean ma, kes tegelikult tolle sõja võitis.”

„Selles pole mingit kahtlust. Kahjuks polnud ma varem sellest saarest midagi kuulnud ega ole temast kuulnud ka hiljem. Keegi ütles, et see oli uks. Saalomoni saartest. Viiekümnenendatel aastatel lasti see vist õhku. Ega selleks palju vaja polnud. Paarist paugutist piisas. Võtke.” Herron astus Matlocki juurde ja ulatas talle klaasi.

„Aitäh. Te olete liiga tagasihoidlik. Ma olen lugusid kuulnud.”

„Mina ka. Need jätsid mulle pagana sügava mulje. Mida memaks ma saan, seda paremaks lood muutuvad... Me otsime minna ja tagaõues istuda. Toas olemiseks on ilm liiga ilus.” Herron hakkas vastust ootamata minema ja Matlock järgnes talle.

Nagu maja ees, nii ka taga oli kõik puhtlikus korras. Kiviplokkidega sillutatud õues seisid mugavad kummipunutisega rannatoolid ja nende kõrval väikesed lauad. Keset sillutist oli päikesevarju all suur sepistatud rauast laud. Õuesillutisele järgnes hästi pügatud tihe muru. Siin-seal kasvasid üleskaetud tüveümbrusega kirsskontpuud ning kahel pool ulatusid muruplatsi lõpuni, umbes saja jala kauguseni lillede — peamiselt rooside — read. Muruplatsi lõpus aga kadus järsku pastoraalne efekt. Äkki olid seal suured puud ning tihedad, murdunud okstega, omapead kasvavad aluspõõsad. Külgedel oli pilt sama. Hoolitsetud tagamuru ümbritses distsiplineerimatus looduslikus seisundis olev mets.

Lucas Herroni ümber oli eemaletõrjuv roheline müür.

„Te peate tunnistama, et see on hea jook.” Mõlemad heid istusid.

„On küll. Te teete minust džinni poolehoidja.”

„Džinn kõlbab ainult kevadel ja suvel. Muul ajal mitte... Hea küll, noormees, reeglist on kinni peetud. Mis tõi teid laagrupessa?”

„Ma arvan, et te aimate.”

„Mina?”

„Archie Beeson.” Matlock jälgis vana meest, aga Herroni tallepanu oli koondunud kokteiliklaasile. Ta ei reageerinud millegagi.

„See noor ajaloolane?”

„Jah.”

„Igemast saab kunagi hea õpetaja. Kena väike naisuke on tal ka.”

„Kena... ja minu arvates kergemeelne.”

„See ainult näib nii, Jim.” Herron kihistas naeru. „Ma poleks ilalgi arvanud, et teil on niisugused Victoria ajastu mälestused... Kui inimene saab vanemaks, siis suureneb tohutul määral tema sallivus himude vastu. Ja nende äratamise süütute vahendite vastu. Küll te näete.”

„Kas see ongi võti? Sallivus himude vastu?”

„Mis võti?”

„No kuulge. Ta tahtis tol õhtul teiega ühendust saada.”

„Jah, seda küll. Ja teie olite seal... Nagu ma aru saan, püüdis teie käitumine üht-teist soovida.”

„Mu käitumine oli nii arvestatud, et see mulje jääks.”

„Mistõttu korda reetis Herroni käitumine mure jalgi. Sellest

vaevumärgatav reaktsioon — silmade kiire pilkumine

„See oli laiduväärne.“ Herron rääkis tasase häälega ja silmitas oma imposantset rohelist müüri. Päike oli laskumas kõrgete puude taha; murule ja õuesillutisele langesid pikad varjud.

„See oli vajalik.“ Matlock nagi, et vana õppejõu nägu võpatas valust. Ja siis meenus talle, kuidas ta ise oli reageerinud Adam Williamsi sõnadele, et valekaebuse saatmine Sam Kresshile tema kaitumise kohta „Lumumba Hallis“ oli „ebameeldiv paratamatus“. Paralleel tegi haiget.

„See poiss on hädas. Ta on haige. See on haigus ja ta püüab ennast ravida. See nõuab julgust... Praegu pole aeg Gestapo taktikat rakendada.“ Herron rüüpas oma klaasist suurt lonksu, tema vaba käsi pigistas tooli käetuge.

Kuidas te sellest teada saite?

„Võib-olla ei saa ma allikat avaldada. Ütleme, et ma kuulsin seda ühelt meie lugupeetavalt kaastöötajalt — meditsiinalal —, kes pani tahele sümptomeid ja hakkas muret tundma. Mis tähtsus sellel on? Ma püüdsin poissi aidata ja olen valmis seda veel tegema.“

„Ma tahaksin seda uskuda. Nimelt seda tahtsin ma uskuda.“

„Mis teile uskumise nii raskeks teeb?“

„Ma ei tea... Miski, mis juhtus eesuksel mõni minut tagasi. Võib-olla see maja. Ma ei oska öelda... Ma olen teie vastu täiesti aus.“

Herron naeris, kuid vältis ikka veel Matlocki pilku. „Te olete liiga süvenenud Elizabethi aega. „Hispaania tragöödia“ vandenõud ja vastusepitsused... Te, noored ülikooli ristisõdalased, peaksite lõpetama katsed amatoördetektivi mängida. Te lihtsalt puhute selle asja luga suureks.“

„See pole tõsi. Ma ei ole ülikooli ristisõdalane. Selleseltskonda ma ei kuulu ja minu arvates teate te seda.“

„Mis siis mängus on? Isiklik huvi? Poisi vastu. Või tema naise vastu?... Vabandage, seda poleks ma pidanud ütleva.“

„Mul on hea meel, et te seda ütlesite. Virginia Beeson vastu pole mul mitte mingit huvi — seksuaalset ega muud. Ehkki ma ei oska kujutleda, mida muud veel olla saaks.“

„Siis naitlesite te üsna tublisti.“

„Igatahes. Ma rakendasin äärmisi abinõusid, et Beeson saaks teada, miks ma seal olen. Asi oli nii tähtis.“

„Kellele?“ Herron pani klaasi parema käega aeglaselt lauale, tema vasak käsi pigistas ikka veel tooli käetuge.

„Inimestele väljaspool meie ülikooli. Washingtoni meestele. Foderaalvõimudele.“

Lucas Herron tõmbas äkki pikalt läbi nina hinge. Tema naost kadus Matlocki silma all värv. Kui ta rääkima hakkas

ta seda peaaegu sosinal.

„Mida te raagite?“

„Mida, et minu poole pöördus üks mees Kohtuministeeriumist, omatsioon, mis ma temalt sain, oli hirmutav. Miski polnud ilja mõeldud ega üle dramatiseeritud. Andmed olid otsesed. Mulle anti vaba valik, kas teha koostööd või mitte.“

„Mida te nõustusite?“ Herroni vaikselt lausunud sõnad väljendasid usumatust.

„Minu arvates polnud mul teist võimalust. Mu noorem

„Mida te arvates polnud teil teist võimalust?“ Herron tõmbas oma toolilt, tema käed hakkasid värisema ja tema nägu pinevus kasvas. „Teie arvates polnud teil teist võimalust?!“

Matlock jäi rahulikuks. „Sellepärast tulingi ma siia, et teid hoiatada, vana sõber. See on palju sügavam — palju tõsisem.“

„Teie tulite siia, et mind hoiatada?! Mida te tegite? Te puha nimel, mida te tegite?... Nüüd kuulake mind! Kuulake, mis ma ütlen!“ Herron taandus ja pörkas vastu kõrval olevat vaikest lauda. Ta paiskas selle vasaku hoobiga õuesillutise plaatidele küljeli. „Jätke see, kas kuulate mind! Minge tagasi ja ärge öelge neile mitte midagi! Mitte midagi pole olemas! See on... see on kõik ainult nende kujutluses! Ärge puudutage seda! Jätke see!“

„Mida saa,“ ütles Matlock leebelt, tundes äkki selle vana mehe parast hirmu. „Isegi Sealfont peab nõustuma. Ta ei saa kaotada selle vastu võidelda. See on olemas, Lucas...“

„Adrian! Adrianile on räägitud?... Oh jumal, kas te teate, mis teete? Te hävitate nii palju. Nii paljud, paljud. Minge süü ära! Minge ära! Ma ei tunne teid! Oh Jeesus!“

„Lucas, mis on?“ Matlock tõusis ja astus mõned sammud tagasi poole. Too jätkas paaniliselt taandumist.

„Ärge tulge mulle lähedale! Ärge puudutage mind!“ Herron pöördus ja hakkas jooksma, nii hästi kui tema vanad jalad suutsid teda üle muru kanda. Ta komistas, kukkus maha ja ajas enese uuesti jalule. Ta ei vaadanud tagasi. Selle asemel jooksis ta kogu jõust metsaserva poole. Ja siis kadus ta oma musta rohelise müüri taha.

„Lucas! Taeva pärast!“ Matlock tormas Herronile järele ja püüdis ainult mõni sekund pärast teda metsaserva. Aga Herron polnud kusagil näha. Matlock lukkas äärmised taimed teelt kõrvale ja sisenes lopsakasse leheštikumassi. Oksad piitsutasid teda ja suurte umbrohtude keerukad põimikud kammitasid

tema jalgu, kui ta tihedasse metsa tungis.

Herron oli kadunud

„Lucas! Kus te olete?“

Vastust ei tulnud, kostis ainult häiritud taimestiku sahin tema selja taga. Kummaidudes, küürutades ja ennast teed tõkestavatest rohelistest barjääridest külgepidi mööda surudes laks Matlock kaugemale metsa. Lucas Herronist polnud mingi märki, mingit haält.

„Lucas! Jumala pärast, Lucas, vastake mulle!“

Ikka ei mingit vastust, ei mingit vihjet Herroni asukohale.

Matlock püüdis ringi vaadata, et leida lehestikus mingit lõhet, mingit teed edasiminekuks. Seda polnud. Nais, nagu oleks Lucas ühel silmapilgul olemas olnud ja jargmisel hetkel aurustunud.

Ja siis kuulis ta seda. See kostis ebaselgelt, just nagu igas küljest, kaikudes tasa mingist tundmatust allikast. See oli sügav kurguhäälne oie, kaeblik hala. See oli lähedal ja ometi kaugel tihedas lehestikus. Ja siis hala nõrgenes ning muutus kaeblikuks nuukseks. Nuukseks, mille katkestas üksainus selgelt ja vihkamisega öeldud sõna.

See sõna oli

Nimrod...

„Kurat võtaks, Matlock! Ma ütlesin teile, et olge paigas, kui ma teiega ühendusse astun!“

„Kurat võtaks, Greenberg! Kuidas te mu korterisse sisse saite?!“

„Te pole lasknud akent parandada.“

„Teie pole ennast pakkunud kulusid katma.“

„Me oleme tasa. Kus te olite?“

Matlock viskas autovõtmed kohvilauale ja heitis pilgu nurgas seisvale lõhutud stereogrammfonile. „See lugu on keeruline ja mulle tundub, et... pateetiline. Ma räägin teile kõik, kui olen ühe napsi võtnud. Eelmist napsi ei saanud ma lõpuni juua.“

„Valage mulle ka. Minul on ka üks lugu ja minu oma on paris kindlasti pateetiline.“

„Mida te joote?“

„Ma joon uldiselt väga vähe, nii et ükskõik, mis teil on.“

Matlock vaatas eesaknast välja. Kardinal vedelesid pörsadal, kuhu ta nad Adam Williamsi külaskäigu ajal oli rebinud. Paike oli nüüd peaaegu loojas. Kevadpäev oli lõpul. „M

juustan mõned sidrunid ja segan värske mahlaga „Tom
linni““

Teie toimik ütleb, et te joote burbooni. *Sour mash*!.“

Matlock vaatas föderaalagendile otsa. „Ah nü?“

Greenberg järgnes Matlockile kööki ja jalgis sõnatult joogi armist. Matlock ulatas föderaalagendile klaasi.

„Naib olevat peen jook.“

„Et ole... Kumb räägib oma pateetilise loo enne?“

Ma tahan muidugi teie lugu kuulda, aga olemasolevatel põhjustel on minu omal eesõigus.“

Kõlab pahaendeliselt.“

„Lihtsalt pateetiliselt... Ma alustan küsimusega, kas te teada, kus ma olin pärast seda, kui te mu autost välja astusite.“ Greenberg nõjatus vastu köögilauda.

„Mitte eriti, aga te räägite mulle niikuinii.“

„Jah, raagin küll. See on osa paatosest. Ma olin teie kohalikul lennuväljal — Bradley Fieldil — ja ootasin reaktiivlennukit, mille Kohtuministeerium mõni tund tagasi Dullesil lennuväljalt teele saatis. Lennukis oli mees, kes tõi mulle kaks kinnipitseeritud ümbrikku, mille eest mul tuli allkiri anda. Sun nad on.“ Greenberg pistis käe jakitaskusse ja tõmbas välja kaks piklikku ümbrikku. Ta pani ühe ümbriku lauale ja asus teist avama.

„Nad näevad välja väga ametlikud,“ ütles Matlock, nihutas ühe valamu kõrvale lauaservale istuma ja laskis oma pikad sõrmed kapiuste ette rippu.

„Ametlikumad nad olla ei saa... Selles ümbrikus on kokkuvõtte meie järeldustest, mis rajanevad informatsioonil, mille te meile... mulle andsite. See lõpeb spetsiifilise soovitusena. Mul on lubatud selle ümbriku sisu teile oma sõnadega edasi anda, kui ma kõik faktid teatavaks teen...“

Kaks punkti Jason Greenbergile.“

„Nüüd, mis on teises ümbrikus,“ jätkas föderaalagent Matlocki vahelesegamist tähele panemata, „peaté te teada saama sõna-sõnalt. Teil tuleb see — vajaduse korral — põhjalikult läbi lugeda ja selle vastuvõetavust, kui see on vastuvõetav, oma allkirjaga kinnitada.“

„Kas paremaks asi läheb. Kas ma kandideerin Senatisse?“

„Et, kuhugi mujale... Ma alustan, nagu instruksioon ette näeb.“ Greenberg heitis pilgu lahtimurtud paberilehele ja vaatas siis Matlockile otsa. „See mees, kellega teil „Lumumba Hallis“ tegemist oli — Julian Dunois alias Jacques Devereaux, Louis Lambert ja tõenäoliselt veel mitu nime, mida me ei

on neegrite sõjaka vasakäarmuse juriidiline strateeg. Lühem juriidiline strateeg hõlmab kõike kohtumaniplatsioonidest kuni provokatsioonideni. Kui ta tegeleb esimes-

tega, siis kasutab ta nime Dunois, kui teistega, siis mitmesuguseid varjunimesid. Tema tegevusbaasid on geograafiliselt ebatavalised. Alžir, Marseille, Kariibi mere purkond — kaasa arvatud Kuuba —, me kahtlustame, et ka Hanoi ja tõenäoliselt Moskva. Võib-olla isegi Peking. Ühendriikides on tal legaalne advokaadikontor üla-Harlemis ja filiaal läänerannikul, San Franciscos... Tavaliselt hoidub ta tagaplaanile, aga kui ta ennast kusagil näitab, siis jargnevad sellele enamasti halvad uudised. Utlematagi on selge, et kohtuminister on ta võtnud ebasoovitavate isikute nimekirja, ja tänapäeval pole see enam respektabel..."

"Tänapäeval," segas Matlock vahele, "kuuluvad sellesse nimekirja peaaegu kõik, kes on AT&T-st* vasakpoolsemad."

"Kommentaare ei ole. Jätkame. Dunois' päevavalgele ilmumine selles operatsioonis annab sellele ulatuse, mida me ette ei näinud — uue aspekti, mida me varem ei arvestanud. See läheb kaugemale sisemaistest seaduserikkumistest ning ulatub rahvusvahelise kuritegevuse ja/või õõnestustöö valdkonda. Või kujutab enesest mõlema kombinatsiooni. Võttes arvesse fakti, et teile anti uimastit, teie korterisse murti sisse selle sisustus lõhuti ja miss Ballantyne'i ähvardati kaudselt — ärge hellitage lootust, et seda ei tehtud —, võttes arvesse kõike seda, soovitatakse teile järgmist. Lõpetage igasugune edasine osavõtt sellest uurimisest. Selle jätkamine ületaks mõistliku riski piiri." Greenberg langetas paberilehe lauale ja rüüpas oma klaasist mitu lonksu. Matlock kõlgutas jalga kapiuste ees aeglaselt edasi-tagasi. "Mis te selle kohta ütlete?" küsis Greenberg.

"Ma pole kindel. Mulle naib, et te ei ole veel lõpetanud."

"Tahaksin olla. Selles punktis. Olukorra hinnang on tapn ja minu arvates peaksite te nõuannet kuulda võtma. Astuge mangust välja, Jim."

"Enne lõpetage. Mis on teises kirjas? Kirjas, mille ma pean sõna-sõnalt labi lugema?"

"See on vajalik ainult siis, kui te nõuannet kuulda ei võta. Ärge jatke seda kuulda võtmata. Mind ei ole instrueeritud teid selles suunas mõjustama, nii et seda ütlen ma mitteameelikult."

"Ärge raisake aega. Te teate neetult hästi, et ma jätan selle nõuande kuulda võtmata."

"Ma ei tea seda. Ma ei taha seda uskuda!"

"Mingit valjapaasuteed ei ole."

"On olemas alternatiivsed seletused, mida mul on võimalik"

*AT&T "American Telephone and Telegraph Company". (Tõlkija.)

minu aja jooksul käiku lasta. Need vabastavad teid õnne-
mangu otsast ja viivad teid mangust välja."

"Nam mitte."

"Mis? Miks?"

"... on minu pateetiline lugu. Nii et parem on, kui te"

Greenberg otsis Matlocki silmadest seletust, ei leidnud seda, siis teise ümbriku ja avas selle.

"Tõenäoliselt ja ennatlikul juhul, kui te jätate kuulda minule meie nõuande oma tegevus lõpetada, peate aru saama, et loomate nii Kohtuministeeriumi selgesti väljendatud soovi aeglaselt. Ehkki me kaitseme teid nii palju kui saame — me ei saa vastutada mingite kahjustuste ega ebameeldivuste eest."

"... nii on selles kirjas öeldud?"

"... nii ei ole selles öeldud, aga nii on selles mõeldud."

Greenberg paberilehte lahti murdes. "See on palju lühem ja isegi rohkemat hõlmav. Võtke." Föderaalagent ulatas paberi Matlockile.

Paberile oli alla kirjutatud üks kohtuministri abidest ja pakule oli jäetud ruum Matlocki allkirja jaoks.

Üks Kohtuministeeriumi uurimisorgan võttis vastu James B. Matlocki pakkumise sooritada mõningaid väikese ulatusega uuringuid seoses teatavate Carlyle'i ülikooli naabruses väide-
tavad toime pandud seadusvastaste tegudega. Nüüd aga on kohtuministeerium jõudnud seisukohale, et on tegemist profes-
sionaalse probleemiga, ning peab professor Matlocki igasugust osavõttu sellest asjast põhjendamatuks ja minis-
teeriumi poliitikale mittevastavaks. Sellepärast informeerib kohtuministeerium käesolevaga James B. Matlocki, et hindab tema senist kaastegevust, kuid nõuab, et ta julgeoleku ja uurimistöö edu huvides loobuks igasugusest edasisest asjasse-
oskamisest. Kohtuministeerium on arvamusel, et professor Matlocki jätkuv tegevus võiks segada uuringuid Carlyle'i perekonnas. Mr. Matlock on saanud kaesoleva kirja originaali ja loendab seda oma allkirjaga."

"Illest põrgust te räägite? Siin on öeldud, et ma nõustun mangust välja astuma."

"Illead advokaati teist ei saaks. Ärge enesele järeelmaksuga pilgust ostke, enne kui olete minuga raakinud."

"Mis?"

"Mitte kusagil! Mitte kusagil pole öeldud, et kui te minule soperdisele alla kirjutate, siis nõustute kõrvale astuma. On ainult öeldud, et Kohtuministeerium nõuab teilt seda."

„Aga mis põrgu parast peaksin ma siis sellele alla kirjutama?”

„Suureparane küsimus. Te võite siiski jalgratta osta... Te kirjutate alla juhul, kui te, nagu te ütlete, ei võta kuulda nõuannet mängust välja astuda.”

„Oh, taeva pärast!” Matlock libistas enese lauaservalt maha ja viskas paberi Greenbergi kõrvale lauale. „Seadusi ma võib-olla ei tunne, aga keelt ma tunnen. Teie jutt on vastuoluline!”

„Ainult pealtnaha... Lubage, et ma esitan teile ühe küsimuse. Ütleme, et te jätkate salaagendi mängimist. Kas on mõeldav, et teil tekib vajadus abi paluda? Võib-olla mingi hädajuhtumil?”

„Muidugi. Vältimatult.”

„Te ei saa mitte mingisugust abi, kui see paber allakirjutatult tagasi ei lähe... Ärge mulle otsa vaadake! Mind vahetatakse mõne päeva jooksul välja. Niikuinii olen ma juba liiga kaua siin olnud.”

„Kas see pole natuke silmakirjalik? Mingisugust abi mingisugust kaitset — võin ma loota ainult siis, kui kirjutate alla paberile, mis ütleb, et ma ei vaja seda.”

„Sellest piisab, et saata mind erapraksisega tegelema. Tänapäeval on olemas uus termin. Niisugust asja nimetatakse „riskivabaks tegutsemiseks”. Kasutage mida tahes — keda tahes. Aga ärge võtke suud enda peale, kui mõni mängu plaan nurja laheb. Ärge olge vastutav.”

„Ja kui ma alla ei kirjuta, tuleb mul hupata ilma langevarjuta.”

„Ma ütlesin teile. Kuulake mu tasuta nõuannet — ma olen hea advokaat. Loobuge. Unustage see asi ära. Unustage põlvjalgikult.”

„Ja mina ütlesin teile, et ma ei saa.”

Greenberg sirutas käe oma klaasi järele ja ütles tasahäälega: „Ukskõik mis te ette võtate, teie venda see hauas valja ei too.”

„Seda ma tean.” Matlock oli ingutatud, kuid vastas kindlatooniga.

„Võib-olla õnnestuks teil päästa teisi nooremaid vendi, aga tõenäoliselt mitte. Ja mõlemal juhul on võimalik varvaste professionaalide hulgast keegi teine. Mulle on põrgu moodi vastumeelne seda tunnistada, aga Kresselil oli õigus. Ja kui me ei saa jälle sellele nõupidamisele — sellele narkootikumide levitajate kokkutulekule —, siis tuleb neid veel.”

„Ma olen nõus kõigega, mis te ütlete.”

„Miks te siis kõhklete? Astuge mängust välja.”

„Miks?... Sellepärast, et ma pole teile veel rääkinud oma

ukest pateetilist lugu. Kas maletate? Teil oli eesõigus, aga minu kord tuleb nüüd.”

Raakige siis.”

Matlock rääkis. Kõik, mis ta teadis Lucas Herronist — genidist, hiiglasest, Carlyle'i „suurest vanast linnust”, Kabu-linnus luukerest, kes põgenes omaenese personaalsesse metsa. Ainus halava tooniga oeldud sõnast: „Nimrod.” Greenberg kuulas, ja mida kauem Matlock rääkis, seda kurvemaks muutusid Jason Greenbergi silmad. Kui Matlock lõpetas, rüüpas politaagent oma klaasi tühjaks ning noogutas aeglaselt ja tõsiselt pead.

„Te ütlesite talle kõik selgelt välja, eks ole? Te ei võinud tulla minu juurde, te pidite minema tema juurde. Tema ulikoolipühaku juurde, kellel on käes vereämber... Isegi oli õigus. Poleks olnud tarvis pöörduda südametunnis-koaga amatööri poole... Amatöörid ees ja amatöörid taga. Vahemalt seda võin ma teie kiituseks öelda, et südametunnis-tus on teil olemas. See on rohkem, kui ma saan öelda nende tüüpide, kes seisavad meie selja taga.”

„Mis ma siis tegema pean?”

„Kirjutage sellele soperdisele alla.” Greenberg võttis laualt koduministeeriumi kirja ja ulatas selle Matlockile. „Teil läheb da vaja.”

Patricia Ballantyne läks Matlocki ees „Irviku Kassi” kauges otsas oleva väikese seinäärse laua juurde. Kohalesõit olnud pinev. Tütarlaps oli vaikselt, kuid teravalt arvus-sond Matlocki koostööd valitsusega, eriti ja spetsiifiliselt liberaalse Juurdlusbürooga. Pat oli väitnud, et tema hoiak ei tulenenud sisseprogrammeeritud liberaalsest reageeringust; ta lihtsalt lüga palju kaalukaid tõendeid, et need orga-nisatsioonid olid viinud kogu maa kümne sammu kaugusele poliitruugist.

Ta teadis seda omaenese kogemustest. Ta oli pealt näinud, kuidas FJB operatsiooni piinarikast järelokaja ning teadis, et operatsioon polnud ainus.

Matlock hoidis tema tooli, kui ta istet võttis, puudutades kergelt tema õlgu. Puudutades, julgustades, leevendades üldeldavat valu. Laud oli väike ja seisis akna kõrval, mõne mugusel terrassist, mida varsti — mai lõpus — hakati ümber ehitada vabas õhus einetamiseks. Matlock istus Patil vastu ja ütles tema käe pihku.

„Ma ei hakka selle pärast vahandama, mis ma teen. Ma tean, et seda on tarvis teha. Ma ei ole kangeline ja ma ei ole pealekaebaja. Minult ei oodata kangelaslikkust

ja informatsioon, mida need mehed tahavad saada, aitab lõpp kokkuvõttes paljusid inimesi. Inimesi, kes vajavad abi meeleheitlikult.

„Kas need inimesed saavad abi? Või antakse nad lihtsalt kohtu alla? Kas nad leiavad ennast haigla asemel... vanglast?”

„Haiged lapsed neid mehi ei huvita. Nad tahavad inimesi, kes lapsi haigeks teevad. Ja mina tahan ka.”

„Aga asja kaigus saavad lapsed kannatada.” Konstateering

„Mõned võib-olla jah. Nii vähesed kui võimalik.”

See on põlastusväärne.” Tutarlaps tõmbas oma käe Matlock peost ära. „See on nii alandav. Kes niusuguseid otsuseid teeb Sina?”

„Su jutt hakkab kõlama nagu rikkis grammofoniplaat.”

„Ma olen selle läbi teinud. See pole meeldiv.”

„Sün on midagi hoopis muud. Ma olen kohtunud ainult kahe mehega; üks neist ... lahkus. Teine on Greenberg. Nemad ei ole sinu viiekümne aasta luupainajad. Usu selle suhtes mu sõna

„Tahaksin uskuda.”

Laua juurde tuli „Irviku Kassi” administraator. „Teile on telefon, mr. Matlock.”

Matlock tundis kõhus valunäpistust. Seda põhjustas hirmu tulenev närvilisus. Üksainus inimene teadis tema asukohta Jason Greenberg.

„Aitäh, Harry”

„Te võite raakida ettetellimiste laua juures. Toru on häälgilt ära.

Matlock tõusis oma toolilt ja hertis lühikese pilgu Pat poole. Kõikide nende kuude jooksul, mil nad olid koos käinud restoranides, pidudel ja dineedel, polnud talle kunagi helinatud, teda polnud kunagi niimoodi segatud. Pati silmad olid näha, et tutarlaps sai sellest aru. Matlock eemaldus kiiresti ja laks ettetellimiste laua juurde.

Halloo?”

„Jim?” Muidugi oli see Greenberg.

„Jason?”

Vabandage, et ma segan. Ma poleks seda teinud, kui see ei oleks vajalik olnud.”

„Taeva parast, mis siis lahti on?”

„Lucas Herron on surnud. Ta tappis enese umbes tund aega tagasi.”

Valu naasis äkki Matlocki kõhtu. Nuud polnud see lihtsapidus, vaid terav, tugev, mis ei lasknud tal hingata. Tema silmade ees polnud midagi peale vaaruva, paanikas vana mehe, kes jooksis üle pügatud muru ja kadus oma krunaaristavasse tihedasse lehestikku. Ja siis halav nuukse nu

likamisega sosistatud nimi „Nimrod”.

„Kas teiega on kõik korras?”

Jah. Jah, minuga on kõik korras.” Mingil arusaamatul hetkel kerkis Matlocki mälu fookusse väike mustas raamis

See oli suurendatud momentvõte kõhna tugevajoonelise

ja tumedate juustega keskealisest jalaväehvitserist, kes

käes relva ja teises käes kaarti hoides vaatas kuhugi poole.

Verand sajandit tagasi.

Parem on, kui te koju sõidate... See oli kask, aga Greenbergil jätkus taipu seda leebelt anda.

Kes ta leidis?”

Teie mees. Keegi teine ei tea veel.”

Teie mees?”

Patist meie jutuaajamist võtsin ma Herroni järelevalve alla. Aja jooksul õpime me tundemärke tähele panema. Mees sisenes sisse ja leidis ta.”

Kuidas ta enese tappis?”

Loikas vannitoas kaesooned läbi.”

Oh Kristus! Millega ma hakkama sain!

Patist see! Sõitke siia. Me peame mõningate inimestega kokkusaamisele astuma... Hakake tulema, Jim.”

„Lüüa Patile öelda?” Matlock püüdis mõtteid koondada, aga need pöördusid ikka jälle tagasi abitu hirmunud vana mehe meelde.

Patist vahe kui võimalik. Aga tehke kiiresti.

Matlock pani telefonitoru ära ja tõmbas mitu korda sügavalt hinge. Ta kobas taskutes, et sigarette leida, kuid siis meenus talle, et ta oli need jätnud lauale.

Laud. Pat. Ta pidi minema laua juurde ja mõtlema, mida Patile öelda

Patist. Kurat võtaks, tõtt.

Patist suundus ümber kahe antiikse samba ruumi kaugema otsa ja seiskus akna kõrval seisva väikese seinäärse laua poole. Oma paanikast hoolimata tundis ta mõningat kergendust ja teadis, et see tulenes tema otsusest Pati vastu aus olla. Jumal ise teadis, et peale Greenbergi ja Kresseli pidi tal olema veel keegi, kellega rääkida.

Patist Kell seitse pidi ta minema Kresseli juurde. Sellest ta ei unustanud!

Patist otsekohe kadus Sam Kressel tema mõtetest. Ta nägi akna kõrval seisvat väikest seinäärset lauda ja selle taga ei olnud kedagi.

Pat oli läinud.

„Keegi ei näinud tema lahkumist?” Greenberg järgnes masendunud Matlockile esikust elutuppa. Magamistoast kostis erutatult telefonitorusse karjuva Sam Kresseli hääl. Matlock pani seda tähele, tema tähelepanu oli jaotatud väga paljudele tase-
metele.

„See seal on Sam, eks ole?” küsis ta. „Kas ta Herronist teab?”

„Jah, pärast teiega rääkimist helistasin ma talle... Kuidas on ettekandjatega? Kas te nendelt kuisite?”

„Muidugi küsisin. Keegi neist polnud kindel. Neil oli kiire. Uks ütles, et tema arvates võis Pat minna tualettruumi. Tein vihjas — ainult vihjas —, et Pat võis olla see tütarlaps, kes koos uhes teises lauas istunud paariga ära läks.”

„Kas nad poleks väljades pidanud teist mööda minema? Kas te poleks teda näinud?”

„Mitte tingimata. Me istusime saali tagumises otsas. Seal on kaks või kolm ust, mis viivad terrassile. Suvel, eriti külmalt, on palju, pannakse terrassile laudad.”

„Te sõitsite seal ära oma autoga?”

„Loomulikult.”

„Ja te ei näinud teda väljas, teel, restorani ümbruses?”

„Ei.”

„Kas te tundsite seal mõnda teist inimest?”

„Ma ei vaadanud tegelikult üldse ringi. Ma olin... mõttes. Matlock süütas sigareti. Tema käsi värises, kui ta tikkü hoidis.”

„Kui te tahate kuulda minu arvamust, siis ta tõenäoliselt nägi mõnda tuttavat ja palus end koju viia. Tema taoline tüdruk ei lähe ilma suure tulita kuhugi, kuhu ta minna ei taha.”

„Ma tean. See tuli mulle pähe.”

„Te tulitsite?”

„Võiks öelda, et tuli hakkas vaibuma, aga polnud veel lõppenud. Telefonikõne andis Patile tõenäoliselt uut hoogu. Inglise kirjanduse õpetajatele helistatakse harva, kui nad restoranis istuvad.”

„Mul on kahju.”

„See pole teie süü. Ma raakis teile, et ta närvid on pingul. Ta mõtleb kogu aeg oma isale. Ma proovin talle koju helistada, kui Sam oma kõne lõpetab.”

„Tema on küll paljakas mees. Ma raagin talle Herronist, et ta läheb muidugi endast välja. Ta ütleb, et tal on vaja Seal fontiga eraviisil kõnelda, läheb siis magamistuppa ja karjub nii valjusti, et see kostab Poughkeepsie'sse ära.”

Matlocki mõtted kandusid kiiresti Herronile. „Tema surmast tema enesetapust — kujuneb siin ülikoolis viimase kümne aasta suurim vapustus. Lucase-taolised mehed lihtsalt ei sure. Või vähemalt ei sure nad niimoodi... Kas Sam teab ma Lucasega rääkisin?”

„Ei, ma ei saanud seda varjata. Ma rääkisin talle ainult vähem kõik, mis teie rääkisite mulle — muidugi lühendatult. Ta keeldub seda uskumast. Ma mõtlen, kõike, millele ma ühjan.”

„Pole ime. Seda ei ole kerge uskuda. Mis me nüüd ette võtame?”

„Me ootame. Ma tegin ettekande. Seal on praegu kaks meest Chafford'i büroo laboratooriumist. Kohalik politsei on välja kutsutud.”

Politsei mainimine meenutas Matlockile äkki löökpallisaali juures koridoris nähtud erariides politseinikku, kes oli meemaldus, kui Matlock ta ära tundis. Ta oli sellest vahetult rääkinud ja Greenberg polnud talle veel mingit vastust andnud — kui seletus oli olemas. Ta küsis jälle. Kuidas on selle politseinikuga seal võimlas?”

„Nagu on usutav. Vähemalt seni. Carlyle'i politseil on luba kolmel hommikul nadalas piiratud ulatuses võimlat kasutada. Kasi peseb kätt. Kokkusattumus.”

„Te usute seda?”

„Ma ütlesin „seni”. Me oleme seda meest kontrollinud. Peale tulevase teenistuskirja pole midagi päevavalgele tulnud.”

„Ta on vastik kitsarinnaline vördjas.”

„Tead võib-olla üllatab, et see pole mingi kuritegu. See on konstitutsiooniga garanteeritud.”

„Sam Kressel astus kiire rõhutatud sammuga magamistoa uksest välja. Matlock pani tähele, et Kressel oli nii lähedal politseile hirmule, kui ta kunagi oli uhtki meest näinud olevat. Sam nägu oli ebamugavust tekitavalt sarnane Lucas Herroni mehe näoga enne seda, kui vana mees metsa tormas.

„Ma kuulsin, et sa tulid,” ütles Kressel. „Mida me ette võtame? Mida põrgut me ette võtame? Adrian ei usu ühtegi absurdset juttu rohkem kui minul! Lucas Herron! See on hullumeelsus!”

„Võib-olla. Aga see on tõsi.”

„Leparast, et sina ütled nii? Kuidas sa saad kindel olla?”

„Sa ei ole sel alal professionaal. Nagu ma aru saan, on Lucas, et ta aitab ühel üliõpilasel narkootikumiprobleemist jagu saada.”

„Ta... nad ei ole üliõpilased.”

„Kõik see.” Kressel tegi lühikese pausi ning vaatas kordamööda Matlockile ja Greenbergile otsa. „Nisugustel asjaolu-

del nõuan ma, et mulle öeldaks, kellega on tegemist."

"Seda öeldakse teile," lausus Greenberg rahulikult. "Rääkige edasi. Ma tahan kuulda, miks Matlock nii suuresti eksib ja miks see jutt on nii absurdne."

Selleparast, et Lucas Herron ei ole... ei olnud ainus nende probleemidega tegelev õppejõud. Meid on tosinaid, me anname abi, kus saame!"

"Ma ei mõista teie mõttekäiku." Greenberg vaatas üksisilmi Kresselile otsa. "Hea küll, te annate abi. Aga te ei tapate end, kui mõni kolleeg sellest teada saab."

Sam Kressel võttis prillid eest ning nägi hetke vältel väsimõtlilik ja kurb. "On üks asi, millest kumbki teist midagi ei tea. Mina olen sellest mõnda aega teadlik olnud, aga mitte nii põhjalikult kui Sealfont... Lucas Herron oli väga haige mees. Üks neer lõigati tal möödunud suvel välja. Tema oli ka vähki nakatunud ja ta ise teadis seda. Valud pidid olema talumatud. Tal polnud enam kaua elada."

Greenberg jälgis tahelepanelikult, kuidas Kressel prillide ninale tagasi pani. Matlock kummardus ja kustutas kohvilaua olevas tuhatoosis oma sigareti. Lõpuks küsis Greenberg:

"Kas te väidate, et Herroni enesetapul pole mingit seost Matlocki tänase külaskäiguga tema juurde?"

"Mitte midagi misugust ma ei väida. Ma olen kindel, et seos on olemas... Aga te ei tundnud Lucast. Peaaegu pool sajandit, sõja-aastad välja arvatud, oli Carlyle'i ülikool kogu tema elu, kogu tema eksistents. Ta armastas Carlyle'i rohkem kui ükski mees oma naist, rohkem kui ükski vanem oma last. Ma olen kindel, et Jim on teile sellest rääkinud. Kui Lucas oleks hetkekski arvanud, et tema siinset maailma teotatakse, et see rebitakse puruks, siis oleks see teinud talle suurema valu kui füüsilised piinad, mida talle valmistas tema keha. Kas tal oli paremat aega oma elu võtmiseks?"

"Kurat sind võtaks!" möirgas Matlock. "Sa väidad, et mina tapsin ta!"

"Võib-olla väidan," ütles Kressel rahulikult. "Igatahes mõelnud ma seda. Ma olen kindel, et Adrian ka mitte."

"Aga sa ütled seda! Sa ütled, et ma tormasin uisapässi ja tapsin ta niisama kindlalt, nagu oleksin ma ise tema kaela sooned labi lõiganud!... Noh, sina ei olnud seal. Mida olin!"

Kressel lausus leebelt: "Ma ei oelnud, et sa tormasid uisapässi. Ma ütlesin, et sa oled amatöör. Väga heade kavatsustega amatöör. Ma arvan, et Greenberg saab aru, mis näe mõtlen."

Jason Greenberg vaatas Matlockile otsa. "Üks slovaki vana

na ütleb: „Kui vanad mehed ennast tapavad, siis surevad nad“."

Matlock lõhestas äkki telefonihelin; see pani kõik kolm meest raputama. Matlock võttis kõne vastu ja ulatas siis toru Greenbergile. "Teid küsitakse."

"Võtke." Foderaalagent võttis telefonitoru Matlockilt vastu. "Greenberg... Okei. Saan aru. Millal see selgub?... Sus olen ma lõenäoliselt juba siit läinud. Ma helistan teile. Hiljem tagume." Ta pani telefonitoru ära ja jäi laua juurde seisma, Matlocki ja Kresseli poole. Kolledžite dekaan ei suutnud end ohjeldada.

Mis on? Mis juhtus?"

Greenberg pöördus näoga nende poole. Tema silmad olid Matlocki arvates kurvemad kui tavaliselt ja Matlock oli juba mõtelnud, et tema puhul tähendas see pahandusi.

"Me nõuame politseilt — kohtult — lahkamist."

"Miks?!" karjus Kressel agendile lähenedes. "Jumala poolest, miks?! See mees tappis enese! Tal olid valud!... Ise Kristus, seda ei saa te teha! Kui sellest kuuldakse..."

Me teeme vaikselt."

"See pole võimalik ja te teate seda! See imbub läbi kogu läheb lahti tavaliselt pörgul! Ma ei luba seda!"

"Te ei saa seda ära hoida. Isegi mina ei saa seda ära hoida. On pisavaid tõendeid, mis näitavad, et Herron ei võtnud eneselt elu. Et ta tapeti." Greenberg naeratas kõveralt Matlockile. "Ja mitte sõnadega."

Kressel vaidles, ahvardas, helistas veel kord Sealfontile ja lõpuks, kui oli ilmne, et miski ei mõjunud, lahkus tulviha-sona Matlocki korterist.

Vaevalt oli Kressel ukse kinni virutanud, kui telefon jälle helises. Greenberg nägi, et see häiris Matlocki — mitte lihtsalt ei pahandanud, vaid häiris teda; võib-olla tekitas temas hirmu.

Vabandage... Ma kardan, et mõnda aega peab siin olema teatavat laadi tegevusbaas. Mitte kaua... Võib-olla tüdruk helistab."

Matlock tõstis telefonitoru ja kuulas, kuid ei lausunud vastust midagi. Selle asemel poordus ta Greenbergi poole. Ta ütles uheainsa sõna.

"Teile."

Greenberg võttis toru, ütles tasase häälega oma nime ja püüdis minuti vältel vahtida ta vaid üksisilmi enda ette. Matlock jälgis teda pool seda aega ja läks siis kooki. Ta ei lahtnud pimlikkust tundes juures seista, kui agent oma

ulemuse juhtnõore kuulab.

Haal telefonilüüni teises otsas oli ennast talle tutvustanud sõnadega: „Washington räägib.“

Koogilaua! lebas tuhi ümbrik, milles oli sisaldunud Kohtuministeeriumi brutaalselt silmakirjalik dokument. See dokument oli olnud veel üks tundemärk, et tema kõige halvemad kujutlused hakkasid järk-järgult tegelikkuseks muutuma. Pisitillukese mõistuseosaga, mille tegevusvälja kuuluvad mõeldamatud asjad, oli Matlock hakanud taipama, et riik, kus ta oli üles kasvanud, oli muutumas millekski inetuks ja destrukttiivseks. See oli palju rohkem kui poliitiline ilming, see oli kõikehõlmav aeglane moraalistrateegia. Eesmärkide moondamine. Tugevaid tundeid asendasid pealiskaudne pahameel, ebakindlad veendumused ja kompromissid. Riik oli kujunemas millekski erinevaks oma töötusest ja kohustusest. Graalides oli vein lahtunud, nende mõjukus seisnes ainult selles, et neid omati.

„Ma lõpetasin kõne. Kas te tahate proovida miss Ballantyne'iga ühendust saada?“

Matlock vaafas kõõgiukse poole. Uksel seisis Greenberg kehastunud vastuolu, vanasõnu tsiteeriv agent, kes suhtus sügava kahtlusega süsteemisse, mille heaks ta töötas.

„Jah. Jah, tahan küll.“ Matlock suundus elutuppa ja Greenberg astus kõrvale, et teda mööda lasta. Ta jõudis toa keskele ja peatus. „Pagana hea vanasõna. Kuidas see oligi? „Kui vanasõnad ennast tapavad, siis surevad linnad.““ Ta pöördus ja vaatas agendi poole. „Mulle tundub, et see on kõige kurvem vanasõna, mida ma olen kunagi kuulnud.“

„Te ei ole hassidist. Mina muidugi ka mitte, aga hassidist ei peaks seda kurvaks.“ „Kui järele mõelda, siis ei teeks seda ükski tõeline filosoof.“

„Miks mitte? See on kurb.“

See on tõde. Tõde pole rõõmus ega kurb, hea ega halb. Ta on lihtsalt tõde.“

„Kunagi vaidleme selle üle, Jason.“ Matlock tõstis telefonitoru, valis Pati numbri ja laskis telefonil tosin korda heli seda. Vastust ei olnud. Matlock mõtles mõningatele Pati sõbrataridele ja pidas aru, kas helistada neile või mitte. Kui Pat oli pahane või häiritud, tegi ta harilikult uhte kahest asjast. Ta kas utas üksi umbes tund aega ringi või, vastupidi, otsis üles mõne sõbratari ja sõitis Hartfordi kinno või mõnda kõrvalisse baari. Veidi rohkem kui tund oli just mööda läinud. Matlock otsustas anda Patile veel viisteist minutit aega ja siis uuesti helistada. Talle oli mudugi pähe tulnud, et Pat võidi vägivaldselt ära viia — see oli olnud tema esimene mõte. Aga see polnud loogiline. „Irvik Kass“ oli rahvast täis, laudad

lahestikku. Greenbergil oli õigus. Ukskõik kuhu Pat igal juhul läks ta sinna sellepärast, et tahtis minna.

Greenberg seisis kõõgiuksel. Ta polnud ennast lugutanud. Ta pilganud Matlocki.

„Ma proovin veerand tunni parast uuesti. Kui ta siis ka ei

helistan mõnele temal sõbratarile. Nagu te ütlesite, on ta ga põikpäine noor daam.“

„Ma loodan, et teie ei ole samast puust.“

„Lida see tähendab?“

Greenberg astus mõned sammud elutuppa. Kui ta rääkima hakkas, vaatas ta Matlockile otse silma.

„Te olete mängust valjas. Lõpp. Unustage see kiri, unustage ilming, unustage, et mina olemas olen... Niimoodi peab see olema. Nagu me aru saame, on teil laupaevaks lennukipiletid juba pandud. Sõitke Saint Thomase saarele ja nautige seda sõitu, sest selle te teete. Nii on palju parem.“

„Matlock vastas valitsusametniku pilgule. „Igasuguse seda teie otsuse teen ma ise. Mu südametunnistusel lasub üks vana mees; ja teil on taskus see soperdis. Mäletate, ma kirjutasin sellele alla?“

„Ma ei loe enam. Washington tahab, et te mängust välja astute. Ja seda te teete.“

„Miks?“

„Kõrvaldamise leebe vana mehe pärast. Kui ta tapeti, siis tuleb ka teid tappa. Kui see juhtub, võib teatavate dokumentide sisu avalikuks tulla. Mõned mehed, kes kahtlesid teie juhtimise otstarbekuses, võivad need kahtlused ajakirjandusele teatavaks teha. Teiega manööverdati. Seda pole mul tarvis teile rääkida.“

„Kas siis?“

Kohtuministeeriumi juhtidel pole mingit soovi lasta ennast laimataks nimetada.“

„Ma aru.“ Matlock pööras pilgu Greenbergilt kõrvale ja suundus kohvilaua poole. „Oletame, et ma keeldun?“

„Kas kõrvaldan mina teid mängust.“

„Kuidas?“

„Ma lasen teid arreteerida kahtlustatuna ettekavatsetud

„Kas?“

„Kas?“

„Te olete viimane teadaolev isik, kes nägi Lucas Herronit elus. Nagu te ise mõnsite, laskite te tema juurde selleks, et ta ähvardada.“

„Et teda hoiatada!“

„Kas see pole tõlgenduse küsimus?“

Kõrvalt küsimus, mis oli nii kõrvulukustav, et mõlemad mehed viskusid põrandale. Kogu majakülj näis rusudeks vari-

sevat. Kõik kohad olid täis tolmu, mööbel paiskus ümber aknaklaasid purunesid, õhus lendasid pilpad ja krohvitud ning ruumi täitis põleva vaivli lehk. Seda laadi pommide löök oli Matlockile tuttav ja tema refleksid olid tegutsemisvalmis. Ta klammerdus kušeti alumise serva külge ja ootas teise plahvatust — viitsütikuga pommi, mis oleks tapnud igaühe kes paanikasse sattunult püsti tõusis. Labi hämu nägi ta, et Greenberg valmistub tõusma, ning ta hüppas ja haaras agend põlvede ümbert kinni.

„Pikali! Arge...“

Teine plahvatus tuligi. Osa laest tõmbus mustaks. Kui Matlock sai aru, et see polnud surmav laeng. See oli miski muu, millest ta otsekohe aru ei saanud. See polnud mõeldud tapmiseks, vaid tähelepanu kõrvalejuhtimiseks. See oli tohutu suur pauguti.

Hoone kõigis osades valjenesid nüüd paanilised hüüded. Matlocki korteri kohal matsusid jooksvate jalgade sammud.

Ja siis kostis Matlocki eesukse tagant pikk kriiskav karj. See ei tahtnud lõppeda. Selle õudus pani Matlocki ja Greenbergi ennast jalule ajama ja selle allika poole tormama. Matlock tõmbas ukse lahti ja tema ees avanes vaatepilt, mille laolist ükski inimene ei tohiks naha rohkem kui kord elus kui tema elu peaks sellest hetkest peale veel jätkuma.

Trepplatvormil lamas verisesse linasse mähitud Patricia Ballantyne. Tema paljaste rindade kohale olid linasse lõigatud augud ja rinnanibude all olevatest haavadest voolas verd. Tema pealae eesmine pool oli paljaks raseeritud; verd nris ka sealt, kus kunagi olid olnud pehmed pruunid juuksed. Järgi verd valgus tema poollahtisest suust, paistetanud ja pragunenud huulte vahelt. Silmad olid nagu sügavad mustad lõhesid veritsevas lihas — aga nad lukusid! Silmad lukusid!

Huulenurkadesse hakkas kogunema sulge. Poolturnud inimene püüdis rääkida.

„Jamie...“ oli ainus sõna, mille Patricia suust välja sa. siis vajus tema pea kuljele.

Greenberg soostis kogu keharaskusega vastu Matlocki paiskas Matlocki kogunevasse rahvasumma. Ta moirgas „Politsei!“ ja „Kiirabi!“, kuni nägi, et küllalt palju inimesi tormas tema kaske taitma. Ta pani oma suu tütarlapse suule, et kokkulangevatesse kopsudesse õhku puhuda, kuid sai aru, et seda polnud tegelikult tarvis. Patricia Ballantyne polnud surnud; teda olid püüdnud eksperdid ja need eksperdid tundsid oma asja hästi. Iga haav, iga vigastus, iga muhk tähendas ulimat piina, kuid ei tähendanud surma.

Ta valmistus tütarlast üles tõstma, kuid Matlock peatas ta. Inglise kirjanduse professori silmad olid vihkamispisarate

piistes. Ta eemaldas ettevaatlikult Greenbergi kaed ja võttis ta suule. Ta viis tütarlapse elutuppa poolhävitatud kušetile. Greenberg laks magamistuppa ja tuli sealt tekiga tagasi. Siis ta koogist kausitae sooja vett ja mitu kateratikut. Ta kergitas tekki ja pani uhe ratiku veritsevate rindade alla. Matlock põrnitses õudustundega brutaalselt pekstud nagu, võttis teise ratiku ning hakkas selle servaga raseeritud pea ümbert ja suu äärest verd puhkima.

„Tema saab kõik korda, Jim. Ma olen seda enne näinud. Tema saab kõik korda.“

Ja kui Greenberg kuulis lähenevaid sireene, mõtles ta, kas ta tütarlapsega ikka saab kõik veel kunagi päris korda.

Matlock jätkas abitult tütarlapse näo puhkimist, tema pisarad voolasid mööda põski alla ja silmad ei pilkunud. Ta rääkis talle vaoshoitud nuuksete.

„Te saate aru, mida see tähendab, eks ole? Mitte keegi ei alda mind nüüd mängust. Kui nad seda püüavad, siis tapan nad.“

„Ma ei lase neil seda teha,“ ütles Greenberg lihtsalt. „Kõigest kostis pidurite kriiksumine ning akendest hakkasid paistma politsei- ja kiirabiautode vilkuvad tuled. Matlock langes naoli teadvusetu tütarlapse kõrvale padjale.“

Peatükk

Matlock ärkas antiseptiliselt valges haiglapalatis. Aknaees- tül oli kõrvale tõmmatud ja päike valgustas heledalt kolme seinat, mida tal oli võimalik naha. Tema jalgade juures tegi talle peenikese ketiga voodialutsi kulge kinnitatud kirjutus- alus asjalikult, ja rõhutatult märkmeid. Matlock ringutas, kuid tõmbas kahku vasaku käe tagasi, sest tundis käsivarres tugevat valu.

„Järgmisel hommikul on seda ikka tunda, mr. Matlock,“ ütles õde kirjutusaluselt ules vaatamata monotoonse häälega. „Järged rahustisüstid veenidesse on mörvarlikud asjad, seda on ma teile oelda. Mulle enesele pole neid kunagi tehtud, aga jumal ise teab, et ma olen näinud küllalt inimesi, kellele

Kas Pat... miss Ballantyne on siin?”

„Oh, siin palatis küll mitte! Oh teid, ulikooh tüüpe!“ „On ta siin?”

„Järgi. Kõrvalpalatis. Mille ukse ma kavatsen lukus hoida! Niil Teie kohta on kõik kirja pandud.“ Õde laskis

kirjutusaluse käest ja see jäi keti otsas edasi-tagasi kõlkuma. „Teil on erilised privileegid. Teie saate hommikueine sellest hoolimata, et hommikueine aeg on läbi – amm! labi! Arvatavasti lubatakse teile seda, et te oma arvet maks mata ei jataks... Igal ajal parast kella kahtteist võite siia välja saada.“

„Mis aeg praegu on? Keegi on mu kella ara võtnud.“

„Kaheksa minutit puudub uheksast,“ ütles öde randmele pilk heites. „Ja keegi pole teie kella ara võtnud. See on seal kus teisedki vaartesemed, mis teil kaasas olid, kui teid siia võeti.“

„Kuidas miss Ballantyne'il läheb?“

„Teistest patsientidest me ei raagi, mr. Matlock.“

„Kus tema arst on?“

„Nagu ma aru saan, on teil mõlemal üks ja sama arst. Mitte m e i e oma.“ Öde ütles seda tooniga, mis polnud hoopiski mitte heakskiitev. „Teie kaardile on märgitud, et ta tuleb pool kumme, kui me teda mingi hädajuhtumi pärast välja ei kutsu.“

„Kutsuge ta välja. Ma tahan, et ta tuleks nii ruttu kui võimalik.“

„No kuulge. Mingit hädajuhtumit ju ei ole.“

„Kurat võtaks, kutsuge ta siia!“

Kui Matlock häält tõstis, avanes palatiuks. Jason Greenberg astus kiire sammuga sisse. „Teie hääl kostis koridori äärel. See on hea tundemärk.“

„Kuidas Patiga on?“

„Üks minut, soor. Meil on niisugune kord, et...“

Greenberg võttis välja oma ametitõendi ja näitas seda ödele. „See mees on minu hoole all, miss. Küsige valvelauast järele, kui soovite, aga jätkake meid kahekesi.“

Öde silmitses ametitõendit professionaalse pilguga ja väljus kiiresti.

„Kuidas Patil läheb?“

„Kehvasti, aga mitte kõige halvemini. Tal oli raske o... hommik tuleb raskem, kui ta peeglit küsib.“

„Põrgusse see peegel! Kuidas ta tervis on?“

„Kakskümmend seitse ömblust — kehal, peas, suu ümber... vahelduse mõttes üks vasakul jalal. Aga kõik saab korda. Röntgen näitab, et luumurde, elundite vigastusi ja sisemisi verejookse pole. Need vardjad tegid oma töö professionaalselt nagu ikka.“

„Kas ta on võimeline rääkima?“

„Tegelikult mitte. Ja arst ei soovitanud seda. Rohkem kui midagi muud vajab ta und... Teie enesele kulub ka väike puhkus ara. Sellepärast tõimegi teid eile õhtul siia.“

Kas majas sai keegi vigastada?

„See oli veider pommitamine. Me ei usu, et kedagi taheti tappa. Esimese plahvatuse põhjustas lühike, kahe tolli pikkune lõhkeainepulk, mis oli kleppplaastriga välimise akna alla kinnitatud; teine laeng — selle pani plahvatama...“

„... ei olnud palju rohkem kui neljanda juuli rakett.“

„Kas teie teist pauku, eks ole?“

„Jah. Vist küll... Niisiis terroritaktika?“

„Kas me arvame.“

„Kas ma saan Pati naha?“

„Parem oleks, kui te ootaksite. Arst arvab, et ta magab paratamatult. Tema juures on öde jääkottide ja muu misuguse kinnisvara selleks juhuks, kui kohalikud valud ennast tunda annavad. Las ta puhkab.“

Matlock kergitas enese ettevaatlikult voodi servale istuma. Ta proovis jalgu, käsivarsi ja kaela painutada ning leidis, et tema enesetunne polnud kõige hullem. „Mul oleks just nagu hea peavaluta kassiahastus.“

„Kas andis teile tugeva doosi. Te olite... arusaadaval...“

„... väga emotsionaalne.“

„Ma maletan kõike. Nüüd olen ma rahulik, aga mitte niisuguse kuradima sõna ma tagasi ei võta... Täna on mul kaks...“

„Üks kell kümme ja teine kell kaks. Ma tahan need...“

„... pidada.“

„Kas pole vaja. Sealfont tahab teid näha.“

„Tema raagin ma pärast teist loengut... Ja siis lähen...“

„... kulla.“ Matlock tõusis jalule ja läks aeglaselt suure lauglakna juurde. Oli särav päikesepaisteline hommik; Connecticutis oli ilm juba mitu päeva ilus olnud. Üksisilmi välja vaadates meenutas Matlock, et viis päeva tagasi, kui ta esimest korda Jason Greenbergiga kohtus, seisis ta numoodi ühe teise akna all. Siis tegi ta otsuse ja nüüd samuti. „Eile õhtul ütlesite te, et ei lase neil mind mängust kõrvaldada. Hoolimatavasti pole te ümber mõelnud. Ma ei lähe homme...“

„... kesse.“

„Teid ei arreteerita. Ma lubasin teile seda.“

„Kas te saate seda takistada? Te ütlesite ka, et teid vahetatakse välja.“

„Kas ma saan seda takistada... Ma saan moraalseid vastuväiteid...“

„... kulla. See mõistatuslik fraas tähendab äraseletatult, et ma...“

„... inimestele ebamugavusi valmistada. Aga ma ei taha teid...“

„... panna. Kui te tekitate probleeme, siis võidakse teid teie enese...“

„... kätte võtta.“

„Kas te võidakse teha, kui mind õnnestub leida.“

„Kas tingimus ei meeldi mulle.“

„Kas te võidakse teha, kui mind õnnestub leida.“

„Kas tingimus ei meeldi mulle.“

„Kas te võidakse teha, kui mind õnnestub leida.“

laks seinakapi ukse juurde ja avas selle. Tema püksid, jakk ja särk rippusid riidepuudel; tema spordikingad seisid kapi põrandal, sokid hoolikalt sisse pistetud. Kapi ainsast sahtlist leidis ta oma lühikesed aluspüksid ja haigla hambaharja. „Kas te lähete alla ja raagite, kellega vaja, et ma siit välja pääsen? Ja mul on ka vaja oma rahakott, peenraha ja kell kätte saada. Palun, kas te teete seda?”

„Mida te sellega mõtlete, et kui teid õnnestub leida? Mis te ette võtate?” Greenberg ei teinud mingit lugutust mine mahakkamiseks.

Ei midagi vapustavat. Ma amult jätkan oma... väikeselulatusel üuringuid. Niimoodi oli see teie tooandjate kirjasõnastatud, kas polnud? Loring ütles, et kusagil on Korsika paberi teine pool. Ma otsin selle üles.

„Enne kuulake mind! Ma ei eita teie mõningat õigust...”

„Te ei eita!” Matlock pöördus foderaalagendi poole. Tema haäl oli kontrolli all, kuid lõikav. „Sellest ei püsa. See on negatiivne heakskiit! Mul on mitu suurt õigust! Nad teeks purjepaadis surnud noorem vend, Dunois või mis selle mustanahalise lüüpoja nimi on, Lucas Herroni nimeline mees ja see tüdruk siin kõrvalpalatis! Te mõlemad arstiga arvata vashi teate, mis temaga eile õhtul veel juhtus, ja mina võin oletada! Ärge raäkige mulle mõningast õigusest!”

„Põhimõtteliselt olen ma teiega nõus. Ma lihtsalt ei taha, et te nende „õigustega” jõuate oma venna kõrvale. See on professionaalide töö. Mitte amatööri oma! Kui te üldse midagi teete, siis tahan ma, et te teete koostööd sellega, kes minu asemele tuleb. See on tähtis. Ma tahan, et te annate mulle sõna.”

Matlock võttis pidžaamajaki seljast ja ütles Greenbergile lühikese kohmetu naeratusega: „Selle te saate. Ühemehelise partisanisalgana ei kujuta ma ennast päris hästi ette. Kas te teate, kes teid asendab?”

Veel mitte. Tõenäoliselt keegi Washingtonist. Mõne Hartfordi või New Haveni mehe kasutamise ei hakka nad riskima... Tõde on, et... nad ei tea, kes on ära ostetud. See mees astub minuga ühendusse. Ma pean teda ise instrueerima. Keegi teine ei saa seda teha. Ma ütlen talle, et ta identifitseeriks ennast... millega te soovite?”

„Oelge talle, et ta kasutaks teie vanasõna. „Kui vanad mehed ennast tapavad, siis surevad linnad.””

„See meeldib teile, eks ole?”

„Kusimus pole meeldimises või mitte-meeldimises. See on lihtsalt tõde. Kas nii ei peagi see olema?”

„Ja vaga asjakohane. Ma saan aru, mis te mõtlete.”

„Vaga asjakohane.”

„Im, enne kui ma täna pärastlõunal ära sõidan, kirjutan ma teile üles ühe telefoninumbri. See on mu vanemate number, nad elavad Bronxis. Nad ei tea, kus ma olen, aga ma pean nendega iga päev ühendust. Helistage sellel numbril, kui vajadus tekib.”

„Võtäh, seda ma teen.”

„Ma tahan, et te mulle sõna annate”

„Selle te saate,” Matlock naeris tänuhikult, see naer oli lühike

„Olemasolevatel asjaoludel on muidugi võimalik, et ma iseeni lüü teises otsas, kui te helistate.”

„Iagasi erapraksise juures?”

„See võimalus on tõenäolisem, kui te arvate.”

Kahe loengu vaheajal sõitis Matlock väiksesse Carlyle'i maaklerikontoris ja väljus sealt 7312 dollarile kirjutatud tšekiga. See oli tema kõigi, peamiselt honoraridest pärinenud investeringute kogusumma. Maakler püüdis teda ümber veenda; aktsiate hinnad olid niisugused, et müümine ei õigustanud ennast. Kuid Matlocki otsus oli kindel. Kassiir kirjutas vastu tahtmist tšeki välja.

Sealt läks Matlock panka ja kandis kõik oma säästud üle juoksvale arvele. Ta liitis sellele summale 7312 dollarit ja vaatas arvu, mis näitas tema varanduslikku seisust sularahas. See oli 11 501.72.

Matlock silmitses mitu minutit seda arvu. Tal olid selle mõttes segased tunded. Uhest kuljest näitas see jõukust; teisest küljest oli veidi hirmutav mõelda, et pärast kolmkümmend kolm aastat kestnud elu oli tal võimalik nii täpselt määrata enda rahalist netoväärtust. Tal polnud maja, maad ega kusagil mingeid varjatud investeeringuid. Ainult auto, mõned vähese väärtusega isiklikud asjad ja mõned publikatsioonid, mis olid mitmel erialased, et nendest polnud loota nimetamisväärset tulu.

Ometi oli see paljude mõõdupuude järgi suur hulk raha. Ainult kaugeltki mitte piisav. Ta teadis seda. Sellepärast oli päevaplaanis sõit Scarsdale'i

Kohtumine Sealfontiga oli talle raskelt mõjunud ja ta polnud kindel, kui palju tema vapustatud narvid veel taluda suudavad. Carlyle'i rektori raevu külmus oli olnud võrreldav ainult tema mure sügavusega.

Vagivalla ja korruptsiooni hammeldav varjumaailm oli maailm, millele Sealfont ei suutnud ialgi vastu astuda, sest see

oli tema jaoks mõistetamatu. Matlock oli olnud jahmunud kuuldes oma toolil istuvat ja Carlyle'i ülikooli kõige ilusama muruplatsi poole avanevast aknast üksisilmi välja vaatanud Sealfonti utlemas, et parem on, kui ta ameti maha paneb. „Kui kogu see rapane, uskumatu lugu on tõsi — ja keegi saab selles kahelda —, siis ei ole mul mingit õigust sinu toolil istuda.“

„See pole õige,“ oli Matlock vastanud. „Kui see on tõsi, siis vajab ülikool teid rohkem kui kunagi enne.“

„Pimedat meest? Keegi ei vaja pimedat meest. Sellel ametil kohal mitte.“

„Mitte pimedat. Eluvõõrast.“

Ja siis oli Sealfont toolil ringi pöördunud ning rusikaga tohutult tugeva hoobi vastu oma kirjutuslauda virutanud.

„Miks siin?! Miks siin?!“

Sealfonti laua juures istudes oli Matlock Carlyle'i rektorina püüdnud nakku vaadanud. Ja hetkeks oli tal olnud tunne, et see mees võib nutma puhkeda.

Moöda Merritt Parkwayd sõitis ta suure kiirusega. Ta püüdis kihutama; see oli talle vajalik. See aitas tal hoiduda mõtlemast vaatepildile, mida pakkus mõni minut enne ärasõitu nähtud Pat Ballantyne. Sealfonti juurest oli ta läinud haiglasse, kuid polnud tütarlapsena rääkida saanud. Seda ei saanud teha veel keegi.

Talle oli öeldud, et Pat oli keskpäeval ärganud ja raskes kujulisse hüsteeriasse sattunud. Litchfieldi arst oli talle uuesti rahustit süstinud. Arst oli mures ja Matlock sai aru, et ta muretses Pati mõistuse pärast. Tütarlapse keha kallal sooritatud õudused ei saanud tema aju puutumata jätta.

Matlocki esimesed minutid koos vanematega suures Scarsdale'i majas olid ebamugavad. Tema isa, Jonathan Munro Matlock, oli veetnud aastakümneid oma turuplatsi kõige kõrgemates sfäärides ja sai instinktiivselt aru, kui keegi tabab tema juurde kindlustundeta.

Kindlustundeta, kuid midagi vajades.

Matlock ütles isale nii lihtsalt ja emotsioonideta kui suutsid, et ta tahab laenata suure rahasumma; tagasimaksmist ei saa ta garanteerida. Raha on — lõppkokkuvõttes — vajalik tema surnud venna taoliste noorte inimeste abistamiseks.

Surnud poeg.

„Kuidas?“ küsis Jonathan Matlock tasase häälega.

„Seda ei saa ma sulle öelda.“ Ta vaatas isale silma ja sai aru, et poeg raagib täielikku tõtt.

„Väga hea. Kas sa oled selleks ettevõtmiseks sobiv isik?“

„Jah. Olen.“

„Kas asjasse on segatud teised inimesed?“

lah, paratamatult.“

Kas sa usaldad neid?“

„Usaldan.“

Kas nemad küsisid seda raha?“

„Ei. Nad ei tea sellest midagi.“

Kas sa annad selle nende kasutusse?“

„Jah. Vahemalt praegu ei näe ma seda ette... Ma lähen kaugemale: oleks vale, kui nad sellest teada saaksid.“

Ma ei sea sulle piiranguid, ma küsin.“

„See on mu vastus.“

Ja sa usud, et see, mida sa kavatsed teha, abistab mingil määral Davidi-taolisi poisse? See on praktiline abi, mitte teoreetiline, see pole unistus ega heategevus?“

„Jah. Nii peab see olema.“

Kui palju sa tahad?“

Matlocki kuuldamatu hingetõmme oli sügav. „Viisteist tuhat dollarit.“

„Kui palju?“

Mõni minut hiljem tuli isa oma kabinetist ja ulatas pojale ümbriku.

Poeg ei solvunud isa selle avamisega.

Kümme minutit pärast vahetust — Matlock teadis, et see oli vahetus — lahkus ta, tundes enesel pilke, millega tohutu suurel verandal seisvad vanemad teda saatsid, kui ta väravast välja sõitis.

Matlock pööras auto oma korteri esisele sõiduteele, kustulid tuled, seiskas mootori ja ronis väsinult autost välja. Vanale lühikese stuliga majale lahenedes nägi ta, et tema korteris põlesid kõik tuled, mis seal olemas olid. Jason Greenberg ei jätnud midagi juhuse hooleks ja Matlock oletas, et osa Greenbergi nahtamatust ja kuuldamatust armeest valvas mitmesugusel — mitte liiga suurest — kaugusest tema kodu.

Ta avas luku ja lükkas ukse lahti. Sees polnud kedagi. Vahemalt mitte nahtaval. Isegi kassi ei olnud. „Halloo? Jason?... On sinu keegi? Matlock tuli.“

Vastust polnud ja Matlock tundis kergendust. Ta tahtis ainult voodisse vaaruda ja magada. Ta oli peatunud haigla juures, et Pati naha, kuid teda polnud tütarlapse juurde lastud. Vahemalt oli ta teada saanud, et „...miss Ballantyne puhkab ja tema seisundit peetakse rahuldavaks“. See oli samm edasi. Parastlõunal oli seisund veel olnud kriitiline. Hommikul kell üheksa pidi ta Pati naha saama.

Uud oli tal aeg magada — rahulikult, kui võimalik. Iga huna eest magada. Hommikul oli palju teha.

Ta laks magamistuppa, moodudes teel seni veel parandamata seinuosadest ja aknast. Nurkades olid korralikult hunni-

kus puusepa- ja krohvijatoõriistad. Ta võttis jaki ja särki seljast ning mõtles siis mõninga enesepilkega, et ta oli muutunud luga ennastusaldavaks. Ta astus kiire sammuga magamistoast vannituppa. Sulgenud ukse, sirutas ta käe liivakal ja kergitas ajalehe all oleva lõuendi serva. Korsika dokument oli alles, selle tuhmhõbedane kattekiht peegeldas valgust.

Jõudnud tagasi magamistuppa, võttis Matlock taskutes rahakoti, peenraha ja autovõtmed ning pani need kummutile. Kui ta seda tegi, meenus talle umbrik.

Ta polnud ennast petta lasknud. Ta tundis oma isa võib-olla paremini, kui isa aimas. Ta arvas, et tšekile on lisatud lühike kiri, milles on selgelt öeldud, et tegemist on kingitusega mitte laenuga, ja tagasi maksta pole vaja.

Kiri oli umbrikus, kuid kirja sisu polnud Matlock oodanud.

Ma usun sind. Olen alati uskunud.

*Armastusega
Isa.*

Kirja taha oli klambriga kinnitatud tšekk. Matlock võttis selle lahti ja vaatas summat.

Tšekk oli kirjutatud viiekümnele tuhandele dollarile.

Matlock

Pati näo paistetus oli tublisti alanenud. Matlock võttis tema käe tugevasti pihku ja lähendas oma näo jälle tema omale.

"Sa paraned varsti," olid ainsad sõnad, mis talle pahe tulid. Ta pidi ennast vaos hoidma, et vihast ja suutundest mitte karjuda. Ta ei suutnud taluda mõtet, et inimolendid võisid teise inimolendiga midagi niisugust teha. Ja et tema oli selle eest vastutav.

Kui Pat raäkima hakkas, oli tema hääl vaevu kuuldav, nagu väikese lapse oma, ja liikumatud huuled vormisid sõnu üksnes osaliselt.

"Jamie... Jamie?"

"Tss... Ära räägi, kui sul valu on."

"Miks?"

"Ma ei tea. Aga me teeme kindlaks."

"Ei!... Ei, arge tehke! Nad on... nad on..." Tutarlapa pidi neelama; see oli tal peaaegu võimatu. Ta osutas voodi aarsel laual seisvale veeklaasile. Matlock võttis selle kiiresti pihku ja hoidis seda tema huultel, toetades teda õlgadest.

"Kuidas see juhtus? Kas sa saad mulle rääkida?"

"Raakisn. Greenbergile. Mees ja naine... tulid laua juurde

üllesid, et sa... ootad... väljas."

"Hea küll, ma küsin Jasonilt."

Mul... on parem. Valu... aga parem... tõesti on... Kas ma saan terveks?"

Muidugi saad. Ma rääkisin arstiga. Sul on vigastusi, aga need pole tõsised, murtud ei ole midagi. Ta ütleb, et mõne päeva pärast oled sa voodist väljas, see on kõik."

Patricia Ballantyne'i silmad elavnesid ja Matlock nägi tema unnelehtunud huultel kohutavat naeratuselälge. "Ma võitlesin... Ma võitlesin ja võitlesin... kuni ma... ei mäletanud enam midagi."

Matlock vajus kogu oma jõudu, et mitte nutma puhkeda. Ma tean, et sa seda tegid. Nüüd ära enam räägi. Puhka rahulikult. Ma lihtsalt istun siin ja me räägime silmadega. Mäletad? Sa ütlesid, et teiste inimeste juuresolekul peame alati silmade kaudu ühendust... Ma räägin sulle ühe ropu meeldoodi."

Kui tuli naeratus, siis oli see tõepoolest silmades.

Matlock istus palatis, kuni öde keelas tal kauemaks jääda. Ta suudles ta õrnalt Pati huuli ja väljus palatist. Ta oli kogendustundev mees; ta oli vihane mees.

Lüüti juures lahenes talle värskelt puhtaksküüritud praktikanthinäoga noor arst. "Mr. Matlock?"

"Jah?"

"Teie on telefon. Te saate rääkida teise korruse vastuvõtuloas, kui te minuga kaasa tulete."

Helistaja hääl oli võõras. "Mr. Matlock, mu nimi on Houston. Ma olen Jason Greenbergi sõber. Mul on korraldus teiega ühendusse astuda."

"Oh? Kuidas Jasonil läheb?"

"Hästi. Ma tahaksin teiega võimalikult kiiresti kohtuda."

Matlock oli juba valmis nimetama mingit kohta, ükskõik mis kohast, kus parast esimest loengut kokku saada, aga peatus siis. "Kas Jason palus midagi edasi öelda... kus ta praegu on või muud niisugust?"

"Ei, sõor. Ta ütles ainult, et ma pean kähku kontakti looma."

"Sa aru." Miks too mees vaikis? Miks ei identifitseerinud Houston ennast? "Greenberg ütles mulle, et ta jatab sõna... teie... kus ta on. Ma olen kindel, et ta ütles seda."

"Eeskirjad, mr. Matlock. Tal ei ole see lubatud."

"Ah nii?... Ta ei jätnud siis üldse mingit teadet?"

Hääl telefonilini teises otsas kõhkles kergelt, kuid tajutavalt. "Ta võib-olla unustas... Tegelikult ei rääkinud ma tema enesega. Ma sain korralduse otse Washingtonist. Kus ma siis kohtume?"

Matlock kuulis mehe häälest kostvat ärevust. Washingtoni nimetades kõrgendas ta narviliselt tooni. „Ma helistan teile hiljem. Mis teie number on?”

„Kuulge, Matlock. Ma olen telefonikabiinis ja me peame kokku saama. Mul on käsk!”

„Jah, selle peale võin ma kihla vedada...”

„Mis?”

„Pole oluline. Kas te olete kesklinnas? Carlyle’is?”

Mees kõhkles jälle. „Jah, selles piirkonnas.”

„Oelge mulle, mr. Houston... kas linn sureb?”

„Mis? Millest te räägite?”

„Ma jään loengule hiljaks. Proovige mulle uuesti helistada. Ma olen kindel, et te saate mu kätte.” Matlock pani telefonitoru hargile. Tema vasak käsi värises ja laupa kattis higi. Mr. Houston oli vaenlane.

Vaenlane tungis peale.

Tema esimehe laupäevane loeng oli kell uksteist. See andis talle umbes tund aega oma rahaasjade korraldamiseks seelise vusil, mida ta pidas kõige loogilisemaks. Ta ei tahtnud, et tal oleks tarvis esmaspäeva hommikul füüsiliselt viibida Carlyle’i linnas — Carlyle’i Pangas. Ta polnud kindel, et see on võimalik. Ta ei teadnud, kus ta esmaspäeval on.

Et Carlyle oli pealtnäha tuupiline Uus-Inglismaa ülikooli linn, siis oli talle iseloomulik nende linnade tavapärane eluviis. Kõik inimesed, kelle töö tagas mugava ja ruttamat igapäevase elu, olid tuttavad ja enamasti tunti neid eesnimel pidi. Garaažimehaanik oli „Joe” või „Mac”, raamatukaupluse ärijuht „Al”, hambaarst „John” või „Warren”, rõivaid keemilisse puhastusse võttev tutarlaps „Edith”. Pankur, kellele Matlock vajas, oli „Alex”. Alex Anderson, kohaliku päritoluga neljakümneaastane Carlyle’i vilistlane. Matlock helistas talle koju ja seletas oma probleemi ära. Tal on taskus isalt saadud tšekk suurele rahasummale. Ta kavatses enda nimel teha mõned eraviisilised ja konfidentsiaalsed perekondlikud investeeringud. Et tema korterisse murti hiljuti sisse, tahab ta tšekist otsekohe lahti saada. Kas Alex oskab midagi soovitada? Võib-olla tuleks tšekk posti panna? Kuidas oleks tal kõige parem raha oma arvele paigutada, kui ta pole kindel, et viibib esmaspäeval Carlyle’is, aga tal on tarvis, et raha oleks kättesaadav? Alex Anderson pakkus kõige ilmsemat lahendust. Kui Matlock konsigneerib tšeki, paneb selle Alexile adresseeritud ümbriku ja laseb ümbriku panga ööpostkasti, siis ajab Alex kohe esmaspäeva hommikul kõik korda.

Parast seda küsis Alex Anderson, kui suure summaga on

egemist, ja Matlock ütles talle

Lahendanud pangaarve probleemi, koondas Matlock tähelepanu sellele, millest ta oli hakanud mõtlema kui oma lähtepunktist. Ta ei suutnud leida uhtki teist terminit ja mingi termin, mingi distsiplineeriv määratlus oli talle vajalik. Alustada tuli tal igatahes õigesti, sest ta teadis, et see, mis järgnes, võis olla täiesti distsipliinitu — igasuguse plaanita ja ebaortodoksne. Sest ta oli otsusele jõudnud.

Ta oli otsustanud tungida maailma, kus elas Nimrod. Babüloni ja Ninive ehitaja, metsloomade kütt, laste ja vanade meeste tapja, naiste peksja.

Ta oli otsustanud Nimrodi üles otsida.

Nagu enamik täiskasvanud inimesi, kes polnud veendunud, et kõik nauditavad asjad on ebamoraalsed, teadis ka Matlock, et Connecticuti osariigis nagu põhja-, lõuna- ja idapoolsetes osariikideski eksisteeris terve võrk inimesi, kes ülima igarusega olid valmis pakkuma kõiki meelelahutusi, mille üle kiukukantslites ja kohtusaalides kulmu kortsutati. Kes Hartfordi kindlustusseltside kõrgemapalgalistest ametnikest polnud kunagi kuulnud New Britaini avenüü „antikvariaatidest”, kust mõõduka rahasumma eest sai osta noore tutarlapse nõtke koha? Kes Old Greenwichis elavatest ja sealt rongiga tööle õitvatest meestest polnud teadlik Green Farmsist põhja pool parknevatest suurtest mõisatest, kus õnnemängupanused ei taanud paljudel juhtudel maha Las Vegase omadest? Kui paljudel New Haveni ja Westporti väsinud ärimeeste naistel polnud mingit aimu Hamdeni ja Fairfieldi agentuuridest, kust oli võimalik enesele „saatjat” palgata? Ja Norfolki ümbruse vana maa”, kus korrapäratu põhiplaaniga härrastemajad monevõrra luitunult ülistasid tõelist raha ja siniverelisi inimesi perekondi, kes uusrikaste vältimiseks olid veidi lääne poole kolinud? Liikusid kuuldused, et „vanalt maalt” võis leida kõige iseäralikumaid ajaviiteid. Seal leidis varjulisi maju, kus tüdinud inimesed võisid rahuldust saada, jälgides kuunlavalgel kõige haiglasemaid stseene, millest võtsid osa naised, mehed ja loomad — iga tüüpi, igas kombinatsioonis.

Matlock teadis, et see oli maailm, kust oli võimalik Nimrodit leida. Sest ehkki narkootikumid moodustasid ainult osa selle võrgu teenustest, olid nad seal saadaval — nagu kõik muugi.

Ta kõigist meelelahutuskohtadest kõige kulgetõmbavamad, kõige rohkem tuld ja jääd pakkuvad olid mängupõrgud. Need lühanded, kel polnud aega sõita San Juani, Londonisse ega Paradiisisaarele, said kodust kiviviske kaugusel igapäevast

tüdimust unustama panevaid maniakaalseid silmapilke nau tida. Rohelise vildiga kaetud laudade ääres võimaldasid tärin gud ja kaardid kiiresti reputatsiooni omandada. Just sealt lootis Matlock oma lahtepunkti leida. Need olid kohad, kus kolmekümne kolme aastane noormees oli valmis kaotama tuhandeid — kuni keegi küsis, kes ta on.

Kell pool üks läks Matlock üle nelinurkse õue oma korter poole. Oli aeg astuda esimene samm. Plaani ähmased piir jooned hakkasid välja selguma.

Ta oleks pidanud kuulma samme, kuid ei kuulnud neid. Kostis ainult kõha. Nõnda kohis suitsetaja, nõnda kõhis mees, kes oli jooksnud.

„Mr. Matlock?“

Matlock pöördus ja nägi ligikaudu endavanust, võib-olla veidi vanemat meest, kes tõepoolest oli hingetu.

„Jah?“

„Vabandage, ma ei saanud teid kuidagi kätte. Haiglasse jõudsin ma just siis, kui te olite sealt ära tulnud, ja parasi loengut ootasin teid vales hoones. Ma viisin seal suurde segadusse ühe bioloogiaõpetaja, kelle nimi sarnaneb teie omaga. See mees näeb isegi veidi teie moodi välja. Samasugune pikkus, samasugune kehaehitus, samasugused juuksed.“

„See on Murdock. Elliot Murdock. Milles asi oli?“

„Ta ei suutnud aru saada, miks ma kordasin, et „kui vanad mehed ennast tapavad, siis surevad linnad“.“

„Greenberg saatis teid!“

„Seda küll. Parool on haiglasevõitu, kui te ei pane pahaks, et ma nii ütlen. Minge edasi. Teeraja lõpus läheme lahku. Kahekümne minuti pärast kohtume „Billi Grillbaaris“. See on kaubajaama juures, reisijaamast kuus kvartalit lõuna pool. Okei?“

„Ma pole sellest baarist midagi kuulnud.“

„Teil on soovitatav lips eest ära võtta. Mina panen nahk jopi selga.“

„Te oskate keni kohti valida.“

„Vana harjumus. Ma hoian kuluarve pealt raha kokku.“

„Greenberg ütles, et ma pean teiega koostööd tegema.“

„Seda võite te uskuda! Tal on teie pärast suuri pahandusi. Ma arvan, et nad saadavad ta Kairosse... Ta on pagana tore mees. Meile, vahagentidele, ta meeldib. Ärge talle pettumust valmistage.“

„Ma ei tahtnud muud kui teie nime küsida. Jutlust ma ei oodanud.“

„Mu nimi on Houston. Fred Houston. Kahekümne minuti pärast saame kokku. Võtke lips eest.“

„Billi Grillbaar“ oli Carlyle'i osa, mida Matlock polnud kunagi varem näinud. Selle külastajate hulgas domineerisid laudtee- ja laotoolised. Ta vaatas rāpases ruumis ringi; Houston istus tagaseinaaarses loožis.

Sin on kokteilitund, Matlock. Ülikooli standardite järgi tavõitu, aga tagajärjed pole oluliselt teistsugused. Isegiuvad tänapäeval mitte.“

„No on ikka urgas.“

„Ajab asja ära. Minge baarileti juurde ja tooge enesele midagi juua. Ettekandjad sin enne paikeseloojangut tööle ei tule.“

Matlock toimis Houstoni soovitusel järgi ja tuli tagasi parima lubooniga, mida tal oli õnnestunud leida. See oli mark, mille joomisest ta oli loobunud, kui oli jõudnud korralikku meelamist võimaldava palgatasemeni.

Arvatavasti peaksin teile otsekohe ütlema, et keegi, kes kasutas teie nime, helistas mulle haiglasse.

See oli Houstonile nagu hoop kõhtu. „Oh jumal,“ ütles ta rahase häälega. „Mis ta ütles? Kuidas te temaga toime tulite?“

Ma ootasin, et ta ennast identifitseeriks... Greenbergi vanasõnaga. Ma andsin talle mitu võimalust, aga ta ei teinud midagi. Siis ütlesin ma talle, et ta helistaks hiljem, ja panin lõpu ära.“

„Ta kasutas minu nime?! Houston. Te olete kindel?“

„Absoluutselt.“

„Võimatu. Ta ei saanud seda teha!“

„Uskuge mind. Ta tegi seda.“

„Keegi ei teadnud, et mina Greenbergi asemele tulen... Ma ise ei teadnud seda enne kui täna öösel kell kolm.“

„Keegi sai teada.“

Houston ruüpas mitu lonksu õlut. „Kui te räägite tõtt, siis kion ma siit paari tunni jooksul. Muuseas, te tegutsesite tubukalt... Aga lubage, et ma annan teile nõu. Ärge kunagi aksepteerige uhtegi telefoni teel loodavat kontakti.“

„Miks mitte?“

„Kui mina oleksin helistanud, kuidas oleksin ma siis teadnud, et raagin teiega?“

„Ma saan aru, mida te mõtlete.“

„Terve mõistus. Peaaegu kõik, mis me teeme, rajaneb tervel mõistusel... Parooli jatame endiseks. „Vanad mehed“ ja linnad“. Järgmine kontakt luuakse teiega täna õhtul.“

„Te olete kindel, et lähete ära?“

„Ma olen paljastatud. Ma ei mõtlegi siia jääda.“

Võib-olla te olete unustanud Ralph Loringi... Meile mõjub see rangalt."

"Hea küll. Kas te rääkisite Jasoniga? Kas ta instrueeris teid?"

"Kaks tundi. Oosel kella neljast kuueni. Mu naine ütles et ta jõi ära kolmteist tassi kohvi."

"Mida te saate mulle Patist raakida? Patricia Ballantyne'ist? Mis juhtus?"

"Meditsiinilisi fakte te teate..."

"Mitte kõiki."

"Mina ka ei tea kõiki."

"Te valetate."

Houston vaatas solvumata Matlockile otsa. Kui ta vastas, teatas seda kaastundlikult. "Hea küll. On tõendeid, et ta vägistab. Seda te ju tahtsite teada, eks ole?"

Matlock pigistas kõvasti oma klaasi. "Jah," ütles ta tasahäälega.

"Aga ühest asjast on teil veel tarvis aru saada. Tüdruk ise ei tea seda. Oma paranemise praeguses staadiumis mitte. Nagu ma aru saan, on mõistusel omad trikid. Ta väldib mõningaid asju, kuni arvab — või miski ütleb talle —, mäletamine ei käi enam üle jõu."

"Aitäh psühholoogialoengu eest... Loomad. Räpased loomad..." Matlock tõukas klaasi eemale. Viski oli talle praeguseks talumatu. Mõte kas või vahesestki meelte nuristamisest tekitas temas vastikustunnet.

"Minult oodatakse tunde järgi tegutsemist, nii et kui mul teist volesti aru sain, siis on mul võimalik ainult vabandada... Olge kohal, kui asjaolud miss Ballantyne'ile selgeks saavad. Ta vajab teid."

Matlock vaatas laualt ja oma rusikasse surutud kätelt üle. "Kas lugu oli nii paha?" küsis ta peaaegu kuuldamatult.

"Sõrmeküüned, karvad ja muu niisuguse esialgsed laboratoorsed uuringud näitavad, et vägistajaid oli rohkem kui üks."

Matlock tundis nii suurt vihkamist, et suutis sellele leida üheainsa väljenduse. Ta sulges silmad ja andis oma klaasile niisuguse hoobi, et see lendas üle põranda ja purunes vastu baarileti esikülge. Baarimees pillas oma maardunud pühkimislapid käest ja suundus letiklapi poole, silmitsedes meest, kes oli klaasi visanud. Siis peatus ta, sest Houston tõstis kaks rahatahe ja viipas, et ta eemale hoiduks.

"Võtke ennast kokku!" ütles Houston. "Niimoodi ei too te kellelegi mingit kasu. Te ainult tõmbate meile tähelepanu. Kuulake nüüd. Teil on lubatud edasisi uuringuid teha, aga ainult kahel tingimusel. Esiteks tuleb teil iga kontakti loomne kooskõlastada meie mehega — see pidin olema mina. Teiseks

mitte tegelda ainult üliõpilastega. Mitte õppejõududega, mitte metnikuga, mitte kellegi teisega peale üliõpilaste... Ettekanne tehke igal õhtul kella kümne ja üheteistkümne vahel. Teile öeldakse iga päev, kus kohtumine toimub. Kas on selge?"

Matlock vaatas agendile usumatult otsa. Ta sai aru, mida te mees rääkis — isegi miks ta seda rääkis —, aga ei tahtnud uskuda, et keegi, kes oli Jason Greenbergilt juhtumore saanud, võis neid korraldusi täidetavateks pidada. "Kas te mõtlete seda tõsiselt?"

Kõik on selgesõnaline. Ei mingeid kõrvalekaldeid. Nagu pühakiri."

Seal oli see jälle. Veel üks mark, veel üks kompromiss. Veel üks plastiline korraldus nähtamatutelt plastilistelt juhtimistest.

Ma olen siin, aga mind ei ole siin — kas see on asja mõte? Ma tegutsen välisäärel ja see vastab kokkuleppele?"

"Te olete peast segil" ütles agent. "Mul on hea meel, et ma siit minema saan... Kuulge, niimoodi on kõige parem, uskuge mu sõna. Ja veel viimane asi. Ma pean tagasi võtma paberi, mille te Loringilt saite. See on hädavajalik."

"Ah nü?" Matlock libistas ennast mooda räpase kunstnähk-kottega istet, valmistudes tõusma. "Mina seda ei arva. Minge Washingtoni ja öelge seal, et minu arvates pole see üldse vajalik. Hoolitsege ise oma pühakirja eest."

"Te mangite preventiivse arestiga!"

Seda me veel näeme, kes mängib," ütles Matlock ennast muust eemale tõugates, lauda agendi teele ette pöörates ja ukse poole suundudes. Ta kuulis, et lauajalad kriiksusid, kui Houston laua kõrvale lukkas. Ta kuulis, et Houston hüüdis tema nime, tehes seda tasase ja pineva häälega, nagu oleks ta olnud segaduses ning soovinud Matlocki tagasi kutsuda, kuid kartnud teda identifitseerida. Matlock jõudis uksest välja, pooldus kõnniteel paremale ja hakkas täie kiirusega jooksmas. Ta leidis kitsa kõrvaltänava ja sai aru, et see viis teda vähehaalt õiges suunas. Ta tormas mooda seda tänavat, peatus ja surus enese ühe maja ukseavasse. Kõrvaltänava otsas, laoplatši juures, nägi ta Houstonit, kes kiiresti möödus lõunavähehaaga pidavatest flegmaatilistest töolistest. Houston naisel olivat paanikas; Matlock taipas, et oma korterisse ei võinud ta tagasi minna.

Seal oli veider tegu, mõtles ta. "Billi Grillbaari" looži istudes. Tulla tagasi kohta, kust minemapaäsemist ta kaksikümne minutit tagasi ei jõudnud ära oodata. Ent ometi tundus sellel olevat mingi ebamäärane mõte — nii palju kui millelgi

tol hetkel üldse mõtet oli. Tal oli tarvis üksi olla ja mõelda. Ta ei saanud riskida tanavatel uitamisega, sest seal võis ta mõnele Greenbergi ja Houstoni nahtamatu armee sõdurile silma puutuda. Baar näis irooniliselt kombel olevat kõige julgem koht.

Ta oli valvsa baarimehe ees vabandanud ja lõhutud klaas kinni maksnud. Ta oli mõista andnud, et oli tülitsenud päeva vargaga, kes oli talle palju raha võlgu ega jõudnud võlg ära maksta. See rahunenud külaliselt saadud seletus oli baarimehele taiesti vastuvõetav ning tõstis Matlocki ühtlasi staažusse, milletaolist „Billi Grillbaaris“ just eriti sageli ei nähtud.

Tal oli tarvis mõtteid koondada. Ta oli kindlaks määranud mõned probleemid, mis tal tuli lahendada, enne kui ta alustas teekonda Nimrodi juurde. Nuud oli neile probleemidele lisandunud veel üks. Sellele oli tähelepanu juhtinud Houston ehkki ise seda teadmata. Tarvis oli kindlustada Pati täielik julgeolek. Ta ei saanud enesele lubada Pati pärast muretsemist. Muud probleemid olid teisejärgulise tähtsusega. Rõivad, sularaha, tundmatu auto — kõik need pidid ootama. Ta mõtles, et võib-olla tuli tal nüüd strateegiat muuta. Nimrodi kaasosalisi valvati, tema korterit valvati, kõik Kohtuministeeriumi nimekirja kuuluvad isikud ja kohad olid valve all.

Aga kõigepealt Pat. Teda tuli kaitsta öösel ja päeval, ööpäev läbi, iga minut. Kaitsta avalikult, igasuguse salatsemiseta. Kaitsta nii, et see andis märku mõlemale nähtamatule armeele ja hoiatas neid, et Pat oli mangust valjas. Rahaspolnud nüüd üldse küsimus. Ja Hartfordis leidis mehi, kelle elukutse vastas tema nõudmistele. Seda ta teadis. Suured kindlustuskompaniid kasutasid neid mehi alatasa. Ta maletas ühte endist matemaatikaosakonna õppejõudu, kes oli Carlyle'iga lahkunud, enesele kindlustusstatistika alal tulusama tegevuse välja leidnud ja kompaniis „Aetna“ toole asunud. Ta vaatas rāpases baaris ringi, et telefoniaparaati leida.

Üksteist minutit hiljem pöördus Matlock looži tagasi. Ta ei jõudnud kokkuleppele agentuuriga „Blackstone Security Incorporated“, kelle kontor asus Hartfordis Bond Streetil. Kolm meest hakkavad kaheksatunnistes vahetustes tööle, iga kahe kumne nelja tunnine valveperiood maksab kolmsada dollarit. Igasugused lisakulud pannakse muidugi arvele juurde ja eelnevas tasu eest on soovi korral võimalik kasutada telelektroonikat — vaikest seadeldist, mis annab oma kandjale lühikeseks piiksudega marku, kui kokkulepitud telefoninumbri helistatakse. Muidugi pole soovitatav kasutada kodust telefoninumbrit, firma võib muidugi kaheteistkümne tunni jooksa hankida uue numbril ja selle eest tuleb muidugi eraldi maksta.

Matlock nõustus kõigepealt, oli kõige eest tänulik ja ütles:

„Sõidab õhtupoolikul Hartfordi paberitele alla kirjutama, tahtis mr. Blackstone'iga kohtuda — nüüd veel teisel poolusel. Kuid Blackstone seletas, et „Aetna“ statistikaosakonna juhataja oli temaga isiklikult mr. Matlocki asjas kokku astunud ja formaalsustega pole sellepärast mingit kiiret. Ta saadab oma meeskonna tunni aja jooksul Carlyle'i haiglatesse. Ja ega mr. Matlock juhuslikult pole Jonathan Munro Blackstone'i sugulane...? „Aetna“ statistikaosakonna juhataja...“

Matlock tundis kergendust. Blackstone'ist võis kasu olla. „Aetna“ töötav endine kolleeg oli kinnitanud, et Blackstone'i agentuurist paremat pole. Tema teenused on kallid, aga ta on parim. Tema personali moodustavad peamiselt kunagised sõjakoosseisust ja mereväeluure ohvitserid. See pole lihtsalt seebi- ja mehed on nupukad, leidlikud ja sitked. Neil kõigil on taktikakogemust ning osariigi ja linna politsei peab neist lugu.

Matlocki kohal olid tema nimekirjas rõivad. Ta oli kavatsenud oma korterisse minna ning ülikonna, mõned paarid riideid ja üks-kaks jakki kohvrissi pakkida. Nüüd ei tulnud see me alla. Vahemalt esialgu mitte. Ta otsustas, et ostab vastavajadusele uued rõivad. Sularahaga võis vajaliku summa hankimise tõttu tekkida tõsisemaid raskusi. Oli laupäev ja laupäeva õhtut tahtis ta ära kasutada. Pangad olid suletud, suured kaupad olid ligipääsmatud.

Matlocki probleemi peab lahendama Alex Anderson. Ta valetab Andersonile ja ütleb, et Jonathan Munro Matlock oleks talle abiks — finantsiliselt tänuks —, kui ta teeks laupäeva pärastlõunal kättesaadavaks suure summa sularaha. See oleks muidugi mõlemapoolselt konfidentsiaalne. Laupäeva pärastlõunal osutatud hädavajalik teene ei jääks tasumata. Selles poleks mitte midagi niisugust, mida võiks vähimalgi määral kahtlusega kahtluseks pidada. Ja ka see oleks loomulikult konfidentsiaalne.

Matlock tõusis istme rebenenud ja määrdunud kunstnakk-kahtluse ning laks uuesti telefoniaparaadi juurde.

Andersonil olid Jonathan Munro Matlocki pojale vastu-õhku osutamise suhtes ainult põgusad kahtlused ja need ei puudunud sellesse toimingusse enesesse, vaid selle konfidentsiaalsusse. Kui see mure oli murtud, sai selgeks, et ta on panganduse parimate traditsioonide järgi valmis abi andma. Igal pangal on tähtis headele klientidele vastu tulla. Kui klient soovib oma tänulikkust näidata... noh, siis on see tema enese asi.

Alex Anderson hangib James Matlockile laupäeva pärastlõunal viis tuhat dollarit sularaha. Ta annab selle üle kell kolm kino „Plaza“ juures.

Auto oli Matlocki probleemidest kõige väiksem. Linnas oli kaks üüriautoagentuuri — „Budget-National“ ja „Luxor-Elite“. Esimene teenindas ühõpilasi, teine jõukaid vanemaid. Matlock otsustas „Luxorist“ üürida „Cadillaci“ või „Lincolni“, sõita Hartfordi, sealses „Luxori“ osakonnas autot vahetada ja siis New Havenis veel kord sedasama teha. Kui ta maksab, ei esitata talle kuigi palju küsimusi; korralikud jootrahad võivad talle isegi tagada kaasabi.

Ta oli jõudnud oma lähtepunkti.

„Hei, mister. Kas teie nimi on Matlock?“ Karvane baarimees, määratud kotiriidest puhkimislapp paremas käes kummardus laua kohale.

„Jah,“ vastas kohkunud Matlock lühidalt ja järsult hingetõmmates.

Üks mees tuli just praegu minu juurde. Ta käskis mu teile öelda, et te unustasite midagi välja. Kõnnitee servale nagu ta ütles. Te peaksite kiirustama, nagu ta ütles.

Matlock jõllitas baarimeest. Ta tundis kohus jalle hirmust. Paanilisest hirmust põhjustatud valu. Ta pistis kae taskusse ja tõmbas välja mitu rahatahte. Ta eraldas nendest viiedollari lise ja sirutas selle baarimehe poole. „Tulge minuga koos ukse juurde. Või lihtsalt akna juurde. Oelge mulle, kas ta on väljas.“

„Igatahes... Akna juurde.“ Karvane baarimees vahetas määratud lappi hoidvat kätt ja võttis raha vastu. Matlock valjus loožist ja läks koos baarimehega tanava poole avaneva räpase poolkardinatega akna juurde. Ei, teda pole seal. Seal ei ole kedagi... Ainult üks surnud...“

„Ma näen,“ ütles Matlock baarimehe sõnu katkestades. Ta polnud tarvis välja minna, see ei olnud vajalik.

Kõnnitee serval, keha poolest saadik rentsliis, lamas Matlock kass.

Looma pea oli maha löigatud, seda hoidis keha küljes ainult kitsas nahariba. Väljavoolav veri värvis kõnniteed.

West Hartfordi linnapiirile lähenedes murdis Matlock pead kinni tapmise üle. Kas see oli järjekordne hoiatus või oli dokument leitud? Dokumendi leidmine ei nõrgendanud, vaid tugevdas hoiatust. Ta pidas aru, kas lasta mõnel Blackstone'i mehel oma korterit ja kassi liivakasti kontrollida. Ta polnud väga kindel, miks ta kõhkles. Miks ei võinud mõni Blackstone'i mees asja uurida? Kui ta maksis neile päevas kolme dollarit pluss kulud, võis ta seda neilt kahtlemata nõuda. Ta kavatses nõuda Blackstone'i meestelt palju rohkem, ehkki nad ei teadnud seda veel. Ent ikkagi kõhkles ta. Kui dokumendiga polnud midagi juhtunud, võis ta mõnda meest seda kontrollima saates selle asukoha avalikuks teha.

Ta oli juba peaaegu otsustanud riskida, kui pani keskmises tahavaatepeeglis tähele kollakaspruuni sedaani. See oli alles seal. Ta oli seda aeg-ajalt märganud tollest ajast peale, kui oli pool tundi tagasi 72. maanteele jõudnud. Kui teised autod pöördusid ära, möödusid temast või jäid maha, siis see kollakaspruun sedaan ei kadunud korraiski päris täielikult oma vaateväljast. Liiklusvoolus manööverdades püsis see pidevalt temast kolme või nelja auto võrra tagapool. Leidus üks võimalus kindlaks teha, kas tegemist oli kokkusattumusega. West Hartfordi järgmisest sissesõidust hargnes kitsas munakivisillutisega kõrvaltänav, mida kasutati peaaegu eranditult üksnes kaupade kohaletoimetamiseks. Ühel lõbusal õhtupoolikul olid nad Patiga seda pidanud heaks otseteeks ja seal viis minutit ummikus olnud.

Matlock suundus maanteelt linna ning tegi järsu vasakpöörde kitsale munakivisillutisega kõrvaltänavale. Et oli laupäeva pärastlõuna, siis kaubaautosid polnud ja tänav oli vaba. Ta kihutas seda mööda, kuni jõudis autorohkele parkimisplatsile, kust omakorda avanes pääs järgmisele suurele tänavale. Ta otsis parkimisplatsil tühja koha, sõitis sinna, seiskas mootori, laskis enese istmel madalale ja pööras kulgmise tahavaatepeegli nii, et see näitas kõrvaltäna otsa. Ligikaudu kolmekümne sekundi pärast ilmus kollakaspruun sedaan nähtavale.

Õlle juht oli ilmselt segaduses. Ta aeglustas sõitu ja silmitses tosinaid autosid. Akki hakkas kollakaspruuni sedaani õige sõitev auto signaali andma. Juht oli kannatamatu; kollakaspruun sedaan tõkestas tema teed. Sedaani juht vajutas vastu tahumist gaasipedaalile, kuid pööras enne pead ja vaatas ümöödi üle parema õla, et tema autot silmitsev Matlock ei näeks ta ära.

See oli politseinik, kes oli pärast Beesoni episoodi tema

ruüstatud korteris viibinud. Mees, kes kaks päeva tagasi oli kätteratikuga näo katnud ja mööda võimla koridori minema jooksnud.

Greenbergi „kokkusattumus“.

Matlock tundis hammeldust. Ja tal oli hirm.

Erarüdes politseinik suunas auto kõheldes parkimisplatsi valjapaasu poole, otsides ilmselt ikka veel. Matlock nägi, et seda poordus liiklusvoolu ja sõitis ära.

Firma „Blackstone Security, Incorporated“ meenutas pigem rikkast ja soliidset kindlustuskompaniid kui detektiivagentuuri. Raske koloniaalstiilis mööbel, tagasihoidlik ja mehelik trübuline tapeet. Messinglauualampide valguses seinal ripuvad kallid jahigravüürid. See kõik jättis otsekohe mulje tugevusest, mehisusest ja majanduslikust kindlustatusest. Miks ka mitte mõtles Matlock ooteroomis istudes. Saades kliendilt kolmsada dollarit päevas, ei jäänud „Blackstone Security, Incorporated“ investeringute ja kasumi vahekorra poolest arvatavast ühestki kindlustuskompaniist maha.

Kui ta lõpuks kabinetti juhatati, tõusis Michael Blackstone oma toolilt ja tuli ümber kirsipuidust kirjutuslaua talle vastu. Blackstone oli lühikest kasvu, kompaktse kehaehitusega ja hästi rõivastatud mees. Ta oli viiekümne aasta eluaastat alguses, nähtavasti füüsiliselt aktiivne ja tõenäoliselt väga tugev.

„Tere päevast,“ ütles ta. „Loodetavasti ei sõitnud te siia ainult paberite pärast. Nendega oleks aega olnud. Ehkki me ise töötame seitse päeva nädalas, ei oota me, et kogu muu maailm sedasama teeks.“

„Mul oli niikuinii tarvis Hartfordi tulla. Nii et mingi probleemi pole.“

„Võtke istet, võtke istet. Kas ma võin teile midagi pakkuda? Napsi? Kohvi?“

„Ei, tänan.“ Matlock istus tohutu suurde musta nahktugi tooli, millelaolisi võis tavaliselt näha kõige vanemates ja auväärsemates meesteklubides. Blackstone pöördus oma laua taha tagasi. „Tegelikult on mul mõnevõrra kiire. Ma tahaksin meie kokkuleppele alla kirjutada, teile maksta ja ära minna.“

„Jah, muidugi. Toimik on siin.“ Blackstone võttis laua kausta ja naeratas. „Nagu ma telefoni teel juba mainisin, on muidugi olemas mõned küsimused, millele me vastust sooviksime. Lisaks teie instruksioonidele. Need vastused aitaksid meil teie korraldusi täita. Aega kulub ainult mõni minut.“

Matlock ootas seda nõudmist. Osalt just selle pärast oli ta tahtnud Blackstone'iga rääkida. Ta oletas, et kui Blackstone

oli kord juba mängu tulnud, siis võis see mees talle pakkuda mõningaid otseteid. Võib-olla mitte eriti meelsasti, aga kui küsimus oli „lisakuludes“... Just sellepärast oli ta tahtnud Blackstone'i näost näkku näha. Kui tal oli võimalik Blackstone'i ära osta, sai ta suure hulga aega kokku hoida.

„Ma vastan, millele saan. Nagu te kindlasti kontrollinud olete, peksti seda tütarlast rängalt.“

„Me teame. Aga meid paneb imestama, et keegi ei taha teada, miks seda tehti. Nalja pärast kedagi nimeoodi ei peksta, ehk see on võimalik, aga sellisel juhul on politsei abi tavaliselt kiire ja tõhus. Meie järele pole vajadust... Teil on ilmselt informatsiooni, mida politseil pole.“

„Jah. Seda mul on.“

„Kas ma tohin küsida, miks te ei ole seda politseile andnud? Miks te palkasite meid?... Kohalikul politseil võib kaitset saada, kui selleks on piisavalt põhjust, ja kulud on palju väiksemad.“

„Kõlab nii, nagu tõrjuksite te klienti eemale.“

„Seda teeme me sageli.“ Blackstone naeratas. „Aga ma võin teile öelda, et meelsasti ei tee me seda kunagi.“

„Miks siis...“

„Te tulite meie juurde heade soovitusetega,“ segas Blackstone öelda, „ja te olete väga silmapaistva mehe poeg. Me tahame, et te oleksite alternatiividest teadlik. Niisugused on meie kaalutlused. Missugused on teie omad?“

„Te olete väga otsekohene. Ma hindan seda. Arvatavasti tahate sellega öelda, et ei soovi oma reputatsiooni määrada.“

„Enam-vähem jah.“

Väga hea. Minu kaalutlused on samasugused. Ainult et mängus ei ole minu reputatsioon, vaid tütarlapse, miss Ballantyne'i oma... Kõige lihtsam on öelda, et ta ei osanud ennustada. Ta on hüljaga mõistusega tüdruk ja teda ootab huvitav tulevik, aga õnnetuseks ei ulatunud tema intelligentsus mängukamerasse teistesse valdkondadesse.“ Matlock tegi sihilikult pausi, tõmbas välja sigaretipaki, võttis pakist ruttamata sigareti ja süütas selle. Paus avaldas mõju. Blackstone hakkas rääkima.

„Kas ta sai nendest sidemetest mingit tulu?“

„Üldse mitte. Nagu ma aru saan, kasutati teda ära. Aga ma arvan, miks te küsisite. Ülikoolides on tänapäeval võimalik suurt raha teha, kas pole?“

„Seda ma ei tea. Ülikoolidega me ei tegele.“ Blackstone naeratas jälle ja Matlock sai aru, et ta valetas. Muidugi professionaalselt.

„Võib-olla mitte.“

„Hea küll, mr. Matlock. Miks seda tütarlast peksti? Ja mida

te kavatsete selles suhtes ette võtta?"

"Minu arvates peabki teda, et ta hirmu pärast loobuks avalikuks tegemast informatsiooni, mida tal pole. Ma kavatsen asjasse segatud isikud ules otsida, ja neile seda oelda. Oelda neile, et nad ta rahule jataksid."

"Ja kui te poorduksite politsei poole, saaksid tema sidemed eeldatavasti endised sidemed — teatavaks ja kahjustaksid tema hilgavat tulevikku."

"Tapsell."

"Kõlab usutavalt... Kes need asjasse segatud isikud on?"

"Nime järgi ma neid ei tea... Aga ma tean, millega nad tegelevad. Nende põhiline tegevusala näib olevat hasartmäng. Ma arvasin, et selles valdkonnas saate te mind aidata. Loomulikult olen ma valmis maksma lisatasu."

"Sa aru." Blackstone tõusis ja tegi ringi ümber oma tooli. Ta sõrmitses ilma igasuguse erilise põhjuseta oma mittetöötava õhukonditsionaatori lüliteid. "Mulle tundub, et te loodate liiga palju."

"Nimesid ma ei oota. Muidugi meeldiks mulle neid teada saada ja ma maksaksin nende eest hästi... Aga ma lepiksin kohtadega. Te teate, et mul enesel oleks võimalik neid leida. Aga te aitaksite mul aega kokku hoida."

"Nagu ma aru saan, huvitavad teid... eraklubid. Eraviisilised seltskondlikud organisatsioonid, mille liikmed tulevad kokku, et oma huvialadega tegelda."

"Seadusesilma vaateväljast kõrval. Seal, kus eraisikud saavad rahuldada oma täiesti loomulikku soovi kihlvedusid sõlmida. Sealt tahaksin ma alustada."

"Kas mul oleks võimalik seda maha laita? Kas ma saaksin teid veenda, et te selle asemel politsei poole poorduksite?"

"Ei."

Blackstone laks vasakpoolse seina ääres seisva karto teegikapi juurde, võttis taskust võtme ja avas kapi. "Nagu ma ütlesin, kõlab see lugu usutavalt. Vaga usutavalt. Ja ma ei usu sellest uhtki sõna... Aga teie otsus näib olevat kindel. See puutub ka minusse." Ta võttis kapist õhukese metallkarbi ja viis selle oma kirjutuslauale. Valinud võtmerõngast teise võtme, avas ta karbi ja tõstis sellest välja paberilehe. "See on kseroks," ütles ta kabineti nurgas seisva suure halli kopeerimise aparadi poole osutades. "Selle kasutamiseks tuleb leht kuni muli metallklapi alla panna ja nupust keerates koopia arv määrata. Aparaat registreerib selle arvu automaatselt. Rohkem kui üks koopia on harva vajalik... Palun vabandage mind umbes kaheks minutiks, mr. Matlock, mul on tarvis ühest teisest kabinetist kuhugi helistada."

Blackstone tõstis paberilehe üles ja pani selle kummale

Matlocki toimiku kaanele. Ta ajas enese sirgu ja tõmbas kahe sõrmedega pintsaku alumist serva nagu mees, kes on loojunud oma kallile uhkonnale tahelepanu juhtima. Ta naeratas ja suundus ümber kirjutuslaua kabineti ukse poole. Ta avas ukse ja pöördus siis ringi.

"See võib olla, mida te vajate, aga võib ka mitte olla. Ma ei tea. Ma lihtsalt jätsin ühe konfidentsiaalse dokumendi oma lauale. Tasu pannakse teie arvele juurde kui... lisatulevalvega seotud kulu."

Ta väljus uksest ja sulges selle enda järel. Matlock tõusis toolist nahktugitoolist ning läks kirjutuslaua taha. Ta pööras peabari ringi ja luges masinal kirjutatud pealkirja läbi.

LAARELEVALVEKS: ERAKLUBID HARTFORDI JA NEW HAVENI VAHEL ASUKOHAD JA KONTAKTID (MÄNERID). 15. MÄRTSI SEIS. MITTE VÄLJA VIIA.

Lahtedega kirjutatud lühikesele pealkirjale järgnes rohkem kui kakskümmend aadressi ja nime.

Siinrood oli lähemale nihkunud.

Ümbrautoagentuuri "Luxor-Elite" Hartfordi osakonnas Asylum Streetil oli talle vastu tulnud. Nüüd juhtis ta kabrioleti kaupa "Cadillaci". Agentuuri ärijuht oli aktsepteerinud selektsiooni "Lincoln" jätab liiga sünge mulje, ja registratsiooni-paberite korrasoleku tõttu oli vahetus olnud täiesti vastuvõetav.

Matlocki nagu kahekümnedollarine jootrahagi.

Matlock oli hoolikalt analüüsinud Blackstone'i nimekirja. Ta otsustanud koondada tahelepanu Hartfordist loode pool asuvatele klubidele — sel lihtsal põhjusel, et nende kaugus Carlyle'i piirkonnast oli väiksem. Ehkki mitte kõige väiksem. See klubi asusid Carlyle'ist vastavalt viie ja seitsme miili kaugusel — vastupidistes suundades —, aga nende külastamisega otsustas ta päeva või paar viivitada. Ta tahtis, et selleks ajaks, kui ta nendeni jõuab — kui jõuab —, oleks nende juhtkonnal teada, et ta on valmis mängima suurtele mängudele. Mitte meeletutele, lihtsalt suurtele. Mangupõrgute süngu keelepeks hooitseb selle teatavaks saamise eest, kui see rahvalt käitub.

Ta märkis ära oma esimese sihtkoha. See oli Avonist lääne pool paiknev ujumisklubi. Kontakti nimi oli Jacopo Bartolozzi.

Kell pool kümme sõitis Matlock mööda looklevat teed Avon Ujumisklubi sissepääsu kohal oleva varikatuse juurde. Livreeuksehoidja viipas parkimisplatsi valvurile, kes ilmus eikusa gult ja libistas enese juhustmele, niipea kui Matlock te sillutisele astus. Kvitungit polnud siin ilmselt kombeks anda.

Sissepääsule lähenedes silmitses Matlock klubi vähimusi. Peahoone oli korrapäratu põhiplaaniga ühekorruseline valgetelliskiviehitus, selle mõlemast otsast suundus pimedusse kõrgapihtaed. Paremat poolt, võrdlemisi kaugelt pihtaia tagant paistis sillerdav rohekassinine valgus ja kostis veesolin. Vasakul laius telgitaoline varikatus, mille all põlesid tosinad õu-
tõrvikud. Ilmselt oli tegemist suure ujumisebasseiniga ja mingisugust liiki soomiskohaga. Kostis mahe muusika.

Avon Ujumisklubi paistis olevat väga luksuslik kompleks.

Hoone sisemus ei rääkinud mingil määral sellele tahelpanekule vastu. Fuajee põrandal oli paks vaip ning damaskattega seinte ääres seisvad toolid ja lauad näisid olevat ehtsad antukesemed. Vasakul pool asus suur garderoob, kaugemal paremal pool hotelli informatsioonilauda meenutas valge marmorlett. Kitsa ruumi lõpus paiknes ainus objekt mis ümbrusega kokku ei sobinud. See oli must taotud raudvõrevärav ja see oli suletud, ilmselt lukustatud. Teiselt pool võret paistis diskreetselt valgustatud vabaõhukoridor, mille varikatust toetas rida peenikesi joonia sambaid. Raudvärava taga seisis valvel smokingit kandev suur kasvamees.

Matlock suundus selle mehe poole

„Teie lukmekaart, sõor?“

„Ma kardan, et seda mul pole.“

„Vabandage, sõor, meil on eraklubi. Ainult lukmetele.“

„Mulle öeldi, et ma küsaksin mr. Bartolozzit.“

Võre taga seisev mees vaatas teraselt Matlocki, just nagu teda silmadega läbi otsides.

„Parem on, kui te lähete valvelauda, soor. See on sünsamas.“

Matlock astus leti juurde, kus teda tervitas kergelt kõhn, kas keskealine ametnik, keda tema sisenedes polnud näinud olnud.

„Kas ma saan teid aidata?“

„Saate küll. Ma olen sunnitud võrdlemisi uus inimene. Ma tahaksin teie klubi lukmeks astuda.“

„Meil on kahju. Liikmete arv on praegu täis. Aga kui te esitate sooviavalduse, siis helistame teile meelsasti, kui mõni koht vabaneb... Kas te soovite lukmeks astuda kõgu perikonnaga või individuaalselt, sõor?“ Ametnik sirutas väheprofessionaalselt kae leti alla ja võttis välja kaks sooviavaldusplanki.

„Individuaalselt. Ma ei ole abielus... Mulle öeldi, et m-

kuksin mr. Bartolozzit. Mulle öeldi spetsiifiliselt, et ma küsaksin teda. Jacopo Bartolozzit.“

Ametnik andis selle nime äratundmisest ainult ulkerget märku. „Palun taitke sooviavaldusplank ja ma panen selle mr. Bartolozzi lauale. Hommikul näeb ta seda. Võib-olla helistab ta teile, aga ma ei nae ära, mida ta teha saab. Liikmete arv on täis ja jarjekord ootab.“

„Kas ta praegu pole sun? Niisugusel rahvarohkel õhtul?“ Matlock ütles need sõnad mõninga uskumatusega.

„Ma kahtlen selles, soor.“

„Te võiksite järele vaadata. Oelge talle, et meil on San Juanis ühiseid tuttavaid.“ Matlock võttis taskust viiekümne-dollarise rahatähe ja pani selle ametniku ette. Ametnik vaatas teda teraselt ja tõstis raha aeglaselt üles.

„San Juanis?“

„San Juanis.“

Matlock nõjatus vastu valget marmorletti ja nägi, et taotul rauast varava taga seisev mees jälgib teda. Ta sai aru, et kui San Juanis lugu usutakse ja ta pääseb väravast läbi, tuleb tal mängu panna veel üks suur rahatäht. San Juanis lugu peaks usutav olema, mõtles Matlock. See oli nii loogiline, et tundus olevat süütu. Kaks aastat tagasi Puerto Ricos talvist semestriavaheaga veetes oli ta, ehkki ise õnnemängude vastu suuremat huvi tundmata, ringi liikunud koos seltskonnaga — ja ühe tüdrukuga —, kes igal õhtul kasiinosid külastas. Ta oli seal tutvunud mitme inimesega, kes olid pärit Hartfordi naabrusest, ehkki ta ei suutnud parimagi tahtmise püües meenutada ühtki nime.

Võrelisest raudväravast väljus kaks paari. Naised kihistasid, mehed naersid resigneerunult. Naised olid tõenäoliselt võitnud kaksikümne või kolmkümne dollarit, mõtles Matlock, mehed olid arvatavasti kaotanud mitusada; tasu õhtu eest oli ekvivalentne. Värav sulgus väljujate järel, kostis elektriluku klõpsatus. See raudvärav oli väga hästi lukustatud.

„Vabandage, soor?“ See oli kõhukas ametnik ja Matlock pöördus ringi.

„Iah?“

Kui te sisse astute, siis võtab mr. Bartolozzi teid vastu.“

„Kuhu sisse? Kuidas?“ Peale raudvärava polnud näha mingit sissepääsu ja ametnik osutas vasaku käega väravast eemale.

„Siia, sõor.“

Letist paremal avanes äkki lingi ja raamita paneel. Damaskattega seinataustal oli selle piirjoon vaevu margatav; suletuna polnud see üldse eristatav. Matlock sisenes ja ametnik viis ta Jacopo Bartolozzi kabinetti.

„Meil on ühiseid tuttavaid?“ Tuse itaallane rääkis kähiseva

häälega, nõjatudes kirjutuslaua taga oma tooli seljatoele. Ta ei teinud katset tõusta ega andnud mingit marku heameelekulalise üle. Jacopo Bartolozzi oli iseenese lühike ja pakkarikatuur. Matlock polnud kindel, aga talle tundus, et Bartolozzi jalad ei ulatu tooli all põrandale.

„Enam-vahem jah, mr. Bartolozzi.“

„Mis enam-vahem? Kes seal San Juans on?“

„Mitu inimest. Üks on West Hartfordis hambaarst. Teine on Constitution Plaza aäres arvepidamiskontor.“

„Jah... Jah?“ Bartolozzi püüdis inimesi Matlocki nimetatud elukutsete ja kohtadega seostada. „Mis nende nimed on? Kuid nad on siin liikmed?“

„Peaksid olema. Nad ütlesid mulle teie nime.“

„Meil on ujumisklubi. Eraklubi... Kes need mehed on?“

Kuulge, mr. Bartolozzi, see oli üks pöörane õhtu Condado kasinos. Me kõik jõime palju ja...“

„Puerto Rico kasiinodes ei jooda. See on seadus!“ Itaallane ütles seda terava tooniga, tundes uhkust oma teadlikkuse üle. Ta osutas oma jämeda sõrmega Matlocki poole.

„Seda rohkem rikutakse kui täidetakse, uskuge mind.“

„Mis?“

„Me jõime. Te võite mind uskuda. Ma tahan lihtsalt öelda, et ei mäleta nende meeste nimesid... Kuulge, ma võin esmaspäeval kesklinna minna, päev läbi Plazal seista ja selle arvepidaja üles leida. Ma võin ka West Hartfordi sõita ja hambaarsti uksekella helistada. Mis tahtsus sellel on? Mul meeldib mängida ja mul on raha.“

Bartolozzi naeratas. „Meil on ujumisklubi. Ma ei tea, mis põrgust te räägite.“

„Hea küll,“ ütles Matlock rahulolematu tooniga. „Siia ma mul kõige mugavam sisse astuda, aga kui mind siin ei taheta, siis leidub ka teisi kohti. Mu San Juani sõbrad rääkisid mulle Jimmy Lacata klubist Middletownis ja Sammy Sharpe klubist Windsor Shoalsis... Hoidke oma žetoonid endal ohmu.“ Ta pöördus ukse poole.

„Pidage kinnil Oodake üks minut!“

Matlock jälgis paksu itaallase püstitõusmist. Tal oli olnud õigus. Istuva Bartolozzi jalad ei saanud põrandat puudutada.

Milleks? Panused, millele siin mängitakse, on võib-olla lünga vaikesed.“

„Te tunnete Lacatat? Sharpe'i?“

„Ma ütlesin teile, et olen neist kuulnud... Teate, unustage see asi ära. Te peate ettevaatlikud olema. Ma otsustasin esmaspäeval oma arvepidaja üles ja me mõlemad tuleme mõne teine kord siia tagasi... Mul oli täna lihtsalt mängutuju.“

„Olgu. Olgu. Nagu te ütlesite, peame ettevaatlikud olema.“

Bartolozzi avas ülemise laualaeka ja tõmbas sealt välja mõned paberid. „Tulge siia. Kirjutage alla. Teie näpud sugelevad. Võib-olla võidan mina teie raha. Võib-olla võidate teie minu.“

Matlock lähenes lauale. „Millele ma alla kirjutan?“

Lihtsalt paarile formularile. Sisseastumismaks on viissada dollarit. Sularahas. Kas teil on see olemas? Ei mingeid tšekke, ei mingit krediiti.“

„On küll olemas. Mis formularid need on?“

Esimesega kinnitate te oma arusaamist, et meie asutus ei taotle kasu saamist ja kõiki õnnemänge mängitakse siin ainult hõbegevuslikel eesmärkidel... Mis te naerate? Mina ehitasin lüandenis Puhane Neitsi kiriku.“

Ja see teine formular? Selle tekst on pikk.“

See läheb meie kartoteeki. See on osanikutõend. Oma viie-dollariga eest saate te kõlava tiitli. Te hakkate osanikuks. Kõik on osanikud... Igaks juhuks.“

Mis juhuks?“

Selleks juhuks, et kui meil peaks hasti minema, siis läheb teil niisama hästi. Eriti ajalehtedes.“

Avoni Ujumisklubi oli koht, kus ujuti, selles polnud mingit kahitlust. Tohtu suur kaarjas basseini oli peaaegu kahesaja jala pikkune, selle kaugemat serva ääristas mitukümmend väikest elegantset kabiini. Sillutatud basseiniääre kõrval seisis murul rannatoolid ja -lauad ning veealused valgustid andsid kogu sellele kutsuva ilme. See oli vabaõhukoridorist paremal pool. Vasakul nägi Matlock nüüd täies ulatuses seda, millele väljastpoolt heidetud pilk oli ainult vihjanud. Tohtu suur roheline- ja valgetriibuline telkkatus varjas tosinaid laudu. Iga laua keskel seisis küünallatarn ja kõikjal põlesid ohutult kohtades õuetõrvikud. Kaugemast otsast paistis pikk jaanilõikude, salatite ja muude puhvetiroogadega kaetud laud. Iga lauaga külgnes baarilett; ringi liikus kümneid paare.

Avoni Ujumisklubi oli kena koht, kuhu tulla kogu perekonnaga.

Koridor viis kompleksi tagumisse ossa, kus asus teine, peahoonega sarnanev valge telliskiviehitus. Suure mustaks emailitud kahe poolega ukse kohal olid puitsildile vanamõeliste lahtedega kirjutatud sõnad:

AVONI SPA

See Avoni Ujumisklubi osa ei olnud kena koht, kuhu tulla kogu perekonnaga.

Matlockile tundus, et ta viirib jalle San Juani kasinos. Siinsas mängupõrgus, millega ta tuttav oli. Seina seinani

ulatuv vaip oli küllalt paks, et summutada peaaegu kõik helisid. Kuulda oli ainult žetoonide klõbin ning mängijate pangapidajate tasasehaalne, kuid pinev pomin. Täringumäng lauad seisisid ruumi seinte ääres, kahekümne ühe lauad keske. Nende vahel paiknesid lukumist võimaldavalt hajali rulet rattad. Keset suurt ruumi istus platvormil kassiir. Kõik Avon Spa ametnikud kandsid smokingit, nägid korralikud välja ning olid teenistusvalmis. Mängijad nii formaalsed polnud.

Krabiseva viiekümnedollarise rahatähe üle heameelt tundes uksevalvur viis Matlocki kassiiriplatvormi ees oleva poolringja leti juurde. Ta ütles paberiribasid loendavale mehele:

See on mr. Matlock. Suhtu temasse hästi, ta on mu sõber.

„Aga kuidas siis teisiti,“ ütles mees naeratades.

„Mul on kahju, mr. Matlock,“ pomises väravavalvur. „Võib-olla esimesel korral vastu ei võeta.“

„Loomulikult... Teate, ma vaatan lihtsalt ringi...“

„Jah, muidugi. Elage sisse... Teate, ega siin Vegas ei ole Omavahel oelda, enamasti mängitakse meil tühistele summadele. Ma mõtlen, teiesuguse mehe jaoks on need tühised te saate aru, mis ma mõtlen?“

Matlock sai täpselt aru, mis väravavalvur mõtles. Viiekümnedollarine jootraha ei olnud Avoni Ujumisklubis iga päevane asi.

Tal kulus kolm tundi ja kaksteist minutit, et kaotada 41 dollarit. Paanikasse sattus ta üksainus kord — siis, kui ta hakkas täringumängus vedama ja tema reservfond kasvas peaaegu 5000 dollarini. Öhtut oli ta alustanud sündsäl kombel omaenese eesmärgi saavutamiseks. Küllalt sageli kassiirilaua juures käies oli ta aru saanud, et keskmiselt osteti žetooni 200 kuni 300 dollari eest, mis tema arvates polnud hoopiski tühised summad. Ta ise ostis sellepärast žetooni esimesel korral 1500, teisel korral 1000 ja kolmandal korral 2000 dollari eest.

Kell üks öösel istus ta naerdes koos Jacopo Bartolozzi, roheline- ja valgetriibulise telkkatuse all baarileti ääres.

„Te olete õige mängumees.“ Paljud jorsid karjuksid, neile on luga tehtud, kui nad oleksid niisuguse summa huvasti jätnud. Ma istuksin praegu oma kabinetis ja näitaksin neile mõningaid pabereid.“

„Ärge muretsege, ma saan oma raha tagasi. Ma saan alati. Te ütlesite enne õigesti. Mu näpud sügelesid liiga tugevasti. Võib-olla tulen homme öhtul uuesti siia.“

„Tulge esmaspäeval. Homme siin ainult ujutakse.“

„Miks?“

„Pühapäev on puha päev.“

„Mulle tuleb Londonist üks sõber külla. Esmaspäeval ei ole enam siin ei ole. Ta mängib suurelt.“

„Teate mis. Ma helistan Windsor Shoalsisse Sharpe'ile. Ta ei juut. Tema jaoks ei tahenda pühapäev mitte tuhkagi.“

„Ma oleksin teile tänulik.“

„Võib-olla sõidan ma ise ka korraks sinna. Naist pole nii kergel kodus, tal on üks heategevusseltsi koosolek.“

Matlock vaatas kella. Öhtu — tema lahtepunkt — oli läinud mööda. Ta mõtles, kas üritada veel rohkemat. „Uude kohta leidmise ainus probleem on aeg, mis kulub allikate leid-“

„Mis teile muret teeb?“

„Mul on motellis üks tüdruk. Ta magab, me sõitsime peaaegu päev labi. Tal sai suitsurohi otsa. Muud ma tal tarvitada ei lase — ainult rohtu. Ma lubasin, et toon talle natuke.“

„Kui suhtes ma teid aidata ei saa, Matlock. Päeval liiguvad siin lapsed ja ma ei hoiu seda siin. See jätab halva mulje, saate aru? Mõned tabletid mul on. Aga süstimiseks mitte midagi. Kas te tablette tahate?“

„Jah, ainult rohtu. Muud ma tal tarvitada ei lase.“

„See on teist väga mõistlik... Kuhupoole te sõidate?“

„Hartfordi tagasi.“

Bartolozzi plaksutas sõrmi. Suurt kasvu baarimees võttis kätte valveseisangu. Matlocki arvates oli tõntsaka itaallase käitumises kasutamisevõimes midagi groteskset. Bartolozzi tõusis mehelt paberit ja phiatsit.

„Võtke. Siin on üks aadress. Ma helistan. See koht on suurepärane lahedal. Teine korrus. Küsige Roccot. Tal on kõike, mida te soovida oskate.“

„Te olete tõeline prints.“ Paberit vastu võttes mõtles Matlock seda tõsiselt.

„Neli tuhat“ esimesel öhtul annab teile mõningaid privaatseid... Hei, teate mis? Sisseastumisavaldus jäi teil hoopiski ehitamata! Naljanumber, eh?“

„Krediitikirju teil vaja ei lähe. Ma mangin sularahaga.“

„Kus põrgus te seda hoiate?“

„Kolmekümne seitsmes pangas siit kuni Los Angeleseni.“ Matlock pani klaasi baariletile ja sirutas Bartolozzile kätt. „Oli tore öhtu. Kas homme kohtume?“

„Kindlasti, kindlasti. Ma saadan teid ukseni. Ärge meid ootage.“ Ärge kogu oma raha Sammy juures ära raisake. Tulge meile tagasi.“

„Seda ma luban.“

Mehele suundusid vabaõhukõrideri, paksu itaallase tõnt-
kõrideri käsi värske sõpruse märgiks Matlocki seljal. Kumbki

ei pannud kitsasse käiku astudes tahele, et lähedase laua ääres istuv ja gaasvalgumihklit klõpsutav hästi rõivastatud mees jälgib neid. Kui nad ohd lauast möödunud, pistis mees valgumihkli taskusse tagasi ja tema vastas istuv naine pakkis talle tikust tuld. Naine küsis naeratades:

„Said sa nad pildi peale?”

Mees naeris tasa. „Karshil enesel poleks ka paremini valetanud. Tegin isegi suures plaanis.”

—————

Kui Avoni Ujumisklubi oli hea stardipaik, siis Hartfordi Jahiklubi kujutas enesest — Rocco Aiello tõhusa juhtimise all — kadestusväärset esimest ringi. Sest Matlock mõtles oma teekonnast Nimrodi juurde nüüd nagu võiduajamisest, mis pidi lõppema kahe nädala ja ühe päeva parast. See pidi lõppema Nimrodi jõudude ja mafioosode kokkutulekul, kusagil Carlyle'i naabruses. Tema jaoks lõppes see siis, kui keegi esitas kusagil veel ühe hõbedakarva Korsika dokumendi.

Bartolozzi telefonikõne oli mõju avaldanud. Matlock sisenes vanasse punasesse kivihoonesse — algul tundus talle, et ta oli aadressiga eksinud, sest akendest ei paistnud mingit valgust ja näha ei olnud mingeid elumärke — ning märksa eeskoja lõpus kaubalifti, mille ukse ees istus toolil lihtsaimundrit kandev neeger. Niipea kui Matlock sisse astus, tõusis neeger püsti ja osutas lifti poole.

Ülemise korruse koridoris tervitas Matlocki keegi mees. „Väga meeldib teiega tuttavaks saada. Minu nimi on Rocco Rocco Aiello.” Mees sirutas käe ja Matlock võttis selle vastu.

„Suur tanu... Ma olin mõningas segaduses. Ma ei kuulnud mitte midagi. Mulle tundus, et ma olen võib-olla vales kohas sattunud.”

„Kui te oleksite midagi kuulnud, siis oleks see tähendanud, et ehitajad on mind alt vedanud. Seinad on kaheksateist kümne tolli paksused, mõlemalt poolt kaetud helisolatsioonmaterjaliga; aknad on simuleeritud. Kindel värk.”

„See juba on midagi.”

Rocco pistis käe taskusse ja tõmbas välja väikese puidu sigaretitoosi. „Mul on teie jaoks mõned suitsud. Tasuta. Ma näitaksin teile hea meelega, mis meil siin on, aga Jock ütles, et teil on võib-olla kiire.”

„Jocko eksis. Mulle meeldiks midagi rüubata.”

„Väga hea! Lähme sisse... Ainult üks asi, mr. Matlock. Mul on väga kenad khendid — te saate aru, mis ma mõtlen.”

Väga rikkad, väga solidsed. Mõned neist teavad Jocko klubi, kuidas nad ei tea. Te saate aru, mis ma mõtlen?”

„Jaan aru. Ma pole niikuinii kunagi suur ujuja olnud.”

Väga hea, väga hea... Tere tulemast Hartfordi parimasse klubisse.” Ta avas paksu terasukse. „Nagu ma kuulsin, ütlete te täna õhtul suurt looki.”

Matlock naeris laudu ja külalisi täis olevate ähmaselt valutatud ruumide kompleksi astudes. „Kas seda nimetatakse

Connecticutis nimetatakse seda just nii... Naete? Mul on siin kaks korrust, kummalgi korrusel viis suurt ruumi, igas ruumis baarilett. Kõik on väga privaatne, halb käitumine pole lubatud. Kena koht, kuhu võtta kaasa naine või keegi muu — te saate aru, mis ma mõtlen?”

„Arvan, et saan. Pole paha.”

Kelnerid on enamasti üliõpilased. Mulle meeldib aidata teid hariduse omandamiseks mõni dollar teenida. Mul on siin meegreid, mehhiklasi, juute — ma ei diskrimineeri kedagi. Nii palju pikki juukseid ma ei salli — te saate aru, mis ma mõtlen?”

„Üliõpilased! Kas see pole ohtlik? Noored inimesed ei oska midagi pidada.”

„Illei, mis te õige arvate?! Selle klubi asutas üks ülikooli haridusega mees. See on nagu korporatsioon. Kõik on erastatusega liikmed ja maksavad ausalt liikmemaksu. Millelegi pole kulge hakata.”

„Jaan aru. Kuidas on teise poolega?”

„Mis poolega?”

„Jellega, mille pärast ma tuln.”

„Millega? Natukese suitsurohuga? Seda võite nurga pealt malehekioskist ka küsida.”

Matlock naeris. Ta ei tahtnud üle pingutada. „Kaks punkti teile, Rocco... Aga kui ma teid paremini tunneksin, siis näitaksin teile võib-olla midagi muud. Bartolozzi ütles, et teil on kõike, mida ma soovida oskan... Aga jätame praegu selle. Ma olen väsinud. Võtan uhe napsi ja kaon minema. Jodruk mõtleb juba, kuhu ma jaanud olen.”

Bartolozzi räägib mõnikord liiga palju.”

Mulle tundub, et teil on õigus. Muuseas, me pidime temaga õhtul Windsor Shoalsis Sharpe'i juures kokku saama. Ta sõidab Londonist üks sõber külla. Kas teie ei taha

„Jee jättis Aiellole ilmselt sügava mulje. Londoni õnnemängude kuulsus oli hakanud Vegase ja Kariibi meeste oma ajutama. Ja Sammy Sharpe'i nimi polnud kuigi laialt tuntud. Võib-olla tulengi... Kuulge, kui teil on midagi vaja, siis

võite küsida. Saate aru?"

"Seda ma teen. Aga teate, need koolipoisid ajavad m...
närvi."

Aiello võttis vasaku käega Matlocki küünarnukist kinni
vuis ta baarileti juurde. "Te ei saa asjast aru. Need poisid
ei ole tegelikult üldse poisid — te saate aru, mis ma mõtlen."

"Ei saa. Poisid on ikka poisid. Mulle meeldib vaikselt
õhkkond. Aga pole oluline. Ma ei ole uudishimulik." Mat-
lock vaatas baarimehe poole ja tõmbas oma rahapaki üle
jäagi taskust välja. Ta võttis kahekümnedollarilise ja aset-
selle letile. "„Old Fitz“ veega, palun."

"Pange oma raha ära," ütles Rocco.

"Mr. Aiello?" Nende juurde tuli kelnerijakki kandev noor-
mees. Ta võis Matlocki arvates olla kakskümmend kaks või
kakskümmend kolm aastat vana.

"Jah?"

"Kas te viseerite selle arve? Üheteistkümmes laud. John-
sonid Cantonist. Korralikud inimesed."

Aiello võttis kelneri märkmiku ja sirgeldas arve alla oma
nimetähed. Noormees suundus laudade poole tagasi.

"Näгите seda poissi? Just temasuguseid ma mõtlen. Õpet-
Yale'is. Kuus kuud tagasi tuli Vietnamist."

"Ja siis?"

"Ta oli leitnant. Ohvitser. Nuud õpib ärijuhtimist... Ta
käib siin tööl umbes kaks korda nädalas. Peamiselt kontakti-
loomiseks. Kui ta lõpetab, on tal olemas hea baas. Ta saab
alustada omaenese äri."

"Mis äri?"

"Ta on levitaja... Just neid poisse ma mõtlen. Te peaksite
nende lugusid kuulma. Saigon, Da-nang, isegi Hongkong. Täp-
line äri. Ei, need tänapäeva poisid on toredad! Nad teavad
kus kivi all vähid peidus on. Nupukad sellid. Ei mingit mure-
uskuge mind!"

"Usun kull." Matlock võttis klaasi ja rüüpas kiire lonksu.
Tal polnud janu, ta tahtis lihtsalt varjata Aiello sõnadest
põhjustatud vapustust. Poisid, kes olid läbi teinud Indo-Hiina
kooli, polnud Armentières'i, Anzio ega isegi Panmundžoni
roosapõselised ja tõsised, noorelt vanaks saanud veteranid.
Nad olid midagi muud, neis oli midagi lodevamat, midagi
kurvemat ja midagi palju teadlikumat. Indo-Hiina kangela-
oli sõdur, kellel olid sidemed dokkides ja kaubamajades. See
Indo-Hiinast tulnud mees oli omataoliste hulgas hiiglane. Ta
peaaegu kõik need noorelt vanaks saanud mehed olid neegrid.

Matlock jõi oma burbooniklaasi tühjaks ning laskis Rocco
enesele näidata kolmanda korruse teisi ruume. Ta avaldas
möödukat tunnustust, mida Aiello ootas, ning lubas teine kor-

bigast tulla. Sammy Sharpe'i klubi Windsor Shoalsis ta enam
ei maininud. Ta teadis, et seda polnud tarvis. Aiello isu
oli aratatud.

Ta sõites murdis ta pead kahe asja üle. Enne puhapäeva
põhustööna oli tal tarvis saavutada kaks eesmärki. Esiteks
pidi ta enesele kusagilt hankima uhe inglase; teiseks vajis
ta veel suurt hulka raha. Mõlemad olid hädavajalikud. Järg-
misel õhtul tuli tal olla Sharpe'i klubis Windsor Shoalsis.

Inglane, kes tal mõttes mölkus, elas Websteris ja oli väikese
Madisoni kolkaühikooli abiprofessor matemaatika alal. See
mees oli vahem kui kaks aastat Ameerikas viibinud; Mat-
lock oli temaga — täiesti mitteprofessionaalselt — tuttavaks
saanud ühel Saybrooki paadinäitusel. Inglise oli peaaegu kogu
sua elu elanud Cornwalli rannikul ja oli suur purjetamis-
entusiast. Matlockile ja Patile oli ta otsekohe meeldima haka-
nud. Nuud lootis Matlock kõigest hingest, et John Holdenil
oli mingi ettekujutus õnnemängudest.

Rahaprobleem oli tõsisem. Tarvis oli jälle pöörduda Alex
Andersoni poole ja oli täiesti võimalik, et Anderson leidis
päävaid ettekäandeid keeldumiseks. Anderson oli ettevaatlik
mees, keda oli kerge hirmutada. Teisest küljest oskas ta
hõlpsalt tulusat äri. Just sellele instinktile tuligi panus teha.

Holdenit oli Matlocki telefonikõne veidi ehmatanud, kuid
hoopiski mitte pahandanud. Kui temas oli peale heasoovlikkuse
ulde olnud midagi muud, siis oli see uudishimu. Ta oli kaks
korda korranud teejuhatust ja Matlock oli teda tänanud, kinni-
tades, et mäletab teed tema korterisse.

Ma räägin sinuga täiesti ausalt, Jim," ütles Holden, ava-
da Matlockile ukse oma korralikku kolmetoalisse korterisse.
Ma olen lihtsalt lõhki minemas. Kas on midagi juhtunud? Kas
patitsiaga on kõik korras?

Vastused on jah ja ei. Ma räägin sulle kõik, mis saan, ehkki
seda kuigi palju pole... Aga ma tahan sinult paluda ühte
teenet. Tegelikult kahte teenet. Esiteks, kas ma võin täna
sina oobida?"

Muidugi — seda pole sul vaja küsida. Sa paistad olevat
omadega läbi. Tule istu. Kas ma võin sulle midagi juua
pakkuda?"

"Jah, ei." Matlock istus Holdeni diivanile. Talle meenus,
et see oli diivanvoodi ja et sellel oli mugav magada. Mõni
kuni tagasi olid nad Patiga sellel veetnud mitte just eriti
hõlpsa lõbusa öö. Tundus, et sellest oli möödunud sajandeid.

Mis on teine teene? Esimese osutan ma suurima heameelega.
Kui sul on raha vaja, siis natuke rohkem kui tuhat on mul
altparast. Selle võid sa muidugi saada."

Ei, küsimus pole rahas, aga suur tänu igal juhul... Ma

tahaksin, et sa minu huvides inglase teeskleksid.

Holden naeris. Ta oli neljakümne aasta vanune peenekondline mees, aga naerda oskas ta vanemate ja tüsedamate meeste kombel.

„See ei tohiks ju eriti suurt vaeva nõuda. Arvatavasti on mu kõnes veel sailinud mõningane Cornwalli aktsent. Muidugi peaaegu markamatu.“

Peaaegu. Ja kui sa veidi harjutad, võid isegi lahti saada jänki intonatsioonist... Aga on veel üks küsimus ja see pole nii lihtne. Kas sa õnnemänge oled kunagi mänginud?“

„Õnnemänge? Sa mõtled võiduajamisi, jalgpalliloteriisid? „Kaarte, taringuid, ruletti.“

„Ei, oluliselt mitte. Nagu iga vähegi kujutlusvõimeline matemaatik, tegin ma muidugi läbi staadiumi, kus mulle tundus, et aritmeetika põhimõtteid rakendades — logaritmilisi keskmisi arvutades — on võimalik mänguõnne enda kasuks kallutada.“

„Ja kas see õnnestus?“

„Ma ütlesin, et tegin selle staadiumi läbi. Pidades ma siin ei jäänud. Kui on olemas mingi matemaatiline süsteem, siis ei õnnestunud mul seda leida. Pole tänaseni õnnestunud.“

„Aga mänginud sa oled? Mange sa tunned?“

„Kui otse välja öelda, siis üsna hästi. Võiks öelda, et ma olen teinud laboratoorseid uuringuid. Miks sa küsid?“

Matlock kordas lugu, mille ta oli rääkinud Blackstone'ile, kuid vahendas Pati vigastusi ja libises kergemalt üle tuta lapsele kallale tunginud isikute motiividest. Kui ta lõpetas koputas vahepeal piipu suitsetanud inglase tuha piibukahast suurde klaastuhatoosi.

„Täpselt nagu kinos, kas pole?... Sa ütled, et Patricia vigastused pole tõsised. Et ta ehmatas, aga palju rohkem ei juhtunud?“

Õigus. Kui ma läheksin politseisse, siis võiks see halvasti mõjuda tema stipendiumile.“

„Saan aru... Nojah, ega tegelikult ei saa, aga olgu pealegi. Ja sa eelistaksid, et ma homme õhtul kaotaksin.“

Sellel pole tahtsust. Peaasi, et sa suurelt mängisid.

„Aga sa oled valmis suurteks kaotusteks.“

Olen.“

Holden tõusis. „Ma olen täiesti valmis seda etendust kaasa tegema. See peaks olema usna lõbus. Aga sa jätsid usna palju rääkimata ja mul oleks hea meel, kui sa ka selle ära räägiksid. Ehkki ma ei käi peale. Ma ütlen sulle ainult nii palju, et su jutus on üks suur matemaatiline ebakõla.“

„Mis see on?“

„Nagu ma aru saan, on raha, mida sa oled homme õhtul

valmis kaotama, palju suurem kui Patricia kõikvõimalikud stipendiumid. Sellest järeldub loogiliselt, et sa ei taha politseisse minna. Või ei saa seda teha.“

Matlock vaatas inglasele otsa ja imestas omaenese rumaluse üle. Ta tundis piinlikkust ja suurt saamatust. „Vabanda... Aga ma sulle teadlikult ei valetanud. Sul pole vaja seda öelda; võib-olla ei oleks ma üldse pidanud sinult seda paluma.“

Ma ei öelnud, et sa valetasid — ehkki see pole oluline. Ma ütlesin ainult, et sa jätsid palju rääkimata. Muidugi teen ma seda. Sa pead lihtsalt teadma, et ma olen alati valmis kuulama, kui sa tahad mulle kõik ära rääkida... Praegu on aeg tuline ja sa oled väsinud. Sa võiksid magamistuppa minna.“

Ei, tänan. Ma viskan siiasamasse pikali. Siin on meeldivaid mälestusi. Peale teki pole mul midagi tarvis. Ja mul on vaja heledatada.“

Nagu soovid. Teki sa saad ja telefoniaparaadi asukoht on sulle teada.“

Kui Holden väljus, läks Matlock helistama. Telelektroonik, mille üürimiseks ta oli nõusoleku andnud, pidi valmis saama alles esmaspäeva hommikuks.

Blackstone.“

Räägib James Matlock. Mulle öeldi, et ma kõikide sõnumite saamiseks helistaksin sellel numbril.“

„Lah, mr. Matlock. On üks sõnum. Palun oodake, ma toon kohe kaardi... Siin see on. Carlyle'i meeskonnalt. Kõik on korras. Subjekti tervis paraneb. Subjektil käis kolm kullalist. Dr. Samuel Kressel, mr. Adrian Sealfont ja miss Lois Meyers. Subjektile helistati kaks korda, arst ei lubanud kumbagi kõnet vastu võtta. Mõlemal korral helistas üks ja sama isik, mr. Leon Greenberg Wheelingist Lääne-Virginia osariigist. Subjekt ei olnud kordagi Carlyle'i meeskonna valve alt väljas... Te võite olla rahulik.“

Aitäh, seda ma olen. Te olete väga põhjalikud. Head ööd.“ Matlock tõmbas kergendustundest ja väsimusest sügavalt hinge. Lois Meyers oli Pati korterinaaber. See, et Greenberg oli helistanud, pakkus lohutust. Ta tundis Greenbergi piiride puudust.

Ta sirutas käe ja kustutas diivaniaärse laualambi. Akendest paistis sisse aprillile iseloomulik hele kuu. Blackstone'i mehel oli õigus — ta võis olla rahulik.

Rahu ei andnud talle ainult mõtted homsest päevast — ja ülehommest. Kiirendus pidi püsima jääma; ühele tulemusrikkale päevale pidi järgnema teine. Ei tohtinud olla mingit loovust, mingit hetkelist rahuldustunnet, mis võis hoogu luua.

Ja ülehomme. Pärast Sammy Sharpe'i klubi kulastamist

Windsor Shoalsis. Kui kõik läheb tema arvestuste kohaselt on siis aeg siirduda Carlyle'i piirkonda. Matlock sulges silmad ja tema kujutlusse kerkis Blackstone'i nimekirja pilt.

CARMOUNTI MAAKLUBI;
KONTAKT HOWARD STOCKTON
LÄÄNE-CARLYLE'I PURJE- JA SUUSAKLUBI;
KONTAKT ALAN CANTOR

Carmount paiknes Carlyle'ist ida pool Mount Holly pool lahedal. Purje- ja Suusaklubi oli läänes, Derroni järve ääres asuv suve- ja talvekuurort.

Ta otsustas, et otsib sobiva ettekäände ning laseb Bartolozzi, Aiello või Sam Sharpe'il ennast tutvustada. Ja kui Carlyle'i piirkonda jõudnud, hakkab ta vihjeid tegema. Võib-olla on vaja midagi rohkemat kui vihjeid — käske, nõudmisi, hädavajaduse rõhutamist. Tarvilik on jultumus, see on Nimrodi viis.

Tema silmad jäid suletuks, tema keha lihased lõdvestusid ja kurnatuna vajus ta kottipimeduses unne. Kuid enne uinumist meenus talle dokument. Korsika dokument. Selle peal ta nüüd katte saama. See hõbedakarva paber oli talle vajalik. Ta vajab kutsekaarti Nimrodi juurde.

See oli nüüd tema kutsekaart. Tema dokument.
Matlocki dokument.

Kui Windsor Shoalsi Kongregatsionalistliku Kiriku vanemad oleksid aianud, et Samuel Sharpe'i, hilgavat juudi advokaati, kes hoolitses kiriku rahaasjade eest, tuntakse suures osas Põhja-Hartfordist ja Lõuna-Springfieldist. Mängi Sammy nime all, siis oleks õhtupalvused kuuks ajaks jäetud. Õnneks polnud nad seda kunagi teada saanud ja Kongregatsionalistlik Kirik suhtus Sharpe'isse hästi. Ta oli kiriku kassale märkimisväärselt kasu toonud ja tegi vajaduse korral ka ise tõhusaid annetusi. Windsor Shoalsi Kongregatsionalistlik Kirik, nagu tegelikult peaaegu kogu linn, pidas Samu Sharpe'ist lugu.

Matlockile sai kõik see teatavaks Sharpe'i kabinetis. „Windsori Oru Võõrastemajas“. Poole loost rääkisid seinal rippuvate raamitud aukirjad, ülejäänud osa jutustas vastutulehik Jacopo Bartolozzi. Tegelikult tahtis Jacopo sellega mõista anda, et Sharpe'i mängupõrgul nagu Sharpe'il eneseltgi puudus

viid Avoni Ujumisklubi head traditsioonid.

Holden ületas Matlocki ootusi. Matlock pidi mitu korda peaaegu naerma pahvatama, jälgides, kuidas Holden võttis mõned sajadollarised pangatahed — vaevatud ja närviline Alex Anderson oli raha kiiruga Windsorisse toonud — ning viitas need ükskõikselt krupjee ette, vaevumata kordagi silma loendama, kuid jättes mingil viisil iga laua ääres kõigile mulje, et saadud žetoonide väärtus on talle dollaripealt teada. Holden mängis intelligentset ja ettevaatlikult ning oli vahel juba üheksa tuhande dollarises eduseisus. Õhtu lõpuks oli ta oma võidusumma kahandanud mõnesaja dollarini ja „Windsori Oru Võõrastemaja“ peremehed ohkasid kergelt.

James Matlock kirus oma teist õhtut järjest kestnud hirmsat õnne ning võttis oma tuhande kaheksa dollarist kaotust ellena, mida see talle tegelikult tähendas — eimilleniagi.

Kell neli hommikul istusid Matlock ja Holden koos Aiello, Bartolozzi, Sharpe'i ja nende kahe sõbraga koloniaalistilises saalis suure tammepuidust laua ääres. Nad olid üksi. Kolm ja kaks boid koristasid laudu; kolmandal korrusel paiknevad mänguruumid olid suletud.

Lugevakondiline Aiello ja lühike paks Bartolozzi kommenteerisid vastastikku oma kliente, kumbki püüdis teist nende kaotusega üle trumbata ja andis mõista, et teisel „oleks võib-olla kena“ saada „tuttavaks“ mr. ja mrs. Johnsoniga Cantoni või kellegi dr. Wadsworthiga. Sharpe omakorda näis tundvat rohkem huvi Holdenit ja Inglismaa vastu. Ta rääkis palju naljakat, teda ennast mitte esile upitavat lugu oma kulaskäikudest Londoni klubidesse ja mänguhoos tekkinud olukordadest raskustest Briti rahasüsteemiga.

Matlock mõtles Sammy Sharpe'i jälgides, et too on väga kiire mees. Polnud raske uskuda, et Windsor Shoalsis peetakse Sharpe'ist lugu. Ta ei saanud hoiduda Sharpe'i võrdlusest Jason Greenbergiga. Ja võrdlus tõi esile ühe olulise erinevuse. See peitus silmades. Greenbergi silmad jäid põlmepilguliseks ja kaastundhikuks isegi siis, kui ta oli vihane. Sharpe'i silmad olid kulmad ja kalgid ning vilasid vahetpidamatult kummalises vastuolus tema rahuliku näoga.

Matlock kuulis, et Bartolozzi küsis Holdenilt, kuhu too kavatses edasi minna. Holdenit hooletu vastus andis talle mõnda võimalust. Ta ootas nüüd õiget silmapilku.

Ma kardan, et ei saa oma marsruudist rääkida.”

Ta tahab öelda, et sellest, kuhu ta siit läheb,” torkas Marco Aiello vahele.

Bartolozzi heitis Aiellole hävitava pilgu. „Ma lihtsalt arvasin, et te võiksite Avonisse sisse astuda. See on kena koht,

ma arvan, et teile meeldib seal."

"Kindlasti meeldib. Võib-olla mõni teine kord."

"Johnny astub minuga tuleval nädalal ühendusse," ütles Matlock. "Me saame kokku." Ta sirutas käe ja kustutas tuha toosis oma sigareti. "Mul on vaja olla... Carlyle'is — nime vist on selle koha nimi."

Jutuajamises tekkis vaevumärgatav paus. Sharpe, Aiello ja üks kahest teisest mehest vahetasid pilke. Bartolozzi seevastu ei paistnud nende sõnade mingist sügavamast tähendusest teadlik olevat.

"Selles uhikoolilinnas?" küsis lühike itaallane.

"Seda küll," vastas Matlock. "Ma peatun tõenäoliselt Carmountis või Purje- ja Suusaklubis. Te, mehed, teate arvatavasti, kus need on."

"Küllap teame." Aiello naeris tasa.

"Mis te Carlyle'is teete?" Tundmatu mees — nimeliselt polnud keegi vaevunud teda tutvustama — tõmbas seda küsimuses sügava sõõmu sigarisuitsu.

"Ajan oma asju," ütles Matlock sõbralikult.

"Ma lihtsalt küsisin. Ärge pange pahaks."

"Ei pane... Hei, pagana pihta, kell on peaaegu pool viis. Te olete liiga külalislahked." Matlock lükkas oma tooli tagasi ja valmistus tõusma.

Kuid sigariga mehel oli veel üks küsimus.

"Kas teie sõber tuleb koos teiega Carlyle'i?"

Holden tõstis mänglevalt käe. "Vabandage, ei mingit marsruuti. Ma olen lihtsalt külaline teie meeldival rannikul ja mu pea on täis turismitaoline... Me peame tõepoolest minema hakkama."

Mõlemad mehed tõusid laua äärest. Ka Sharpe tegi seda. Enne kui teised ennast liigutada jõudsid, ütles Sharpe:

"Ma saadan poisid auto juurde ja juhatan neile teed. Teie oodake siin — meil on arved klaarimata. Mina olen sulle võlgu, Rocco. Frank võlgneb mulle. Ma saan võib-olla oma dega tasa."

Sigariga mees, kelle nimi oli ilmselt Frank, puhkes naerma. Aiello näis hetkeks olevat hämmelduses, kuid sai mõne sekundi jooksul Sharpe'i sõnade mõttest aru. Mehed pidid jääma laua äärde.

Matlock polnud kindel, et olukord oli talle soodsaks kujunenud.

Ta oli tahtnud jätkata Carlyle'ist rääkimist seni, kuni keegi oleks ennast pakkunud Carmounti ning Purje- ja Suusaklubisse helistama. Holden'i keeldumine oma marsruudi teatavakstegemisest oli sellele kriipsu peale tõmmanud ning Matlock kartis ka, et see võis jätta mulje, nagu oleks tema ja Holden

lihtsus piisav igasuguste edasiste tutvustuste tarbetuks tegevuseks. Ühtlasi, nagu Matlock aru sai, pidi ta teekonna jätkudes panema üha suurema lootuse kadunud Loringi arvamusele, et Carlyle'i nõupidamisele kutsutud saadikud ei räägi sellest muu vahel. Omertà oli eeldatavasti nii võimas, et vaikimine oli taevalik. Ometi oli Sharpe just praegu andnud laua ümber istujatele käsu paigale jääda.

Matlockil oli tunne, et võib-olla oli ta liiga väikestele kogemustele tuginedes liiga kaugele läinud. Võib-olla oli aeg astuda ühendusse Greenbergiga — ehkki ta oleks eelistanud oodata, kuni tal on rohkem konkreetseid teadmisi. Kui ta kolme praegu Greenbergiga kontakti looks, võiks agent ta kindlas see idiootne fraas kõlas? — strateegiliselt mängust välja tõrjuda. Sellele probleemile ei olnud ta valmis vastu astuma.

Sharpe eskortis nad peaaegu tuhjale parkimisplatsile. Oõbi-vate külalistega ei olnud "Windsori Oru Võõrastemaja" üle koormatud.

"Me ei kutsu võõraid ööseks jääma," seletas Sharpe. "Me oleme eelkõige tuntud oma hea restorani poolest."

Sellest võib aru saada," ütles Matlock.

"Harrased," alustas Sharpe kõhklevalt. "Kas ma võin esitada teile palve, mida te võite ebaviisakaks pidada?"

Laske kuulda."

Kas ma saan teiega paar sõna rääkida, mr. Matlock? Nelja minutit all."

Oh, arge muretsege," ütles Holden eemaldudes. "Ma saan laest aru. Ma kõnnin lihtsalt ringi."

Teie inglise sõber on väga tore mees," ütles Sharpe.

Kõige toredam. Milles asi on, Sammy?"

Mõningas informatsioon."

Ja nimelt?"

Ma olen ettevaatlik mees, aga ma olen ka väga uudishimulik. Mul on hea organisatsioon, nagu te näha võite."

Seda ma näen."

Ma arendan oma tegevust kenasti — ettevaatlikult, aga kenasti."

Võib uskuda."

Ma ei tee vigu. Mul on advokaadi mõistus ja ma olen uhke selle üle, et ei tee vigu."

Kuhu te sihite?"

Mulle tundub — ja kui teile ausalt oelda, siis on see mõte ka mu partnerile Frankile ja Rocco Aiellole pähe tulnud —, et teid on võib-olla siia piirkonda saadetud mõningaid lahelepanekuid tegema."

Miks te seda arvate?"

„Miks? . . . Eikusagilt ilmub välja teietaoline mängija. Teil on San Juanis mõjukaid sõpru. Te tunnete meie klubisid nagu oma enese peopesa. Ja teiega on kaasas üks väga rikas, väga tore mees Londonist. Kui kõik kokku liita... Aga kõige tähtsam on see — ja minu arvates saate te ise ka sellest aru —, et te mainite seda Carlyle'i asja. Oleme ausad. See räägib terve suu raamatutaie, eks ole?”

„Kas räägib?”

„Ma ei ole rumalalt hulljulge. Ma ütlesin teile, et ma olen ettevaatlik mees. Ma saan reeglitest aru, ma ei esita küsimusi, mille esitamist pole ette nähtud, ega räägi asjadest mida mul pole au teada. . . Aga ma tahan kindralitele märk anda, et nende organisatsioonis on mõned intelligentsed, isegi auhned leitnandid. Igaüks võib teile öelda. Ma ei riisu koon ma ei vea alt.”

„Kas te soovite minult, et ma annaksin teile hea iseloomustuse?”

„Enam-vähem jah. Mul on oma väärtus. Ma olen lugupeetud advokaat. Mu partner on väga edukas kindlustusmaakler. Me sobime hästi oma ossa.”

„Kuidas on Aielloga? Te paistate olevat sõbrad.”

„Rocco on tubli poiss. Võib-olla mitte kõige kiirema taibuga aga soliidne. Ja hea inimene ka. Aga ma ei usu, et ta kuulub meie klassi.”

„Ja Bartolozzi?”

„Bartolozzi kohta pole mul mitte midagi öelda. Tema suhtes peate ise otsusele jõudma.”

„Mitte midagi öeldes ütlete te väga palju, kas pole?”

„Minu arvates on ta liiga jutukas. Aga see võib oleneda tema isiksusest. Ta käib mulle närvidele. Rocco mitte.”

Matlock silmitses parkimisplatsi aovalguses metoodiliselt Sharpe'i ja hakkas taipama, mis oli juhtunud. See oli loogiline; ta ise oli selle kavandanud, aga nüüd, kui see toimus tundis ta ennast kummaliselt objektiivsena. Ta vaatles ise ennast ja jälgis tantsivaid marionette.

Ta oli Nimrodi maailma sisenenud võõrana; võib-olla kahtlase, igal juhul kõverteed käiva isikuna.

Nuud akki ei vaarinud see kõverteed käiv kahtlane isik põlgust, vaid austust

Kahtlast isikut austati selle pärast, et ta käis kõverteedest ta pidi tulema kusagilt kõrgemalt. Ta oli nüüd kõrgemate võimude saadik. Teda kardeti.

Kuidas oli Greenberg selle kohta öelnud? Varjumaailma Nähtamatud armeed seavad pimeduses oma üksusi positsioonidele, olles pidevalt valvel, et märgata ringiluusivaid patrulle ja vaenulikke luurajaid.

Peenike kõis, millel tal tuli tantsida, oli ebakindel. Aga ta oli sellele jõudnud.

Te olete tubli mees, Sharpe. Ja pagana taibukas ka... Mida te Carlyle'ist teate?”

Mitte midagi! Absoluutselt mitte midagi.”

Nüüd te valetate ja see ei ole taibukas.”

See on tõsi. Ma ei tea midagi. Kuuldusi on olnud. Teadused ja kuuldused on eri asjad.” Sharpe tõstis parema käe ja ajas kaks sõrme harali.

Mis kuuldused need on? Oelge omaenese huvides otse välja.”

Lihtsalt kuuldused. Võib-olla hõimu kokkutulek. Väga kõrgele seisvate isikute kohtumine. Kokkulepe, mille teatavad inimesed peavad saavutama.”

Nimrod?”

Sammy Sharpe sulges täpselt kolmeks sekundiks silmad ja ütles

Nüüd räägite te keelt, mida ma kuulda ei taha.”

Sus ei kuulnud te seda, eks ole?”

Ma kinnitan teile, et see on protokollist maha kustutatud.”

Okei. Te olete mõistlik mees. Ja minu arvates poleks kunigi hea idee, kui te sisse tagasi minnes neid kuuldusi teistega arutama hakkaksite. Seda teeks ainult rumal leitnant, kas pole?”

Mitte üksnes rumal — vaimuhaige.”

Miks te siis käskisite neid kohale jääda? Aeg on hiline.”

Ütlen ausalt. Ma tahtsin teada, mida nad teist ja teie inglise sõbrast arvavad. Aga nüüd, pärast seda kui te mainite ühte teatavat nime, jääb see jutuajamine ära. Nagu ma ütlesin, on mägureeglid mulle teada.”

Väga hea. Ma usun teid. Teis on potentsiaali. Paremini on, kui te nüüd sisse lahete... Oh, veel üks asi. Ma tahan... me tahame, et te helistaksite Stocktonile Carmounti ja Cantorile Purje- ja Suusaklubisse. Oelge ainult, et ma olen teie isiklik sõber ja ilmun varsti kohale. Mitte midagi muud. Me ei taha kedagi valvsaks teha. See on tähtis, Sammy. Mitte midagi muud.”

Suurima heameelega. Ega te ei unusta mu lugupidamisavaldust teistele edasi anda?”

Ei unusta. Te olete tubli mees.”

Ma teen oma parima. See on kõik, mis inimene teha võib.

Just sel silmapilgul rebis koidueelse vaikuse tükkideks viis valju pauku. Klaas klirises. Võõrastemajast kostsid inimeste jooksummud ja karjed ning ümberkukkuvate moobliesemete prantsatused. Matlock viskus maha.

„John! John!”

„Ma olen siin! Auto juures! Kas sinuga on kõik korras?”

„Jah. Jää sinna!”

Sharpe oli jooksnud maja seina äärsesse pimedusse. Ta seis küürutõmbunult seinanurgas, selg vastu telliseid surutud. Matlock suutis hädavaevu tema keha piirjooni näha, kuid mitte palju pani ta tahele, et Sharpe tõmbas jakihõlma alt valju revolvri.

Hoone tagapoolsest osast kostsid jälle lasud ja neile järgnesid uued hirmukarjatused. Üks boi prahvatas külguksesse välja ning hakkas neljakapakil parkimisplatsi serva poole roomama. Ta karjus husteriliselt keeles, millest Matlock aru ei saanud.

Mõni sekund hiljem jooksis uksest välja veel üks valge jakki kandev võõrastemaja töotaja, tõmmates enese järel teist ilmselt haavatud meest, kelle õlast voolas verd ja parema käsi rippus liikumatult.

Eikusagilt kostis veel üks pauk ja valju häälega karjunud kelner kukkus maha. Haavatud mees tema selja taga vajus ettepoole ja prantsatas näoli kruusale. Hoonest kostsid meeste valjud hääled.

„Lähme ära! Välja siit! Autosse!”

Matlock oli täiesti valmis selleks, et need mehed tormava kõrvaluksest parkimisplatsile, kuid kedagi ei tulnud. Selle asemel kostis kusagilt krundi teisest osast automootori müra ning mõni hetk hiljem järsult pooratava auto kummide kiu numine. Ja siis kihutas vasakul, umbes viiekümne jardi kaugusel põhjapoolsest juurdesõiduteelt peateele must sedaan. Auto moodus valgustuslaternast ja Matlock nägi teda selgesti.

See oli sama sõiduk, mis oli mõni hetk pärast Ralph Loring mõrva pimedusest välja sööstnud.

Kõik oli jälle vaikne. Hallikas aovalgus helenes.

„Jim! Jim, tule siia! Ma arvan, et nad on läinud!”

See oli Holden. Ta oli auto varjust väljunud ja valge jakis mehe kohale kummardunud.

„Tulen!” ütles Matlock maast tõustes.

„See mees on surnud. Talle lasti kuul õlgade vahele. See hingab veel. Tuleb kirabiauto kutsuda.” Holden oli astunud teadvusetult lamava boi juurde, kelle parem käsivars oli verine.

„Ma ei kuule midagi. Kus Sharpe on?”

„Läks just praegu sisse. Sealt uksest. Tal oli revolver.

Mehed suundusid ettevaatlikult võõrastemaja kõrvalukse juurde. Matlock avas aeglaselt ukse ja astus Holdenile eesvestibuuli. Moobel oli umber tõugatud; puitpõrandal läikis veri.

„Sharpe? Kus te olete?” Matlock kõrgendas veidi haalt. Vastus viibis mitu sekundit. Kui see tuli, oli see vaevu kuuldav.

„Siin. Söögisaaalis.”

Matlock ja Holden läbisid tammepuiduga ääristatud kaarakuu. Mitte miski, mida nad olid oma elus näinud, polnud neid ette valmistanud vaatepildiks, mis nende ees avanes.

Õna otseses mõttes verrega kaetud laipu oli vapustavalt lundne näha. See, mis oli Rocco Aiellost järele jäänud, lamas punaseks tõmbunud laudlinal, enamik tema naost oli kadunud. Sharpe'i partner, tutvustamata jäänud mees, kelle nimi oli Frank, põlvitas tooli ees, tema ülakeha oli tagurpidi toolile vajunud, kaelahaavast voolas verd ja surnud silmad olid pärani lahti. Jacopo Bartolozzi lebas põrandal, paks keha umber lauajala kaardunud, tema särgi rinnaesine oli kraeni lõhki, selle alt paistis pungis kõht, arvukatest kuulihaavadest nirises jämedatele mustadele rinnakarvadele veel verd. Bartolozzi oli puudnud sarki oma haavatud rinna eest ära tõhida ja tükk riiet oli pigistatud tema surnud pihku. Neljas mees lamas Bartolozzi selja taga, pea Bartolozzi paremal säärel, kaed ja jalad laiali sirutatud, kogu selg kaetud paksu verekihiga, millest paistsid välja sisikonna osad.

„Oh jumal!” pomises Matlock, suutmata täielikult uskuda kõike seda, mis ta nägi. John Holden jättis mulje, et tal võib süda pahaks minna. Sharpe ütles tasase häälega, kiiresti ja väsinult:

„Parem on, kui te ära lähete. Parem on, kui te koos oma inglise sõbraga kähku ära lahete.”

„Teil tuleb politsei kutsuda,” ütles Matlock hämmeldunult.

„Väljas on üks mees, üks boi. Ta elab veel.” Holden koges seda öeldes.

Revolvrit allalastud käes hoidev Sharpe silmitses mõlemat meest, tema pilgust paistis ainult ülinõrk kahtlus. „Telefonijuhimad on kindlasti läbi lõigatud. Lähimad farmid on vähemalt poole miili kaugusel... Ma hoohtsen kõige eest. Teil on parem siit ära minna.”

Kas sa arvad, et me peaksime minema?” küsis Holden Matlocki poole vaadates.

Sharpe vastas: „Kuulge, inglase, mul isiklikult on täiesti ükskõik, mis kumbki teist teeb. Mul jätkub küllalt seda, mille üle mõelda, mille suhtes otsusele jõuda... Teie enese huvides on siit ära minna. Vähem komplikatsioone, vähem riski. Kas pole nii?”

„Jah, teil on õigus,” ütles Matlock.

„Kui teid kinni peetakse, siis öelge, et sõitsite siit ära pool tundi tagasi. Te olite Bartolozzi sõbrad, see on kõik, mis ma tean.”

„Väga hea.“

Sharpe oli sunnitud kõrvale pöörduma, et mitte tapetu mehi naha. Hetkeks tundus Matlockile, et Windsor Shoals advokaat puhkeb nütma. Selle asemel tõmbas Sharpe sügavalt hinge ja ütles:

„Advokaadi mõistus, mr. Matlock. Ma olen väärtuslik. Oelge neile seda.“

„Ütlen.“

„Ja oelge neile, et ma vajan kaitset, et ma väärin kaitset. Seda oelge neile ka.“

„Muidugi.“

„Nüüd minge ära.“ Sharpe viskas oma revolvri äkki tülga tusega põrandale. Siis valgusid tema silmadesse pisarad ja ta karjus: „Taeva pärast, minge ära! Minge ära!“

Matlock ja Holden otsustasid otsekohe lahku minna. Inglise kirjanduse professor viis matemaatiku koju ning suundus siiski lõunasse, Fairfieldi poole. Ta tahtis enese sisse registreeruda mõnesse maanteeäärseesse motelli, mis oleks küllalt kaugel Windsor Shoalsist, et tema paanikat vähendada, kuid küllalt lähedal Hartfordile, et ta kella kaheks päeval Blackstone juurde jõuaks.

Mõtlemiseks oli ta liiga kurnatud, liiga hirmunud. Ta leidis Stratfordist veidi lääne poolt ühe kolmanda järgu motelli ja üllatas varahommikust valveametnikku sellega, et oli üks.

Sisseregistreerimise ajal kirus ta pominal oma kahtlustavat naist ja veenis ametnikku kümnedollarise rahatähega, et too märgiks tema saabumise ajaks kell 2.00. Kell seitse vajus ta voodisse, jätnud korralduse, et ta äratataks kell pool ühe. Ta arvas, et kui ta magab viis tundi, siis peavad asjad selgeks maks saama.

Ta magas viis tundi ja kakskümmend minutit, aga kui ta tõusis, polnud kuigi palju muutunud. Väga vähe oli talle selgeks saanud. Kui üldse midagi, siis näis Windsor Shoalsi veresaal nüüd veel erakordsem kui enne. Kas oli võimalik, et ka tema oli ohvriks määratud? Või olid mõrvarid enne tegutsemist hakkamist väljas vaikselt oodanud, et ta lahkuks?

Eksitus või hoiatus?

Kell veerand kaks oli ta Merritt Parkwayl. Pool kaks sisenas ta kõrvaltänavaid mööda Hartfordi. Viis minutit pärast kahte astus ta Blackstone'i kabinetti.

„Kuulge,“ ütles Blackstone oma kirjutuslaua kohale kumma-

gile laskudes ja Matlocki põrnitsedes, „me esitame minimaalset küsimust, aga ärge sellepärast veel silmapilgukski arvake, et kliendid saavad meilt blankotšeki!“

Mulle näib, et te eelistate vastupidist.“

Võtke siis oma raha ja minge kuhugi mujale. Me elame selle üle!“

Pidage kinni! Teid palgati ainult uhte tutarlast kaitsma! Meile eest maksan ma teile päevas kolmsada dollarit! Kõik muu on kõrvaline ja arvatavasti maksan ma ka selle eest.“

Mingeid lisatasusid ei ole. Ma ei tea, millest te räägite.“ Blackstone kõverdas äkki küünarnukke ja tõmbus küüru. Ta tõstas kähiseva haalega: „Kristus, Matlock? Kaks meest! Te olete öösel tapeti kaks meest, kes olid selles kuradima nimekirjas! Kui te olete ennast narkootikumidega hulluks ajanud maniakk, siis ei taha ma teiega tegemist teha! Nisuguste asjadega me siin ei tegele! Ukskõik, kes on teie isa või kui palju raha teil on!“

Nüüd ei tea mina, millest teie räägite. Ainult nii palju, kui ajalehtedest lugesin. Eile öösel olin ma ühes Fairfieldi motellis. Kell kaks registreeriti mind sinna sisse. Ajalehtedes on kirjutatud, et need mehed tapeti kella viie paiku.“

Blackstone tõukas enese lauast eemale ja tõusis püsti. Ta silmitses Matlocki kahtlustavalt. „Te saate seda tõestada?“

Kas te soovite motelli nime ja numbrit? Andke mulle telefoniraamat, ma võtan sinna kõne.“

Eil... Ei. Ma ei taha mitte midagi teada. Te olete Fairfieldis?“

Tooge telefoniraamat.“

Hea küll. Hea küll, unustage see ära. Ma arvan, et te valetate, aga te olete enesele kättevarju muretsenud. Nagu te ütlete, on meid palgatud ainult tutarlast kaitsma.“

Kas pühapäeva pärastlõunaga võrreldes on mingeid muutusi? Kas kõik on korras?“

Jah... Jah.“ Blackstone näis olevat mõttes. „Teie telelektroonik on valmis. See töötab. Maksab kakskümmend dollarit päevas.“

Saan aru. Hulgihind.“

Me pole kunagi mõista andnud, et oleme odavad.“

Seda te ei saagi.“

Ega tee.“ Blackstone vajutas seisma jäädes sisetelefoniparaadi nupule ja ütles aparaati: „Palun tooge mr. Matlocki telelektroonik siia.“

Mõni sekund hiljem sisenes kabinetti nagus tütarlaps, käes nugaritapakist mitte suurem metallikarp. Ta pani selle Blackstone'i lauale ja asetas selle kõrvale kartoteegikaardi. Siis väljus ta niisama kiiresti, kui oli sisse tulnud.

„Sun see on,” ütles Blackstone. „Teie kood on Charger Kolm-Null. See tähendab — Carlyle'i piirkond, kolmemeheline meeskond. Teil tuleb helistada numbril viis, viis, viis kuus, kaheksa, kuus, kaheksa. Me hoiame varuks numbreid mida meie arvates on kerge meeles pidada. Telelektroonika annab teile marku lühikeste püksudega. Sellest nupust saate teda välja lülitada. Kui kuulete signaali, peate helistama numbril, mis ma teile ütlesin. Seal on salvestatud meeskonna sõnum paljudel juhtudel uus telefoninumber otsekontakti loomiseks. Kas saate kõigest aru? Tegelikult on see väga lihtne.”

„Saar aru,” ütles Matlock varkest metallkarpi pihku võttes. „Aga miks te ei võiks lasta meestel siia büroosse helistada ja siis ise minuga ühendusse astuda? Kas see poleks kergem kui mitte arvestada lisatulu?”

„Ei. Luga palju võimalusi eksitusteks. Meil on suur hulk kliente. Me tahame, et meie kliendid oleksid otseühenduses meestega, kelle eest nad maksavad.”

„Mõistan.”

„Ja me püüame oma klientide asju saladuses hoida. Me arvates pole hea informatsiooni edastada kolmandate ja neljandate isikute kaudu. Muuseas, meeskonnaga saate ühenduse samal viisil. Igal mehel on aparaat. Lihtsalt helistage selle numbril ja salvestage oma sõnum.”

„Kiiduväärne.”

„Professionaalne.” Ja siis istus Blackstone esimest korda pärast Matlocki saabumist ning nõjatus tooli seljatoele. „Nüüd ütlen ma teile midagi, ja kui te tahate mu sõnu võtta ähvardusena, siis on teil selleks õigus. Ühtlasi, kui te pärast minu ärakuulamist soovite meie teenustest loobuda, pole meil ka selle vastu midagi... Me teame, et Kohtuministeriumi agendid otsivad teid aktiivselt. Aga teie vastu ei ole esitatud mingeid süüdistusi ja teie kohta ei ole välja antud arresterimiskäsku. Teil on teatavad õigused, mida föderaalagendid oma agaruses sageli unustama kipuvad — see on üks meie olemasolu põhjustest. Aga te peate teadma, et kui teie staatus muutub, kui mängu tuleb mingi süüdistus või arresterimiskäsk, siis lõpetame viivitamatult oma teenuste osutamisega kõhkle võimudega teie asukoha suhtes koostööd tegemast. Igasuguse muu informatsiooni, mis on meie käsutuses, hoiame teie advokaatide jaoks — see on ametisaladus, aga teie asukoht mitte. Saate aru?”

„Saar aru. See on õiglane.”

„Me oleme rohkem kui õiglased. Sellepärast nõuan ma teilt kümne päeva eest ettemaksu — mille kasutamata jääv osa kuulub tagastamisele... Kui olukord muutub ja teie kohta antakse välja arresterimiskäsk, siis saate telelektroonika

üksainus kord — järgmise sõnumi. Ainult üks sõnad.”

Blackstone tegi rõhutamiseks pausi.

„Üks sõnad?”

„Charger Kolm-Null on likvideeritud.”

Matlock Bond Streetil tundis Matlock midagi niisugust, mille kohta ta teadis, et ei saa sellest tundest lahti enne, kui tema teekond, tema võidujooks on lõppenud. Talle näis, et teda jootakse. Talle hakkas tunduma, et võõrad inimesed peavad teda silmas. Ta leidis end tahtmatult selja taha vaatamas, et nahtamatuid jalgvaid silmi tabada. Aga neid polnud. Nad ei polnud või ta ei suutnud neid eristada.

Matlock oli tal tarvis oma korterist Korsika dokument kätte saada. Ja Blackstone'ilt kuulnud arvestades sai ta aru, et tal pole pole mõtet sellele järele minna. Tema korter on kindlalt valve all — seda valvavad nii tema otsijad kui ka need, keda ta ise otsib.

Matlock kasutab ära Blackstone'i meeskonna, mõne selle liikme ja paneb proovile hästirõivastatud Blackstone'i garantii, et olemasolev informatsioon on ametisaladus. Ta astub nende meestega — selle mehega — ühendusse otsekohe, kui on vajadus ühe telefonikõne. Kõne, millest selgub, kas hõbedakõne Korsika kutsekaart on tõepoolest vajalik või mitte. Kõne Windsor Shoalsi advokaadi Samuel Sharpe'iga.

Matlock otsustas näidata Sharpe'ile oma uue isiksuse ajutist kaasundlikumat külge. Ka Sharpe ise oli ju hetkeks kontrolli kaotanud. Matlocki arvates oli sobiv silmapilk mõista anda, et isegi temataolistel meestel — meestel, kellel on San Juanis ja Londonis mõjukaid sõpru — leidub peale isikliku elluajamise soovi veel muidki tundeid.

Matlock läks hotelli „Americana” vestibüüli ja helistas sealt. Vastas Sharpe'i sekretär.

„Kas te viibite mõnes kabinetis, kuhu mr. Sharpe saab teile helistada?”

„Ma olen telefonikabiniis. Ja mul on kiire.”

Matlock ootenu klõpsatus ja sellele järgnes vaikus. Oodata ei tulnud kümnet sekunditki.

„Palun öelge mulle selle kabini number, mr. Matlock. Mr. Sharpe helistab teile sinna viie minuti jooksul.”

Matlock ütles tutarlapsele numbril ja pani toru ära.

Telefonikabini plastistmel meenusid talle teine telefonikabin ja teine plastist. Ja must sedaan, mis kihutas mooda minud mehest, kes oli selles kabinetis sellel istmel kummargile vajunud, kuulauk keset laupa.

Kell helises; Matlock tõstis toru.

„Matlock?”

„Sharpe?”

„Te poleks tohtinud mulle kontoris helistada. Te oleksid pidanud seda teadma. Ma olin sunnitud tulema siia, alla avalikku kõnepunkti.”

„Ma ei osanud arvata, et lugupeetud advokaadi telefonil on seoses mingi risk. Vabandage.”

Lüüsi teises otsas tekkis lühike vaikus. Sharpe polnud ilmselt vabandust oodanud. „Ma ütlesin teile, et olen ettevaatlik mees. Miks te helistasite?”

„Ma tahtsin lihtsalt teada, kuidas teil läheb. Kuidas asja edasi arenesid. See oli hirmus lugu, mis eile öösel juhtus.”

„Mul pole veel reaktsiooniks aega olnud. Nii palju on teha Politsei, matused, ajakirjanikud.”

„Mida te neile raagite? Kuidas te seda asja ajate?”

„Ilma suurte vigadeta. Kui lühidalt kokku võtta — ma olen süütu ohver. Ja Frank on ka ohver, ainult et tema on surnud. Franki järele hakkab ma puudust tundma. Ta oli väga tore mees. Ülemise korruse panen ma muudugi kinni. Osariik politseile on makstud. Arvatavasti on seda teinud teie mehed. Asi on nii, nagu ajalehed kirjutavad. Mõned itaalia gangsterid korraldasid kenas maavõõrastemajas veresauna.”

„Te olete külmavereline mees.”

„Ma ütlesin teile,” vastas Sharpe, „et ma olen ettevaatlik mees. Ma olen ootamatusteks ette valmistatud.”

„Kes seda tegid?”

Sharpe ei vastanud sellele küsimusele. Ta ei öelnud üldi midagi.

„Ma küsisin teilt, kes seda teie arvates tegid.”

„Teie mehed saavad seda tõenäoliselt minust varem teada. Bartolozzil oli vaenlasi; ta oli ebameeldiv inimene. Ka Rocco võis vaenlasi olla... Aga miks Frank? Öelge mulle seda.”

„Ma ei tea. Mul pole kellegagi kontakti olnud.”

„Uurige see minu jaoks välja. Palun. See polnud õige tege.”

„Ma püüan. Seda ma luban... Ja, Sammy, ärge unustage helistada Stocktonile ja Cantorile.”

„Ei unusta. Mul on nende nimed parastlõunaks kalendris kirja pandud. Ma ütlesin teile, et ma olen metoodiline inimene.”

„Aitah, Franki suhtes avaldan kaastunnet. Ta paistis olevat kena mees.”

„Ta oli prints.”

„Kindlasti oli... Ma astun teiega veel ühendusse, Sammy. Ma pole unustanud, mis ma lubasin teie heaks teha. Mul on teist jaanud väga hea mulje. Ma...”

Matlocki katkestas Windsor Shoalsi taksofoni korjekarpi kukkuvate müntide kõlm. Aeg oli läbi ja jutuajamist polnud molet pikendada. Ta teadis nuud, mida tal oli vaja teada. Kõnitsa dokument oli talle vajalik. Koidueelse veresauna müdus polnud pannud metoodilist Sharpe'i unustama lubatud telefonikõnesid. Matlocki jaoks oli see ime, aga nii see oli. Ettevaatlik mees polnud paanikasse sattunud. Ta oli jääkülma.

Telefonikabiin oli kitsas, umbne, ebamugav ja suitsu täis. Matlock avas ukse, labis kiiresti hotellivestibüüli ja väljus.

Ta pöördus ümber Asylum Streeti nurga ja asus otsima sobivat restorani. Niisugust, kus ta Charger Kolm-Nulli vastust oodates saaks lõunat süüa. Blackstone oli öelnud, et ta ühenduse soovimise korral teataks oma telefoninumbri; kus oli seda parem teha kui restoranis?

Talle torkas silma silt „The Lobster House.” Seda laadi restorane külastasid peamiselt mitmesuguste firmade kõrge- ja ametnikud.

Talle anti terve omaette loož: kell oli peaaegu kolm ja loomastajate read oli hõrenenud. Ta võttis istet, tellis burrito ja jäi küsis ettekandjalt, kus asub lähim telefoniaparaat. Ta valmistus just loožist valjuma, et helistada numbril 555-6868, kui tema kaki taskust kostis telelektrooniku summutatud, kuid teravatooniline ja hirmuäratav piiksumine. Alguil halvas see teda. Näis, nagu oleks tema keha mingi osa, võib-olla mõni hüsteeriline siseelund hulluks läinud ja puudunud oma olukorrast märku anda. Tema käsi värises, kui ta selle põue pistis ja vaikesse metallkarbi välja tõmbas. Ta hoidis väljalülitusnupu ja vajutas sellele nii tugevasti kui suutis. Ta vaatas ta ringi, et naha, kas piiksumine oli tähelepanu väärt.

Siis olnud. Mitte keegi ei vastanud tema pilgule. Mitte keegi polnud midagi kuulnud.

Ta tõusis istmelt ja suundus kiiresti telefoniaparaadi poole. Tema ainus mõte oli Pat — midagi oli juhtunud, midagi muu, et Charger Kolm-Null oli tööle pannud selle hirmsa salakavala aparadi, mis ta paanikasse viis.

Matlock tõmbas kabiiniukse kinni ja valis 555-6868.

„Charger Kolm-Null kannab ette.” Häälel oli salvestisele meeloomulik mehaaniline kõla. „Palun helistage numbril viis, viis, viis, üks, üheksa, viis, üks. Muretsemiseks ei ole põhjust, soor. Mingit hädajuhtumit pole. Meile saab lahema tunni aja jooksul sellel numbril helistada. Kordan numbrit: viis, viis, viis, üks, üheksa, viis, üks. Lõpp.”

Matlock sai aru, et Charger Kolm-Null püüdis otsekohe tema hirmu hajutada — võib-olla selleparast, et see oli tema esimene kogemus telelektroonikuga. Tal oli tunne, et isegi

juhul, kui Carlyle'i linnast poleks olnud järel midagi peale termotuumaplahvatuse suitsu, oleks Charger Kolm-Nulli hääle olnud midagi lohutavat. Teine kaalutlus oli võib-olla see, et inimene mõtleb selgemalt, kui tal pole hirmu. Nii või teisiti aga Matlock sai aru, et see meetod oli mõjus. Ta oli nüüd juba rahulikum. Ta pistis käe taskusse, võttis välja mõned mündid ja otsustas esimesel võimalusel paar dollarist paber raha müntideks vahetada, et neid käepärast oleks. Taksofon oli hakanud tema elus tahtsat osa etendama.

„Kas viis, viis, viis, üheksateist, viiskümmend üks kuulub?“

„Jah,“ ütles salvestisest tuttav hääl. „Mr. Matlock?“

„Jah. Kas miss Ballantyne'iga on kõik korras?“

Tal läheb väga hästi, söör. Teil on hea arst. Täna hommikul tõusis miss Ballantyne istukile. Paistetud on tublisti alanenud. Arstil on väga hea meel... Miss Ballantyne on mitu korda teie järele pärinud.

Mida te olete talle rääkinud?

Tõtt. Et te palkasite meid hoolitsema selle eest, et teda ei tulitataks.

Ma mõtlen seda, kus ma olen.

Me ütlesime lihtsalt, et teil on tarvis mõned päevad ära olla. Võib-olla oleks hea, kui te talle helistaksite. Alates tänasest pärastlõunast võib ta kõnesid vastu võtta. Me teeme muidugi kindlaks, kes räägib.

Muidugi. Kas te astusite minuga selle pärast ühendusse?

Osalt. Teine põhjus on Greenberg, Jason Greenberg. Ta on mitu korda teid küsinud. Ta nõuab, et te talle helistaksite.

Mis ta ütles? Kes temaga rääkis?

Mina. Muuseas, mu nimi on Cliff.

Okei, Cliff, mis ta ütles?

Et te peate talle otsekohe helistama, kui ma olen teie ühenduse saanud. Asi on väga tahtis, kriitiline. Mul on üks number. See on pärit Wheelingist, Lääne-Virginiast.

„Oelge see mulle.“ Matlock võttis välja pastaphiatsi ja kirjutas numbril telefoniaparaadi all olevale puitlauale.

Mr. Matlock?

Mis?

Greenberg palus teile ka oelda, et... „linnad ei sure, nad on juba surnud.“ Need olid tema sõnad. „Linnad on juba surnud.“

Cliff oli igasuguste kommentaarideta nõus Korsika dokumenti Matlocki korterist ara tooma. Nad leppisid kokku, et määravad hiljem telefoni teel kohtumise. Kui dokument on kadunud, informeerib Charger Kolm-Null teda sellest otsekohe.

Matlock ei lubanud enesele rohkem kui uhe klaasi viskit. Ta nokitses veidi toitu ning lahkus kell pool neli „The Lobster House'ist“. Tal oli aeg oma jõud ümber grupeerida ja laske- moonavaru täiendada. „Cadillaci“ oli ta jätnud Blackstone'i Bond Streeti kontorist mitu kvartalit lõuna poole ühele linnavalitsuse parkimisplatsile, kus iga autoseisukoha juures oli oma mündiautomaat. Kui ta parkimisplatsile lähenes, meenus talle, et pärast Blackstone'i juures käimist polnud ta automaati üksi münte lasknud. Korraga sai nendesse automaatidesse münte lasta ainult ühe tunni eest; tema oli ära olnud paaritu kaks tundi. Ta mõtles huviga, kuidas olid üüriauto-agentuurid lahendanud läbisõitjate kahtlemata arvukate eeskirjarikkumiste probleemi. Ta jõudis parkimisplatsile ja hetkeks tekkis tal kahtlus, kas ta on õiges vahekäigus. Siis sai ta aru, et vahekaik polnud tõepoolest õige. „Cadillac“ oli ülejargmise, neljanda vahekäigu ääres. Ta hakkas end tihedalt purgitud autode vahelt oma sõiduki poole nihutama, kuid peatus siis.

Otse tema „Cadillaci“ taga seisis Hartfordi politsei sinise- ja valgetruibuline patrullauto. Üks politseinik proovis parajasti „Cadillaci“ uksekäepidet, teine rääkis politseiauto vastu nõjatudes raadiotelefoniga.

Tema auto oli leitud. See hirmutas, kuid millegipärast ei üllatanud teda.

Ta taandus ettevaatlikult, valmistudes jooksmas, kui keegi tulla tahele paneb. Tema mõtted ruttasid lahendama probleeme, mida see uus komplikatsioon tekitas. Esimene ja kõige vahtum probleem oli seoses autoga. Teiseks teati nüüd, et ta viibib Hartfordi naabruses. See tegi võimatuks teiste transportivahendite kasutamise. Raudtee- ja bussijaamu, isegi taksopeatusi valvati kindlasti. Uue auto leidmine oli hädavajalik.

Ometi kõhkles ta mõnevõrra. Blackstone oli selgesti öelnud, et mingeid süüdistusi ega arreteerimiskäske pole. Vastasel korral oleks 555-6868 teda informeerinud. Talle oleks öeldud: „Charger Kolm-Null on likvideeritud.“

Talle polnud seda öeldud. Sellele ei olnud isegi vihjatud. Ilutke vältel pidas ta aru, kas mitte patrullauto juurde minna

ja trahvikvintung vastu võtta.

Ta loobus sellest mõttest. Need politseinikud ei olnud parkimiseeskirjade taitmise kontrollijad. Ühel teisel parkimisplat sil oli teda jälitanud erariides politseinik. Siin oli mingi seos, ehkki ta ei osanud seda defineerida. Matlock eemaldus mööda Bond Streeti kiiresti linnavahtsuse parkimisplat sist. Ta pöördus esimesse kõrvaltännavasse ja pani tähele, et ta on jooksmas hakkamas. Otsekohe aeglustas ta sammu. Rahvarohkel tanaval ei ärata miski rohkem tähelepanu kui jooksev mees — jooksev naine võib-olla välja arvatud. Ta asus lukumissamasuguse kiirusega nagu pärastlõunased sisseostude tegijad ning püüdis igati inimlikluse voolu sulada. Ta isegi peatus aeg-ajalt, et tühja pilguga pörnitseda vaateaknaid, nägemata tegelikult kaupu, mis olid sinna välja pandud. Ja siis hakkas ta järele mõtlema selle üle, mis temaga sündis. Tema ajus olid akki hakanud mõju avaldama tagaaetava primitiivsed instinktid. Lõksulangemist kartva looma tundlad kompisid ümbrust ja keha tegi kameeleoni kombel oma parima, et keskkonnaga kohastuda.

Aga ta ei olnud ju tagaaetav! Ta oli tagaajaja! Põrgu päralt, ta oli tagaajaja!

„Tere, Jim! Kuidas kurat sa elad? Mis sa siin suures linnas teed?”

Sellest tervitusest tulenev vapustus pani Matlocki tasakaalu kaotama. Sõna otseses mõttes tasakaalu kaotama ja komistama. Ta kukkus kõnniteele ning mees, kes oli temaga rääkinud, sirutas käe ja aitas ta üles.

„Oh! Oh, tere, Jeff! Kristus, kuidas sa mind ehmatasid. Aitäh.” Matlock tõusis ja kloppis enese tolmust puhtaks. Ta vaatas ringi, et naha, kas peale Jeff Kramerit veel keegi teda tähele paneb.

„Pikk lõuna, vennas?” Kramer naeris. Ta oli Carlyle'i vilistlane, kelle akadeemiline kraad psühholoogia alal oli tal taganud töökoha uhes kulukaid teenuseid osutavas reklaamifirmas.

„Helde taevas, ei! Ma olin lihtsalt mõttes. Nagu vanad professorid ikka.” Ja siis vaatas Matlock Jeff Kramerit terasema pilguga. Jeff Kramer ei töötanud ainuüksi firmas, mis osutas kulukaid teenuseid, vaid tal olid ka kulukas naine ja kaks väga kulukat last aarmiselt kulukates koolides. Matlockile tundus, et varem öeldut tuleks veidi ümber sõnastada. „Tegelikult jõin ma ainult klaasi burbooni ja seegi jäi pooleli.”

„Selle vea võiksime parandada,” ütles Kramer teisel pool tänavat oleva „Hogshead Taverni” poole osutades. „Ma pole sind mitu kuud näinud. „The Courantist” lugesin, et sind rooviti paljaks.”

Põrgu päralt, ja kuidas veel! Olgu roovimisega kuidas on, aga mis mu korteriga tehti! Ja autoga!” Matlock suundus koos Jeff Krameriga „Hogshead Taverni” poole. „Sellepärast ma linnas olengi. Mu „Triumph” on siin uhes garaažis. Tegelikult see ongi mu probleem.”

Tagaaetaval ei olnud ainuüksi tundlad, mis hoiatasid teda vaenlaste eest, vaid ka erakordne — olgugi ajutine — võime kahju kasuks muuta, passivast aktivat teha.

Matlock rüüpas vähehaaval burbooni ja vett, sellal kui Kramer poole oma šoti viskist mõne lonksuga ära jõi. „Bussiga Wardsdale'i sõita — New Havenis ja Bridgeportis ümber istuda — ei tule kõne alla.”

Täieva pärast, üüri endale auto.”

Proovisin just kahes kohas. Ühest ei saa autot enne täna ohtul, teisest enne homset. Siin peetakse vist mingit konverentsi.”

Eks oota siis öhtuni.”

Ei saa. Perekonnaasjad. Isa kutsus oma majandusnõuandjad kokku. Öhtust sööma — ja kui sa arvad, et ma sõidan Scarsdale'i mingil muul viisil kui omaenese ratastel, siis eksid mingalt!” Matlock naeris ja tellis uued joogid. Ta võttis taskust ja pani baariletile viiekümnedollarise pangatähe. Jeff Kramer, kellel oli nii kulukas naine, ei saanud seda tähele panemata jätta.

Ma arvasin, et sa ei oska õieti tšekiraamatugagi ümber käia, raakimata majandusnõu andmisest.”

Jah, aga ärme unustame, et ma olen kroonprints.”

Sa oled õnneseen, ärme seda unustame. Õnneseen.”

Tead mis! Mul on põrgulikult hea idee. Kas sinu auto on linnas?”

Hei, oota üks minut, vennas...”

Ei, kuula.” Matlock võttis oma rahapaki välja. „Vanamees maksab... Üüri mulle oma auto. Neljaks või viieks päevaks... Vaata, ma annan sulle kakssada, ma annan kolmsada.”

Sa oled peast põrunud!”

Ei, ei ole. Vana tahab, et ma sinna sõidaksin. Ta maksab!”

Matlock tajus, kuidas Kramerit mõistus töötas. Kui palju tuleb odava üüriauto eest nädalas maksta? Seitsekümmend ohaksa viiskümmend pluss kümme senti miil ja päevas sõidetakse keskmiselt võib-olla viisteist-kakskümmend miili. Sada miili, kõige rohkem sada kümme dollarit nädalas.

Krameril olid kulukas naine ning kaks väga kulukat last aarmiselt kulukates koolides.

Ma ei taha sind niimoodi koorida.”

Mitte mind! Kristus, ei. Teada!”

Mnjah...”

„Oota, las ma kirjutada arve. Kui kohale jõuan, pistan selle sulle otsekohe pihku.“ Matlock haaras laualt kokteiliklaasi aluse ja pööras selle valge kulje üles. Ta võttis taskust pastapliatsi ja asus kirjutama. „Lähteping... „Mina, James B. Matlock, nõustun maksma Jeffrey Kramerile kolmsada“ mida põrgut, see on tema raha... „nelisada dollarit selle eest et ta üürib mulle oma...“ — mis mark sul on?”

„Fordi universaal. Valge „Squire“. Möödunud aasta mudel. Kramer silmitses vaheldumisi klaasialust ja rahapakki, mille Matlock oli hooletult tema küünarnuki juurde baariletile jätanud.

„Fordi universaalauto, mida mul on õigus kasutada“ ütles ta ühe nädal, okei?”

„Väga hea.“ Kramer ruupas oma teise viskiklaasi tühjaks.

„Üks nädal... Allkiri: James B. Matlock!“ Nii, sõber. Kirjuta ka alla. Ja siin on nelisada. Jonathan Munro lahku loal. Kus auto on?”

Tagaetava instinktid on eksimatud, mõtles Matlock, kui Kramer pistis raha taskusse ja pühkis lõuga, mis oli higinähtava hakanud. Siis võttis Kramer taskust kaks autovõtit ja parkimisplatsikviitungi. Nagu Matlock oli oodanud, oli Jeffrey Kramer valmis lahkuma. Oma neljasaja dollariga.

Matlock ütles, et ta helistab Kramerile enne nadala möödumist ja tagastab auto. Kramer nõudis, et Matlock laske temal jookide eest maksta, ja väljus kiiresti „Hogshead Tavernist“. Üksi jäänud, tuhjendas Matlock klaasi ja asus järel mõtlema oma järgmise sammu üle.

Tagaetav ja tagaajaja olid nüüd üks ja sama.

Ta sõitis Kramerit valge universaalautoga mööda maanteed nr. 72 Mount Holly poole. Ta teadis, et tunni aja jooksul tuleb tal leida järjekordne taksofon, lasta pilusse järjekordne münt ja järjekordselt helistada. Nüüd siis Howard Stocktonile, Carmounti Maaklubi omanikule. Ta vaatas kella; see näitas peaaegu pool üheksa. Advokaat Samuel Sharpe polnud olema juba mitu tundi tagasi Stocktoniga ühendusse astunud.

Matlocki huvitas, kuidas Stockton oli sellele reageerinud. Teda huvitas Howard Stocktoni isik.

Auto esilaternafê valgus langes teeviidale:

MOUNT HOLLY. ASUTATUD 1896

Otse selle kõrval oli naha silt:

MOUNT HOLLY ROTARY-KLUBI
HARPERI RESTORAN
UKS MIIL

Üks mitte? mõtles Matlock. Kaotada polnud midagi. Küll aga oli võimalik midagi võita, isegi üht-teist teada saada. Tagaajaja.

Maja krohvitud esikülj ja akende punased neonvalgustid ütlesid Harperi köögi kohta kõik, mis selle kohta öelda oli. Matlock parkis oma auto ühe pikapi kõrvale, valjus ja lukustas autouksed. Tema äsjaostetud rõivaid sisaldav äsjaostetud kohver lebas tagaistmel. Ta oli Hartfordis kulutanud mitusada dollarit; ta ei tahtnud millegagi riskida.

Ta laks mooda odava jämeda kruusaga kaetud teerada ja sisenes Harperi restorani baari.

Mul on vaja Carmounti sõita,“ ütles ta kahekümnedollari rahatähega oma joogi eest makstes. „Olge hea ja öelge mulle, kus põrgus see on.“

Umbes kaks ja pool miili laane suunas. Pöörake esimest teharu mööda paremale. Kas teil väiksemat raha ei ole? Mul on ainult kaks viielist ja ühelised. Ühelisi laheb mul tarvis.“

Andke mulle viielised ja ülejäänud osa peale viskame kulli kirja. Kui tuleb kull, saate raha endale, kui kiri, siis valate mulle veel ühe napsi ja raha jääb ikkagi teile.“ Matlock tõmbas taskust mündi, viskas selle plastkattega baariletile ja kallistas selle peoga. Sus tõstis ta peo ja võttis mündi üles, näitamata seda baarimehele. „Teil ei vea täna õhtul. Te olete mulle ühe napsi võlgu ja künneline on teie oma.“

Teised baarikülalised — kolm vaadiõlut joovat meest — ei pannud tema sõnu tähele panemata. Väga hea, mõtles Matlock õnnega vaadates, et telefoni leida.

Meeste tualett on seal taga ümber nurga,“ ütles üks maanõukogu vahimusega, hiina jakki ja pesapallimütsi kandev õllepoja.

Aitäh. Kas siin kuskil telefon ka on?”

Meeste tualeti kõrval.“

Veel kord aitäh.“ Matlock võttis välja paberitüki, millele ta oli kirjutanud: Howard Stockton, Carmounti Maaklubi, tel. 704-421-1100. Ta viipas baarimehele, kes lendas nagu kuul tema juurde. „Ma pean sellele mehele helistama,“ ütles ta tasase häälega. „Mulle tundub, et ma kuulsin nime valesti. Ma ei ole kindel, kas see on Stackton või Stockton. Kas te tunnete teda?”

Baarimees heitis pilgu paberile ja Matlock nägi, et tema

silmades välgatas otsekohe äratundmine. „Muidugi. Nimi on õige. See on Stockton. Mister Stockton. Ta on Rotary-klubi asepresident. Enne viimaseid valimisi oli president. Õigus, poisid?“ Sellega pöördus baarimees oma teiste klientide poole.

„Igatahes.“

„Tema jah. Stockton.“

„Kena mees.“

Hüna jakki ja pesapallimutsi kandev mees pidas vajalikuks lähemalt seletada: „Tal on seal maaklubi. Väga kena koht. Väga kena.“

„Maaklubi?“ Matlock andis sellele küsimusele kerge huumorivarjundi.

„Seda küll. Ujumisbassein, golfiväljak, nädalalõppudel tantu. Väga kena.“ Nüüd oli baarimees see, kes lähemalt seletas.

„Seda võin ma öelda, et teda soovitatakse soojalt. Tähendab Stocktonit.“ Matlock tühjendas oma klaasi ja vaatas baarileti tagumise otsa poole. „Te ütlete, et telefon on seal taga?“

„Õigus, mister. Ümber nurga.“

Matlock võttis taskust mõned mündid ning suundus mööda kitsast koridori tualettruumide ja telefoni poole. Jõudnud nurga taha, peatus ta otsekohe ja surus enese vastu seinale. Ta jäi ootama jutuaajamist, mis kindlasti pidi järgnema.

„Rikas sell, eh?“ Seda ütles baarimees.

„Nad kõik on. Kas ma pole rääkinud? Mu poeg oli seal paar nädalat tagasi pallipoiss — üks mees sai palju kiiresti auku ja viskas poisile viiekümnelise. Kr-ristus! Viiskümmend dollarit!“

„Minu vanamoor ütleb, et kõik need uhked preilid on seal hoo r a d. Täitsa hoorad. Vanamoor käib seal mõnikord pidudel ajal abiks. Täitsa hoorad...“

„Kui mõne niisuguse kätte saaks. Jee-sus! Jumala ausõnaks nad ei kanna enamasti üldse rinnahoidjat!“

„Täitsa hoorad...“

„Sitta sellest. See Stockton on okei. Minu kirjade järgi on ta okei. Kas teate, mis ta tegi? Maletate, kui Artie King südamerabanduse sai — kukkus seal muru niites surnult maha. Vana Stockton andis perekonnale hulga raha ja avas neile peale selle „A&P“ juures kaubaarve. Tõsijutt. Ta on okei.“

„Täitsa hoorad. Neid saab raha eest...“

„Stockton pani välja suurema osa rahast keskkooli juurdeehituse jaoks, ärge seda unustage. Sul on kuradima õigus, ta on okei. Mul käib seal koolis kaks last!“

„Ja teate mis veel? Ta toetas kõvasti kodusõja mälestuspäeva piknikut.“

„Täitsa hoorad mis hoorad...“

Matlock läks kivistruul mööda seinaäärt telefonikabin

puurde. Ta sisenes kabiini ning sulges aeglaselt ja tasakesi ukse. Baaris kiitsid mehed üha valjema häälega Howard Stocktonit, Carmounti Maaklubi omanikku. Matlock ei murdnud pead selle üle, et nad oleksid võinud tema hilist kabiini astumist kuulda.

Mingil omalaadsel viisil murdis ta pead iseenese üle. Kui tagaajajad olid instinktid, mis teda kaitsesid, siis nüüd olid omad agressiivsed instinktid ka tagaajajal. Ta sai nüüd aru vajadusest lõhnu haista, jälgi ajada ja ennast maskeerida. See tähendas, et tagaajajal pidid olema abstraktsed tööriistad oma relvade sepistamiseks. Tooriistad lõksu ehitamiseks, millesse tagaajajad võiks langeda.

Ta luges need mõttes üles.

Howard Stockton: Mount Holly Rotary-klubi endine president ja praegune asepresident; helde ja kaastundlik mees. Mees, kes hoolitses Artie Kingi nimelise surnud tootaja perekonna eest; kes finantseeris keskkooli juurdeehitust. Klubi omanik, kelle luksushikus maaklubis golfimangijad andsid pallipoistele viiekümnedollarisi jootrahasid ja lugupeetavad liikmed võisid tüdrukuid saada. Ja ka hea ameeriklane, kes aitas Mount Holly linnal korraldada ilusat kodusõja mälestuspäeva piknikut.

Alguseks oli see pisav. Pisav, et Howard Stocktonit natuke taputada. Howard Stockton polnud enam see kujutu ja vormitu isik, kes ta oli olnud viisteist minutit tagasi. Matlock ei tundnud ikka veel selle mehe näojooni, aga teised aspektid, teised faktorid olid talle selgeks saanud. Howard Stockton oli tema jaoks konkreetseks inimeseks muutunud.

Matlock pistis taksofoni pilusse kümnesendise münti ja valis Carmounti Maaklubi numbrit.

„Mul on tõeliselt hea meel, mr. Matlock!“ hüüatas Carmounti Maaklubi marmortrepil Matlocki tervitav Howard Stockton lõunaosariiklase aktsendiga. „Boi paneb teie auto pangale. Lase käia, boi! Paberisse pakkida ei ole vaja!“

Neegrist parkimisplatsivalvuri ajas see kask naerma. Stockton viskas pooledollarilise õhku ja neeger püüdis selle müntes kinni.

„Suur tanu, soor!“

Kohtle neid hästi ja nemad kohtlevad sind hästi. Õigus, boi? Kas ma kohtlen sind hästi?“

„Väga hästi, mister Howard!“

Matlockile tundus hetkeks, et ta osaleb mingis totras telefonivõrgi reklaamisaates, enne kui ta taipas, et Howard Stockton on täiesti ehtne. Kuni oma hallikasblondide juusteni ja

nende all oleva päevitunud näoni, mis tõstis esile tema valge vuntse ja head elu elava mehe kanavarvastest ümbritsetud sugavsiniseid silmi.

„Tere tulemast Carmounti, mr. Matlock. Richmond siin ole, aga Okefenokee ka mitte.“

„Tanan teid. Ja mu nimi on Jim.“

„Jim? See nimi meeldib mulle. Selles on midagi head ja ausat! Mind hüüavad sõbrad Howardiks. Teie tehke seda ka.“

Carmounti Maaklubi, nii palju kui Matlock seda nägi, meenutas talle kodusõjaeelset arhitektuuri kujutavaid pilte. Ja miks ka mitte, kui arvestada klubi omanikku? Kõikjal olid pottides kasvavad palmid ja õhkõrnad kroonluhtrid, hele siniste tapeetide rokokooostseenid kujutasid puuderdatud parvukaid kandvaid ilustatud inimfigure. Howard Stockton propageeris eluviisi, mis oli 1865. aastal kokku varisenud, ehkki ta ei tahtnud seda möönda. Isegi teenrid, enamasti musta nahalised, kandsid livreed — tõelist livreed põlvpuukste ja kõige muuga. Avarast söögisaalist kostis mahedat muusikat, saali lõpus mangis ammu moest läinud viisil graatsiliselt umbes kaheksaliikmeline keelpilliorkester. Peahalli keskelt alguse laugjas keerdtrepp, mis oleks teinud au Jefferson Davisele — või David O. Sleznickile. Veetlevad naised jalutasid mitte just eriti veetlevate meeste käevangus ringi.

Efekt on uskumatu, mõtles Matlock, suundudes koos maja peremehega ruumi, mida peremees ise tagasihoidlikult nimetas oma raamatukogutoaks.

Lõunaosariiklane sulges paksu paneelukse ja läks pudele rikka mahagonbaarikapi juurde. Ta valas, ilma et oleks küsinud, mida külaline juua eelistab.

„Sam Sharpe rääkis, et te joote *sour mash*’i. Seda ma teile ütlen, et teil on hea maitse. Ma ise joon ka seda.“ Ta lõi klaasid Matlockile. „Valige. Tanapaeva virgiinlane peab põhjaosariiklase relvituks tegema eelarvamuste täieliku puudumisega.“

„Tanan,“ ütles Matlock klaasi võttes ja Stocktoni osutatud tugitooli istudes.

„Sellel virgiinlasel,“ jätkas Howard Stockton Matlocki vastas istet võttes, „on uhtlasi ka mittelõunaosariiklik harjumus otse asja juurde asuda... Ma isegi ei tea, kas teie viibimine minu klubis on üldse tark tegu. Ma raagin teiega ausalt. Sellepärast tõingi ma teid otse siia.“

„Ma ei saa aru. Te oleksite võinud mulle telefoni teel öelda, et ma ei tuleks. Milleks see mäng?“

„Te ise oskate sellele võib-olla paremini vastata kui mina. Sammy raakis, et te olete tõeliselt tähtis mees. Te olete nagu oeldakse... internatsionaal. Väga kena. Mulle

meeldivad terased noormehed, kes oskavad edu redelit mööda sõita ronida. Vaga kiiduväärne, see on fakt... Aga ma maksan oma arved. Ma maksan punkti pealt iga kuu. Mul on Atlantast põhja pool parim kombineeritud operatsioon. Ma ei taha puudusi.“

Minult neid ei tule. Ma olen ringreisi tegev väsinud unnees, muud midagi.“

„Mis juhtus Sharpe’i juures? Ajalehed on seda tais! Mitte midagi niisugust ma ei taha!“

Matlock silmitses lõunaosariiklast. Päevitunud näost paistsid veripunased kapillaarid, mille pärast arvatavasti oligi vajalik intariringne päevitus. See varjas paljusid puudusi.

„Ma ei usu, et te aru saate,“ ütles Matlock oma sõnu kaaludes ja tõstis klaasi huultele. „Ma sõitsin pika tee, sest ma pean siin olema. Ma ei taha siin olla. Isiklikel põhjustel jõudsin varakult kohale ja sellepärast vaatan natuke ringi. Aga see on kõik. Ma vaatan lihtsalt ringi... Kuni toimub kokkusaamine.“

„Mis kokkusaamine?“

„Üks kokkusaamine Carlyle’is.“

Stockton vaatas teda silmanurgast ja sikutas oma perfektselt puugatud valgeid vuntse. „Teil on vaja olla Carlyle’is?“

„Jah. Asi on konfidentsiaalne, aga seda pole mul vist tarvis teile öelda.“

„Te pole mulle midagi öelnud.“ Stockton jätkas Matlocki näo silmitsemist ja Matlock sai aru, et lõunaosariiklane otsib mõnisi tooni, valet sõna või kõhklevat pilku, mis võiks saadud informatsioonile vastu raakida.

Väga hea... Ega teil enesel ka juhuslikult Carlyle’is üks kokkusaamine ei ole? Umbes poolteise nädala pärast?“

Stockton rüüpas viskit, matsutas huuli ja pani klaasi ettevaatlikult lauale, nagu oleks olnud tegemist mingi väärtusliku kunstiesemega. „Ma olen ainult vaene lõunaosariiklane, kes püüab natuke raha teenida. Hästi elada ja natuke raha teenida. See on kõik. Mitte mingisugustest Carlyle’i kokkusaamistest ei tea ma midagi.“

„Vabandage, et ma sellest raakis. See on... suur viga. Ma loodan meie mõlema pärast, et te ei maini seda kellelegi. Iga mind.“

Mitte mingil juhul. Nii palju kui asi minusse puutub, olete te Sammy sõber, kes tahab natuke meelt lahutada... ja kellele kuulub ära väike külalislahkus.“ Äkki nõjatus Stockton oma toolil ettepoole, toetas küünarnukid põlvedele ja pani käed kokku. Ta nägi välja nagu tõsimeelne hingekarjane, kes parib koguduseliikme pattude järele. „Mis kurat seal Windsor Shoal-... juhtus? Mis põrgutemp see oli?“

„Nii palju kui mina aru saan, oli see mingi kohalik vend Bartolozzi oli vaenlasi. Mõned ütlesid, et ta räägib liiga palju. Aiello arvatas ka. Nad olid kiidukuked... Frank sattis minu arvates lihtsalt juures olema.”

„Neetud itaallased! Solgivad kõik aral! Muidugi selle tasemel — te saate aru, mis ma mõtlen?”

Siin oli see jalle. Ohku rippuma jäetud küsimus — selle lõunaosariiklase versioonis polnudki õieti tegemist küsimusega. See oli konstateering.

„Ma saan aru, mis te mõtlete,” ütles Matlock väsinult.

„Kahjuks on mul teile üks väike halb uudis, Jim. Minu panin mõneks päevaks mängulauad kinni. Pärast seda Shonlugu olen ma hirmu täis nagu jännes.”

„See pole mulle mingi halb uudis. Pärast seda, kuidas me viimastel päevadel vedanud on.”

„Ma kuulsin. Sammy rääkis mulle. Aga meil on veel mõningaid meelelahutusi. Seda ma teile luban, et külalislakke järele te Carmountis puudust tundma ei hakka.”

Mehed tuhjendasid oma klaasid ja kergendust tundev Stockton viis külalise klubi rahvarohkesse elegantsesse soogisaali. Toit oli erakordne ning seda serveeriti kodusõjaeelse Lõuna parimatele ja rikkaimatele istandustele väärilisel viisil.

Õhtusöök oli meeldiv — ja teatavas mõttes isegi lõõgastav, aga Matlocki jaoks kasutu. Howard Stockton ei olnud nõu rääkima oma „operatsioonist” teisiti kui ainult kõige ebamäärasemaid termineid kasutades ja alatasa rõhutades, et teie klendid on „kõrgeima klassi jankid”. Ta pipardas oma kõne anakronismidega ja näis olevat pärit nagu mingist teisest ajast. Keset õhtusööki vabandas ta ja tõusis lauast, et minna ühes tähtsale klubihikmele head aega ütleva.

Matlock sai nüüd esimese võimaluse Stocktoni „kõrgeima klaasi jänkide” klientuurile pilku heita.

Termin oli tema arvates sobiv, kui k l a s s i all mõeldi raha ja sellega ei tahtnud ta nõus olla. Raha andis enesest välja haälselt marku igas lauas. Esimene tundemärk oli päevitumise nägude kullus Connecticuti maikuu alguses. Need olid inimesed, kellel oli soovi järgi võimalik reaktiivlennukiga päike seküllastele saartele sõita. Tähelepanu äratasid ka kogu ruumi kaiekuv muretu kurgutooniline naer ning sädelevad juveelid. Ja rõivad — maitsekad elegantsed ülikonnad, toorsiidist jakid, Diori lipsud. Ja vahutavate margiveinide pudelid, mis majesteetlikult seisis kirsipuidust kolmjalgadele toetuvates hõbedanõudes.

Kuid Matlockile tundus, et midagi oli valesti. Miski puudus või oli sobimatu, kuid mitme minuti vältel ei suutnud ta aru saada, mis see oli. Suis taipas ta.

Päevitus, naer, randmejuveelid, jakid, Diori lipsud — raha, elegants, kogu õhkkond — olid põhiliselt mehelikud.

Vasturaakivus seisnes naistes — tütarlastes. Mõned neist sobisid muidugi oma partneritega kokku, aga üldiselt see nii ei olnud. Nad olid nooremad. Palju, palju nooremad. Ja teistmoodused.

Alguses ei saanud ta selgelt aru, milles see teistsugusus seisnes. Suis taipas ta seda. Enamikul neist tütarlastest — need olid tõepoolest tütarlapsed — oli valimus, mida ta väga hästi tundis. Ta oli seda palju kordi tähele pannud. See oli üliõpilase valimus ning see erines kontorimehe, sekretäri valimusest. Veidi ilmekam pilk, palju vabam vestluslaad. Nii nägid välja tütarlapsed, kes polnud rutini tardunud, kartoteegikappide ja kirjutusmasinate külge aheldatud. See valimus oli defineeritav, sest see oli reaalne. Matlock oli seda rohkem kui kümme aastat tähele pannud — selle suhtes ei saanud ta eksida.

Suis märkas ta veel uhte — vaiksemat — ebakõla. Tütarlaste rõivaid. Need ei olnud naisugused, nagu üliõpilase valimusega tüdrukud tema arvates oleksid kandma pidanud. Need olid liiga healõikelised, liiga konstrueeritud — kui see oli õige naine. Sugude võrdsust rõhutaval ajastul liiga naiselikud.

Need tüdrukud kandsid kostume!

Akki kostis mitme laua kauguselt üks hüsteeriline lause ja ta sai aru, et tal on õigus.

„Li, ausõna — missugune rõõm!”

„See hääl! Kristus, see hääl oli talle tuttav!”

Võib-olla oli ette nähtud, et ta seda kuuleks?

Ja tõstis käe näo ette ja poordus aeglaselt sinnapoole, kust see haal oli kostnud. Naine naeris ja jõi šampanjat, tal kui tema kaaslane — palju vanem mees — jõllitas rahulolevalt tema tohutu suuri rindu.

See naine oli Virginia Beeson. Igavene üliõpilane, oma akadeemilise karjääriga kiirustava ajalooõpetaja Archer Beesoni abikaasa, kellele meeldis „roosa rõõm”.

Matlock järgnes tema kohvrit kandvale neegrile keerdtrepist üles suurde luksushukku tuppa, mille Stockton oli tema käsutusse andnud. Toa põrandat kattis paks veinpunane vaip, voodi kohal laius baldahhin, seinu ilustasid valged nikerdised. Kumbki nägi ta jäänõu, kahte „Jack Daniels” pudelit ja klaase. Ta andis neegrile jootraha, avas kohvri, võttis sellest tualetilauad ja pani need öölauale. Suis viis ta kohvrist seinakappi ülikonna, kerge jaki ja kaks paari pukse. Ta läks kohvri juurde tagasi ning tõstis selle voodilt toolile.

Uksele koputati tasa. Tema esimene mõte oli, et kulalinn on Howard Stockton, aga ta eksis.

Ukse taga seisis naerata, provotseerivalt umber keha libistavat tumepunast kleiti kandev tutarlaps. Ta oli veidi alla veidi üle kahekümne aasta vana ja tohutult veetlev.

Ja tema naeratus oli võlts.

Jah?

„Mr. Stockton saadab teile tervisi,” ütles tutarlaps ja astus Matlockist moodudes tuppa.

Matlock sulges ukse ja vaatas tutarlast. Ta oli rohkem üllatunud kui hammeldunud.

„See on temast väga kena.”

„Mul on hea meel, et te seda arvate. Kummutil on viski jää ja klaasid. Ma jooksin natukene. Kui teil pole väga kiire.”

Matlock läks aeglaselt kummuti juurde. „Kiire mul ei ole. Mida teile valada?”

„Ukskõik. Seda, mis on. Ainult jääga, palun.”

„Saan aru.” Matlock valas viskit ja viis klaasi tutarlapsele. „Palun istuge.”

„Voodile või?”

Ainus tool peale selle, millele Matlock oli pannud kohvi, seisis toa teise seina ääres klaasukse juures.

Vabandage.” Matlock tõstis kohvri toolilt maha ja tutarlaps istus. Howard Stocktonil on hea maitse, mõtles Matlock. Tudruk oli imetlusväärne. „Mis teie nimi on.”

„Jeannie.” Tutarlaps tühjendas mõne lonksuga suurema osa oma klaasist. Asjatundja ta jookide alal võib-olla põlnud, aga juua ta oskas. Ja siis, kui ta klaasi suult võttis, märkas Matlock tema sõrmust.

Seda sõrmust tundis ta väga hästi. Niisuguseid sõrmuseid müüdi ühes ülikooli raamatupoes, mis asus Websteris, mõne kvartali kaugusel John Holdeni korterist. See oli Madisoni ülikooli sõrmus.

„Mis te arvaksite, kui ma ütleksin, et te ei huvita mind?” küsis Matlock voodi anakronistliku baldahhi jämeda sambraga vastu nõjatudes.

„See üllataks mind. Te ei nae niimoodi välja, nagu oleksite lilla.”

„Ei olegi.”

Tutarlaps vaatas Matlockile otsa. Tema kahvatusiniste silmade pilk oli soe — professionaalselt soe —, tähendusriik ja üldse mitte midagi tähendav. Tema huuled olid noored ja taidlased; ja pringid.

„Võib-olla on teile vaja lihtsalt natuke julgustust.”

„Kas te saate seda anda?”

Ma olen hea julgustaja.” Tutarlaps ütles seda rahuliku kindlusega.

„On nii noor, mõtles Matlock, aga temas on midagi väga vana. Ja temas on vihkamine. See on maskeeritud, aga hümneetilised vahendid ei kata seda. Ta näitleb — oma kosmosega, silmadega, huultega. Ta võib oma osa põlastada, aga ta mangib seda.

Professionaalselt.

Oletame, et ma tahan lihtsalt juttu ajada.”

Jutuaajamine on midagi muud. Selle kohta ei kehti mingid reeglid. Selles suhtes on mul teiega võrdsed õigused. Quid pro, mister Nimetu.”

„Te oskate sõnadega ümber käia. Kas see ei peaks mulle midagi ütlema?”

Mida nimelt?

Quid pro quo ei ole kella kaheksast kolmeni töötavate tundude ütlus.”

„Oh — kui te seda veel tahele pannud pole, ega siin ei ole ka Avenida de las Putas.”

Tennessee Williams?”

„Kes teab?”

Teie nähtavasti teate.”

Väga kena. Hea küll. Voodis võime Proustist rääkida, kui te ikka tahate minuga voodisse minna?”

Võib-olla eelistan ma juttu ajada.”

Tutarlaps kohkus äkki ja sosistas kähiseva häälega: „Kas te olete politseinik?”

Midagi sellest kaugemat ma olla ei saa,” naeris Matlock. „Võiks oelda, et mõningatel siinkandi kõige tahtsamatel politseinikel oleks hea meel, kui nad mu üles leiaksid. Ehkki ma ei ole kurjategija... Ega muuseas ka hullumeelne.”

„Nüüd ei huvita teie mind. Kas te valate mulle veel?”

Muidugi.” Matlock läks kummuti juurde. Kumbki ei öelnud midagi, enne kui ta tais klaasiga tagasi tuli.

„Kas teil on midagi selle vastu, kui ma natukeseks ajaks lahkun? Nii kauaks, kui teil oleks kulunud oma tibi arastamiseks?”

„Te ei taha honorarist ilma jääda?”

See on viiskümmend dollarit.

Millest teil tõenäoliselt osa kulub altkäemaksu andmiseks. Madisoni ülikool on natuke vanamoeline. Mõnes ühiselamus kontrollitakse veel, mis kell tudrukud õhtul koju tulevad. Te peate hiljaks.”

Tutarlapse näoilmes kajastus täielik vapustus. „Te siis ikkagi olete politseinik! Närvine politseinik!” Tutarlaps valustas oma toolilt tõusma, aga Matlock astus kähku tema

ette ja pani kaed tema õlgadele. Ta surus tütarlapse tooli tagasi.

„Ma ütlesin teile, et ma ei ole politseinik. Ja mäletate ütlesite, et ma ei huvita teid? Aga teie huvitate mind! Te huvitate mind väga ja te räägite mulle, mida ma teada tahan.“

Tütarlaps püüdis jalle tõusta ja Matlock haaras tema käevartest kinni. Tütarlaps rabeles; Matlock ei lasknud tal tõusta. „Kas teil on alati sõrmus sõrmes, kui te oma „tühisid“ teete? Kas see on kõrgema klassi töö tundemärk?“

„Oh jumal! Oh Jeesus!“ Tütarlaps haaras sõrmusest kinni vaanas sõrme nagu lootes, et see paneb sõrmuse kuhugi kaduma.

„Nüüd kuulake mind! Te kas vastate mu küsimustele või mõeldan homme hommikul Websterisse ja hakkan seal küsimusi esitama! Kas see meeldib teile rohkem?“

„Palun. Palun!“ Tütarlapse silmadesse valgusid pisarad. Tema käed värisesid ja ta hingeldas.

Kuidas te siia sattusite?!”

„Ei! Ei...“

Kuidas?“

Mind varvati...“

Kes värbas?“

„Teised... Teised. Me värbame üksteist.“

„Kui palju teid on?“

„Mitte palju. Mitte väga palju... Kõik käib vaikselt. Me peame seda asja vaikselt ajama. Palun, lubage mul öelda minna. Ma tahan ära minna.“

„Oh ei. Veel mitte. Ma tahan teada, kui palju teid on ja miks te seda teete.“

„Ma ütlesin teile. Ainult mõned tüdrukud, võib-olla seitse kaheksa.“

„All on neid vähemalt kolmkümmend!“

„Ma ei tunne neid. Nad on mujalt. Me ei küsi üksteise nimesid!“

„Aga te ju teate, kust nad parit on?“

„Jah... Mõnda tean.“

„Teistest ülikoolidest?“

Jah...“

„Miks, Jeannie? Taeva pärast, miks?“

„No mis muud põhjust olla võib? Raha pärast!“

Tütarlapse kleidil olid pikad varrukad. Matlock haaras tema paremast käest kinni ja tõmbas varruka küünarnukini lõhki. Tütarlaps puudis vastu hakata, aga Matlocki jõud käis tema omast üle.

Ei olnud mingeid märke. Ei mingeid jälgi.

Tütarlaps püüdis teda jalaga lüüa ja ta andis kõrvakiilu, mis tüdruku hetkeks paigale ehmatas. Ta võttis tütarlapse varruka kae ja rebis varruka lõhki.

„Kas need olid. Peaaegu paranenud. Mitte hiljutised. Aga need olid.“

„Vaikesed punased süstlajaljed.“

„Inam mittel Juba mitu kuud!“

„Aga raha on teil vaja! Viiskümmend või sada dollarit iga kuud, kui te siia tulete!... Mis see siis nüüd on? Kollased tabletid? Punased tabletid? Hape? Või miski muu? Mis kurat see siis nüüd on? Marhuaana nii palju ei maksa!“

Tütarlaps nuuksus. Pisarad veeresid mööda tema põski. Ta kallistas kätega näo ja ütles — oigas — läbi nuuksete:

„Nii palju muret! Nii palju... muret! Palun, laske mind minna!“

Matlock laskus põlvili ja tõmbas tütarlapse pea oma rinnale.

„Mis mure see on? Palun öelge mulle. Mis mure?“

„Nad sunnivad meid seda tegema... Me peame... Nii paljud vajavad abi. Nad ei aita kedagi, kes seda ei tee. Eks kõik mis teie nimi on, palun jätke mind rahule. Lubage, et ma ära lähen. Ärge öelge midagi. Lubage mind minna... Palun!“

„Jah, aga seletage mulle üks asi ära. Siis võite minna ja ma ei ütle midagi... Kas te olete siin sellepärast, et teid ähvardati? Või et ähvardati teisi tüdruku?“

Tütarlaps noogutas raskelt hingates. Matlock jätkas: „Millepärast teid ähvardati? Ülesandmisega?... Sellega, et teie narkomaania avalikuks tehakse? Asi pole seda väärt. Tänapäeval...“

„Oh, te olete ajast maha jäänud!“ Tütarlaps rääkis läbi pisarate. „Nad võivad inimese ruineerida. Eluajaks. Perekonna, kuoli, võib-olla kõik muu. Võib-olla... Mõni räpane vangla. Kusagil narkomaania, narkootikumide levitamine... Mõnel hõltsaval poisil on pahandusi ja nemad saavad ta ära päästa... Mõni tüdruk on kolmandat kuud rase ja tal on arsti vaja... Nemad hangivad arsti. Vaikselt.“

„Neid pole ju vaja. Kus te olete elanud?... On olemas agentuurid, nõuandjad!“

„Oh Jeesus Kristus, mister! Kus teie elanud olete?... Arstid, kohtunikud! Kõik on nende käpa all!... Teie ei saa selles suhtes midagi ette võtta. Mina ei saa midagi ette võtta. Jätke mind rahule, jätke meid rahule. Liiga paljud nimesed saavad kannatada!“

„Ja te lihtsalt teete, mis nad ütlevad! Vaikesed ärarühmutajad, rikutud vördjad, kes ainult vinguvad! Kes kardavad pesta

oma käsi, oma suud, oma käsivarsi!" Ta haaras tütarlapse vasakust kuunarnakist kinni ja tõmbas seda tugevasti.

Tütarlaps vaatas talle pooleldi hirmunult, pooleldi põlgelt kult otsa.

"Õigus," ütles ta kummaliselt rahuliku häälega. "Ega ma arvanudki, et te aru saate. Te ei taipa, milles asi on... Me erineme teist. Mu sõbrad on kõik, mis mul on. Meil kellel pole midagi muud. Me aitame üksteist... Ma ei taha kangela olla. Mind huvitavad ainult mu sõbrad. Mu auto aknal ei ole lipu vesipilti ja John Wayne ei meeldi mulle. Minu arvates on ta üks suur sitaratas. Te kõik olete. Suured sitarattad."

Matlock vabastas tütarlapse käsivarre. "Kui kaua te end arvates numoodi vastu peate?"

"Oh, mina olen teistega võrreldes õnnelik. Kuu aja pärast saan ma kätte selle paberi, mille eest mu vanemad ränke raha maksid, ja kaon siit minema. Hiljem meiega tavalises ühenduses astuda ei püüta. Seda lubatakse küll, aga tehakse harva... See võimalus peab lihtsalt meie pea kohal rippuma."

Matlock mõistis tütarlapse pomisetud ülestunnistuses kätke vaid vihjeid ja pööras näo kõrvale. "Mul on kahju. Ma on väga-väga kahju."

"Pole põhjust. Mul on rohkem õnne kui mõnel teisel. Kakskümmend aastat pärast seda, kui ma olen kätte saanud paberilipaka, mida mu vanematel nii hädasti vaja on, istun ma lennukis. Ma sõidan siit neetud maalt ära. Ja ei tule enam tagasi."

Ümmend vii

Ta polnud magama jäänud ega olnud seda lootnudki. Ta tütarlapsele raha andnud, sest midagi muud polnud tal anda ei lootust ega julgustust. Tema ettepanekuid ei tahtnud kuuldavõtta, sest need oleksid ähvardanud tuua hadaõhtu ja vabaduse arvututele lastele, kes muretsesid üksteise heaolu pärast. Nõud ei saanud ta midagi; mingi usaldus ega mingi ähvardus polnud võrdväärne koormaga, mida need lapsed kandsid. Lõppkokkuvõttes oli see nende eneste võitlus. Nad ei tahtnud abi.

Talle meenus Bagdhivi hoiatus: *Vaata lapsi; vaata ja pane tähele. Nad kasvavad pikaks ja tugevaks ning kütlivad tiigrit kavalamalt ja tugevamate lihastega kui sina. Nad hoiavad sinust paremini karja. Sa oled vana ja nõder. Vaata lapsi. Hoidu laste eest.*

Kas lapsed küttisid tiigrit paremini? Ja isegi kui see oli nii, siis kelle karja nad hoidsid? Ja kes oli tiiger?

Kas see „neetud maa“?

Kas asi oli nii kaugele läinud?

Need küsimused vaevasid teda. Kui palju Jeannie'sid oli temas? Kui ulatuslik oli Nimrodi värbamisvõrk?

Ta pidi selle kindlaks tegema.

Tütarlaps oli möönnud, et Carmount oli ainult üks keskus; neid leidis veel, aga ta ei teadnud, kus need olid. Mõned tema sõbratarid olid saadetud New Havenisse, mõned Bostonisse, mõned põhja poole, Hanoveri eeslinnadesse.

Yale. Harvard. Dartmouth.

Kõige hirmutavam oli see, et Nimrod ohustas tuhandeid tulevikke. Kuidas oli Jeannie öelnud?

Hiljem meiega tavaliselt ühendusse ei astuta... Aga seda lubatakse teha... See võimalus ripub meie pea kohal."

Kui asi oli nii, siis eksis Bagdhivi. Lastel oli palju vahem kavalust ja nende lihased olid nõrgemad; nende eest polnud mingit põhjust hoiduda. Neid tuli ainult haletseda.

Kui lapsed ei olnud organiseeritud, kui neid ei juhtinud teised, tugevamad lapsed.

Matlock otsustas sõita New Havenisse. Võib-olla oli sealt võimalik vastuseid leida. Tal oli Yale'i ülikoolis kümneid sõpru. See oli kõrvalchupe, mida ta polnud ette kavatsenud, tema teekonna jaoks oli see oluline. See moodustas osa Nimrodi odusseist.

Matlocki mõtiskluse katkestasid lühikesed kõrgetoonilised piiksud. Ta tardus, tema silmad läksid vapustusest punni ja keha tõmbus voodil pingule. Tal kulus mitu sekundit tähelepanu koondamiseks nende hirmuäratavate helide allikale. See oli telelektronik, mis oli jäänud tema jaki taskusse. Aga kuhu oli ta pannud jaki? Voodi läheduses seda polnud.

Ta süütas öölambi ja vaatas ringi. Halastamatud ja lakka- matud piiksud panid tema pulsi kiiresti looma ja lauba higi- aks tõmbuma. Siis nägi ta jakki. Ta oli pannud selle voodist lükk maad eemal klaasukse juures seisvale toolile. Ta vaatas kella: see näitas 4.35. Ta jooksis jaki juurde, tõmbas taskust hirmsa aparadi ja lülitas selle välja.

"Teda oli uuesti haaranud tagaaetava paanika. Ta tõstis kolm- ja poolaual seisva telefoni toru. Liin oli otsene, see ei läinud läbi kommutaatori.

Torust kostev vaba liini toon oli niisugune nagu väljaspool suuremaid keskusi ikka. Veidi ebakindel, aga pidev. Ja kui tema kõnet oleks pealt kuulatud, poleks ta sellest niikuinii aru saanud. Ta valis 555-6868 ja jäi vastust ootama.

"Charger Kolm-Null kannab ette," ütles mehaaniline hääl. Vabandage, et me teid häirime. Subjekti olukorras muutusi pole, kõik läheb rahuldavalt. Aga teie Wheelingi sõber Laane-

Virginias käib meile peale. Ta helistas kell neli viisteist ütles, et te peate tingimata otsekohe temaga ühendusse astuma. See teeb meile muret. Lõpp."

Matlock pani telefonitoru ära ja tõrjus seniks kõik mõtted peast, kuni oli leidnud sigareti ja selle süüdanud. Need vähetuslikud hetked olid talle vajalikud haamerdava pulsi rahustamiseks.

Ta vihkas seda neetud aparaati! Ta vihkas seda, mida need hirmsad väikesed piiksud temaga tegid.

Ta tõmbas suitsu sugavale kopsu ja sai aru, et mingi alternatiivi polnud. Ta pidi Carmounti Maaklubist välja pääsma ja mõne telefonikabiini leidma. Greenberg ei oleks kelle neli hommikul helistanud, kui tegemist poleks olnud mingi hädajuhtumiga. Carmounti liini kaudu Greenbergile helistamisega ei saanud ta riskida.

Ta rõivastus kiiresti ja viskas ülejäänud riided kohvrissi.

Ta lootis, et leiab kusagilt mõne öövahi või kabinis magava parkimisplatsivalvuri ja saab oma — Kramerit — auto kätte. Kui ei, siis äratas ta kellegi, kas või Stocktoni enese. Stockton kardab ikka veel pahandusi — Windsor Shoalsi laeva pahandusi — ega hakka teda kinni pidama. Ükskõik mis loom ta räägib sellele noore ilusa inimese hangeldajale. Connecticuti oru päevitunud lõunaosariiklikule õiele, kes lõhnab Nimrodit järele.

Matlock sulges tasakesi ukse ja suundus mööda vaikset koridori suure keerdtrepi poole. Seinalühtrites põlesid küünlavalgusefekti saavutamiseks reostaatidega nõrgendatud tuled. Isegi keset ööd ei suutnud Howard Stockton oma esivõidumate parandust unustada. Carmounti Maaklubi nägi rõhkenud kui kunagi enne välja nagu mõne lõunaosariigi istanduse suur uinuv peahoone.

Matlock lähenes eesuksele, aga selleks ajaks, kui ta jõudnud ukse juures pörandat katva kaitsevaibani, oli tal selgeks saanud, et kaugemale ta ei pääse. Vahemalt esialgu mitte.

Eesukse kõrval olevast klaasuksest väljus voogavat üheksateistkümneenda sajandi veluurhommikumantlit kandev Howard Stockton. Temaga oli kaasas itaallase välimusega suurt kasvamees, kelle susimustad silmad kõnelesid hääletult mitmest Musta Kääre generatsioonist. Stocktoni kaaslane oli tapja.

"Oh, mr. Matlock! Kas te lähete meie juurest ära?"

Matlock otsustas olla agressiivne.

"Et te mu kuradima telefonikõnet pealt kuulasite, siis saate te arvata, et mul on omad probleemid! Need puutuvad minu sisse, mitte teie sisse! Kui te teada tahate, siis pane ma teie ninatoppimist pahaks!"

See võte avaldas mõju. Matlocki vaenulikkus ehmatas Stock-

Pahandamiseks pole mingit põhjust... Ma olen ärimees nagu teiegi. Igasugune sekkumine teie eraasjadesse toimub teie enese kaitseks. Põrgu paralt! See on tõsi, noormees!"

Ma aktsepteerin selle náruse seletuse. Kas mu võtmed on

"Voh, päris autos just mitte. Nad on mu sõbra Mario kodus. Lubage mul teile öelda, et Mario on tõeline kõrge klassi itaallane."

Ma näen ta rinnataskul perekonnavappi. Kas ma saan oma võtmed?"

Mario vaatas ilmselt segaduses olles Stocktoni poole.

Üks hetk," ütles Stockton. "Oota natuke, Mario. Ärme oleme impulsivsed... Ma olen mõistlik mees. Väga mõistlik ja ratsionaalne. Ma olen ainult..."

Vaene virgiinlane, kes püüab natuke raha teenida!" segas Matlock vahele. "Seda ma usun! Aga nuud kaduge mu teest, kus kurat ja andke mulle võtmed!"

Püha jumal, te kõik olete lihtsalt õelad! Tõepoolest! Kujutage ennast ette minu olukorras!... Mingisugune imelik mees, umbes nagu "Charging Kolm-Null", ja tungiv telefonikõne Wheelingist, Lääne-Virginias! Ja selle asemel et minu taie korras telefoni kasutada, on teil vaja siit ära minna! No kuulge, Jim. Mida teie minu asemel teeksite?"

Matlock hääldas sõnu külmalt ja täpselt. "Ma püüaksin teile saada, kellega mul tegemist on... Me oleme teinud mõningaid järelepärimisi, Howard. Minust kõrgemal seisvad mehed tunnevad teie pärast muret."

Mis-te-öelda-tahate?" Stockton esitas selle küsimuse nii kiiresti, et sõnad sulasid ühte.

Nad arvavad... me arvame, et te olete enesele liiga palju lähelepanu tõmmanud. Rotary-klubi president ja asepresident! Jeesus! Raha annetaja uute koolihoonete ehitamiseks; suur leskede ja orbude eest hoolitseja — kuni kaubavete avamiseni välja; kodusõja malestuspaeva piknikute korraldaja! Ja siis palkate te kohalikke inimesi, et neil oleks hea võimalus tüdrukute kohta kuulujutte levitada! Need plikad käivad ju poolalasti ringi. Kas te arvate, et kohalik rahvas ei räägi midagi? Kristus, Howard!"

Kes kurat te olete?"

Lihtsalt väsinud ärimees, kelle närv mustaks laheb, kui ta näeb, kuidas teine ärimees enese lolliks teeb. Mida põrgut te õieti laotlete? Tahate jõuluvanaks hakata või? Kas te kujutate ette, kui silmatorkav see kostuum on?"

Pagan võtaks, te lihtsalt ei sall mind! Mul on Atlantast

põhja pool parim kombineeritud operatsioon! Ma ei tea, kellega te, mehed, rääkinud olete, aga ma ütlen teile — ilma minna laheks see vaike vana Mount Holly otseteed põrgusse! Need asjad, mis te olete välja kaevanud — need on head asjad! Tõeliselt head!... Te moonutate neid niimoodi, et nad kõlavad halvasti! See pole õige!”

Stockton võttis välja taskurätiku ja tupsutas sellega oma õhetavat higist nagu. Lõunaosariiklane oli nii enesest väljas, et tema laused jooksid üksteise otsa; tema haal kõlas kiledalt. Matlock puudis kiiresti ja ettevaatlikult mõelda. Võib-olla oli praegu õige aeg. Kunagi tuli seda teha. Tal oli tarvis välja saata omaenese spetsiaalne kutse. Alustada Nimrodi juurde viiva teekonna viimast lõiku.

„Rahunege maha, Stockton. Laske ennast lõdvaks. Teil võib õigus olla... Praegu ei ole mul aega sellest mõelda. Meil on kriis. Meil kõigil. See telefonikõne oli tõsine.” Matlock tegi pausi, vaatas närvilisele Stocktonile teraselt otsa ja pani siis oma kohvri marmorpõrandale. „Howard,” ütles ta aeglaselt, hoolega sõnu valides, „ma usaldan teile ühe asja ja loodan põrgu moodi, et te sellega toime tulete. Kui te seda teete, siis ei häiri teie operatsiooni enam keegi — mitte kunagi.”

„Mis see on?”

„Saatke see mees ära. Kas või ainult halli teise otsa, kui soovite.”

„Sa kuulsid, Mario. Mine suitseta sigarit.”

Mario näis keerdtrepi poole lonkides olevat ühtaegu vaenulik ja hammeldunud. Stockton kusus:

„Mis ma tegema pean? Ma ütlesin teile, et ma ei taha pahandusi.”

„Meil kõigil tulevad pahandused, kui ma mõningate saadikutega ühendust ei saa. Seda oeldi mulle Wheelingist.”

„Mis saadikutest te räägite?”

„Nendest, kes tulevad Carlyle'i kokkusaamisele. Meie meeste ja Nimrodi organisatsiooni nõupidamisele.”

„See ei puutu minussel” pahvatas Stockton. „Ma ei tea sellest mitte midagi!”

„Ma olen kindel, et ei tea; seda polnud ette nähtud. Aga nüüd puutub asi meisse kõigisse... On aegu, kus reeglites ei saa kinni pidada; praegu on niisugune aeg. Nimrod on laimud luga kaugele — see on kõik, mis ma teile öelda saan.”

„Teie mulle? Mul on nende jutlustajatega iga päev tegemist! Ma pean nendega läbirääkimisi, ja kui ma kaeban, siis kas teate, mis meie oma inimesed ütlevad? Nad ütlevad: „Niimoodi need asjalood on, vana Howie, me kõik

teeme äri!” Mis jutt see niisugune on? Miks mina pean nendega äri tegema?”

„Võib-olla enam kaua ei tee. Just selleparast on mul tarvis mõningate teiste meestega ühendusse astuda. Saadikutega.”

Mind nendele kokkusaamistele ei kutsuta. Ma ei tunne kedagi.”

„Muidugi mitte. Ma kordan, et seda polnud ette nähtud. Me nõupidamine on raskekaaluline; väga raskekaaluline ja väga salajane. Nii salajane, et me läheme võib-olla ise selle ohvriks: me ei tea, kes on saadikud. Missugusest organisatsioonist; missugusest perekonnast. Aga mul on käsk. Me peame paari mehega ühenduse looma.”

„Mina teid aidata ei saa.”

Matlock vaatas lõunaosariiklasele karmilt otsa. „Ma arvan, et saate küll. Kuulake. Hommikul võtke telefonitoru ja andke sõnum edasi. Ettevaatlikult! Paanikat me ei taha. Ärge rääkige kellegagi, keda te ei tunne, ja ärge nimetage minu nime! Lihtsalt öelge, et saite kokku ühe mehega, kellel on Korsika paber, hõbedakarva Korsika paber. Ja et sel mehel on tarvis vaikselt kohtuda kellegi teisega, kellel on sama sugune paber. Alustada võime vajaduse korral üheainsa inimesega. Kas on selge?”

„On küll, aga see ei meeldi mulle. See ei puutu minussel!”

„Kas te eelistate oma klubi sulgeda? Kas te eelistate oma suurejoonelisest reliikviast ilma jääda ja kümme või kakskümmend aastat kongiaknast välja vahtida? Vanglamatused on kuuldavasti väga liigutavad.”

„Hea küll!... Hea küll. Ma helistan oma vahemehele. Ütlen, et ei tea midagi! Et annan lihtsalt sõnumi edasi.”

„Hüva. Kui õnnestub kellegagi kontakt luua, öelge talle, et ma olen täna õhtul või homme Purje- ja Suusaklubis. Öelge talle, et ta võtaks paberi kaasa. Ilma paberita ei räägi ma kellegagi!”

„Ilma paberita...”

„Nüüd laske mulle võtmed kätte anda.”

Stockton kutsus Mario tagasi. Matlock sai oma võtmed.

Ta suundus mööda maanteed nr. 72 Mount Hollyst lõunasse. Ta ei mäletanud täpselt kus, aga teadis, et oli Hartfordist kohale sõites möödunud mitmest teearsest telefonikabiinist. Naljakas, kuidas ta oli hakanud tahele panema avalikke telefonikõnepunkte, mis ainsatena ühendasid teda kindla reaalsusega. Kõik muu oli põgus ja mooduv, katse ja eksitus, tundmatu ja hirmutav. Ta kavatses helistada Greenbergile, nagu Charger Kolm-Nell oli nõudnud, aga enne seda

tahtis ta Blackstone'i meestega kontakti saada.

Otsekohe oli tarvis kohtumine kokku leppida. Korsika dokument oli talle nüüd hädavajalik. Ta oli sõna saatnud; oma poolt kokkuleppest kinni pidamata poleks tal võimalik midagi teada saada. Kui Stocktoni sõnum parale jõuaks ja kui keegi temaga ühendusse astuks, siis ei murraks see keegi Korsika dokumenti nägemata *omertà* vannet ja laseks enese tappa või tapaks tema.

Või oli see kõik ainult tühja tuule tagaajamine? Kas ta oli amatoör, kelleks Kressel ja Greenberg teda pidasid? Ta ei teadnud seda. Ta ju puudis kõike algusest lõpuni läbi mõelda, iga oma sammu kõiki külgi kaaluda, oma treenitud akadeemilist kujutlusvõimet rakendada. Aga kas sellest piisas. Või oli võimalik, et tema kohusetunne, tema tugev kalte maksuha ja tülgaustus tegid temast ainult don Quijote?

Kui nii, siis tuli tal sellega leppida. Teha, mis ta suutis ja sellega leppida. Tal olid kaaluvad põhjused — Davidi-nimeline vend; Pati-nimeline tütarlaps; leebe vana mees, kelle nimi oli Lucas; sümpaatne Loring; hämmeldunud ja hirmu tundev Madisoni üliõpilane Jeannie. Kogu see vastik lugu!

Matlock leidis ühelt maantee nr. 72 üksildaselt lõigult telefonikabiini ja valis 555-6868. Ta teatas salvestusseadmele kabiini numbri ning jäi Charger Kolm-Nulli vastust ootama.

Piimaauto logistas mööda. Juht laulis ja viipas Matlockile. Mõni minut hiljem möödus tohutu suur transiitveoauto ja varsti pärast seda auto, mis vedas linna toidukaupa. Kell oli peaaegu pool kuus ja päevavalgus hakkas helenema. Helenema tuhmhaliks, sest taevast katsid vihmapiilvered.

Telefon helises

„Halloo!”

Mis teie probleem on, sõõr? Kas te saite oma Lääne-Virginia sõbraga ühenduse? Ta ütles, et ei tee enam nalja.”

„Ma helistan talle mõne minuti pärast. Kas te olete see mees, kelle nimi on Cliff?” Matlock teadis, et ei olnud, hääli oli teistsugune.

„Ei, sõõr. Minu nimi on Jim. Nagu teiegi oma.”

„Hea küll, Jim. Üelge mulle, kas see teine mees tegi, mis ma temalt palusin. Kas ta tõi paberi ära?”

„Jah, sõõr. Kui te mõtlete hõbedakarva paberit, millele on itaalia keeles midagi kirjutatud. Minu arvates on see itaalia keel.”

„Jah, seda ma mõtlen.”

Matlock leppis kokku, et dokument antakse talle üle kahe tunni pärast. Cliffi-nimeline Blackstone'i mees kohtub temaga uhe oo labi avatud sookla juures Scofieldi avenüül West Hartfordin linna piiri lähedal. Charger Kolm-Null nõudis, et

üleandmine toimuks kiiresti, parkimisplatsil. Matlock kirjeldas oma autot ja pani telefonitoru ära.

Nüüd oli tarvis helistada Jason Greenbergile Wheelingisse ja Greenberg oli tulivihane.

Lollpea! Kas teile sõnamurdmisest üks ei piisanud? Teil oli veel tarvis palgata omaenese armeel! Mida põrgut saavad need klounid teie arvates rohkem teha kui Ameerika Ühendriikide valitsus?”

Need klounid lähevad mulle päevas maksma kolmsada dollarit, Jason. Selle eest peavad nad midagi tegema.”

Te jooksite ära! Miks te seda tegite? Te andsite mulle sõna, et ei lähe kuhugi. Te ütlesite, et teete meie mehega koostööd!”

Teie mees esitas mulle ultimaatumi, millega ma ei saanud leppida! Ja kui see oli teie idee, siis ütlen teile sedasama mis Houstonile.”

Mida see tähendab? Mis ultimaatumi?”

Te teate neetult hästi! Ärge mängige teadmatust. Ja kuulake mind...” Matlock tegi pausi ja hakkas siis valetama, piudes seda teha nii usutavalt kui suutis. „Uhe Hartfordin advokaadi koes on väga täpseid andmeid sisaldav kiri, mis kannab minu allkirja. See sarnaneb kirjaga, millele teie mul lasksite alla kirjutada, aga informatsioon on veidi teistsugune: see on õige. See kirjeldab üksikasjalikult minu värbamist; seda, kuidas te, vördjad, mu oma mängu tõmbasite ja siis iseenese hooletaks jätsite. Kuidas te sundisite mind valele alla kirjutama... Kui te midagi üritate, siis teeb advokaat selle kirja avalikuks ja paljud Kohtuministeeriumi manipulaatorid hakkavad piinlikkust tundma... Te ise andsite mulle selle idee, Jason. See on pagana hea idee. See võib isegi panna mõned sõjakad mõnemesed Carlyle'i ülikoolis põrgut tegema. Võib-olla korraldama rahutusi — hea õnne korral üle kogu maa. Akadeemiline maailm on valmis unest ärkama; kas Sealfont ei öelnud midagi niisugust? Aga seekord pole küsimus sõjas ega sõjaväkke värbamises ega narkootikumides. Seekord leitakse parem silt: valitsuse infiltratsioon, politseiriik... Gestapo liiktika. Kas te olete selleks ette valmistatud?”

Taeva pärast, jätke see! See ei too teile mingit kasu. Nii tahtis te ei ole... Ja millest põrgust te üldse räägite? Mina instrueerisin Houstonit! Polnud juttu mingitest tingimustest peale selle, et te hoiate teda oma tegevusega kursis.”

Härjasitt! Ma ei tohtinud ülikooli piirest väljuda; ma ei tohtinud rääkida ühegi õppejõu ega ametnikuga. Ma võisin uurida ainult üliõpilasi ja, nagu ma aru sain, ka see tuli mul enne kooskõlastada. Kui need väikesed purangud välja arvata, olin ma vaba nagu lind! No kuulge! Te nägite

Patil! Te nägite, mis temaga oli tehtud. Te teate, mis peale selle juhtus — ta vägistati. Greenberg! Kas ma oleks pidanud Houstonit tänama nii mõistva suhtumise eest?

„Uskuge mind,“ ütles Greenberg tasase, pahameelt valjeda häälega. „Need tingimused lisati pärast instrueerimist. Tõsi küll, mind oleks tulnud sellest informeerida. Aga need lisati teie enese kaitseks. Te ju saate sellest aru, kas pole?”

„Need ei kuulunud meie kokkuleppesse!”

„Ei kuulunud. Ja mind oleks tulnud informeerida...”

„Huvitav on ka, kas need olid mõeldud minu või nende kaitseks.”

„Hea küsimus. Mind oleks tulnud informeerida. Vastutus edasiandmisega ei saa alati kaasneda autoriteedist loobumise. See ei ole loogiline.”

„See ei ole moraalne. Ma ütlen teile midagi. Mu väike odüsseia võib mind üha lähemale moraalsuse ülevale küsimusele.”

„Mul on teie pärast hea meel, aga ma kardan, et teie odüsseia hakkab lõpule jõudma.”

„Proovige seda lõpetada!”

„See lõpetatakse. Advokaadikontoritesse jäetud kirjad lahenda mitte midagi. Ma ütlesin, et püüan alguses teiega rääkida... Kui te neljakümne kaheksa tunni jooksul ise ennast kaitse alla võtta, siis antakse välja arreteerimiskäsk.”

„Mis alusel?!”

„Te olete ohtlik. Te olete vaimselt tasakaalutu. Te olete hullumeelne. Võetakse arvesse teie karjäär sõjaväes — kakssõjakohut! vanglas istumine, alaline ebastabiilsus lahingu tingimustes. Narkootikumide tarvitamine. Ja alkoholism. Tunnistajad on olemas. Te olete ka rassist — seda näitab Kresselilt saadud ettekanne „Lumumba Hallist”. Ja nüüd, nagu ma olen aru saanud — ehkki mul pole fakte —, suhtlete te teadaolevate kurjategijatega. Ühes Avoni klubis tehtud fotod näitavad seda... Andke ennast üles, Jim. Muidu rüüneritakse teie elu.”

Neljakümne kaheksa tunni jooksul! Miks neljakümne kaheksa tunni jooksul? Miks mitte kahekümne nelja või kaheksakümne tunni jooksul või otsekohe? See polnud arusaadav! Mis taipas ta ja puhkes üksi telefonikabiinis istudes naerma. Ja naeris kell pool kuus hommikul üksildase maanteelõigu ääres telefonikabiinis istudes valju häälega.

Need praktilised mehed andsid talle piisavalt aega millegi saavutamiseks — kui tal oli võimalik midagi saavutada. Kui see polnud võimalik ja midagi juhtus, siis olid nende kaed puhtad. Dokumendid näitasid, et teda peeti vaimselt tasakaalutuks ja rassistlike kalduvustega narkomaaniks, kes suhtles teadaolevate kurjategijatega, ja teda oli hoiatatud. Et niisuguste hullumeelsetega oli riskantne tegemist teha, siis anti talle aega, lootes sellega hädahoitu vähendada. Oh Kristus! Need manipulaatorid!

Ta jõudis kell kolmveerand seitse West Hartfordi sööklasse ja sõi tubli kõhutäie, uskudes millegipärast, et toit asendab und ning annab talle vajalikku energiat. Aeg-ajalt vaatas ta kella, sest pool kaheksa tuli tal olla parkimisplatsil.

Teda huvitas, kuidas Charger Kolm-Nulli mees välja näeb.

Mees tundus temaga võrreldes olevat tohutu suurt kasvu. Kuningi Matlock polnud ennastki kunagi väikeseks pidanud. Cliff meenutas talle vanu Primo Carnera pilte. Välja arvatud nägu. Cliffi nägu oli kõhn ja intelligentne ning naeratas laialt.

Arge tulge autost välja, mr. Matlock.” Cliff sirutas kaenlast sisse ja surus Matlocki kätt. „Paber on siin; Ma panin ta umbrikku. Muuseas, eile õhtul miss Ballantyne juba naeris. Ta tunneb ennast paremini. Entsefalogramm on püsiv, ainevahetus hakkab korda saama ja pupillid ahenevad. Ma arvasin, et te tahate teada.”

Ma kujutan ette, et see on hea.

On küll. Me saame arstiga hästi läbi. Ta räägib meile kõik nii, nagu on.”

Kuidas haigla teie valveteenistusse suhtub?”

Niisugused probleemid lahendab mr. Blackstone juba ette ma. Meie ruumid on subjekti palatist kahel pool.”

Mille eest mul kindlasti tuleb maksta.”

Te tunnete mr. Blackstone'i.”

Natuke juba tunnen. Ta on esmaklassiline.”

Tema kliendid samuti. Ma pean tagasi minema. Meeldiv oli teiega tutvavaks saada.” Blackstone'i mees eemaldus kiiresti

ja istus mitme aasta vanusesse silmatorkamatusse autosse. Matlockil oli aeg New Havenisse sõita.

Tal ei olnud mingit kindlat plaani, ta ei pidanud silma uhtki kindlat isikut; ta polnud ise juhtija, ta laskis ennast juhtida. Tema informatsioon oli parimal juhul udune ja napp, liiga ebatäielik, et sellest järeldada midagi absoluutset. Kellelegi võib-olla siiski puiskas sellest mingite seoste leidmiseks. Aga see, kes niisuguseid seoseid leidis või oli võimeline neid leidma, pidi olema keegi, kellel oli ülikoolist üldine ülevaade. Keegi, kes Sam Kresseli kombel tegeles kogu ülikoolis valitsevate pingetega.

Ent Yale oli Carlyle'ist viis korda suurem; ta oli palju hajutatam, ta moodustas osa New Haveni linnast ega olnud umbrusest isoleeritud nagu Carlyle. Üks fookus oli küll olemas: see oli üliõpilasasjade büroo, aga seal ei tundnud Matlock kedagi. Ja kui ta oleks sinna tänavalt sisse astunud ning raakinud väheusutava loo naisüliõpilastest, kes tegelevad või keda sunnitakse tegelema — organiseeritud prostitutsiooniga, mis esialgsel andmetel hõlmab Connecticuti, Massachusettsi ja New Hampshire'i osariiki, siis oleksid tagajärjed olnud rängad, kui teda oleks tõsiselt võetud. Aga ta polnud kindel, et teda oleks tõsiselt võetud, ja niisugusel juhul ei oleks ta midagi teada saanud.

Leidus üks võimalus — vastuvõtukomisjon. Üliõpilasasjade bürooga võrreldes oli see vilets aseaine, aga oma üldpilt oli sel ülikoolist olemas. Matlock tundis Peter Danielsi nime, list meest, kes töötas Yale'i vastuvõtukomisjonis. Nad olid mõningatel ettevalmistuskursustel koos loenguid pidanud. Ta tundis Danielsi küllalt hästi, et raakida faktidest nii, nagu ta neist aru sai; Daniels polnud seda sorti mees, kes oleks tema sõnades kahelnud või paanikasse sattunud. Siiski otsustas ta piirduda ainult tüdrukust raakimisega.

Ta parkis auto Chappel Streetile York Streeti nurga lähedale. Ühel pool tänavat viis kaarkäik Sillimani kolledži neli nurksele õuele, teisel pool oli suur muruplats, mida läbiva tsementeeritud kõnniteid mooda pääses Yale'i ülikooli peahoone juurde. Danielsi kabinet asus peahoone teisel korrusel. Matlock väljus autost, lukustas selle ning suundus Ameerika Ühendriikide ja Yale'i lippu kandvasse vanasse telliskivimajja.

„See on rumalus! Praegusel Veevalaja ajastul ei maksta seksi eest, seda vahetatakse vabalt.“

Ma tean, mis ma nägin. Ma tean, mis see tüdruk mulle näkis; ta ei valetanud.“

Ma kordan: sa ei saa olla kindel.“

See on seoses luga paljude teiste asjadega. Neid olen ma näinud.“

Kas ma tohin esitada ühe loogilise küsimuse? Miks sa politseisse ei lähe?“

Loogiline vastus on see, et ülikoolidel on olnud juba küllalt pahandusi. Mul on ainult mõned isoleeritud faktid. Ma vajan rohkem informatsiooni. Ma ei taha hakata umbropsi suudistusi esitama ja paanikat tekitama. Seda on nüüd juba piisavalt olnud.

Hea küll, ma usun. Aga ma ei saa sind aidata.“

Nimeta mulle mõned inimesed. Üliõpilased või õppejõud, kellest sa tead... kelle suhtes sa oled veendunud, et neil on pahandusi, suuri pahandusi. Sa tead kindlasti niisuguseid inimesi, meie teame... Ma vannun, et nad ei saa liialgi kuulda, kui mulle nende nimed ütles.“

Daniels tõusis piipu süüdates oma toolith. „Sa räägid hirmus aldsõnaliselt. Missuguseid pahandusi? Akadeemilisi, poliitilisi... narkootikumidega, alkoholiga? Võimalusi on palju.“

Oota üks hetk.“ Danielsi sõnad äratasid mälestuse. Matlockile meenus ähmaselt valgustatud suitsune ruum ühes näiliselt tühjas Hartfordi majas. Rocco Aiello Jahiklubi. Ja kellenorijakki kandev pikakasvuline noormees, kes tõi Aiellole arve viseerida. Vietnami, Da-nangi veteran. Yale'i üliõpilane, kes lõi kontakte, rajas enesele baasi... õppis ärijuhtimist. „Ma tean, keda ma näha tahan.“

Mis ta nimi on?“

Seda ma ei tea, aga ta on Indo-Hiina veteran, umbes kakskümmend kaks või kakskümmend kolm aastat vana, võrdlemisi pikka kasvu, helepruunide juustega... õpib ärijuhtimist.“

Numoodi võib kirjeldada viitsada üliõpilast. Kõik õppeained peale arstiteaduse, õigusteaduse ja tehnikateaduste on kokku võetud humanitaarteaduste nime alla. Meil tuleks läbi vaadata suur hulk toimikuid.“

Kuidas on sisseastumisavalduste fotodega?“

Sa tead, et need pole enam lubatud.“

Matlock vaatas aknast välja, kulmud mõtlikult kortsus. Suispooras ta pilgu uuesti Danielsile. „Pete, praegu on maikuu...“

„Mis mis? Kui oleks kas või november, ega see seadust ikkagi ei muudaks.“

Kuu aja pärast on lõpetamine... Kursusefotod. Fotod aasta-aastamatu jaoks.“

Daniels taipas silmapilkselt. Ta võttis pubu suust ja suus
dus ukse poole.

Tule kaasa.

Tema nimi oli Alan Pace. Ta oli viimase kursuse üliõpilane
ja ärijuhtimine polnud tema õppeplaanis kesksel kohal; tema
peaõppeaine oli haldusõpetus. Ta elas väljaspool ülikooli
Church Streetil Hamdeni piiri lähedal. Andmete järgi õppis ta
suureparaselt ja sai kõikides ametes kiitust, teda ootas stipen-
dium edasiõppimiseks Maxwelli Poliitikateaduse Instituudi
Syracuse'is. Sõjajärgi oli ta teeninud kakskümmend kaheksa
kuud, neli kuud üle nõutud aja. Nagu enamik veterane, nii
tegeles ka tema väga vähe kõige sellega, mida ei olnud õppe-
plaanis.

Armees oli ta olnud intendantuuri ohvitser. Ta oli vabataht-
likult nõustunud Saigoni korpuses neli kuud üle aja teenima
ja seda fakti oli rõhutatud avalduses, millega ta taotles luba
õpingute jätkamiseks. Alan Pace oli andnud oma elust kodu-
maale neli kuud rohkem, kui oleks tarvis olnud. Alan Pace
oli küünihisel ajastul ilmselt austust vääriv mees.

Ta on võitja, mõtles Matlock.

Sõit mööda Church Streeti Hamdeni poole andis Matlockile
võimaluse mõtteid koondada. Tal oli tarvis sammhaaval edasi
liikuda, ühele punktile kriips peale tõmmata ja alles siis
järgmise juurde edasi minna. Ta ei saanud lubada, et tema
kujutlusvõime annaks mõnele faktile tähenduse, mida sel pol-
nud. Ta ei tohtinud kõike kokku liita ja üksikosade kogu-
mist suuremat summat saada.

Oli täiesti võimalik, et Alan Pace mängis üksikmängu. Kel-
leski sõltumatult.

Aga see polnud loogiline.

Pace'i korter asus äärelinnadele väga iseloomulikus silma-
torkamatus pruunis telliskivihoones. Kunagi — nelikümmend
või viiskümmend aastat tagasi — oli see uhkelt sumbo-
seerinud tõusvat keskklassi, kes oli hakanud aheldavast raud-
betoonist välja maa poole purgima, kuid polnud sõندانud
täielikult linnast lahkuda. Maja ei olnud niivõrd lagunenu-
d kui... korrasdamata. Kõige silmatorkavam aga oli Matlockile
asjaolu, et nüsugune uurimaja tundus olevat üliõpilase jaoks
ulimalt ebatõenäoline elukoht.

Ometi elas see üliõpilane seal; Peter Daniels oli selle kind-
laks teinud.

Pace ei tahtnud ust avada. Alles siis, kui Matlock tugevasti

rõhutas kahte asjaolu, muutis üliõpilane meelt. Esiteks kinnitas
Matlock, et ta ei ole politseist; teiseks nimetas ta Rocco
Aiello nime.

Mida te soovite? Mul on palju tööd; mul ei ole aega juttu
ajada. Homme on eksam."

Kas ma tohin istuda?"

"Milleks? Ma ütlesin teile, et mul on kiire." Pikakasvu-
line pruunide juustega üliõpilane laks tagasi oma raamatute
ja paberitega ülekuhjatud kirjutuslaua juurde. Korteri oli heas
korras — kui kirjutuslaud välja arvata — ja võrdlemisi
juur. Oli näha mitu ust ja teiste uste juurde viivat lüh-
kest koridori. Seda laadi korterites elas tavaliselt neli või
viis üliõpilast. Kuid Alan Pace'il korterikaaslasi polnud.

Ma istun siiski. Nii palju oiete te Roccole võlgu."

Mida see tähendab?"

"Lihtsalt seda, et Rocco oli mu sõber. Ma olin temaga koos,
kui te tõite talle ühe arve viseerida. Mäletate? Ta suhtus
teisse hästi... Nuud on ta surnud."

Ma tean. Ma lugesin sellest. Mul on kahju. Aga ma polnud
talle midagi võlgu."

Te ostsite temalt.

Ma ei tea, millest te raagite."

"Jätke, Pace. Teil pole aega ja minul ka mitte. Aiello sur-
maga pole teil midagi tegemist, seda ma tean. Aga mul on
vaja informatsiooni ja te annate seda mulle."

Te räägite vale inimesega. Ma ei tunne teid. Ma ei tea
mitte midagi."

"Mina tunnen teid. Mul on teie kohta täielikud andmed.
Me pidasime Aielloga plaani hakata koos äri tegema. Ma
saan aru, et see pole teie asi, aga me vahetasime... persona-
lisse puutuvat informatsiooni. Kui ausalt öelda, siis tulid ma
teie juurde sellepärast, et Roccot enam ei ole ja mul on veel
tarvis täita mõned lüngad. Tegelikult palun ma teilt teenet
ja ma maksan selle eest."

"Ma ütlesin teile, et ma pole see mees, keda te vajate.
Aiellot tundsin ma väga vähe. Ma lihtsalt teenisin kelneri-
tööga mõned dollarid. Kuuldusi mulle muidugi kõrva sattus,
aga see on kõik. Ma ei tea, mida te soovite, aga parem on,
kui te lähete kellegi teise juurde."

Nupukas poiss, mõtles Matlock. Pace puudis ennast puhtaks
pesta, aga mitte rumalal kombel täielikku teadmatust teeseldes.
Teisest küljest võis olla, et ta rääkis õigust. Teadasaamiseks
oli ainult üks võimalus.

"Ma proovin veel kord... Viisteist kuud Vietnami. Saigon,
Da-nang; ekskursioonid Hongkongi ja Jaapanisse. Intendan-
tuuri ohvitser; kõige tuutum töö noormehele, kelle võimed on

pusavad väga suuri nõudmisi esitavas ülikoolis kiituste saamiseks.

„Intendatuuris oli hea töötada; ei mingeid lahinguid, mingit higinistamist. Ekskursioone tegid kõik. Kontrollige minu kirju.“

„Sis,“ jätkas Matlock Pace'i vahelesegamist tähele panemata jättes, „pöördub kodumaa teenimisele pühendunud ohvriks tsiviilellu tagasi. Pärast neljakuist vabatahtlikku üleasteenimist Saigonis — ma imestan, et te sellega vahele jäänud — tuleb ta koju, kaasas piisav hulk raha vajalike investeeringute tegemiseks, ja sõjaväelase palgast see raha kull kokku hoitud ei ole. Nüüd on ta üks New Haveni suuremaid narkootikumilevitajaid. Kas tahate, et ma ees räägin?“

Pace seisis kirjutuslaua juures ja näis hinge kinni hoidvat. Ta oli naost valge ja jõllitas Matlocki. Kui ta rääkima hakkas, siis tegi ta seda hirmunud noore inimese häälega.

„Te ei saa midagi tõestada. Ma ei ole midagi teinud. Ma teenistuskirj, mu siinsed õpingutulemused — mõlemad on hea. Väga head.“

„Parimad. Laitmatud. Nende üle võib uhke olla; ma mõtlen seda tõsiselt. Ja ma ei taha teha midagi, mis võiks neile varju heita; seda mõtlen ma ka tõsiselt.“

„Mida te teha saaksitegi? Mu käed on puhtad!“

„Ei ole. Te olete selles loos oma stipendiaadikaelast saadud seos. Aiello tegi selle selgeks. Paberi peal.“

„Te valetate!“

„Ja teie olete rumal. Kas te arvate, et Aiello oleks kellelgi äri teinud, keda ta polnud kontrollinud? Kas te arvate, et tal oleks lubatud seda teha? Tal oli väga ulatuslik raamatupidamine, Pace, ja need raamatud on minu käes. Ma ütlesin teile, et me kavatsesime hakata koos äri tegema. Te peaksite teadma, et ilma vastastikuse revisjoni äripa neriteks ei hakata.“

Pace raakis peaaegu sosinal. „Niisuguseid raamatuid pole olemas. Neid ei ole kunagi. Linnad, koodid. Ei ühtki nime. Mitte ialgi.“

„Miks ma siis siin olen?“

„Te nagite mind Hartfordis; te puuate sidet luua.“

„Te teate ju küll, et asi pole nii. Ärge olge rumal.“

Matlocki kure vihje oli pikakasvulise ehmunud noormehe jaoks lug. „Miks te minu juurde tulite? Ma ei ole nii tähtis. Te ütlete, et teate minust kõik; siis teate te ka, et ma ei ole tahtis.“

„Ma ütlesin teile. Ma vajan informatsiooni. Ma ei taha minna uhegi ulempreestri, ühegi tõelise võimumehi juurde.“

Mulle ei meeldi ebasoodsasse olukorda sattuda. Just sellepärast olen ma nõus maksma; just sellepärast olen ma valmis panna rebima kõik paberid, mis mul teie kohta on.“

„Lootus võõra haarest vabaneda oli ilmselt kõik, mis Pace'il mõttes oli. Ta vastas kiiresti:“

„Ületame, et ma ei oska teie küsimustele vastata? Siis üvate te, et ma valetan.“

„Halvemaks ei saa teie olukord muutuda.“

„Kusige siis.“

„Ma sattusin kokku ühe tutarlapsega... ühe naaberülikooli õpilasega. Ma sattusin temaga kokku asjaoludel, mille kirjeldamiseks võib ainult öelda, et tegemist oli professionaalse prostitutsiooniga. See oli igas mõttes professionaalne. Kokkupuutunud ajad, kindlad taksid, tundmatud kliendid ja nii edasi... Mida te sellest teate?“

Pace astus mitu sammu Matlocki poole. „Mis mõttes tean? Ma tean, et see on olemas. Mida muud sellest teada on?“

„Kui kaugelt see ulatub?“

„Igale poole. See pole mingi uudis.“

„Inu jaoks on.“

„Te ei tunne olukorda. Kõndige mõnes ülikoolilinnas ringi.“

Matlock neelatas. Kas ta oli tõepoolest nii ajast maha jäänud? „Ja kui ma teile ütleksin, et olen tuttav üsna paljude... ülikoolilinnadega?“

„Sis ütleksin mina teile, et te ei tea poole asjugi. Ja et mina sellega tegemist ei tee. Mis veel?“

„Maame üheks minutiks veel selle juurde... Miks?“

„Iis miks?“

„Miks need tüdrukud seda teevad?“

„Raha teenimiseks, mees. Miks üldse midagi tehakse?“

„Te olete liiga intelligentne, et seda uskuda... Kas see on ascoritud?“

„Arvatavasti. Ma ütlesin teile, et mina sellega tegemist ei tee.“

„Olge ettevaatlik! Mul on teie kohta suur hulk materjali...“

„Hea küll. Jah, see on organiseeritud. Kõik on organiseeritud, mis tulu toob.“

„Kus sellega põhiliselt tegeldakse?“

„Ma ütlesin teile. Igal pool.“

„Olse ülikoolides?“

„Ei, seda mitte.“ Mujal. Kui ülikoolid asuvad linnast väljas, siis harilikult paari miili kaugusel, vanades majades aareloomadest eemal. Kui on tegemist linnaülikoolidega, siis allma hotellides, eraklubides, üürimajades. Aga mitte siin.“

„Kas me räägime... Columbiast, Harvardist, Radcliffe'ist, Northist, Holyoke'ist? Ja lõunapoolsetest ülikoolidest?“

„Princetoni unustavad kõik alati ära,” vastas Pace kõvera naeratusega. „Seal on kõrvaliste teede ääres suur hulk ilusaid vanu mõisaid... Jah, me räägime nendest ülikoolidest.”

„Seda poleks ma ialgi uskunud...” ütles Matlock sama võrd iseendale kui Pace'ile. „Aga miks? Seda „rahateenimise” juttu ärge mulle rääkige

„Raha tähendab vabadust, mees! Nende tüdrukute jaoks tähendab see vabadust. Nad ei ole psühhopaatilised veidrikud, nad ei käi ringi mustades barettides ja sõduripluusides. Väga vahesed meist teevad seda. Me oleme õppinud. Hangi raha sõber, ja sa hakkad kenadele inimestele meeldima... Ja ma tea, kas te olete seda tähele pannud või mitte, aga ausalt teel ei ole enam nii kerge raha teenida kui varem. Enamikul neist tüdrukutest on raha vaja.”

„Tütarlast, keda ma enne mainisin, sunniti seda tegema.

„Oh Jeesus, kedagi ei sunnita! See on jama.”

„Teda sunniti. Ta rääkis mulle üht-teist... Sundijate kontrolli all on kohtud, arstid, isegi töökohad...”

Sellest ei tea ma midagi.”

Ja hiljem. Nendega ähvardatakse hiljem, võib-olla mitme aasta pärast kontakt luua. Puhas vanamoeline väljapressimine. Nagu mina teilt praegu informatsiooni välja pressin.”

Siis pidi tal juba enne mingeid pahandusi olema; ma mõtlen, sel tütarlapsel. Lihtsalt nuiama ei saa neid sundida. Kui neil just pole võlgu, mida nad ei jõua ära maksta.”

„Kes on Nimrod?” Matlock esitas selle küsimuse tasase häälega ja igasuguse rõhuta, aga see pani noormehe taltselga pöörama ja eemalduma.

Seda ma ei tea. Seda informatsiooni mul pole.”

Matlock tõusis toolilt ja jäi liikumatult seisma. „Ma küsin seda teilt veel üksainus kord. Kui ma ei saa vastust, siis astun uksest välja ja teil on lõpp. Väga paljutõotav elu muutub drastiliselt — kui teil siis veel üldse on mingisugust elu. Kes on Nimrod?”

Pace pöördus järsult ringi ja Matlock nägi jälle hirmu. Hirmu, mida ta oli näinud Lucas Herroni näos, Lucas Herroni silmades

„Jumala eest, sellele ei saa ma vastata!”

„Ei saa või ei taha?”

„Ei saa. Ma ei tea!”

„Mina arvan, et teate. Aga ma ütlesin, et küsin üksainus kord. Ma küsisin.” Matlock suundus üliõpilasele otsa vaata mata korteri ukse-poole.

„Ei!... Põrgu päralt, ma ei tea!... Kuidas ma võiksin seda teada? Te ei tohi!” Pace jooksis Matlocki juurde.

„Mida ma ei tohi?”

Teha seda, mis te ütlesite — ükskõik mis see on... Kuulake mind! Ma ei tea, kes nad on! Mul ei ole.

Nad?”

Pace nais hammeldust tundvat. „Jah... Ma arvan, et „nad”. Ma ei tea. Mul ei ole mingit kontakti. Teistel on; minul mitte. Mind ei ole nad tülitanud.”

Aga te olete nende olemasolust teadlik.” See oli konsta-

ntlik... Jah, ma olen teadlik. Aga jumala ausõna, ma ei tea, kes nad on!”

Matlock pöördus üliõpilase poole ja vaatas talle näkku. Me teeme kompromissi. Esialgu. Rääkige mulle, mis te teate.”

Hirmunud noormees rääkis. Ja mida rohkem ta rääkis, seda suuremal määral nakatas tema hirm James Matlocki.

Nimrod oli nähtamatu traaditõmbaja. Naota ja kehata, aga hirmuäratavalt elujõuline ja mõjuvõimas. Tegemist polnud temaga või nendega — Alan Pace'i sõnade järgi oli see mingi jõud. Mingi abstraktsioon, mille hiilivad kombitad ulatusid kõigisse kirdeosariikide suurtesse ülikoolidesse, kõigisse sealseid akadeemilisi asutusi teenindavatesse kogukondadesse, kõigisse finantspüramiididesse, millele tugines Ühis-Inglismaa kõrghariduse keerukas struktuur. Ja kui kuulused polnud alusetud, siis oli seda mõju tunda ka lõuna pool.

Narkootikumide levitamine moodustas ainult osa Nimrodi tegevusest, kuid see häiris kuritegelikke leegione ning oli makuu konverentsi kokkukutsumise ja Korsika dokumendi koostamise vahetu põhjus.

Peale kasusaamise narkootikumide levitamisest sekkus Nimrod kümnetel viisidel ülikoolide asjadesse. Pace oli veendunud, et õppeplaanide koostamine, personali palkamine ja vallandamine, akadeemiliste kraadide andmine ja stipendiumide määramine — kõik toimus Nimrodi organisatsiooni juhtnööride järgi, Matlockile meenus Carlyle. Vastuvõtukomisjoni aseesimees, kes kadunud Loringi andmeil oli Nimrodi kasilane. Ajalooteaduskonna kiiresti tõusev täht Archer Bee-ron; ülikooli jalgpallimeeskonna treener; tosin teist õppejõudu ja ametnikku Loringi nimekirjast.

Kui palju neid veel on? Kui sugav on nende infiltratsioon? Miks?

Prostitutsioon on lisatuluallikas. Laps-hoorad värbavad üks-teist ise; neile antakse aadressid ja maaratakse taksid. Noor võimekas ja ahvatlev liha leiab tee Nimrodi juurde ning toimib temaga kokkuleppe. Kokkulepe Nimrodiga toob vabaduse.”

Ja „keegi ei saa kannatada”; see on ohvriteta kuritegu.

See pole üldse kuritegu, mees, see on lihtsalt vabadus. Ei mingit peamurdmist. Ei mingit punktide jahtimist stipendiumide saamiseks.

Alan Pace nägi huvivate kombitsatega, praktilise meelega Nimrodis palju head. Rohkem kui head.

„Te arvate, et see kõik on muust maailmast nii väga erinev? Te eksite, mister. See on mini-Ameerika: organiseeritud, komputriseeritud, äriettevõtte põhimõttel üles ehitatud. Põrga paralt, see rajaneb ameerika sündroomil, kompanii poliitikal, mees! See pole muud kui „General Motors“, „International Telephone and Telegraph“ ja „Bell“ — ainult et keegi oli küllalt taibukas selle asja organiseerimiseks akadeemiliste hutes. Ja see kasvab kiiresti. Ärge võideldge selle vastu. Ühinege sellega.“

„Kas teie kavatsete uhineda?“ küsis Matlock.

„See on ainus tee, mees. See on ainus usk. Kust ma tean, kas te ise juba praegu seda usku pole? Võib-olla olete liiga värbaja. Teiesuguseid on kõik kohad täis; ma ootasin teid.“

„Aga kui ma ei ole?“

„Siis pole teil pea õiges kohas. Ja te võite sellest ilmselgelt järeldada.“

Kümme seitse

Kui keegi oleks jälginud New Haveni kesklinna poole tagasi sõitvat valget universaalautot ja selle juhti, siis oleks ta mõelnud — kui ta üldse oleks midagi mõelnud —, et see on rikkale eeslinnale kohane kallis auto ja et rooliratta taga istuv mees sobib sõidukiga hästi kokku.

Niisugune vaatleja poleks teadnud, et viimase tunni jooksul kuulnud uudistest vapustatud autojuht oli hädavaevu suuteline liiklust tahele panema; et see oli kurnatud mees, kes polnud nelikümmend kaheksa tundi maganud ja kellel oli tunne, nagu ripuks ta põhjatu kuristiku kohale tõmmatud peenikese kott küljes ning ootaks iga hetk, et kõis lõigatakse läbi ja ta kukub ähmasesse sügavikku.

Matlock tegi oma parima, et pidurdada mõtteprotsessi, millega ta veel suuteline oli. Aastad, eriti need kuud, mille vältel oli toimunud tema akadeemiline võidujooks oma enesemaaratud tahtaegadega, olid talle õpetanud, et inimõistus vähemalt tema mõistus — ei ole suuteline korralikult funktsioneerima, kui on tegemist kurnatuse ja muljete ülekülluse koosmõjuga.

Aga funktsioneerimine oli talle hädavajalik.

Ta purjetas kaardistamata vetel. Merel, mille pisitillukesi kabinid asustasid grotesksed olendid. Julian Dunois'd, Lucas Herronid; Bartolozzid, Aiellod, Sharpe'id, Stocktonid ja Pace'id. Murgitatavad ja murgitajad.

Nimrod.

Kaardistamata veed?

„Ei, need pole kaardistamata, mõtles Matlock.“

Nendel vetel purjetatakse palju. Ja purjetajad on meie planeedi küünikud.

Ta sõitis „Sheratoni“ hotelli ja uuris seal toa.

Voodiserval istudes proovis ta helistada Howard Stocktonile Carmounti Maaklubisse. Stockton oli välja läinud.

Ta ütles Carmounti telefonioperaatorile järsu ametliku tooniga, et Stocktonil tuleb talle helistada — ta vaatas kella; see puudus kümme minutit kahest — nelja tunni pärast. Kell kuus. Ta nimetas „Sheratoni“ numbri ja pani telefonitoru tööle.

Tal oli tarvis vähemalt neli tundi magada. Ta polnud kindel, millal ta jälle magada saab.

Ta tõstis veel kord telefonitoru ja palus ennast kell kolmveerand kuus äratada.

Kui tema pea padjale vajus, tõstis ta käsivarre silmade ette. Läbi särgikäise olid tunda habemetuükad. Hommikul oli tal tarvis habemeajaja juurde minna; oma kohvri oli ta jätnud valgesse universaalautosse. Ta oli olnud nii väsinud ja häiritud, et oli unustanud kohvri kaasa võtta.

„Sheraton“ taitis tema soovi kolme lühikese järsu telefoni-helinaga. Kell oli täpselt kolmveerand kuus. Viisteist minutit hiljem helises telefon uuesti, seekord pikemalt ja normaalsemalt. Kell oli punktipealt kuus ja helistaja oli Howard Stockton.

Ma teen lühidalt, Matlock. Kontakt on teil olemas. Aga see mees ei taha teiega kohtuda klubis. Minge East Gorge'i mõlvale — kevadel ja suvel näidatakse sealt turistidele maastikku — ja sõitke tõstukiga üles. Olge täna õhtul, kell pool kaheksa seal. Üks mees tuleb sinna. See on kõik, mis mul teada on. See asi ei puutu minusse!“

Stockton virutas telefonitoru hargile, nii et Matlocki kõrv kumisema hakkas.

Aga ta oli selle saavutanud! Ta oli selle saavutanud! Tal oli kontakt Nimrodiga. Nõupidamisega.

Ta läks mööda pimedat teerada suusatõstuki poole. Kümme

dollarit olid pannud Purje- ja Suusaklubi parkimisplatsi valvuri tema probleemist aru saama: universaalaudoga saabunud kenal mehel oli kohtumine. Naise abikaasa pidi mõne võrra hiljem kohale jõudma — ja mida põrgut, elu on niisugune. Parkimisplatsivalvur oli väga abivalmis.

Kui Matlock jõudis East Gorge'i nõlvale, algas päev läbi ähvardanud vihmased. Connecticutis asendasid aprillivihma millegiparast alati maiäikesed ja Matlock oli enesele pahanud et ta polnud taibanud vihmamantlit osta.

Ta silmitses mahajaetud tõstukit, mille kõrgel paiknevat trosside metall laikis tiheneva vihma taustal nagu jämedate laevatrosside kanep uduses sadamas. Onnis, kus asus tõstuki kaitav masin, põles pisitilluke, vaevu märgatav tuli. Matlock lahenes uksele ja koputas. Vakest kasvu sooniline mees avas ukse ja vaatas talle teraselt otsa.

„Kas teie olete see, kes tahab üles sõita?“

„Küllap vist.“

„Mis teie nimi on?“

„Matlock.“

„Küllap te siis olete. Kas te peale istuda oskate?“

„Ma olen suusatanud. Käsivars kõverasse, tagumik istmele, jalad toele.“

„Sis teil abi vaja ei lähe. Mina panen masina käima, teie hüpake peale.“

„Väga hea.“

„Te saate märjaks.“

„Seda ma tean.“

Kui masin kolinal tööle hakkas, seadis Matlock enese peale istumiskohas ootele. Trossid kriiksatasid aeglaselt ja läksid just nagu kõheldes liikvele. Lähenes üks iste, Matlock libistas enese sellele, surus jalad vastu tuge ja lukustas võo kohta ümbritseva kaitsekinniti. Edasilükuv tross tõstis ta maapinnalt üles.

Ta oli teel East Gorge'i tippu, teel Nimrodiga kontakti loomisele. Kui ta maapinnast kumne jala kõrgusel ülespoole lihtsustas, pahandanud vihm teda enam, vaid tekitas temas reipust. Tema teekond, tema võidujooks oli lõpule jõudmas. Ükskõik kellega ta ülal kohtus, igal juhul pidi see mees olema tanielikus segaduses. Ta lootis sellele, ta oli selle niimoodi kavandanud. Kui kõik mõrvatud Loringilt ja vagagi elusalt Greenbergilt kuuldu oli tõsi, siis ei saanud see teisiti olla. Nõupidamise tähehk salastatus; saadikute tundmatus uksteisele; omertavanne; enese kaitsemine koodide ja kontrakoodide kasutamise — see kõik oli tõsi. Seda kõike oli ta oma silmaga näinud. Kui niisugune keerukas süsteem sai mingi jargu hoobi, siis pidid sellega paratamatult kaasnema kahtlustused, hirm ja

lõpuks segadus. Just segadus oli see, millele Matlock lootis. Lucas Herron oli teda süüdistanud, et ta laseb ennast mõjustada vandenõudest ja vastusepitsustest. Tegelikult ei mõjutanud need teda, ta lihtsalt mõistis neid. See oli midagi muud. Just see mõistmine oli ta viinud Nimrodist uhe sammukaugusele.

Vihmasadu oli nüüd tihedam, vihma puitsutas tuul, mis ulat oli tugevam kui maapinnal. Matlocki iste õõtsus ja kõikus üsna rohkem, mida kõrgemale ta nõlval jõudis. Masinaruumi lüuke oli pimeduses ja vihmast peaaegu nähtamatu. Ta arvestas, et oli enam-vähem poolel teel.

Tõstuk peatus jargu jõnksatusega. Matlock haaras kaitsekinniti mõlemasse pihku ja puudis läbi vihma ülespoole vaadates kindlaks teha, mis tõke oli teele ette tulnud. Mitte midagi polnud näha.

Ta poordus kitsal istmel kohmakalt ringi ja suunas pilgu mõlvast alla, masinaruumi poole. Sealt ei paistnud nüüd enam üldse valgust, isegi mitte kõige nõrgemat helki. Ta tõstis käe silmade kohale, puudes neid nii palju kui võimalik varjata vihma eest. Ta muidugi eksis, vihmavesi ähmastas tema pilku, võib-olla oli valguskiirte teel mõni tõstukipost. Ta kallutas enese algul paremale, siis vasakule, aga alt ei paistnud ikkagi mingit valgust.

Võib-olla olid kaitsemed labi põlenud. Siis ei saanud ka masinaruumi lamp valgust anda. Või oli kusagil tekkinud lühis. Vihma sadas ja vihma ajal suusatõstukid tavaliselt ei töötanud.

Ta vaatas alla. Maapinn oli võib-olla viieteistkümneme jala kaugusel. Kui ta enese jalatoe külge rippu laseb, siis tuleb tal ainult kaheksa või üheksa jalga kukkuda. See ei käi üle pea. Ta läheb ulejäänud tee jalgse nõlvast üles. Aga seda on raske teha kiiresti. Tippu jõudmiseks kuluvat aega ta ei tea, see võib olla isegi kakskümmend minutit. Ta ei saa riskida sellega, et mees, kellega ta peab kohtuma, satub paanikasse ja otsustab enne tema saabumist ära minna.

„Laage sinna, kus te olete! Ärge tehke kinnitit lahti!“

Pimedusest kostev haäl lõikus labi vihma ja tuule. See karmihääline käsk põhjustas võrdsele määral nii üllatust kui ka hirmu, mis halvastas Matlocki. Mees seisis tema all, tõstukitrossidest paremal pool. Ta kandis vihmamantlit ja mingi tüüpi mutsi. Polnud võimalik tema nägu näha ega isegi tema kasvu määrata.

„Kes te olete?! Mis teil vaja on?!“

„Ma olen see mees, kellega te kohtuma tulite. Ma tahan näha paberit, mis teil taskus on. Visake see alla!“

„Paberit näitan ma teile siis, kui näen teie oma. Niisugune on nõue! Niisugune on nõue, mille ma seadsin.“

„Te ei saa aru, Matlock. Visake lihtsalt paber alla. See on kõik.“

„Millest põrgust te räägite?!”

Matlocki silmi pimestas tugevajõulise taskulambi valgus. Ta sirutas kae kaitsekinniti luku järele.

„Ärge seda puudutagel Hoidke kaed otse ees või te surete!”

Heleda valguskoonuse keskosa pöördus tema näolt rinnale ja mitme sekundi vältel ei olnud tema silmade ees midagi peale tuhandete huplevate valgustappide. Kui pilk selgines nägi ta, et all olev mees läheneb tõstukitrossidele, valgustades enesele taskulambiga teed. Lambivalgus näitas ka, et mehel on paremas käes suur ähvardav automaatpüstol. Pimestav valgus poordus, nuud juba otse alt, Matlocki näole tagasi.

„Ära ähvarda mind, juntsu!” karjus Matlock, meenutades mõju, mida tema viha oli kell neli hommikul avaldanud Stocktonile. „Pane see kuradima tukk ära ja aita mind alla! Meil pole palju aega ja niisugused mängud ei meeldi mulle!”

Nuud niisugust mõju polnud. Selle asemel puhkes mees naerma ja see naer oli südantpoõritav. Rohkem kui midagi muud oli see täiesti ehtne. All seisev mees tundis lõbu.

„Te olete väga naljakas. Te näete naljakas välja, kui te seal niimoodi istute, tagumik õhus. Kas teate, mida te meelde tuletate? Te tuletate meelde neid ahvikujulisi märklaudu, mille pihta lasketiirudes lastaksel! Te saate aru, mis ma mõtlen? Nuud jätke jama ja visake paber alla!”

Mees naeris jälle ja äkki oli Matlockile kõik selge.

Ta polnuu mingit kontakti loonud. Ta polnud kedagi nurka surunud. Kõik tema hoolikalt koostatud plaanid, kõik tema labimõeldud sammud olid tuhja jooksnud. Ta polnud Nimrodile lähemal kui enne Nimrodi olemasolust teadasaamist.

Ta oli lõksu langenud.

Aga proovida tuli ikkagi. Midagi muud ei jäänud üle

„Te teete oma elu kõige suurema vea!”

„Oh, taeva pärast, jätke järele! Andke mulle paber! Ma oleme seda neetud paberitukki nädal aega otsinud! Mul on kask see nüüd kätte saada!”

„Ma ei saa seda teile anda.”

„Ma lasen teil pea otsast ära!”

„Ma ütlesin ei saa! Ma ei öelnud ei taha!”

„Jätke keerutamine. See on teil kaasas! Ilma selleta poleks te siia tulnud!”

„See on mu selja taga voõ külge seotud pakis.”

„Võtke välja!”

„Ma ütlesin teile — ma ei saa! Ma istun nelja tolli lai sel jalatoega pingil ja ma olen peaaegu kahekümne jala kõrgusel õhus!”

Tema sõnad läksid piitsutavas vihmas pooleldi kaotsi. All seisev mees oli pettunud ja kannatamatu.

„Te kuulsite, võtke see välja!”

Ma pean alla hüppama. Ma ei ulata sõlme lahti tegema!” Matlock karjus, et teda kuuldaks. „Ma ei saa ju midagi teha! Mul ei ole püstolit!”

Luure ähvardava automaatpüstoliga mees taandus mõned sammud trossidest eemale. Ta suunas nii oma tugevajõulise taskulambi kui ka relva Matlockile.

Okei, tulge alla! Aga kõhige valesti ja teie pea lendab lahti!”

Matlock vabastas kaitsekinniti, tundes ennast nagu vaate-
talla tippu jõudnud poisike, kes muretseb selle pärast, mis saab siis, kui ratas enam üldse ei poõrdu ja ohutusrihm tuleb lahti.

Ta laskis enese jalatoe külge rippu. Ta oli vihmast labimarg, taskulambi valguskoonus pimestas teda. Tal oli vaja mõelda, tal tuli otsekohe leida mingi strateegia. Tema elu oli niisuguste meeste jaoks väärt palju vähem kui Windsor shoalsis tapetute elud.

Pöörake valgus alla! Ma ei nae mitte midagi!”

Mis sellest! Laske lihtsalt kaed lahti!”

Matlock laskis

Ja maapinnale jõudmise hetkel tõi ta kuuldavale valju valukarjatuse ning haaras jalast kinni.

Aaaahhh! Mu jalg! Ma murdsin oma kuradima jala!” Ta vaanles ja tõmbles märjal rohul.

Vait! Paber siia! Otsekohe!”

Jeesus Kristus! Mis te minust tahate? Mu jalg on murtud!”

Paha lugul Andke paber!”

Matlock lamas maas, pööras pead siia-sinna ja pingutas valu uletamiseks kaelalihaseid. Ta ütles hingeldades: „Sõlm on siin. Tehke sõlm lahti.” Ta rebis oma särki, tuues nähtavale osa presentvoosi

Tehke ise. Kähku!”

Aga mees lahenes. Ta ei olnud kindel. Ta tuli veel lähemale. Taskulambi valguskoonus-oli nüüd otse Matlocki kohal. Siis laskus see allapoole ja Matlocki vaatevälja ilmus ahvardava musta automaatpüstoli suur raud.

Seda silmapilku oli ta oodanud.

Ta haaras parema käega relva järele ja soõstis samal ajal kogu kehaga vastu vihmamantlis mehe jalgu. Ta hoidis püstolirauast kinni ja vajutas seda täiesti jõust maapinna poole. Püstolist tulistati kaks korda, põrutused pidid peaaegu tema

kae purustama, marg maa ja puitsutav vihm summutasid mõne võrra pauke.

Mees oli nuud tema all küljeli ning peksles jalgade ja vaba käega, et ennast tema raskusest vabastada. Matlock soostis relva hoidva käe kallale ja surus hambad selle randmesse. Ta hammustas, kuni tundis valjapurskuva ja külma vihmaveega seguneva vere maitset.

Mees karjus valust ja tema pustolit hoidva käe haare lõdvenes. Matlock haaras pustolist kinni, tõmbas selle mehe peost ja lõi sellega talle mitu korda nakku. Tugevajõuline taskulamp lamas kõrges rohus ega valgustanud midagi peale labamärja lehestiku.

Matlock oli kummargil oma poolteadvusetu vastase verise näo kohal. Ta hingeldas ja tundis suus ikka veel iiveldava ajavat veremaitset. Ta sulitas pool tosinat korda, püüdes hambaid ja kurku puhastada.

„Okei!“ Ta haaras mehel kraest kinni ja tõmbas tema peost püsti. „Nüüd rääkige mulle, mis juhtus! See oli lõks, eks ole?“

„Paber! Ma pean paberi saama.“ Mehe hää oli vaevalt kuuldav.

„Ma laksin lõksu, eks ole? Kogu möödunud nädal olin lõks!“

„Jah... Jah. Paber.“

„See paber on väga tahtis, eks ole?“

„Nad tapavad teid... nad tapavad teid, et seda kätte saada! Teil pole mingit šanssi, mister... Mitte mingit šanssi...“

„Kes on nad?“

„Ma ei tea... ei tea!“

„Kes on Nimrod?“

„Ma ei tea... Omertà!... Omertà!“

Mees ajas silmad parani ja mahakukkunud taskulambi ähmas valguses nägi Matlock, et tema ohvriga oli midagi juhtunud. Mingi mõte, mingi kontseptsioon oli selle mehe piinatud kujutlusvõime vallutanud. Seda oli valus vaadata. See oli liiga lähedane Lucas Herroni paanikale ja Alan Pace'i kabus hirmule.

„Lähme, ma vün teid alla...“

Kaugemale Matlock ei jõudnud. Verise näoga mees tegi meeletult jõupingutuse ja soostis Matlocki paremas käes oleva pustoli poole. Matlock tõmbus tagasi ja tulistas instinktiivselt. Veri ja lihatükid lendasid laiali. Pool mehe kaelast kadus.

Matlock tõusis aeglaselt. Laiba kohal hõljus püssirohu suits, vihm surus seda maapinna poole.

Matlock sirutas käe, et rohest taskulampi võtta. Niipea kui ta kummargile laskus, hakkas ta oksendama.

Kümme minutit hiljem silmitses ta vnekumne jala kaugusel looraja ääres kasvava suure vahtrapuu tuve tagant parkimisplatsi. Noor lehestik kaitses teda osaliselt vihmavalingu eest, aga tema rõivad olid räpased, kaetud marja pori ja verega. Parkimisplatsi eespoolse serva lähedal, Purje- ja Suusaklubi kivivärava kõrval nägi ta valget universaalautot. Lukumist oli vahe; ühtki autot ei tulnud juurde ja need autoomanikud, kes viibisid juba klubis, ootasid enne teeleminekut suure aja lõppu. Parkimisplatsivalvur, kellele ta oli andnud kümme dollarit, ajas restorani sissekäigu juures oleva varikatuse all uksehoidjaga juttu. Matlock oleks tahtnud autosse joosta ja võimalikult kiiresti ära sõita, aga ta teadis, et tema välimus oleks mehed ärevusse ajanud ja pannud neid aru pidama, mis võis East Gorge'i nõlval juhtunud olla. Ei jäänud üle muud kui oodata, kuni keegi väljub klubist ja juhib meeste lahelepanu kõrvale või mõlemad mehed lähevad sisse.

Ootamine oli talle vastumeelne. Ja veel rohkem kui vastumeelsust tekitas see temas hirmu. Ta polnud suusatõstuki juures kedagi näinud ega kuulnud, aga see ei tähendanud, et seal tõepoolest ei olnud kedagi. Nimrodi mehel oli tõenäoliselt kusagil partner, kes ootas nagu temagi. Kui surnud mees leitakse, siis peetakse Matlock kinni ja tapetakse — kui mitte kättemaksuks, siis temalt Korsika dokumendi äravõtmiseks.

Tal polnud nüüd enam mingit valikut. Edasiminekuks käis tal üle jõu ja võimete. Nimrod oli temaga samuti manipuleerinud, nagu seda olid teinud Kohtuministeeriumi mehed. Ta otsustas, et helistab Jason Greenbergile ja toimib nii, nagu Greenberg talle ütleb.

Teatavas mõttes oli tal hea meel, et tema osa selles loos oli lõppenud või lõppes varsti. Ta tundis ikka veel kohustust, aga midagi rohkemat ta teha ei saanud. Tema ettevõtte oli ebaõnnestunud.

All avanes restorani uks ja sellest valgus ettekandja, kes viipas uksehoidjale. Uksehoidja ja parkimisplatsivalvur laskid trepist üles tütarlapse juurde.

Matlock jooksis kruusakattega parkimisplatsile ja moodus platsi serval seisvate autode radiaatorivõredest. Autode vahel lukudes pidas ta silmas restorani ust. Ettekandja oli ulatanud uksehoidjale kohvikruusi. Kõik kolm suitsetasid sigaretti ja kõik kolm naersid.

Matlock jõudis oma auto juurde ja nägi selle akna kõrval kuuru tõmbudes kergendustundega, et võti on süotelukus. Ta

hingas sügavalt, avas tasakesi ukse ja hüppas sisse. Uks paugutamise asemel tõmbas ta selle kiiresti ja vaikselt kinni, et tähelepanu aratamata kustutada laetuld. Kaks meest ja ett

kananja ajasid midagi märkamata ikka veel juttu ning naersid. Ta seadis enese istmele, pooras süütevõtit, lülitas sisse tagasikaigu ja tegi varava ees poörde. Ta kihutas mootor

mõirates kivipostide vahelt läbi ja suundus mööda pikka juurdesõiduteed maantee poole. Kolm eesukse juures varikatuse all trepiastmetel seisva klubitootajat kohkusid hetkeks. Siis muutus kohkumus kiiresti hammelduseks — ja isegi mõningaks uudishimuks. Sest park

misplatsi tagaosast kostis teise, võimsama automootori müri. Suttisid heledad eeslaternad, mille valgust moonutas vihma valing, ja suur must limusiin soostis paigast.

Rattakummid kiunusid, kui kurjakuulutava välimusega sõiduk tait gaasi andes varava läbis ja universaalautole järe

lormas. Suurel maanteel liikus vähe autosid, aga Matlockile tundus siiski, et väikesi kõrvalteid mööda jõuab ta kiiremini Carlyle. Ta otsustas sõita otse Kresseli juurde, ehkki Samil oli kalduvus hüsterikasse sattuda. Kahekesi koos võisid nad siis Greenbergile helistada. Ta oli asja brutaalsel ja jubedal kombel tapnud inimese ning tundis ikka veel vapustust, ükskõik kas tema tegu oli õigustatud või mitte. Ta arvas, et ei saa sellest tundest kogu oma ülejäänud elu vältel lahti. Ja ta polnud kindel, kas Kressel oli õige mees, kelle poole pöörduda.

Aga kedagi teist polnud. Kui ta ei tahtnud oma korterisse tagasi minna ning seal oodata, kuni mõni föderaalagent talle järele tuleb. Ja agendi asemel võis vaga hästi ilmuda Nimrod saadik.

Teel oli S-kurv. Matlockile meenus, et sellele järgnes pikk põldudevaheline teelõik, millel oli võimalik aega võita. Suur maantee oli sirgem, aga kõrvalteed olid lühemad ja neil polnud peaaegu üldse liiklust. Viimasesse kurvikaarde siirdudes tundis ta end nii kõvasti rooliratast pigistavat, et käsivarred valutasid. Tema lihaste kaitseüsteem kontrollis värisevaid liigutusi ja hoidis autot puhta jõuga teel.

Saabus sirge teelõik; vihm oli hõrenenud. Matlock vajutas gaasipedaali põhja ning tundis, kuidas auto edasi sööstis.

Ta heitis kaks korda ja siis veel kord pilgu tahavaatepeeglisse, tundes muret patrullautode pärast. Ta nägi selja tagant lahenevaid autotulesid ja vaatas spidomeetrit. See näitas kaheksakümmend seitse miili tunnis, aga tuled lähenesid siiski

Tagaaetava instinkt andis ennast kiiresti tunda; ta teadis,

et see polnud politseiauto. Märga vaikust ei lõhestanud sireeni andamine, vilkuv tuli ei kuulutanud võimu esindajate tulekut.

Matlocki parem jalg surus gaasipedaali, suutmata mootorist enam midagi välja pigistada. Spidomeeter oli jõudnud üheksakümne nelja miilini tunnis — kiiremini see auto sõita ei jõudnud.

Autotuled olid nüüd otse tema selja taga. Tundmatu jälitaja oli tema sõiduki tagumisest kaitserauast mõne jala, mõne lolli kaugusel. Äkki pöördusid tuled vasakule, valge universaalauto kõrvale.

See oli sama must sedaan, mida ta oli näinud pärast Loringi mõrval. Seesama suur auto, mis veidi aega pärast Windsor shoalsi veresauna oli pimedalt juurdesõiduteelt peateele soostunud. Matlock püüdis osalt pidada silmas teed, osalt autot, milles istus üksainus mees ja mis püüdis teda suruda parempoolsele teeäärele. Universaalauto vibreeris tohutu kiiruse mõjul; rooliratta hoidmine muutus uha raskemaks.

Ja siis nägi ta püstolirauda, mis oli läbi kõrval sõitva auto akna temale suunatud. Ta nägi tulistamiseks valmistuva käe lapant vaatavate silmade meeleheitlikku, siia-sinna soostvat pilku.

Ta kuulis pauke ning tundis, kuidas klaasikillud talle naku ja auto eesistmele lendasid. Ta surus jala piduripedaalile ja pööras rooliratta paremale; auto soostis üle teepeenra ja läbi okastaataia kivisele põllule. Sõiduk läbis rohus viiskümmend või kuuskümmend jalga ning pörkas siis vastu piiripeenrale kuhjatud kive. Eeslaternad purunesid ja kustusid, radiaatori-võre kõverdus. Matlock paiskus vastu armatuurlauda, ainult ülestõstetud käed hoidsid ära tema näo pörkamise vastu esiklaasi.

Aga ta oli teadvusel ja tagaaetava instinktid toimisid endist viisi.

Ta kuulis, kuidas autouks avanes ja sulgus, ning teadis, et mõrvar tuleb põllule, otsima oma ohvrit. Ja Korsika dokumenti. Ta tundis laubal vereniret — ta polnud kindel, kas sellel oli põhjustanud riivav kuul või klaasikild, aga ta oli tanulik selle olemasolu eest. See oli talle vajalik, ta vajab mööda laupa nriisevat verd. Ta jäi liikumatult ja vaikselt rooliratta kohale kummargile.

Ja jaki all hoidis ta rasket automaatpustolit, mille ta East Gorge'i nõlval oli võtnud vihmamantlit kandvalt surnud mehelt. Püstol oli tema vasaku käsivarre alt suunatud auto-uksele.

Ta kuulis sammude pehmet matsumist marjal maal auto kõrval. Ta tunnetas — sõna otseses mõttes tunnetas nagu pime mees — nägu, mis teda läbi purunenud klaasi silmit-

ses. Ta kuulis allavajutatava ukselingi klõpsatust ning lahiti tõmmatava raske ukse hingede kruksumist.

Käsi haaras tema õlast kinni. Ta vajutas püstoli päästikule.

Pauk oli kõrvulukustav; märga pimedust lõhestas haavatud mehe karje. Matlock huppas autoistmelt kogu kehaga vastu mõrvarit, kes oli valu tundes oma vasakust käsivarrest kinni haaranud. Matlock peksis oma püstoliga metsikult ja ebatäpselt mehe nagu ja kaela, kuni mees kukkus maha. Mehe püstolit polnud kusagil naha, tema käed olid tühjad. Matlock tõstis jala mehe kõrile ja surus.

„Ma jätan järele, kui sa annad märku, et oled valmis minuga raakima, litapoeg! Vastasel korral ei jäta ma järele!”

Mees puristas, tema silmad läksid pungi. Ta tõstis alistumise märgiks parema käe.

Matlock võttis jala ära ja laskus mehe juurde põlvili. Tüsedakehalisel mustajuukselisel mehel olid loomaliku tapja nürkid naojooned.

„Kes su süü saatis? Kuidas sa auto ära tundsid?”

Mees tõstis veidi pead, just nagu oleks ta valmistunud vastama. Selle asemel haaras ta parema käega vöö vahelt noa, pöördus järskult vasakule ja lõi oma gorillapõlvega Matlockile kubemesse. Nuga lõhestas Matlocki särgi ja nahka krumustavat tera tundes teadis ta, et polnud veel kunagi surmale nii lähedal olnud.

Ta andis raske automaatpüstoli rauaga hoobi vastu mehe meelekohta. Sellest piisas. Mõrvari pea paiskus kuklasse; juuksepiirile ilmus veri. Matlock tõusis ja surus nuga hoidva käe jalaga vastu maad.

Varsti avanesid mõrvari silmad.

Ja järgmise viie minuti jooksul tegi Matlock seda, milleks ta polnud ennast kunagi võimeliseks pidanud — ta piinas kaasinimest. Ta piinas mõrvarit mõrvari enese noaga, ta torkis mehe silmade ümbrust ja huuli sama noaotsaga, mis oli kriimustanud teda ennast. Ja kui mees karjus, virutas Matlock talle püstolirauaga vastu suud, luües tema hammaste küljest kilde lahti.

Kaua see ei kestnud

„Paber!”

„Ja mis veel?”

Vintsklev mõrvar oigas ja sühtas verd, kuid ei tahtnud raakida. Matlock rääkis; ta tegi seda rahulikult, täiesti veendunult ja surmtõsiselt.

„Sa vastad mulle või ma torkan sulle noatera silma. Ma ei hooli enam millestki. Usu mind.”

„Vanamees!” Haal tuli sügavalt mehe kurgust. „Ta ütles,

et on kõik kirja pannud... Keegi ei tea... Teie raakisite temaga...”

„Mis vanamees...” Matlock jäi vaht, kui hirmus mõte talle pahe tuli. „Lucas Herron?! Kuidas tema?!”

„Ta ütles, et on kõik kirja pannud. Nad arvavad, et teie teate. Võib-olla ta valetas... Taeva parast, ta võis valetada...”

Mõrvar kaotas teadvuse.

Matlock tõusis aeglaselt, tema käed värisesid, kogu keha vibises. Ta vaatas teele, kus hõrenenud vihma vaikselt seisis muur must sedaan. See oli tema viimane šanss.

Aga tema ajus lugutas end miski. See oli raskesti tabatav, kuid siiski tajutav. Ta pidi seda tunnet usaldama, nagu ta oli usaldanud tagaajaja ja tagaetava instinkte.

Vanamees!

Lahendus peitus seal, kus oli elanud Lucas Herron.

Kakskümmend üheksa

Ta parkis sedaani „Haigrupesast” veerandi miili kaugusele ja läks jalgsi mööda maanteeeserva Herroni maja poole, olles valmis otsekohe teeäärseesse metsa hüppama, kui mõni auto lahenema peaks.

Ühtki autot ei tulnud.

Ta jõudis ühe majani ja siis teiseni, rutates mõlemast mööda ning jälgides valgustatud aknaid, et näha, kas keegi vaatab välja.

Keegi ei vaadanud.

Ta jõudis Herroni krundi servani, laskus seal küürakile ning suundus aeglaselt, ettevaatlikult ja vaikselt juurdesõiduleele. Maja oli pime; ei olnud ühtki autot, ühtki inimest, ühtki elumärki. Ainult surm.

Ta pöördus kiviplaatidega sillutatud teerajale ja nägi pimeduses vaevu silma paistvat ametliku välimusega dokumenti, mis oli eesuksele kinnitatud. Ta lahenes uksele ja süütas tuletiku. Dokument oli šerifi pitserit kandev korraldus maja sulgemise kohta.

Veel üks kuritegu, mõtles Matlock.

Ta läks maja taha. Kui ta tagaõue varava juures seisis, meenus talle elavalt, kuidas Herron oli tormanud üle oma hasti püगतud muru eemaletõrjuva rohelise müüri poole, mille ta oli mõn osavalt kahele poole lukanud ja mille taha ta oli nii täielikult kadunud.

Ka tagauksel oli šerifi pitser. See oli kleebitud ukseklaasi külge.

Matlock tõmbas voo vahelt automaatpustoli ja purustas võimalikult vähe kara tehes pitserist vasakul pool oleva väikese ukseklaasi. Ta avas ukse ja astus sisse.

Esimene asi, mis tema tähelepanu äratas, oli pimedus. Valgus ja pimedus olid suhtelised mõisted, nagu ta oli viimase nädala jooksul hakanud aru saama. Ka ööpimeduses leidis valgust millega silmad olid võimelised kohanema; päevavalgus oli sageli petlik, täis varje ja ähmaseid laike. Kuid Herroni majas oli pimedus täielik. Matlock süütas tiku ja sai aru, miks seal nii oli.

Vaikese koogi aknad olid kaetud eesriietega, kuid need polnud tavalised, vaid spetsiaalselt valmistatud aknaeesriided. Materjal oli paks, suurte aluminiumklambrite abil aknalaudade külge kinnitatud püstliistud surusid selle vastu piitu. Matlock lahenes valamu kohal olevale aknale ja süütas uue tiku. Riie polnud üksnes tavalisest paksem, vaid histud ja klambrit tagasid tema täieliku libumise aknaraami vastu. Oli kahtlane, kas sellest aknast paases üldse mingit valgust välja või sisse.

Herroni soov — või vajadus — oma eraelu salajas hoida oli olnud erakordselt suur. Ja kui kõigi ruumide kõik aknad olid niimoodi kaetud, siis tegi see Matlocki ülesande kerge maks.

Kolmandat tükki suüdates astus ta Herroni elutuppa. See, mida ta hubisevas valguses nägi, pani teda järsult peatuma ja sugavasti hinge tõmbama.

Kogu tuba oli nagu lahinguväli. Raamatud olid põrandale loobitud, mööbel ümber tõugatud ja purustatud, vaibad sega mini pööratud, isegi osa seina lõhutud. Talle meenus tema enese korter pärast õhtusooki Beelsoni juures. Herroni elutuba oli põhjalikult, meeleheitlikult läbi otsitud.

Matlock astus uuesti kööki, et vaadata, kas tähelepanu koondamine aknaeesriietele ja pimedusele polnud tema silmi petnud. Nii see oligi. Kõik laekad olid lahti tõmmatud, kõik kapid läbi tuhnitud. Ja siis nägi ta ühe kapi põhjas kahte taskulampi. Üks neist polnud töökorras, teine süttis põlema.

Ta läks kiiresti elutuppa tagasi ja puudis seal orienteeruda, valgustades taskulambiga aknaid. Kõik aknad olid kaetud, kõik eesriided aknalaua külge kinnitatud.

Kitsa koridori lõpus oli veel kitsama trepi ees lahtine uks. See viis Herroni kabinetti, mis — kui üldse võimalik — oli veel rohkem segamini paisatud kui elutuba. Kaks kartoteegikappi lamasid kummuli, tagaküljed lahti kistud; suur nähk- kattega kirjutuslaud oli seinast eemale tõmmatud ja pilbasteks purustatud. Nagu elutoas, nii oli ka siin lõhutud seina. Matlocki arvates nendes kohtades, mis koputamisel olid tundunud õn- sad.

Ulemisel korrusel olid kaks vaikest magamistuba ja vannituba niisama segi pööratud, niisama purustatud.

Ta laskus trepist alla, isegi trepiastmed olid lahti kangu- tatud.

Lucas Herroni maja läbiotsijad olid olnud professionaalid. Mis lootust oli tal nende järelt veel midagi leida? Ta läks pikkamööda elutuppa tagasi ja istus tugitooli jaanustele. Tal oli kõhe tunne, et ka tema viimane jõupingutus lõpeb nurju- misega. Ta süütas sigareti ja püüdis mõtteid koguda.

Maja läbiotsijad polnud otsitavat leidnud. Või olid siiski? Tegelikult polnud mingit võimalust selle üle otsustada. Ainult loomulik mõrvar oli maanteeäärsel põllul karjunud, et namees „on kõik kirja pannud“. Just nagu oleks see fakt olnud peaaegu niisama tähtis kui meeleheitlikult ihaldatud Korsika dokument. Aga mees oli lisanud: „Võib-olla ta vale- las... ta võis valetada.“ Valetada? Miks oli äärmiselt surma- hirmu tundev mees lisanud millelegi nii olulisele niisuguse klausi?

Tuli arvata, et hullumeelsuse äärele viidud mõistuse deli- kaatne mehhanism keeldus arvesse võtmast kõige halvemat võimalust. See tuli arvesse võtmata jätta, et klammerduda terve mõistuse jaanuste külge.

Ei... Ei, nad polnud leidnud seda, mille pidid leidma. Ja et nad ei olnud seda leidnud nii põhjalikku, nii erakord- et vaeva nähes, siis polnud seda olemas.

Aga Matlock teadis, et see oli olemas.

Herroni võisid olla sidemed Nimrodi maailmaga aga ta polnud selles maailmas sündinud. Tema vahekord sellega pol- nud mugav — see oli piinarikas. Kuidagi oli ta kuhugi jätnud mingi süüdistusmaterjali. Ta oli liiga hea inimene, et seda mitte teha. Lucas Herron oli väga korralik inimene. Kusagil pidi miski olema.

Aga kus?

Matlock tõusis toolilt ja hakkas pimedas toas edasi-tagasi käima, klõpsutades rohkem närvide rahustamiseks kui ruumi valgustamiseks taskulampi.

Ta meenutas üksikasjalikult neli päeva tagasi hilisel pärast lõunal nähtud Lucase iga sõna, iga ilmevarjundit. Ta oli jälle tagaajaja, ta nuuskis jälgi ja haistis lõhna. Ja ta oli saagi lahedal; põrgu päralt, ta oli selle lähedal... Oma maja eesust ivades oli Herron silmapilkselt teadnud, mida Matlock soovis. See teadmine oli valgatanud tema silmades. Matlock ei saanud selles suhtes eksida. Ta oli seda isegi Herronile öelnud ning Herron oli naernud ja teda suudistanud, et ta laseb ennast mõjutada vandenõudest ja vastusepitsustest.

Aga oli olnud veel midagi muud. Enne vandenõusid ja

vastusepitsusi... Midagi selles toas. Enne kui Herron teinud ettepaneku välja istuma minna... Mis tegelikult polnud ettepanek, vaid nõudmine, käsk.

Ja just enne, kui ta oli andnud käsu tagaõue minna, oli ta vaikselt sisenenud — vaikselt sisenenud — ning Matlocki ehmatanud. Ta oli kahte täis klaasi käes hoides pendelukse avanud ja Matlock polnud seda kuulnud. Matlock süütas taskulambi ja suunas valgusvihi köögiukse alumisse serva. Seal polnud vaipa ega midagi muud, mis oleks samme summutanud; põrand oli kõvast puidust. Ta läks lahtise ukse juurde, astus sellest sisse ja sulges selle. Siis lukkas ta selle kiiresti lahti — samas suunas nagu Lucas Herron klaasidega tulles. Uksehinged klõpsatasid nagu nussugused hinged seda teevad, kui nad on vanad ja ust lukatakse kiiresti normaalselt. Ta laskis ukse kinni vajuda ja lükkas seda siis aeglaselt, tollhaaval.

Midagi polnud kuulda.

Lucas Herron oli joogid seganud ja siis vaikselt, kuuldamatult elutuppa tagasi tulnud. Et vargsi Matlocki jälgida. Ja siis oli ta andnud kindla käsu majast välja minna.

Matlock pingutas mälu, et täpselt meenutada, mida Lucas Herron oli täpselt sel silmapilgul öelnud ja teinud.

„Me võiksime minna ja tagaõues istuda. Toas olemiseks on ilm liiga ilus.“

Sus, ootamata vastust, isegi mõõdukalt entusiastlikku nõusolekut, oli Herron kiiresti kööki tagasi suundunud. Igasuguse pealiskaudsegi viisakuseta, igasuguse kombekuseta, mida Lucaselt oleks oodata võinud.

Ta oli andnud korralduse, ohvitseri ja džentelmeni käsu.

Õigus! Nii see oli. Matlock suunas taskulambi valgust kirjutuslaua kohale.

Foto! Foto, mis kujutas mingil väikesel Vaikse ookeani saarel džunglis seisvat ning kaarti ja automaati käes hoidvat merejalaväeohvitseri.

„Ma hoian seda vana fotot meenutuseks, ei aeg pole alati olnud nii laastav.“

Täpselt sel silmapilgul, kui Herron oli köögiuksest sisse astunud, oli Matlock tähelepanelikult silmitsenud fotot! See asjaolu oli vana õppejõudu nii suurel määral hairinud, et ta oli otsekohe teinud ettepaneku õue minna. Järsult ja lühidalt, talle nii võõral viisil.

Matlock astus kiiresti laua juurde. Väike tsellofaankattes foto rippus seal kuus enne — madalal laua parempoolse nurga kohal. Mitu suurt raamitud ja klaasiga kaetud pilti oli lõhutud; see foto oli terveks jäetud. Ta oli väike ja nägi välja üsna tahtsusetu.

Matlock haaras pappraamist kinni ja tõmbas seda hoidva ühise rõhknaela seinast välja. Ta silmitses raami hoolikalt, uuris seda süüa-sinna ja vaatles selle servi.

Lähedalt papile suunatud taskulambi ere valgus näitas raami ülemises nurgas kriimustusi. Kas need olid küünekrumustused? Võib-olla. Ta pööras valguse lauale. Seal olid teritamata pliiatsid, märkmepaberilehed ja kaarid. Ta võttis kaarid ning lükkas ühe haru otsa nii sugavale kahe õhukese papituki vahele, et tal õnnestus foto välja tõmmata.

Ja nii leidis ta selle.

Väikese foto tagaküljele oli laiasulelise täitesulepeaga midagi joonistatud. See oli ristkülik, mille ülemine ja alumine külg olid tähistatud punktiriga. Ülal oli kaks väikest noolt, üks suunatud üles, teine paremale. Mõlema nooleotsa juurde oli kirjutatud arv 30. Kaks korda 30.

Kolmkümmend.

Vasak- ja parempoolse külje kõrvale olid lapselikult joonistatud puud.

Ülal arvude kohal oli teine lihtne visand. Loogeliste poolringide alumisi servi ühendas lainjas joon. Pilv. Allapoole oli veel joonistatud puid.

See oli kaart ja oli üsna ilmne, mida see kujutas. See oli Herroni krunt; kolmes küljes olevad jooned kujutasid oemaletõrjuvat rohelist müüri.

Arvud — 30 ja 30 — olid mõõtmised. Aga nad olid ka midagi muud. Nad olid sümbolid.

Sest Lucas Herron, kauaaegne romaani keelte osakonna juhataja, armastas püritult sõnu ja nende isearalikke tähendusi. Mis sobis paremini kui 30 lõplikkuse tähistamiseks?

Nagu iga esimese kursuse ajakirjandusühikpilane kinnitada võis, tähendas sõnumi alla märgitud arv 30, et lool oli lõpp.

Et midagi polnud enam öelda.

Matlock hoidis ümberpoõratud fotot vasakus, taskulampi paremas käes. Ta sisenes metsa selle keskpaigast veidi vasakul, nagu joonis näitas. Arv 30 võis tähendada jalgu, jarde, meetreid või samme — kindlasti mitte tolle.

Ta mõõtis kolmkümmend kaheteistkümmetollist vahemaad. Kolmkümmend jalga otse, kolmkümmend paremale.

Ei midagi.

Ei midagi peale läbimärja rohu ja püksisaari kraapiva aluspoõsastiku.

Ta pöördus roheline müüri äärde tagasi ning otsustas rakendada järdide ja sammude kombinatsiooni, saades aru, et nii tihedas, džunglilaadses metsas võis sammude pikkus suuresti varieeruda.

Ta astus kolmekummend sammu otse edasi, märkis koha aru ja jätkas edasiminekut, kuni arvas olevat jõudnud kolmekümne jardini. Siis poordus ta tagasi sinna, kus murtud oksad tähistasid kolmekümne sammu punkti, ning alustas teekonda paremale.

Jälle ei midagi. Uhe Matlocki hinnangu järgi kolmekümne sammu kaugusel oleva punkti lähedal kasvas vana kõdunenud vahtrapuu. Midagi muud ebatavalist seal polnud. Ta läks murtud okste juurde tagasi ja suundus kolmekümne jardi punkti.

Kolmekummend jardi otse edasi. Üheksakümmend jalga, jalg või paar rohkem või vähem. Siis pikkamööda kolmekümmend jardi läbi märja lehestiku järgmise punktini. Jälle üheksakümmend jalga. Kokku sada kaheksakümmend jalga. Peaaegu kaks kolmandikku jalgpalliväljaku pikkust.

Edasipääs oli nüüd aeglasem ja lehestik tihedam, või nõnda see igatahes näis. Matlock soovis, et tal oleks matšeete või vähemalt miski, millega tilkuvaid okse kõrvale lükata. Kord läks tal lugemine segi ja edasi minnes tuli tal meeles pidada kahte võimalust — kas kakskümmend üks või kakskümmend kolm pikka sammu. Oli sellel mingi tahtsus? Kas kolme kuni kuue jala pikkuse vahel oli mingi oluline tähtsus?

Ta jõudis pärale. Ta oli lüknud kakskümmend kaheksa või kolmekümmend jardi. Kui seal midagi näha oli, pidi ta seda nägema. Ta suunas taskulambi maapinnale ning hakkas selle valgusvihku aeglaselt paremale ja vasakule pöörama.

Ei midagi. Ainult tuhat sätendavat rohulehte ja sügavpruun marg muld. Ta jätkas pikkamööda edasi liikudes ja silmi pingutades maapinna valgustamist, pidades iga paari sekundi tagant aru, kas ta polnud seda kohta juba valgustanud kõik nägi välja nii ühesugune.

Ettevõtte luhtumise võimalused suurenesid. Võib-olla tagasi minna ja otsast alustada, mõtles ta. Võib-olla tahendasid arvu 30 mingeid teisi mõõtühikuid. Näiteks meetreid või mõne joonises peituvat arvu kordseid. Punktid? Kas tuleks loendada ristküliku ülemist ja alumist külge tähistavad punktid? Miks need punktid seal olid?

Ta oli läbinud kuue jala pikkuse vahe ja mitu jalga peale selle.

Ei midagi.

Tema mõtted poordusid tagasi punktide juurde ning ta võttis põuetaskust foto välja. Kui ta valmistus ennast sirgu ajama, et kuurutamist valusaid seljalihaseid sirutada, puudutas tema jalg midagi kõva, järeleandmatut. Alguses pidas ta seda kiviks või mahakukkunud puuksaks.

Aga siis sai ta aru, et see polnud kumbki.

Ta ei näinud seda eset, sest seda kattis rohi, aga tema jalg tundis selle piirjooni. Need olid täpselt sirged. See eseme olnud pärit metsast.

Ta valgustas eset katvat rohtu ja nägi, et see polnud rohi seal kasvasid mingid osaliselt puhkenud vaikeste õitega lilled. Lilled, mis ei vajanud päikesevalgust ega avarust.

Džunglililled. Selles kohas võõrad, ostetud, umber istutatud. Matlock kummardus ja lukkas lilled kõrvale. Nende all oli paks, tugevasti lakeeritud, umbes kahe jala pikkune ja võib-olla poolteise jala laiune puitplaat. See oli tolli või paari võrra maasse vajunud; selle pinda oli nii palju kordi hiva-päheriga hõõrutud ja lakiga kaetud, et kaitsekatte kihid läikisid ja peegeldasid taskulambi valgust, nagu oleksid nad olnud klaasist.

Matlock surus sõrmed mulda ja tõstis plaadi üles. Selle all oli tuhmunud metallist, võib-olla pronksist naast.

*Major Lucas N. Herronile
Esimese Merejalaväediviisi Neljateistkümnenda
Dessantpataljoni Bravo Kompanii tänulikelt
ohvitseridelt ja sõduritelt
Saalomoni saarestik
Mai 1943*

Kui Matlock seda taskulambivalguses vaatas, oli tal tunne, et ta näeb hauda.

Ta lükkas mulla kõrvale ja kraapis naastu umber väikese vao. Maas põlvitades tõstis ta naastu aeglaselt ja kohmakalt üles ning pani selle ettevaatlikult kõrvale.

Ta oli leidnud, mida otsis.

Maasse oli maetud metallkonteiner, milletaolisi arhiivides kasutatakse väärtuslike käsikirjade säilitamiseks. See oli õhukihine, ilmastikukindel ja vakumeeritud, pikka aega dokumentide säilimist tagav.

Kirst, mõtles Matlock.

Ta võttis konteineri pihku ning pistis oma külmad ja märjad sõrmed lukustushoova alla. Selle ülestõstmise nõudis usna suurt pingutust, kuid lõpuks see õnnestus. Kostis kohvipurgi avamist meenutav õhusahin. Kummiga ääristatud konteineri-pooled eraldusid teineteisest. Sees nägi Matlock vahariidesse mähitud markmikukujulist pakki.

Ta sai aru, et süüdistusmaterjal oli leitud.

Markmik oli paks, selles oli üle kolmesaja lehekülje ja iga sõna oli kasitsi tindiga kirjutatud. Sissekanded olid tehtud pävikuvormis, aga nende pikkus varieerus väga suuresti. Kuupaevades polnud mingit järjekindlust. Sageli oli sissekandeid tehtud iga päev; teistel juhtudel polnud nädalaid isegi kuid midagi kirjutatud. Ka stil varieerus. Kohati olid kirjutatud ladusalt ja selgelt, kohati seosetult ja segaselt. Viimastel juhtudel oli kirjutaja kasi värisenud, sõnad olid tihtipeale loetamatud.

Lucas Herroni päevik oli ahastust ja valu väljendav karj. Lootuse kaotanud mehe ülestunnistus.

Herroni sõnadest hüpnotiseerituna külmal märjal maapinnal istudes sai Matlock aru, mis peitus „Haigrupesa“, eemal tõrjuva rohelse müüri, aknaeesriiete ja täieliku isolatsiooniga.

Lucas Herron oli olnud veerand sajandit narkomaan. Narkootikumideta olid tema valud talumatud. Ja keegi ei saanud tema heaks absoluutselt mitte midagi teha. Teda oleks ainult olnud võimalik paigutada tema ebaloomuliku elu ülejäänud osaks sõjaveteranide haigla palatisse.

Sellest elavast surmast loobumine oli Lucas Herroni paissanud teise samataolisse.

Major Lucas Nathaniel Herron oli juhtinud Esimese Merialavaediviisi Neljateistkümnenda Dessantpataljoni kompaniide arvukaid ründeretki jaapanlaste valduses olevatele Saalomoni saartele ja Karoliinidele.

Ja major Lucas Herron oli Karoliinidesse kuuluvalt väikeselt Pelehu saarelt kandraamil ära viidud, pärast seda kui ta oli kaks kompaniid läbi põleva džungli randa toonud. Keegi ei arvanud, et tal õnnestub ellu jääda.

Jaapani kuul oli major Lucas Herroni kukla alumisse ossa tunginud ja seal närvisüsteemis peatunud. Tema ellujäämist ei usutud, Brisbane'i, San Diego ja lõpuks Bethesda arstid ei pidanud opereerimist võimalikuks. Patsient poleks sellele vastu pidanud; vähimgi komplikatsioon oleks temast teinud elusa laiba. Keegi ei tahtnud vastutust enda peale võtta.

Patsiendile hakati andma tugevaid valuvaigisteid. Ja ta lamas rohkem kui kaks aastat Marylandi haiglas.

Paranemise — tervise osalise taastumise — etapid olid aeglased ja piinarikkad. Alguses olid kaelafiksaatorid ja tabletid; siis fiksaatorid, kõndimist võimaldavad metallist jalatoestikud ja ikka tabletid; lõpuks fiksaatorid, kargud ja endist viisi tabletid. Lucas Herron saabus tagasi elavate hulka — aga

mitte tablettideta. Ja suurte valude korral õhtuste morfiinimüürideta.

Lucas Herroni taolisi leidus sadu, võib-olla tuhandeid, aga vahestel oli tema erakordne kvalifikatsioon — nende jaoks, kes ta üles otsisid. Ta oli ehtne Vaikse ookeani sõja kangeline, hiilgav õpetlane, laitmatu reputatsiooniga mees.

Ta oli perfektne. Teda sai perfektselt ära kasutada.

Uhest küljest ei olnud ta narkootikumidest — tablettidest ja uha sagedamini süstidest — saadava kergendusega suuteline elama ega vastu pidama. Teisest küljest oleks ta haiglapalatisse tagasi saadetud, kui tema narkootikumidest sõltuvuse aste oleks arstidele teatavaks saanud.

Need alternatiivid tehti talle järkjärguliselt ja subtiilselt selgeks. Järkjärguliselt selles mõttes, et tema varustajad vajad aeg-ajalt mõningaid vastuteeneid — kontakti loomist Bostonis, raha viimist New Yorki. Subtiilselt selles mõttes, et kui Herron nende teenete kohta küsimusi esitas, siis öeldi talle, et need on tegelikult täiesti süütud. Süütud, aga vajalikud.

Aastate moodudes muutus Herron talle nii tarvilikele mees-tele tohutult väärtushikuks. Kontakti loomised Bostonis ja raha viimised New Yorki muutusid üha sagedamaks, üha vajalikumaks. Siis hakati teda õppetöö vaheaegadel saatma järjest kaugemale: Kanadasse, Mehhikosse, Prantsusmaale. . . Vahemeremaadele.

Temast sai kuller.

Ja alati kummitas tema piinatud keha ja vaimu mõte haiglapalatisist.

Temaga manipuleeriti hiilgavalt. Ta ei näinud kunagi oma töö tulemusi, ta ei olnud kunagi spetsiifiliselt teadlik üha kasvavast hävitavast võrgust, mida ta aitas kududa. Ja kui selle olemasolu talle lõpuks teatavaks sai, siis oli juba hilja. Võrk oli kootud.

Võim oli Nimrodi kaes.

22. aprill 1951. Semestrivaheajal saadavad nad mu jälle Mehhikosse. Ma peatun México ulikoolis — nagu tavaliselt — ja tagasiteel Bayloris. Irooniline vahepala: varahoidja kutsus mu enda juurde ja ütles, et Carlyle on meelsasti valmis aitama mu „uurimistö“ kulusid katta. Ma keeldusin ja ütlesin talle, et invaliidisuspension on püsav. Võib-olla oleksin pidanud pakkumise vastu võtma. . .

13. juuni 1956. Kolmeks nädalaks Lissaboni. Ringreis väikese aevaga, nagu mulle oeldi. Assoorid, Kuuba, lõpuks Panama. Minu peatuskohad on Sorbonnē, Toledo ulikool ja Madridi

ulikool. Minust hakkab saama akadeemiline rändlind! Meeti, did ei meeldi mulle — kellele võiksid need meeldida? —, aga teisest küljest pole ma vastutav arhailiste seaduste eest. Nad paljusid, paljusid mehi on võimalik aidata. Nad vajavad abi! Mul on olnud telefoni teel juttu kümnete meestega — neile on antud minu telefoninumber —, minutaoliste meestega, kes ei suuda ilma abita päevagi vastu panna... Sellest hoolimata olen ma mures... Aga mis mul üle jääb? Kui seda ei tehta, siis teevad teised...

24. veebruar 1957. Ma olen ärevil, aga suhtun oma probleemidesse (loodetavasti!) rahulikult ja mõistlikult. Mulle on nüüd oeldud, et kui ma lähen kontakte looma, siis olen ma „Nimrod“ käskjal! See on kodeeritud nimi — tähenduselt väljamõeldis, nagu nad ütlevad — ja sellesse suhtutakse lugupidamisega. See kõik on nii rumal — nagu luureandmed, mida me saime MacArthuri peakorterist. Ainult koodid ei uhtki fakti... Valud on tugevamad, arstid ütlesid, et nad tugevamaks lähevad. Aga... „Nimrod“ on vastutulelik... Nagu minagi.

10. märts 1957. Nad olid minu peale pahased! Kaks päeva ei saanud ma vajalikku annust — ma arvasin, et tapan enese! Ma hakkasin oma autoga sõitma Hartfordi veteranide haiglas, aga maanteel pidasid nad mu kinni. Nad olid Carlyle'i patrullautos — ma oleksin pidanud teadma, et siin politsei on nende käpa all... Mulle anti valida, kas kompromiss või haiglapalati... Neil oli õigus! Ma sõidan Kanadasse ja mu ülesanne on üks Põhja-Aafrika mees sinu tuua... Ma pean seda tegema! Mulle helistatakse äratada. Täna õhtul helistas New Yorgi osariigist East Orange'ist üks Naha all haavata saanud maaväelane ja ütles, et tema ja veel kuus meest olenevad minast! Meetaolist on nii palju! Miks? Jumala pärast miks meid polastatakse? Me vajame abi, aga meile pakutakse ainult haiglapalateid!...

19. august 1960. Ma tegin oma positsiooni selgeks! Nad lähevad liiga kaugel... „Nimrod“ ei ole lihtsalt kodeeritud kohanimi, see on ka mehe nimi! Geograafia ei muutu, aga mees vaheldub. Nad ei aita enam minutaolisi inimesi — nojah, võib-olla aitavad ka, aga nad ei piirdu meiega! Nad laiendavad tegevust — nad tõmbavad inimesi ligi — suure raha teenimiseks!...

20. august 1960. Nüüd ähvardavad nad mind. Nad ütlevad, et kui mu kapp on tuhi, siis jääb see tühjaks... Ma ei hooli! Mul on tagavara nädalaks, heal juhul poolteiseks nädalaks... Kui oleks hea, kui alkohol mulle paremini meeldiks, aga ajaks mu sudant pahaks...

28. august 1960. Ma värisesin üle kogu keha, aga läksin

Carlyle'i politseijaoskonda. Ma ei mõelnud. Ma avaldasin soovi taakida kõige kõrgema ülemusega, aga mulle öeldi, et keel on viis labi ja see mees on koju lainud. Siis ütlesin ma, et mul on informatsiooni narkootikumide kohta, ja kumne minuti parast oli politseiülema kohal... Selle aja peale oli kõik juba taiesti selge — ma ei suutnud ennast kontrollida — ma urineerisin labi pukste. Politseiülem viis mu ühte väikesesse ruumi, võttis välja süstla ja tegi mulle süsti. Nimrod oli ta saatnud!...

7. oktoober 1965. Sellele Nimrodile ei ole ma meele järele. Kahe varasema Nimrodiga sain ma alati läbi, aga see mees on rangem ja nõudlikum. Ma keeldun üliõpilasi puudutamast ja seda ta aktsepteerib, aga ta ütleb, et ma olen hakanud loengutel rumalusi tegema, et ma ei ole tasemel. Ta ei hooli sellest, et ma ei värba kedagi — seda ta minult ei ootagi —, aga ta ütleb, et ma peaksin olema... et ma peaksin olema konservatiivsem... Tema nimi on Matthew Orton ja ta on Hartfordi asekuuberneri tahtsusetu adjutant. Aga ta on Nimrod. Ja ma kuulan tema sõna...

14. november 1967. Selg on nüüd talumatu — arstid ütlevad, et ta varem või hiljem laguneb — see oli nende sõna — aga mitte niimoodi! Ma suudan nelikümmend minutit loengut pidada ja pean siis vabandust paluma!... Ma küsin eneselt kogu aeg, kas asi on seda väärt... Nähtavasti on, muidu ma ei jätkaks... Või olen ma lihtsalt liiga suur egoist — või liiga suur argpüks —, et eneselt elu võtta?... Täna õhtul saan ma Nimrodiga kokku. Nädala pärast on novembrivaheaeg — huvitav, kuhu ma sõidan.

27. jaanuar 1970. Nuud peab tulema lõpp. Mul ei ole mingit tulevikku ja Nimrod on nakatanud liiga palju inimesi liiga täielikult. Ma võtan eneselt elu — nii valutult kui võimalik — valu on juba küllalt olnud...

28. jaanuar 1970. Ma püüdsin ennast tappa! Ma ei suuda seda teha! Ma võtan kätte püstoli, ma võtan kätte noa, aga midagi ei juhtu! Kas ma olen tööpoolest nii nakatatud, et ei suuda korda saata seda, mis oleks kõige soovilavam?... Nimrod tapab mu. Ma tean seda ja tema teab paremini.

29. jaanuar 1970. Nimrod on nüüd Arthur Latona! Uskumatul Sama Arthur Latona, kes keskmise sissetulekuga inimeste jaoks Mount Hollysse maju ehitas! — Igal juhul andis ta mulle vastuvõetamatu käsu. Ma ütlesin talle, et see on vastuvõetamatu. Ma olen kõrvaldehitehmiseks liiga väärtushk ja seda ütlesin ma talle ka... Ta tahab, et ma Türgisse, Toros Daglarisse suure rahasumma viaksin!... Oh, miks ma küll oma elule lõppu teha ei suuda?...

18. aprill 1971. Hämmastavalt iseäralik on see maailm. Et ellu jaada, et eksisteerida ja õhku hingata, teeb inimene nii palju sellist, mida ta vihkama hakkab. Kogusumma on hirmutav... vabandused ja ettekäänded veel halvemad... Sns juhtub midagi, mis lõpetab — või vähemalt lükkab edasi — igasuguse vajaduse kohut mõista... Valud kandusid kaelast ja seljast külgede alumisse ossa. Ma sain aru, et see peab olema midagi muud. Midagi rohkemat... Ma läksin Nimrodi arsti juurde — nagu ma seda nüüd alati tegema pean. Ma olen kaalusin man võtnud, mu refleksid on haletsusväärased. Arst on mures ja homme saadab ta mu ühte Southbury erahaiglasse. Uurin guteks, nagu ta ütleb... Ma tean, et nad teevad minu heaks kõik, mis suudavad. Ees seisavad uued reisirid — Nimrod ütleb, et vaga tahtsivad reisirid. Ta ütleb, et ma pean peaaegu suvi läbi reisima... Kui ei lähe mina, läheb keegi teine. Valud on kohutavad.

22. mai 1971. Vana ja väsinud sõdur on jälle kodus. „Haigrupesa“ on mu lunastus! Mul pole enam ühte neeru. Arst ütleb, et teise saatus ei ole veel kindel. Aga mina tean paremini. Ma olen suremas... Oh jumal, ma tervitan seda rõõmuga! Ei mingeid uusi reise, ei mingeid uusi ähvardusi. Nimrod ei saa enam midagi teha... Aga nad hoiavad mind elus. Nii kaua, kui suudavad. Nüüd peavad nad seda tegema... Ma vihjasin arstile, et olen aastaid päevikut pidanud. Ta lihtsalt jõllitas mind keeletult. Ma pole kunagi varem näinud nii hirmunud meest...

23. mai 1971. Latona — Nimrod — tuli tana hommikul minu juurde. Enne kui ta jõudis millestki raakima hakata, ütlesin talle, et ma tean. Et ma olen suremas. Et nüüd pole millelgi enam minu jaoks tähtsust — otsus mu elu lõpetada on tehtud minu osavõtuta. Ma ütlesin talle isegi seda, et olen valmis — ja tunnen kergendust; et ma olin ise puudnud eneselt elu võtta, aga polnud suutnud seda teha. Tema päris selle järele, „mida te arstile raakisite“. Ta ei olnud suuteline mu sõnu kordama! Tema hirm hõljus mu elutoas nagu tihed udu... Ma vastasin rahuhkult ja enda arvates vaga autoriteetselt. Ma ütlesin talle, et ta saab kõik mis ma olen kirja pannud, enda valdusse — kui mu viimaseid päevi või kuid kergendatakse. Ta oli tühivihane, aga sai aru, et tal pole võimalik midagi teha. Mida saab teha valusid kannatava vana mehega, kes teab, et ta on suremas? Mis argumendid siis veel mõjuvad?

14. august 1971. Nimrod on surnud! Latona suri pärgarteritromboosi! Suri enne mind, ja selles peitub oma iroonia!... Aga mingeid muutusi pole. Iga nädal tuuakse mulle endist viisi vajalik portsjon ja iga nädal küsivad hirmunud käsk-

jalad, kus need on? Kus on mu märkmed? Nad on valmis mind ähvardama, aga ma tuletan neile meelde, et Nimrodile on antud sureva vana mehe sõna. Miks peaksin ma selle murema?... Nad tõmbuvad tagasi oma hirmutundes... Varsti vahitakse uus Nimrod... Ma olen õelnud, et ma ei taha teada — ja ma ei taha!

20. september 1971. Carlyle'is algab uus aasta. Ma tean, et minu jaoks on see viimane — vähemalt mis puutub mu kohustuste täitmisse... Nimrodi surm on mulle julgust andnud. Või teadmine, et ma ise suren? Jumal teab, et paljusid asju ma heaks teha ei saa, aga ma võin proovida!... Ma otsin ja olen leidnud mõningaid inimesi, kes on raskelt kannatada saanud, ja kui mitte muud, siis pakun ma neile abi. Võib-olla ei ulatu see kaugemale sõnadest või nõuannetest, aga just teadmine, et ka mina olen selle läbi teinud, näib neid lohutavat. Nendele, kellega ma räägin, on see alati nii vapustav! Kujutage ette! „Suur vana lind“! Valud ja tuimus on peaaegu talumatud. Võib-olla ei ole ma suuteline ootama...

23. detsember 1971. Kaks päeva enne mu viimaseid jõulupuhi. Kõigile, kes on mind külla kutsunud, olen ma õelnud, et sõidan New Yorki. Seda ma muidugi ei tee. Ma veedan need päevad siin, „Pesas“... Üks häiriv asjaolu. Käskjalad on mulle rääkinud, et uus Nimrod on kõigist senistest rangem ja tugevam. Nad ütlevad, et ta on halastamatu. Ta annab hukkamiskäskke niisama kergesti kui tema eelkäijad esitasid lihtsaid nõudmisi. Või räägivad nad mulle niisuguseid asju selleks, et mind hirmutada? Nad ei saa mind hirmutada!

18. veebruar 1972. Arst ütles, et ta kirjutab mulle tugevatoimelisi „ravimeid“, aga hoiatas mind üledoseerimisest. Ka tema raakis uuest Nimrodist. Isegi tema on mures — ta andis mõista, et see mees on hull. Ma ütlesin talle, et ei taha midagi teada. Mina olen sellest mängust väljas.

26. veebruar 1972. Ma ei suuda seda uskuda! Nimrod on koletis! Ta peab olema hullumeelne! Ta nõuab, et kõik, kes on siin tegutsenud rohkem kui kolm aastat, tuleb siit minema saata — ja keeldumise korral tappa! Arst sõidab tuleval nädalal ära. Naine, perekond, praksis... Latona naine sai „autoõnnetusel“ surma! Üks käskjalg — Pollizzi, — lasti New Havenis maha. Teine — Capalbo — võttis lüga suure annuse uimastit ja kuulduste järgi anti see talle sisse.

5. aprill 1972. Nimrodi korraldus — ma pean käskjalgadele kõik märkmed üle andma või ta lõpetab mu varustamise. Mu maja hakatakse ööpäev labi valvama. Mind hakatakse kõikjal jälitama. Mul ei lasta mitte mingit arstiabi saada. Vähktõve ja narkootikumipõuduse koosmõju on midagi niisugust, mida ma ei suuda ette kujutada. Nimrod ei tea, et

enne ärasõitu varustas arst mind mitmeks kuuks. Ta oli ausalt veendunud, et nii kaua ma vastu ei pea... Esimest korda selles hirmsas, õudses elus olen ma jõupositsioonil. Eelseisva surma tõttu on mu elu kindlam kui kunagi enne.

10. aprill 1972. Nimrod on peaaegu hüsteeriline. Ta ähvardas mu paljastada — aga see on mõttetu samm. Ma teatasin talle seda kaskjalgade kaudu. Ta ütles, et hävitab kogu Carlyle'i ulikooli, aga seda tehes hävitab ta ka iseenese. Liiguvad kuuldused, et ta kutsub kokku nõupidamise. Võimsate meeste tahtsa konverentsi... Mu maja valvatakse nüüd nagu Nimrod ütles — ööpäev läbi. Seda teeb muidugi Carlyle'i politsei. Nimrodi eraarmee!

22. aprill 1972. Nimrod võitis! See on kohutav, aga ta võitis! Ta saatis mulle kaks ajaleheväljalõiget. Kummaski on juttu liiga suure uimastiannuse sissevõtmise tagajärjel surnud üliõpilasest. Ühest Cambridge'i tüdrukust ja Trinity poisist. Ta ütleb, et jätkab iga nädal selle nimekirja täiendamist, kui ma talle märkmeid ei anna... Pantvangid hukatakse... Ta tuleb peatada! Aga kuidas? Mida ma teha saan?... Mul on üks plaan, aga ma ei tea, kas see mul õnnestub — ma püüan märkmeid fabritseerida. Päevikut alles jätta. See läheb raskeks — mu käed värisevad mõnikord nii väga! Kas ma tulen toime? — Ma pean. Ma ütlesin, et annan korraga ainult mõned lehed. Omaenese kaitseks. Huvitav, kas ta nõustub sellega?

24. aprill 1972. Nimrod on uskumatult paheline, aga ta on realist. Ta teab, et midagi muud ta teha ei saa! Me mõlemad jookseme võidu minu surmaga. Patiseis! Ma kasutan vaheldumisi kirjutusmasinat ja mitut eri täitesulepead ning mitut liiki paberit. Mõrvad on peatatud, aga mulle öeldi, et neid jätkatakse, kui ma kas või ühegi portsjoni ülevõtmise vahele jätan! Nimrodi pantvangide elu on minu kätes! Ainult mina saan nende hukkamist ära hoida!

27. aprill 1972. Sünnib midagi kummalist! Beeson helistas meie kontaktile vastuvõtukomisjonis. Jim Matlock käis tema juures ja ta kahtlustab Matlocki. Matlock esitas küsimusi ja pani enese Beesoni naisega rumalasse olukorda... Matlocki ei ole üheski nimekirjas! Tal pole tegemist Nimrodiga — kummalgi poolel. Ta ei ole kunagi mitte midagi ostnud ega müünud... Carlyle'i patrullautod seisavad nüüd pidevalt väljas. Nimrodi armee on valvel. Mis lahti on?

27. aprill 1972, pärast lõunat. Kaskjalad tulid — neid oli kaks — ja see, mis nad mulle rääkisid, on nii uskumatu, et ma ei suuda seda siia kirja panna... Ma pole kunagi kusunud, kes on Nimrod, ma pole kunagi seda teada tahtnud. Aga nüüd on tekkinud paanika ja sünnib midagi, mis

ei allu isegi Nimrodi kontrollile. Ja kaskjalad ütlesid mulle, kes Nimrod on... Nad valetasid! Ma ei suuda, ma ei taha seda uskuda! Kui see on tõsi, siis oleme kõik põrgus!

Matlock silmitses abitult viimast sissekannet. Käekiri oli vaevu loetav; enamik sõnu oli kokku jooksnud, just nagu poleks kirjutajal olnud kannatust pluatsit paberilt tõsta.

28. aprill. Matlock käis siin. Ta teab! Teised teavad! Ta ütles, et nüüd on valitsuse mehed asjasse segatud... Kõik on läbi! Aga millest nad aru ei saa, on see, mis paratamatult juhtub — veresaun, mõrvad — hukkamised! Midagi vähemat Nimrod teha ei saa! Tuleb nii palju piina! Ja need massimõrvad provotseerib tähtsusetu abiprofessor Elizabethi-aegse kirjanduse alal... Üks kaskjalg helistas. Nimrod ise tuleb siia. See on konfrontatsioon. Nüüd saan ma teada tõe — kes ta tegelikult on... Kui ta on see, kes ta väideti olevat — ma teen kuidagimoodi selle päeviku avalikuks — kuidagimoodi. Midagi muud pole jäänud. Nüüd on minu kord ähvardada... Nüüd on lõpp. Ka piin lõpeb varsti... Piina on olnud nii palju... Viimase sissekande teen siis, kui olen kindel...

Matlock sulges päeviku. Kuidas oli oelnud tütarlaps, kelle nimi oli Jeannie? Nende mõju all on kohtunikud, politseinikud ja arstid. Ja Alan Pace. Tema oli lisanud suurte ülikoolide juhtkonnad — üle kõigi kirdeosariikide. Kogu akadeemilise poliitika; tookohad, õppeplaanid — tohutute finantside allikad. Kõik see on nende mõju all.

Aga Matlockil olid süütõendid.

Nendest piisas. Nendest piisas, et peatada Nimrodit — ükskõik kes ta oli. Nendest piisas veresauna, hukkamiste arahoidmiseks.

Nüüd pidi ta Jason Greenbergiga kontakti looma

Üksi.

Vaharüdesse mahitud pakki kaes hoides hakkas ta jalgsi Carlyle'i poole minema. Ta kasutas kõrvalisi teid, kus sel niisel kellaajal polnud peaaegu mingit liiklust. Ta teadis, et autoga oleks olnud liiga ohtlik sõita. Põllule jaanud mees oli arvatavasti piisavalt toibunud kelleltki — Nimrodilt — abi otsimiseks. Oli antud haire. Nahtamatu armee otsis teda. Tema ainus šanss oli ühenduse saamine Greenbergiga. Ta lootis, et Jason Greenberg ütleb talle, mis ta tegema peab.

Tema sark oli verine, püksid ja jakk olid porised. See meenutas talle „Billi Grillbaari” khente. Kell oli peaaegu pool kolm, aga niisugused baarid olid peaaegu oo labi lahti. Seadustesse nendes eriti tõsiselt ei suhtunud. Ta jõudis College Parkwayle ja suundus künkast alla raudteeladude poole.

Ta koristas oma märgi rõivaid, nii palju kui suutis, ja kattis verise sargi jakiga. Ta sisenes räpasesse baari; sagriste klientide kohal hõljus kihtidena odavate sigarettide suits. Muusikaautomaadist tuli slovaki muusikat, mehed rääkisid valju häälega, mängiti kettalükkemängu. Matlock sai aru, et ta sobis sellesse atmosfääri. Siit oli tal võimalik leida mõned väärtuslikud lõõgastushetked.

Ta istus ühte tagaseinaäärseesse looži.

„Mis pagan siis teiega juhtunud on?”

See oli baarimees — sama kahtlustav baarimees, kellega ta mõni päev tagasi lõpuks oli sõbraks saanud. Mõni aasta tagasi... ammu, ammu.

„Jäin vihma kätte. Kukkusin paar korda. Solk viski... Kas teil midagi suua on?”

„Juustuvõileibu. Liha ma teile ei soovita. Leib pole just ka eriti varske.”

„Ükskõik. Tooge mulle paar võileiba. Ja kann õlut. Kas toote?”

„Muidugi. Muidugi, mister... Kas te olete ikka kindel, et tahate siin suüa? See tähendab, mulle on selge, et te pole niisuguste kohtadega harjunud. Te saate aru, mis ma mõtlen?”

Siin oli see jälle. Alatasa esitatav, õhku rippuma jaetav tüütu küsimus. Te saate aru, mis ma mõtlen...? Tegelikult üldse mitte küsimus. Isegi neil lõõgastushetkedel pidi ta seda jalle kuulma.

„Ma saan aru, mis te mõtlete... aga ma olen kindel.”

„Noh, kõht on teie enese oma.” Baarimees laks oma tööpostile tagasi.

Matlock otsis üles Greenbergi telefoninumbri ja läks seinal

rippuva halvasti lehkava taksofoni juurde. Ta pistis mündi pilusse ja valis numbri.

Vabandage, sõör,” ütles operaator, „see telefon ei toota. Kas teil on mõni teine number?”

„Proovige veel! Ma olen kindel, et te eksite.”

Operaator proovis ja ta ei eksinud. Lõpuks teatati Carlyle'i telefonioperaatorile Wheelingist, et kõik mr. Greenbergi kõned tuleb suunata Washingtoni. Helistaja ilmselt teab, kuhu.

„Aga mr. Greenberg ei jõua sellele Washingtoni numbrile enne varahommikut. Palun informeerige sellest helistajat.”

Matlock püüdis mõelda. Kas ta võib riskida Kohtuministeeriumi Narkootikumibüroosse helistamisega? Kas olemasolevatel asjaoludel ei tehta temaga ühendusse astumine — kiiruse huvides — ülesandeks kellelegi Hartfordi naabrusest? Ja Greenberg oli selgesti öelnud, et ta ei usalda Hartfordi agente.

Nüüd sai ta Greenbergi murest palju paremini aru. Tal tarvitses ainult meenutada Carlyle'i politseid — Nimrodi eraarmeed.

Ei, ta ei helista Washingtoni. Ta helistab Sealfontile. Ulikooli rektor oli tema viimane lootus. Ta valis Sealfonti numbri.

„James! Helde taevas, James! Kas teiega on kõik korras?! Sumala parast, kus te olete olnud?!”

„Kohtades, mille olemasolust mul aimugi polnud.”

„Aga teiega on kõik korras? Muu pole tähtis. Kas teiega on kõik korras?!”

„Jah, sõör. Ja mul on kõik mis vaja. Algusest lõpuni. Herron pani kõik kirja. Kahekümne kolme aasta jooksul.”

„Tal siis ikkagi oli selles asjas mingi osa?”

„Väga suurel määral.”

„Vaene haige mees... Ma ei saa aru. Aga praegu ei ole see oluline. See on võimude jaoks. Kus te olete? Ma saadan auto... Ei, ma tulen ise. Me kõik olème olnud nii mures. Ma olen olnud pidevas kontaktis Kohtuministeeriumi meeslega.

„Jääge sinna, kus te olete,” ütles Matlock kähku. „Ma tulen ise teie juurde. Teie autot tunnevad kõik. Niimoodi on oht väiksem. Ma tean, et mind otsitakse. Ma lasen siin ühel mehel takso kutsuda. Ma tahtsin lihtsalt teada, kas te olete kodus.”

„Nagu soovite. Ma pean teile utlema, et tunnen kergendust. Ma helistan Kresselile. Ükskõik mis teil öelda on, tema peab seda kuulma. Teisiti pole võimalik.”

„Ma olen teiega nõus, sõör. Nägemiseni.”

Matlock läks looži tagasi ja asus ebaisuaratava valmusega

võileibu sööma. Ta oli poole oma õllest ära joonud, kui marj-
jaki taskust kostsid tema kõrvu Blackstone'i telelektroonika
juhikesed husterilised piiksud. Ta tõmbas aparaadi välja ja
vajutas nupule. Mõtlemata millelegi muule peale numbril
555-6868, huppas ta pusti ja ruttas uuesti taksofoni juurde.
Väriseva käega pistis ta kohmakalt mündi pilusse ja vah-
numbri.

Salvestatud sõnad olid nagu puitsahoop nakku.

„Charger Kolm-Null on likvideeritud“

Järgnes vaikus. Nagu Blackstone oli lubanud, oeldi tal-
üksainus kord üksainus lause. Kellegagi ei olnud raakida
kellegi poole polnud pöörduda. Mitte midagi ei olnud.

Aga pidi olemal! Ta ei tahtnud, ta ei saanud lasta ennast
niimoodi ära lõigata! Kui Blackstone temaga ühenduse lõpe-
tas, siis oli tal õigus teada, miks! Tal oli õigus teada
et Pati ei ohusta miski!

Kulus mitu minutit ja mitu ähvardust, enne kui ta Black-
stone'i eneseni jõudis.

„Ma ei pea teiega rääkima!“ Unine hääl oli sõjakas. „Ma
tegin selle teile selgeks!... Aga mul pole ka midagi rääki-
mise vastu, sest kui mul õnnestub kindlaks teha, kus te olete
siis teatan neile sellest otsekohe, kui te toru ära panete!“

„Ärge mind ähvardage! Te olete minult saanud liiga palju
raha, et mind ähvardada... Miks on Charger Kolm-Null likvi-
deeritud? Mul on õigus seda teada.“

„Sellepärast, et te haisete! Te haisete nagu solgiak!“

„See pole piisav! Sellel ei ole mingit tähendust!“

„Hea küll, kuulake siis. Teie kohta on välja antud arre-
teerimiskäsk. Kohtu ja...“

„Milles mind süüdistatakse, kurat võtaks?! On see
kaitseabinõu?! Preventiivne arest?“

„Teid süüdistatakse mõrvas, Matlock! Vandenõus, mille
eesmärk on narkootikumide levitamisel. Teadaolevate
narkootikumilevitajate abistamises ja toetami-
ses!... Te müüsite enese mahal Nagu ma ütlesin, te hais-
sete! Ja ma vihkan seda äri, millega te tegelete!“

Matlock oli vapustatud. Mõrv? Vandenõu! Millest see Black-
stone rääkis?

„Ma ei tea, mis teile öeldud on, aga see pole tõsi. Mitte
miski sellest pole tõsi! Ma riskisin oma eluga, oma eluga,
kas kuulete! Et teha see, mis mul on...“

„Rääkida oskate te hästi,“ segas Blackstone vahele, „aga
te olete hooletu. Ja te olete põrgulik vardjas! Uhel Carlyle'i
lähedasel põllul lamab keegi, kelle kõri on läbi lõigatud.“

Vahtsuse meestel ei kulunud kummet minutitki, et selle „Fordi“
omanikku kindlaks teha!“

Mina seda meest ei tapnud! Ma vannun Kristuse nimel,
ei tapnud teda!“

„Ei, muidugi mitte! Ja te isegi ei näinud seda meest,
kellel te East Gorge'i nõlval pea otsast lasksite, eks ole?
ga üks parkimisplatsivalvur ja veel mõned inimesed räägi-
sid teist juttu!... Ma unustasin. Te olete ühtlasi ka rumal.
Te jätsite parkimisplatsikviitungi klaasipuhasti alla!“

„Ei, oodake üks hetk! Oodake üks hetk! See kõik
on hullumeelsus! Mees, kes oli East Gorge'i nõlval, tahtis
nuga seal kokku saada! Ta püüdis mind tappa!“

„Seda rääkige oma advokaadile. Kogu selle loo kuulsime
me otse Kohtuministeeriumi poistelt. Ma nõudsin seda. Mul
on põrgulikult hea reputatsioon... Igatahes seda ma ütlen —
kui te enese maha müüsite, siis hea hinna eest! Roh-
kem kui kuuskümmend tuhat dollarit jooksva arvel.
Igu ma ütlesin, te haisete, Matlock!“

Matlock oli nii vapustatud, et ta ei suutnud häält tõsta.
Kui ta rääkima hakkas, tegi ta seda hingeldades, vaevu kuul-
davalt. „Kuulake mind. Te peate mind kuulama. Kõik, millest
te rääkisite... kõik on seletatav. Valja arvatud see mees
al põllul. Sellest ma aru ei saa. Aga mul on ükskõik, kas
te mind usute või mitte. Sellel pole tähtsust. Minu käes on
kõik süütõendid, mida mul vaja on... Tähtis on see, ei
te tüdrukut valvaksitel! Ärge lahkuge minu teenistu-
st! Valvake teda!“

„Te ei saa nähtavasti päris hästi inglise keelest aru. Me
oleme juba teie teenistusest lahkunud! Charger Kolm-Null
on likvideeritud!“

Ja kuidas on tüdrukuga?“

„Päris vastutustundetud me pole,“ ütles Blackstone kibeda
tooniga. „Tüdruku julgeolek on täiesti kindlustatud. Ta on
Carlyle'i politsei kaitse all.“

Baaris tekkis sagin. Baarimees tahtis ust sulgeda ja kliendid
panid seda pahaks. Üle õllest labilgunenud räpase maha-
gongleti hüüti vastamisi rõvedusi, rahulikumat ja rohkem
purjus mehed suundusid kõikudes ukse poole.

Matlock seisis just nagu halvatult lehkava telefoniaparaadi
juures. Baaris muutus larm maksimaalselt valjuks, aga ta ei
kuulnud mitte midagi; inimkujud tema silmade ees polnud
rohkem kui ähmased laigud. Ta tundis iiveldust ja surus
Lucas Herroni vahariidesse mähitud paevikut kahe kaega vastu
ko kohta. Talle tundus, et ta hakkab jälle oksendama, nagu

ta oli oksendanud East Gorge'i nõlval laiba juures.

Aga aega ei olnud. Pat oli Nimrodi eraarmee kätes. Tarvis oli otsekohe tegutseda. Ja kui ta tegutseb, siis käib vedru maha. Uuesti seda üles keerata ei saa.

Kohutav tõde oli see, et ta ei teadnud, kust alustada.

„Mis viga on, mister? Kas võileivad mõjusid halvasti?”

„Mis?”

„Te naete välja nii, nagu laheks teil süda pahaks.”

„Oh?... Ei.” Matlock nägi alles nüüd, et peaaegu kõik teised olid baarist lahkunud.

Paevik! Paevik taidab lunaraha ülesannet! Ei mingit piinarikast otsust! Nende manipulaatorite jaoks mittel Nimrod võib saada päevikul Süütõendid!

Aga siis? Kas Nimrod jatab Pati ellu? Jätab tema ellu? Kuidas oli Lucas Herron kirjutanud? „Uus Nimrod on koletis halastamatu. Ta annab hukkamiskaske...”

Nimrod oli sooritanud mõrvu palju vaiksemal põhjusel, kui seda oli teadmine Lucas Herroni päeviku olemasolust.

„Kuulge, mister. Mul on kahju, aga ma pean ukse kinni panema.”

„Palun olge hea ja kutsuge mulle takso.”

„Takso? Kell on kolm läbi. Isegi kui mõni takso oleks vaba, ei tuleks ta kell kolm oosel siia.”

„Kas teil on auto?”

„Pidage, pidage, mister. Ma pean baari korda tegema ja kassa kokku võtma. Täna käis siin palju rahvast. Raha lugemiseks kulub kakskümmend minutit.”

Matlock tõmbas oma rahatahed taskust välja. Väikseim neist oli sajaline. „Ma vajan autot — otsekohe. Kui palju te tahate? Tunni aja pärast toon masina tagasi — võib-olla varem.”

Baarimees heitis pilgu Matlocki rahale. See ei olnud normaalne vaatepilt. „Mul on üsna vana logu. Teil võib sõit misega raskusi tulla.”

Ma võin sõita ükskõik millega! Võtke! Siin on sadal. Kui ma avari teen, siis saate kogu paki endale. Võtke! Taeva pärast, võtke!”

„Muidugi. Muidugi, mister.” Baarimees pistis käe põlde alla ja tõmbas autovõtmed välja. „See kandiline on süütevõti. Auto seisab maja taga. Kuuekümneme teise aasta „Chevy”. Minge tagauksest välja.”

„Aitah.” Matlock suundus ukse poole, mida baarimees talle osutas.

„Hei, mister!”

„Mis on?”

„Kuidas te ütlesite oma nime olevat?... Oli see midagi, mille lõpus oli „rock”? Ma unustasin ära. Taeva pärast, ma

annan teile oma auto ja ma ei tea isegi teie nime.”

Matlock mõtles hetke väitel järele. „Rod. Nimrod. Mu nimi on Nimrod.”

„See pole mingi nimi, mister.” Tuse mees suundus Matlocki poole. „See on lendõng, millega forelle puutakse. Kuulge, mis teie nimi on? Kui te mu auto saate, siis pean ma teie nime teadma.”

Matlockil oli raha alles peos. Ta võttis pakist veel kolm sajalist ja viskas need põrandale. See tundus olevat õige tegu. Kramerile oli ta universaalauto eest andnud nelisada dollarit. Kusagil pidi olema mingi sümmeetria. Või vähemalt mingi mõttetu loogika.

„Siin on nelisada dollarit. Kuuekümneme teise aasta „Chevy” eest te neljasadat ei saa. Ma toon ta tagasi!” Matlock jooksis ukse poole. Viimased sõnad, mis ta kuulis, tulid „Billi Grillbaari” tänuliku, kuid hämmeldunud ärijuhi suust.

„Nimrod. Kuradima naljavend!”

Auto oli tõepoolest vana logu, nagu omanik oelnud oli. Aga ta liikus ja muu polnud tahtis. Sealfont aitab tal fakte ja alternatiive analüüsida. Kaks arvamust on parem kui üks: la kartis taelikku vastutust enese peale võtta — ta polnud selleks suuteline. Ja Sealfontil on kõrge positsiooniga tuttavaid, kellega ta saab ühendusse astuda. Sidemees Sam Kressel kuulab ja vaidleb vastu ja tunneb hirmu oma valduste pärast. Pole oluline; temast ei tehta välja. Pati julgeolek on kõige tähtsam. Sealfont hoolitseb selle eest.

Võib-olla on aeg ahvardada — nagu Herron oli lõpuks ahvardanud. Nimrodil on Pat; temal on Herroni suutõendid. Üks inimelu sadade, võib-olla tuhandete kaitseks. Isegi Nimrod peab aru saama, et trumbid on vaieldamatult tema käes.

Raudteedepoole lahenedes sai ta aru, et niisugune mõtteviis tegi ka temast manipulaatori. Patist oli saanud suurus X, Herroni päevikust suurus Y. Kui võrrand oli koostatud, tegid matemaatilised vaatlejad otsuse, mis rajanes olemasolevatel andmetel. See oli ellujaamise jaakulm loogika; emotsionaalseid faktoreid ei võetud arvesse, neisse suhtuti põlglikult.

Hirmuäratav!

Ta pöördus jaama juures paremale ja suundus College Parkwayle. Sealfonti maja asus selle lõpus. Ta sõitis nii kiiresti, kui see 1962. aasta „Chevrolet’ga” võimalik oli — künkast üles mitte palju üle 30 miili tunnis. Tänavad olid tuhjad, vihm oli nad puhtaks pesnud. Kaupluste vaateaknad, elumajad ja ülikooli hooned olid pimedad ja vaiksed.

Talle meenus, et Kresseli maja asus High Streetil, College Parkwayst poole kvartali kaugusel. Sealtkaudu ringi sõitmiseks poleks tal kulunud rohkem kui kolmkümmend sekundit. Asi on seda väärt, mõtles ta. Kui Kressel pole veel Sealfonti juurde läinud, võtab ta Kresseli peale ja nad saavad teel rääkida. Matlockil oli tarvis rääkida, ta pidi kusa-gilt peale hakkama. Ta ei suutnud enam isolatsiooni taluda.

Ta pooras auto High Streeti nurgal vasakule. Kresseli suur hall koloniaalstiilis maja paiknes tänavast eemal, selle ees oli lai rododendronitega ääristatud muruplats. Alumisel korrusel põlesid tuled. Heal juhul võis Kressel veel kodus olla. Näha oli kaks autot, üks neist seisis juurdesõiduteel; Matlock aeglustas sõitu.

Tema pilku köitis mingi tuhm peegeldus, mis paistis sisse-sõidutee tagumisest otsast. Kresseli köögis põles tuli; aknast paistev valgus langes kolmanda auto kapotile, aga Kresselite perekond kuulus nende hulka, kellel oli kaks autot.

Ta vaatas veel kord maja ees seisvat autot. See oli Carlyle'i patrullauto. Carlyle'i politsei oli Kresseli majas!

Nimrodi eraarmee oli Kresseli juures!

Või oli Nimrodi eraarmee Nimrodi juures?

Ta pööras oma auto peaaegu patrullautot riivates vasakule ja sõitis kiiresti järgmise tänavanurgani. Seal poordus ta paremale ja vajutas gaasipedaali põhja. Ta oli segaduses, hirmunud ja hämmeldunud. Kui Sealfont oli helistanud Kresselile nagu ta ilmselt oli teinud — ja kui Kressel tootas Nimrodiga koos või oli Nimrod, siis ootasid teda teised patrullautod, teised eraarmee sõdurid.

Talle meenus Carlyle'i politseijaoskond veidi rohkem kui ühe nädala pikkusse ajavahemikku kokkusurutud sajand tagasi, kui tapeti Loring. Kressel oli teda siis häirinud. Ja isegi varem oli Kresseli vaen föderaalagentide vastu ülemäära suur olnud.

Oh Kristus! Nüüd oli see nii selge! Tema instinkt oli olnud õige. Nii tagaaetava kui ka tagaajaja instinkt! Teda oli liiga põhjalikult valvatud, tema iga samm oli ette aimatud. Sidemees Kressel oli tegelikult jähtaja, otsija, ülim mõrvar.

Mitte miski polnud kunagi niisugune, nagu näis olevat. Õige oli ainult see, mida meeled näilikkuse taga tajusid. Meehi tuli usaldada.

Mingil viisil pidi ta Sealfonti juurde pääsema. Hoiatama Sealfonti, et Kressel on Juudas. Nad mõlemad pidid nüüd ennast kaitsma, leidma mingi baasi vastulöögi andmiseks.

Vastasel korral kaotas ta tütarlapse, keda armastas.

Mitte sekunditki ei tohtinud raisata. Sealfont oli kind-

lasti Kresselile öelnud, et Lucas Herroni päevik on Matlocki kaes, ja rohkemat polnud Kresselil vaja teada. See oli kõik, mida Nimrodil oli vaja teada.

Nimrod peab nii Korsika dokumendi kui ka Herroni päeviku enda valdusse saama; nüüd teab ta, kus need asuvad. Tema eraarmee sõduritele öeldakse, et see on nende triumfi või hukatuse silmapilk. Nad ootavad teda Sealfonti juures; Sealfonti maja on lõks, millesse teda oodatakse minevat.

Jargmisel nurgal pöördus ta vasakule. Puksitaskus olid tal võtmed, nende hulgas Pati korteri võti. Nii palju kui ta teadis, ei olnud kellelgi selle võtme olemasolust aimu, ja kindlasti ei oodanud keegi, et ta sinna läheb. Ta pidi sellega riskima: ta ei saanud avalikku telefonikõnepunkti minna ja ennast tänavalaternaga all näidata. Patrullautod otsisid teda kindlasti kõikjalt.

Tema selja tagant kostis mootorimürin ja ta tundis kõhus teravat valu. Mingi auto jalitas teda ja lähenes talle. 1962. aasta „Chevrolet'ist" polnud sellele autole vastast.

Tema parem jalg tuikas gaasipedaalile vajutamisest. Tema kaed pigistasid rooliratast, kui ta tegi metsiku pöörde kõrvaltänavasse; tema käsivarte lihased olid pingul ja valutasi. Veel üks pööre. Ta keeras rooli vasakule ja auto pörkas kõnnitee servast tänava keskele tagasi. Jälitav sõiduk hoidis pusivat vahemaad ega jäänud Matlocki autost kordagi rohkem kui kümne jala kaugusele, tema laternate valgus „Chevrolet" lahavaatepeeglis oli pimestav.

Jalitaja ei kavatsenud vahemaad vähendada! Sel silmapilgul mitte. Ta oleks seda võinud teha juba sada jardi, kakssada jardi tagasi. Ta ootas. Ta ootas midagi. Aga mida?

Nii palju oli seda, millest Matlock aru ei saanud! Nii palju seda, mida ta oli valesti mõistnud. Igas olulises suhtes oli ta üle kavaldatud. Ta oli see, kes ta õeldi olevat amatöör! Algusest peale oli vesi tema jaoks luga sugav olnud. Ja nüüd lõpeb tema viimane rünnak lõksulangemisega. Ta tapetakse, Korsika dokument ja suutõendeid sisaldav päevik võetakse temalt ära. Tapetakse ka tütarlaps, keda ta armastab, süütu laps, kelle elu ta oli nii brutaalselt ohvriks toonud. Sealfontile tehakse samuti lõpp — tal on nüüd luga palju informatsiooni! Jumal teab, kui palju inimesi veel hävitatakse.

Olgu siis nii.

Kui tõesti peab nii olema, kui temalt on tõepoolest võetud igasugune lootus, siis lõpetab ta kogu loo vähemalt žestiga. Ta sirutas käe ja tõmbas vöö vahelt püstoli.

Jälitaja ja jälitatav sõitsid nüüd ulikoolihinnaku piiril, tänavate ääres olid peamiselt õppehooned ja suured parkimisplatsid. Elumaju nimetamisvaarselt polnud.

Matlock pooras „Chevrolet“ nii kaugele paremale, kui see võimalik oli, tõstis parema kasivarre rinna ette, torkas pustoliraua autoaknast välja ja suunas selle jalitavale sõidukile.

Ta tulistas kaks korda ja tema taga olev auto kiirendas sõitu; ta tundis mitut tõuget ja kuulis metallikriginat, kui see vastu „Chevrolet“ kere tagumist vasakpoolset nurka põrkas. Ta vajutas jälle paastikule. Valju paugu asemel kostis ainult looknõela plöksatus tuhjas padrunipesas.

Isegi tema viimane žest oli kasutu.

Jalitaja rammis teda veel kord. Ta ei suutnud enam rooli ratast hoida, see poordus tema kasivart rebestades ja „Chevrolet“ kaldus teelt kõrvale. Ta haaras uksekaepidemest kinni, puudes meeleheitlikult autot tasakaalustada, ja valmistus vajaduse korral huppama.

Kõik mõtted peatusid; kõik ellujäämisinstinktid lakkasid toimimast. Selle sekundimurdosa jooksul lakkas aeg eksisteerimast. Sest jalitav auto oli tema oma kõrvale jõudnud ja ta nägi jalitaja nägu.

Prilliklaaside all umbritsesid silmi kull marli ja ligniin, aga need ei suutnud varjata mustanahalise revolutsionaari Julian Dunois' nägu.

See oli viimane, mis Matlockile meelde jai, enne kui „Chevrolet“ paremale paiskus ja teepeenrast alla soostis.

Pimedus.

Valu aratas ta. See näis labivat kogu tema vasakut külge. Ta lügas pead ja tundis selle all patja.

Ruum oli tuhmilt valgustatud; valgust andis ainult teisel pool voodit olev laualamp. Ta pööras pead ja puudis end paremale õlale kergitada. Ta surus kuünarnuki vastu madratsit, liikumatu vasak kasivars jargnes tema kehale surnud raskusena.

Sis peatus ta jarsult.

Toa teise seina aares istus otse voodijalutsi vastas toolil keegi mees. Algul ei suutnud Matlock istuja näojooni eristada. Valgus oli nõrk ning tema silmad olid valust ja kurnatusest ähmased.

Siis pilk selgis. See mees oli neeger ja tema tumedad silmad vaatasid Matlocki perfektse poolringina lõigatud juuste alt. See oli Adam Williams, Carlyle'i ülikooli mustanahaline radikaal.

Kui Williams raakima hakkas, tegi ta seda pehme tooniga,

ja kui Matlock ei eksinud, kostis neegri haarest jälle kaastunne.

„Ma ütlen vend Juhanile, et te arkvel olete. Ta tuleb teie murde.“ Williams tõusis toolilt ja suundus ukse poole. „Teie vasak õlg on vigastatud. Arge puudke voodist välja tulla. Aknaid siin ei ole. Koridori valvatakse. Laske ennast lõdvaks. Te vajate puhkust.“

„Neetud lollpea, mul ei ole aega puhata!“ Matlock puudis ennast kõrgemale kergitada, aga valu oli liiga suur. Ta polnud sellega veel kohaneda suutnud.

„Teil ei ole valikut.“ Williams avas ukse, valjus kiiresti ja tõmbas ukse enda järele kindlalt kinni.

Matlock vajus padjale tagasi... Vend Juhan... Nuud tuli see talle meelde. Julian Dunois' sidemeis nagu, mis kiiresti sõitva auto aknast tema poole vaatas ega paistnud olevat rohkem kui mone tolli kaugusel. Ja tema kõrvu olid kostnud Dunois' sõnad, kasud autojuhile. Dunois oli need huudnud oma karnibi dialektis.

„Ramm! teda, mees! Ramm! veel! Lukka ta teelt ära, mees!“

Ja siis oli kõik mattunud pimedusse ning pimedus oli olnud tuis murinat ja metallikriginat, ta oli tundnud, kuidas tema keha spiraalselt pooreldes musta tuhjusse vajus.

Oh jumal! Kui palju aega sellest moodas oli? Ta puudis tosta vasakut kätt et kella vaadata, kuid kasivars ei liikunud peaaegu üldse; valu oli terav ja pusiv. Ta sirutas parema käe, et elastse rihmaga kella randmelt tõmmata, kuid kell oli kadunud.

Ta pingutas end ning lõpuks õnnestus tal voodiserval istukile tõusta ja jalad põrandale toetada. Ta surus jalad vastu pintu ning oli tanulik, et suutis istuda. Tal oli tarvis tukid kokku lappida, meelde tuletada, mis oli juhtunud ja kuhu ta oli minna tahtnud.

Ta oli olnud teel Pat'i korterisse. Et leida varjul olevat telefoni, millega helistada Adrian Sealfontile. Hoiatada Sealfonti, et Kressel on vaenlane, et Kressel on Nimrod. Ja ta oli jõudnud otsusele, et Herroni päevikust peab saama Pat'i lunaraha. Siis oli alanud tagaajamine, ehkki tegelikult ei saanud seda tagaajamiseks nimetada. Auto, mis teda jalitas, oli teda Julian Dunois' kasu jargi julmalt terroriseerinud. See oli temaga manginud nagu puuma haavatud kitsega. Lõpuks oli see runnanud — teras vastu terast — ja ta pimedusse paisanud.

Matlock sai aru, et ta pidi põgenema — aga kust ja kuhu?

Akendeta ruumi uks avanes. Dunois astus sisse, Williams tema kannul.

„Tere hommikust,“ ütles advokaat. Nagu ma näen, on teil õnnestunud istukile tõusta. See on rõõmustav. See töötab teie

väga raskesti kannatada saanud keha jaoks head."

"Mis kell on? Kus ma olen?"

"Kell on peaaegu pool viis. Te olete ühes „Lumumba Halli” toas. Naete? Ma ei varja teie eest midagi. Nüüd tuleb teil samaga vastata. Ka teie ei tohi minu eest midagi varjata."

"Kuulake mind!" Matlock rääkis kindla häälega. "Teiega pole mul mingit riidu, mitte kellegagi teist! Mul on..."

"Oh, sellele vaidlen ma vastu," naeratas Dunois. "Vaadake mu nägu. Ainult tohutu õnne läbi ei jäänud ma teie pärast pimedaks. Te puüdsite mulle prilliklaase silma suruda. Kas te oskate kujutleda, kui raske mul oleks olnud pimedana tootada?"

"Kurat võtaks! Te toppisite mu hapet täis!"

"Ja te ise provotseerisite selle! Te tegelesite aktiivselt asjadega, mis olid meie vendadele kahjulikud! Asjadega, millega teil polnud mingit õigust tegelda!... Aga see kontsentiline vaidlus ei vii meid kuhugi!... Me hindame seda, mis te meie tõite. Üle meie kõige optimistlikumate lootuste."

"Paevik on teie käes..."

"Ja Korsika dokument." Itaaliakeelne kutse, mille olemasolust me teadlikud olime. Paevik oli ainult kuuldus. Kuuldus, mida enne täna "õhtut — täna hommikut — enam-vähem kõik väljamõeldiseks pidasid. Te peaksite uhke olema. Te tulite toime sellega, mis kümnetel teist parematel ja kogumamatel meestel ebaõnnestus. Te leidsite aarde. Tõelise aarde."

"Ma pean selle tagasi saama!"

"Vähe lootust!" ütles vastu seina nõjatuv ja neid jälgiv Williams.

"Kui ma seda tagasi ei saa, sureb üks tütarlaps! Tehke minuga ükskõik mis kurat te tahate, aga laske mul kasutada paevikut tema tagasisaamiseks. Kristus! Palun, palun!"

"Teie tunded paistavad olevat tugevad. Ma näen teie silmis pisaraid."

"Oh Jeesus! Te olete haritud inimene! Te ei saa seda teha!... Kuulgel! Võtke päevikust informatsioon, mis teile vajalik on! Sus andke päevik mulle tagasi ja laske mind minna!... Ma vannun, et tulen tagasi. Andke sellele tudrukule šanss. Andke talle üksainus šanss!"

Dunois läks aeglaselt seina äärde, kus seisis tool, millel Matlocki ärkamise ajal oli istunud Adam Williams. Ta tõmbas tooli voodile lähemale, istus ja tõstis graatsiliselt jala põlvele. "Te tunnete, et olete abitu, kas pole? Võib-olla... isegi lootusetat."

"Ma olen palju läbi teinud!"

"Kahtlemata olete. Ja te apelleerite mu mõistusele... h a r i -

lud inimese mõistusele. Te saate aru, et minu võimuses on teid aidata ja selleparast seisan ma teist kõrgemal. Te poleks seda apellatsiooni esitanud, kui asi nii ei oleks."

"Oh Kristus! Jätke see!"

"Nüüd te teate, mis tunne see on. Te olete abitu. Lootusetat. Te kardate, et teie palvet ei võeta kuulda... Kas te tõepoolest sekundi vältelgi arvate, et ma hoolin midagi miss Ballantyne'i elust? Kas te ausalt usute, et tal on minu jaoks mingi prioriteet? Et ta tahendab mulle rohkem, kui meie laste, meie armastatute elud tahendavad teile!"

Matlock sai aru, et ta peab Dunois'le vastama. Neeger ei paku talle midagi, kui ta kõrvale põikleb. See oli järjekordne mang ja ta pidi mangima — kas või lühikest aegagi.

"Ma pole niisugust suhtumist ara teeninud ja te teate seda. Ma vihkan inimesi, kes ei taha nende heaks midagi teha. Te tunnete mind, nagu te olete selgesti mõista andnud. Järelikult peate te ka seda teadma."

"Ahh, aga ma ei tea! Teie olite see, kes tegi valiku, kes otsustas töötada ülemuste heaks! Washingtoni ülemuste heaks! Aastakümneid, kaks sajandit on minu rassist inimesed Washingtoni ülemuste poole pöördunud!"

"Aidake meid," on nad hüüdnud. "Ärge jatke meid lootusetat! on nad karjunud. Aga keegi ei ole neid kuulda võtnud. Nuud ootate teie, et ma teid kuulda võtaksin?"

"Jah, ootan! Sest ma pole teie vaenlane. Ma ei ole võib-olla kõik, mis ma teie arvates olema peaksin, aga ma pole teie vaenlane. Kui te hakkate mind — ja minutaolisi inimesi — vihkama, siis on teil lõpp. Ärge unustage, Dunois, et te olete vahemuses. Me ei hakka iga kord barrikaade rundama, kui te karjute, et teile on liiga tehtud, aga me kuulame teid. Me oleme valmis aitama; me tahame aidata."

Dunois vaatas Matlockile külmalt otsa. "Tõestage seda."

Matlock vastas neegri pilgule. "Kasutage mind soodana, pantvangina. Tapke mind kui vaja. Aga päästke tüdruk."

"Kõike seda — teid pantvangina kasutada, teid tappa — võime ka teie nõusolekuta. Te olete vapper, aga see on vaevalt mingi tõestus."

Matlock ei lasknud Dunois'il pilku kõrvale pöörata. Ta ütles tasase haalega: "Ma annan teile tunnistuse. Kirjalikult, suuliselt — magnetofonilindil; vabatahtlikult, igasuguse sunduseta. Ma räägin kõik. Kuidas mind ära kasutati, mis ma tegin. Kõik. Te saate lisaks Nimrodile ka Washingtoni mehed."

Dunois pani kaed rinnale risti ega kõrgendanud rohkem haalt kui Matlock. "Kas te saate aru, et see teeb lõpu teie professionaalsele elule — elule, mida te nii väga armastate? Ükski ulikoolijuhtkond, kes oma nime vaart on, ei anna teile

enam tood. Keegi ei usalda teid enam kunagi. Ükski fraktsioon. Teist saab paaria."

"Te nõudsite tõestust. Midagi muud mul teile pakkuda pole. Dunois istus liikumatult oma toolil. Williams oli enese seinanajalt sirgu ajanud. Mitme sekundi vältel ei oelnud keegi mitte midagi. Lõpuks naeratas Dunois leebelt Tema silmad, mida ümbritses ligniin, olid kaastundlikud.

"Te olete hea inimene. Võib-olla saamatu, aga visa. Te saate abi, mida vajate. Me ei jäta teid lootusetu. Nõus, Adam?"

"Nõus."

Dunois tõusis toolilt ja lähenes Matlockile.

"Teile on kindlasti teada vana kulunud ütlus, et poliitika võib esile kutsuda iseäralikku voodipartnerlust. Ka vastupidid praktilised eesmärgid võivad sageli põhjustada iseäralikke poliitilisi liite. Ajalugu kinnitab seda... Meile on see Nimrod näisama vajalik kui teile Samuti nagu mafioosod, kellega ta puuab rahu sõlmida. Just nende ja nendetaoliste ohvriks langevad lapsed. Tarvis on anda hoiatav õppetund. Õppetund, mis hirmutab teisi Nimrodeid, teisi mafioososeid. Te saate abi, aga meil on üks tingimus

"Mis tingimus?"

"Nimrodi ja teistega arvete õiendamine peab jääma meie hooleks. Me ei usalda teie kohtunikke ja vandemehi. Teie kohtud on araostetavad, teie juridilised menettused pole muud kui finantsmanipulatsioonid... Lihtsad narkootikumitarvitajad pannakse vanglasse. Rikkad gangsterid esitavad edasikaebusi... Ei, arvete õiendamine peab jääma meie hooleks."

"See on mulle ükskõik. Te võite teha, mida soovite."

"Teie ükskõiksus pole piisav. Me nõuame midagi rohkemat. Me peame saama garantii."

"Millega on mul võimalik garantiid anda?"

"Valkimisega. Sellega et te ei raagi midagi meie olemasolust. Me võtame Korsika dokumendi, teeme mingil viisil kindlaks, kus see nõupidamine toimub, ja läheme sinna. Me hangime päevikust informatsiooni, mis meile vajalik on — muuseas, praegu seda just tehakse... Aga teie vaikimine on ülimalt tähtis. Me aitame teid muidugi oma võimaluste piires, aga te ei tohi mingil juhul mainida, et meie oleme asjasse segatud. Sõltumatult sellest, mis juhtub, ei tohi te otseselt ega kaudselt vihjata meie osavõtule. Kui te seda teete, siis võtame nii teie kui ka tüdruku elu. Kas see on arusaadav?"

"On."

"Siis oleme kokku leppinud?"

"Oleme."

"Tanan teid," ütles Dunois naeratades.

Kui Julian Dunois tegi kokkuvõtte olemasolevatest alternatiividest ja asus strateegiat kujundama, sai Matlockile selgemaks, miks neegrid olid teda nii hoolega otsinud — ja miks Dunois oli valmis talle abi pakkuma. Tema valduses oli põhiline informatsioon, mida nad vajasisid. Kes olid tema kontaktid? Nii ülikoolis kui ka väljaspool seda? Kes ja kus olid valitsuse mehed? Kuidas peeti ühendust?

Teiste sõnadega — keda pidi Julian Dunois teel Nimrodi juurde vältima?

"Ma pean ütlema, et te olite ootamatusteks erakordselt halvasti ette valmistatud," ütles Dunois. "Töö oli väga lohakas."

"Seda taipasin ma ise ka. Aga mulle tundub, et minu enese süü selles oli ainult osaline."

"Küllap vist!" naeris Dunois ja Williams ühines tema naeruga. Kõik kolm meest viibisid samas akendeta ruumis kus enne. Sisse oli toodud kaardilaud ja mitu kollast kirjutusplokki. Dunois oli asunud iga Matlockilt saadavat informatsiooniraasu üles märkima. Ta kontrollis nimekirjutusviisi ja aadresside õigsust — ta oli oma tööd tegev professionaal; Matlock tundis ennast jälle niisama ebapädevana kui Greenbergiga rääkides.

Dunois pani täiskirjutatud lehed klambriga kokku ja võttis käsile uue plokki. "Mis te nendega teete?" küsis Matlock.

"All kopeeritakse need. Informatsioon saadetakse minu New Yorgi kontorisse... Samuti nagu professor Herroni päeviku kõigi lehtede fotokoopiaid."

"Te võtate seda asja tõsiselt."

"Ühe sõnaga öeldult — jah."

"Rohkem ei ole mul teile midagi rääkida. Mis me nüüd edasi teeme? Mis mina teen? Mul on hirm — seda pole mul vaja teile öelda. Ma ei julge isegi mõelda, mis Patiga juhtuda võib."

"Mitte midagi ei juhtu. Uskuge mind, kui ma teile seda ütlen. Praegusel hetkel võib teie miss Ballantyne ennast tunda niisama kindlalt kui ema käte vahel. Või teie käte vahel. Tema on sööt, mitte teie. Soot hoitakse värskelt ja puutumatu. Sest teil on see, mida nad vajavad. Ilma selleta ei saa nad ellu jaada."

"Sis teeme oma pakkumise. Mida varem, seda parem."

"Ärge muretsege. Pakkumine tehakse. Aga me peame hoolega kõiki nuansse arvestades kaaluma, kuidas seda teha. Esialgu, nagu me järeldusele jõudsime, on meil kaks

alternatiivi. Esimene on Kressel ise. Otsene konfrontatsioon. Teine võimalus on kasutada politseijaoskonda, saada teie sõnum Nimrodile selle kaudu."

"Milleks seda teha? Politseid kasutada?"

"Ma raägin ainult alternatiividest... Miks politseid? Ma ei ole kindel. Aga Herroni päevikus on selgelt oeldud, et Nimrod on aeg-ajalt välja vahetatud. Praegune Nimrod on algusest arvatult kolmas, kas pole?"

"Jah, Esimene oli Ortoni-nimeline mees, asekuuberneri adjutant. Teine oli ehitusfirma omanik Angelo Latona. Kolmas on ilmselt Kressel. Mida te oelda tahate?"

"Ma pean aru. Igaüks, kes asub Nimrodi positsioonile, omandab autoritaarse võimu. Järelikult on küsimus positsioonis, mitte mehes. Mees võib sellel positsioonil teha, mida suudab."

"Aga positsiooni antakse ja võetakse," segas Williams vahele. "Nimrod ei ole kõrgeim võim."

"Täpselt. Sellepärast võib Matlockile kasuks tulla, kui ta annab väga spetsiifiliselt mõista, et tema on see, kelle kaas on relv. Et Kressel — Nimrod — peab olema väga ettevaatlik. Kõigi huvides."

"Kas see ei tähenda, et veel rohkem inimesi hakkab mulle jahti pidama?"

"Võimalik. Aga see võib ka tähendada, et terve leegion murelikke kurjategijaid hakkab teid kaitsma. Et nad kaitsevad teid seni, kuni oht on kõrvaldatud. Enne ohu kõrvaldamist ei taha keegi ennatlikult toimida. Keegi ei taha, et Nimrod toimiks ennatlikult."

Matlock suutas tanelepanelikult kuulates sigaretti. "Teie eesmärk on nüüds Nimrodi osaline lahutamine tema enese organisatsioonist."

Dunois lõi mõlema käe sõrmedega plaksu, see oli nagu kastanjetiklõhin, nagu aplaus. Ta ütles naeratades.

"Te taipate kiiresti. See on üks infiltratsiooni esmaseid eesmarke. Lahutada. Lahutada!"

Uks avanes; sellest astus sisse erutatud neeger. Uhtki sõna lausumata ulatas ta Dunois'le sedeli. Dunois luges selle läbi ja sulges mõneks hetkeks silmad. See oli tema viis jahmatust väljendada. Ta tanas rahulikult sõnumitoojat ja saatis mehe viisakalt ara. Ta vaatas Matlocki poole, kuid ulatas sedeli Williamsile.

"Meie strateegial võib olla ajalooüsi pretsedente, aga ma kardan, et need pole muud kui tuhjad sõnad. Kressel ja tema naine on surnud. Dr. Sealfont viidi kodust valve all ara. Carlyle'i politsei patrullautoga."

"Mis? Kressel! Ma ei usu seda! See pole tõsi!"

"Kahjuks on küll. Meie mehed teatavad, et mitte rohkem kui viisteist minutit tagasi viidi kaks laipa ara. Vaidetavasti mõrv ja enesetapp. Loomulikult. Sobib perfektselt."

"Oh Kristus! Oh Jeesus Kristus! See on minu suul! Nad tegid seda minu parast! Ma sundisin neid! Sealfont! Kuhu tema viidi?"

"Me ei tea. Vennad, kes valves on, ei julgenud patrullautole järele sõita."

Matlockil polnud sõnu. Ta tundis jälle halvavat hirmu. Ta taandus pimesi voodi juurde ja laskus istukile, vaadates üksisilmi tühjusse. Teda valdas tunne, et kõik oli kasutu ja ta oli lüüa saanud. Ta oli põhjustanud nii palju piina, nii palju surma.

"See on tõsine komplikatsioon," ütles Dunois, kiunarnukid kaardilauale nõjatatud. "Nimrod kõrvaldas teie ainsad kontaktid. Seda tehes vastas ta olulisele küsimusele ja aitas meil vältida tohutut viga — ma raägin muidugi Kresselist. Aga kui asjale teisest küljest vaadata, siis valistas Nimrod meie alternatiivid. Nüüd pole teil enam valikut. Te peate tegutsema tema eraarmee, Carlyle'i politsei kaudu."

Matlock vaatas tuimalt Julian Dunois'le otsa. "Kas see on kõik, mis te teha saate? Siin istuda ja külmavereliselt jargmist sammu kaaluda?... Kressel on surnud. Tema naine on surnud. Adrian Sealfont on nüüd tõenäoliselt juba tapetud. Nad olid mu sõbrad!"

"Ja ma tunnen teile kaasa, aga lubage, et ma olen aus: ma ei kahetse nende kolme inimese kaotust. Adrian Sealfontiga oleksime me saanud koostööd teha, tal oli hulgav mõistus, aga ka temast ilmajaamine ei murra mu südant. Oma linnaosades kaotame iga kuu tuhandeid elusid. Nende pärast olen ma rohkem valmis nutma... Aga asja juurde. Teil pole tõepoolest mingit valikut. Te peate politsei kaudu kontakti looma."

"Aga selles suhtes te eksite." Matlock tundis ennast akni tugevamana. "Mul on valik... Greenberg lahkus tana ootel Lääne-Virginiast. Nüüd on ta juba Washingtonis. Mul on üks New Yorgi telefoninumber, mille kaudu ma temaga ühenduse saan. Ma helistas Greenbergile." Ta oli teinud küllalt, põhjustanud küllalt palju valu ja piina. Pati eluga ta riskida ei saanud. Enam mitte. Ta ei olnud selleks suuteline.

Dunois nõjatus oma tooli seljatoele ja tõstis käed kaardilaualt. Ta vaatas üksisilmi Matlockile otsa. "Veidi aega tagasi ütlesin ma, et te taipate kiiresti. Ma muudan seda konstateeringut. Te olete kiire, aga ilmselt pealiskaudne... Te ei helista Greenbergile. See ei kuulunud meie kokkuleppesse ja te ei riku seda kokkulepet. Te tegutsete nii, nagu me kokku leppisime, või saate karistuse, millest jutt oli."

„Kurat võtaks, ärge mind ähvardage! Ma olen ahvardustest tudinud!” Matlock tõusis püsti. Dunois tõmbas jakihõlma alt välja püstoli. Matlock nägi, et see oli East Gorge'i nõlval surma saanud mehe must automaatpistol. Ka Dunois tõusis. Meditsiiniekspertidid tuvastavad kindlasti, et te surite koidu ajal.

„Jumala pärast! Tüdruk on mõrvarite kätes!”

„Teie olete ka,” ütles Dunois rahulikult. „Kas te sellest aru ei saa? Motiivid on erinevad, aga te võite kindel olla. Me oleme mõrvarid. Me peame olema.”

„Nii kaugele te ei lähe!”

„Oh, läheme küll. Oleme lainud. Ja palju kaugemalegi. Me viskame politseijaoskonna ette teie tähtsusetu laiba, mille verise sargi külge on nõelaga kinnitatud sedel Me nõuame, et enne igasuguseid labiraaikimisi oleks tüdruk surnud. Nad nõustuvad kindlasti, sest kumbki pool ei saa tema ellujäämisega riskida. Kui ka tema surnud on, jäävad hiiglased omavahel võitlema.”

„Te olete koletis.”

„Ma olen see, kes pean olema.”

Mõne hetke vältel ei öelnud keegi mitte midagi. Matlock sulges silmad ja küsis sosinal: „Mis ma tegema pean?”

„See läheb juba paremini.” Dunois istus toolile ja vaatas üles närvilise Adam Williamsi poole. Matlock tundis korraks ulikooliradikaaliga mõningat hingesugulust. Ka Williams oli nirmunud ja tundis ennast ebakindlalt. Nagu Matlockil, nii polnud ka temal vajalikke eeldusi Julian Dunois' ja Nimrodi maailmaga toimetulekuks. Haitilane näis Matlocki mõtteid lugevat.

„Teil on vaja rohkem enesekindlust. Pidage meeles, et te saavutasite palju rohkem kui keegi teine. Palju väiksemate ressurssidega. Ja te olete erakordselt vapper.”

„Praegu ma ennast eriti vaprana ei tunne.”

„Vapper mees tunneb seda harva. Kas pole tähelepanuväärne? Tulge istuge.” Matlock tegi seda. „Teate, ega me teineteisest nii väga erinevad olegi. Mõnel teisel ajal oleksime me võinud isegi liitlased olla. Ainult et, nagu paljud mu vennad on tähele pannud, ma otsin pühakuid.”

„Neid pole olemas,” ütles Matlock.

„Võib-olla mitte. Aga võib-olla.” Selle üle vaidleme mõni teine kord. Praegu on meil tarvis plaani pidada. Nimrod ootab teid. Me ei saa talle pettumust valmistada. Aga me peame olema kindlad, et oleme igast küljest kaitstud.” Dunois nihutas enese lauale lähemale, tema huulil oli kerge naeratus ja ta silmad sarasid.

Kui mitte midagi muud, siis oli mustanahalise revolutsio-

naari strateegia keerukas seeria samme Matlocki ja tütarlapse kaitseks. Seda pidi Matlock vastu tahtmist mööma.

„Mul on kaks motiivi,” seletas Dunois. „Ma ütlen ausalt, et teine neist on minu jaoks tähtsam. Nimrod tuleb ise ainult siis, kui tal pole valikut, ja ma tahan Nimrodit ennast. Ma ei lepi mingi asetäitjaga, mingi varjukuluga.”

Plaani keskpunkti moodustas Herroni päevik oma viimaste sissekannetega.

Nimrodi isik.

„Herron annab selgelt mõista, et ta ei taha kaskjalga-delt kuulnud nime kirja panna. Mitte et ta ei saa seda teha. Ilmselt ei soovinud ta seda meest asjasse segada, kui informatsioon oleks osutunud ebaõigeks. Vihjamisi süüdistus oleks talle põlastusväärne olnud. Nagu teilegi, Matlock; te keeldusite Herronit üheainsa hüsteerilise telefonikõne põhjal mängu toomast. Herron teadis, et ta võib iga hetk surra; tema keha oli enam-vähem nii palju kannatada saanud, kui see taluda suutis... Tal oli vaja kindel olla.” Dunois joonistas nüüd tühjale kollasele paberilehele mõttetuid geomeetrilisi kujundeid.

„Ja siis tapeti ta,” ütles Matlock. „Enesetappu simuleerides.”

„Jah. Kui mitte miski muu, siis päevik kinnitab seda. Kui Herron oleks kindlalt teada saanud, kes Nimrod on, oleks ta teinud kõik mis tema võimuses, et see päevikusse kirja panna. Meie vaenlane ei tea, et ta seda ei teinud. See on meie Damoklese mõõk.”

Matlocki esimene kaitseliin seisnes Carlyle'i politseiüle-male mõistaandmises, et ta teab, kes on Nimrod. Ta on valmis Nimrodiga — ja ainult Nimrodiga — kokkulepet sõlmima. See kokkulepe on kahest pahest väiksem. Ta on tagaotsitav mees. Tema kohta on välja antud arreteerimiskäsk, nagu Carlyle'i politsei kindlasti teab. Väiksematest süüdistustest on tal võib-olla võimalik vabaneda, aga kindlasti mitte mõrva-süüdistusest. Võib-olla süüdistusest kahes mõrvas. Sest ta on tapnud, süütõendid on kaalukad ja mingit käegakatsutavat alibit tal pole. Ta ei tundnud tapetud mehi. Ei ole ühtki tunnistajat, kes võiks kinnitada, et ta toimis enesekaitseks; mõlemad mehed tapeti nii groteskselt, et tapja tuleb uhiskonnast isoleerida. Parim, mis ta loota võib, on hulk aastaid kestev vanglakaristus.

Ja siis teeb ta teatavaks Nimrodiga kokkuleppimise tingi-mus. Lucas Herroni päevik tema — ja tütarlapse — elu vastu. Päevik on kindlasti väärt nii palju raha, et neil mõlemal on võimalik kusagil uut elu alustada.

Nimrod saab seda teha. Nimrod peab seda tegema.

„Selle... utleme esimese faasi... võti on teie küllalt veenev esinemine.” Dunois haaldas sõnu hoolikalt. „Pidage meeles, et te olete paanikas. Te olete võtnud elusid, tapnud kaasini-mesi. Vagivald pole teile omane, aga teid on sunnitud hirm-said kuritegusid sooritama.”

„See on tõsi. Rohkem, kui te teate.”

„Vaga hea. Andke see tunne edasi. Paanikas inimene ei taha muud kui oma paanika põhjustest eemale pääseda. Nim-rod peab seda uskuma. See tagab teie esialgse julgeoleku.”

Sis tuleb Matlock, helistada teist korda — et järele parida, kas Nimrod on nõus temaga kokku saama. Koha võib selles staadiumis valida Nimrod. Matlock helistab uuesti, et kuulda, kus nad kohtuvad. Aga kohtumine peab toimuma enne kella kümnet hommikul.

„Selleks ajaks on teid, vabadust silmapiiril nägevat põge-nikku, haaranud kahtlused, ütles Dunois. „Oma kasvavas hüsteerikas vajate te garantiid.”

„Ja see on?”

„Kolmas isik; muutuline kolmas isik...”

Matlockil tuleb oma kontakti Carlyle'i politseis infor-meerida, et ta on Nimrodi operatsiooni kohta koostanud täie-liku kirjaliku tunnistuse, milles on juttu Herroni päevikust, asjaosalistest isikutest ja kõigest muust. See tunnistus on suletud ümbrikus antud ühe sõbra kätte. Kell kümme hommi-kul saadab sõber selle postiga Kohtuministeeriumi, kui Mat-lock ei tee mingit muud korraldust.

„Ka teine faas rajaneb veenvusel, aga see veenvus peab olema teist laadi. Jälgige puuris hoitavat looma, kelle puuri varav akki avatakse. Ta on valvas ja kahtlustav; ta läheneb väravale ettevaatlikult. Samuti peab toimima meie põgenik. Seda oodatakse. Viimase nädala jooksul olete te olnud väga leidlik. Loogiliselt peaksite te praegu juba surnud olema, aga te jäite ellu. Te peate niisama kavalalt jätkama.”

„Saan aru.”

Julian Dunois' viimane faas pidi — võimaluste piires — garanteerima tütarlapse tagasisaamise ja Matlocki julgeoleku. Selleks oli vajalik kolmas ja lõplik telefonikõne Nimrodi kontaktiga. Kõne eesmärk pidi olema kindlaks teha täpne koh-tumispäik ja -aeg.

Mõlemad teada saanud, peab Matlock need kõhklematult aktsepteerima.

Esialgu.

Mõni hetk hiljem, — näiliselt ilma mingi muu põhjuseta peale aarmise paanika ja kahtlustavuse — tuleb tal Nimrodi valik tagasi lükata.

Mitte aeg, aga koht.

Ta peab kõhklema, kogeleva ja käituma nii ebaratsionaal-selt, kui suudab. Ja siis peab ta akki välja pahvatama oma-poolse koha. Just nagu oleks see talle just pähe torga-nud ja varem poleks ta sellele üldse mõelnud. Seejärel tuleb tal uuesti rääkida olematust tunnistusest, mille muutuline sõber kell kümme hommikul Washingtoni saadab, ning edasi kuula-mata telefonitoru hargile panna.

Kolmanda faasi kõige tahtsam tegur on teie paanika ilmne järjepidevus. Nimrod peab nägema, et teie reaktsioonid on nüüd primitiivsed. Sündmus on toimumas. Te soostate, tõmbute tagasi ja seate tõkkeid, et vältida tema võrku, kui see võrk on olemas. Oma hüsteerikas olete te talle niisama ohtlik kui haavatud kobra tiigrile. Sest tervet mõistust teie jaoks ei eksisteeri — on ainult ellujäämine. Ta peab nüüd ise teiega kohtuma, ta peab tüdruku kaasa võtma. Ta tuleb muidugi koos oma kaardiväega. Tema kavatsused ei muutu. Ta võtab päeviku, arutab võib-olla keerulisi plaane teie tuleviku kind-lustamiseks, saab teada, et mingit kirjalikku tunnistust ega seda posti panevat sõpra pole olemas, ja loodab teid möle-mat tappa... Aga ükski tema kavatsus ei lähe taide. Sest me ootame teda.”

„Kuidas? Kuidas te teda ootate?”

„Omaenese kaardiväega... Nüüd tuleb meil otsustada, mis-suguse teise koha te oma hüsteerikas välja pahvatate. See peaks asuma piirkonnas, mida te hästi tunnete ja kus te võib-olla sageli käite. Mitte väga kaugel, sest autot teil eelda-tavasti pole. See koht peaks olema isoleeritud, sest politsei otsib teid. Aga kättesaadav, sest teil tuleb liikuda kiiresti, kõige tõenäolisemalt mööda kõrvalisi teid.”

„Te kirjeldate „Haigrupesa”. Herroni maja.”

„Võib-olla, aga seda me kasutada ei saa. See ei sobi psühho-loogiliselt. See ei vasta meie põgeniku käitumisskeemile. „Haigrupessa” ulatuvad tema hirmu juured. Sinna ta tagasi ei lähe... Kuhugi mujale.”

Williams segas vahele. Ta oli ikka veel ebakindel, ikka veel valvas Dunois' maailmaga ühinemise suhtes. „Ma arvan, et võib-olla...”

„Mida, vend Williams? Mida te arvate?”

„Professor Matlock sööb sageli restoranis, mille nimi on „Irvik Kass”.”

Matlock tõstis järsult pea ja vaatas mustanahalise radikaali poole. „Teie ka? Te olete mind jälitada lasknud?”

„Üksa sageli. Sees me niisugustes kohtades ei kai. Me torkaksime liialt silma.”

„Jätkake, vend,” torkas Dunois vahele.

„„Irvik Kass” asub umbes neli miili Carlyle'ist väljas. Suu-

rest maanteest, mida mööda sinna tavaliselt sõidetakse, on ta umbes poole miili kaugusel, aga tema juurde pääseb ka mõningate kõrvalteede kaudu. Restorani taga ja kõrval on sise-õued ja aiad, kus suvel süüakse. Neile järgnevad metsad."

"Kas seal praegu on keegi?"

"Ma usun, et ainult öövaht. Restoran avatakse alles kell üks. Ma ei kujuta ette, et koristajad ja köögiabilised enne pool kummet või kummet kohale jõuavad."

"Suureparane." Dunois heitis pilgu oma käekellale. "Praegu on kümme minutit viis läbi. Kui jätame faaside vahele, ütleme, viieteistkümne minuti pikkused vahemikud ja arvestame peale selle kakskümmend minutit ühest punktist teise liikumiseks, siis saame kellaajaks ligikaudu veerand seitse. Ütleme kindluse mõttes poole seitse. Kohtumise määrame kella seitsmeks. "Irviku Kassi" taha. Tooge päevik, vend. Mina ajan mehed jalule."

Williams tõusis oma toolilt ja suundus ukse poole. Ta poordus ja küsis Dunois'lt: "Te ei mõtle ümber? Te ei lasse mul kaasa tulla?"

Dunois ei vaevunud üles vaatama. Ta vastas järsult: "Ärge tulitage mind. Mul on vaja palju mõelda."

Williams väljus kiiresti.

Matlock jälgis Dunois'd. Too joonistas kollasele plokilehele ikka veel oma mõttetu kujundeid, aga nüüd surus ta pliiatsile tugevasti peale ja tõmbas paberisse sugavaid vagusid. Matlock nägi, et paberile ilmusid ühte punkti koonduvad sakilised jooned.

Need olid välgunooded.

"Kuulake, mind, ütles ta. "Veel pole luga hilja. Astuge võimudega ühendusse. Palun teid Kristuse nimel, te ei tohi nende laste eluga riskida."

Dunois vaatas läbi oma ligniinist ümbritsetud prillide puuriva pilguga Matlockile otsa. Ta ütles põlglikult: "Kas te arvate hetkekski, et ma lasen neil lastel hüpata vette, mille kohta ma ei tea, kas ma ise sellest eluga välja tulen? Me ei ole teie Staabiülemate Komitee. Me tunneme oma noorte vastu suuremat lugupidamist, suuremat armastust."

Matlockile meenusid Adam Williamsi uksele öeldud sõnad. "Ah seda siis mõtleski Williams, kui ta rääkis kaasatulekust?"

"Lähme."

Dunois viis Matlocki väikesest akendeta ruumist välja ning mööda koridori trepiotsa juurde. Mõned ühõpilased liikusid ringi, aga neid oli vähe. Ülejäanud "Lumumba Hall" magas. Nad laskusid trepist kaks korrust alla ja jõudsid ukseni, mis Matlocki mäletamist mööda viis keldrisse, vanasse kõrge laega

koosolekuruumi, kus ta oli pealt näinud hirmuäratavat aafrika suguharurituuaali. Nad laksid trepiastmetest alla ja suundusid, nagu Matlockile tundus, keldri tagumisse ossa, koosolekuruumi paksu tammepuidust ukse juurde. Pärast seda, kui Dunois oli Matlocki palunud enesele järgneda, polnud ta sõnagi lausunud.

Koosolekuruumis viibis kaheksa neegrit, igauks tublisti üle kuue jala pikk. Nad kandsid ühetaolisi rõivaid: tumedaid tihedalt liibuvaid khakipükse, lahtise kaelusega sarkid ja musti pehmest nahast, paksude kummitaldadega saapaid. Mõned neist istusid ja mangisid kaarte, mõned lugesid, mõned ajasid tasase häälega juttu. Matlock pani tahele, et mõnel mehel olid sargikäised üles keeratud. Käsivarred, mis paistsid, olid pingsalt lihaselised, nahalähedaste veresoontega. Kõik mehed noogutasid põgusalt Dunois'le ja tema külalisele. Kaks või kolm naeratasid intelligentselt Matlockile, just nagu soovides, et ta ennast vabalt tunneks. Dunois ütles tasase haalega:

"Kaardivägi."

"Mu jumal!"

"Eliitkorpus. Iga meest on kolm aastat treenitud. Pole relva, mida ta ei oska kasutada või remontida, pole sõidukit, mida ta ei oska korda teha... ja pole filosoofiat, mille üle ta ei oska vaidelda. Igauks neist on tuttav kõige brutaalsemate võitlusvormidega. Igauks on valmis surma minema."

"Terroribrigaad, jah? Teate, see pole midagi uut."

"Kui seda nii nimetada, siis tõepoolest ei ole. Ärge unustage, et kui ma üles kasvasin, haukusid niisugused koerad mu kannul. Duvalier' tontoon-makuudid olid hääänikari; ma nägin nende tööd pealt. Meie mehed ei ole niisugused loomad."

"Ma ei mõelnud Duvalier'le."

"Teisest küljest tunnistan ma, et olen Papa Docile võlgu. Tontoon-makuutide kontseptsioon köitis mind. Aga ma sain aru, et see tuleb ümber kujundada. Niisuguseid üksusi luuakse ule kogu maa."

"Ukskord varem loodi neid samuti," ütles Matlock. "Ka siis nimetati neid elitüksusteks. Need olid SS-i üksused."

Dunois vaatas Matlockile otsa ja Matlock nägi tema silmades kurvastust. "Niisugused paralleelid on valusad. Ja need pole õigustatud. Me teeme, mida peame tegema. Mida meil on õige teha."

"*Ein Volk, ein Reich, ein Führer*," ütles Matlock tasase häälega.

Kõik juhtus nii kiiresti. Kaks Dunois' kaardivaelast jäeti Matlocki kaitsma, ulejaanud läksid sinna, kus pidi toimuma kokkusaamine Nimrodiga, et valmistuda vastu võtma teisi kaardivaelasi — Nimrodi eraarmee väljavalitud sõdureid, kes kindlasti temaga kaasas olid. Kaks suurekasvulist neegrit viisid Matlocki läbi ülikoolilinnaku, kui maakuulajad olid saanud sõna, et tee on vaba. Ta juhutati ühe esmakursuslaste uhiselamu keldrikorrusel olevasse telefonikabiini, kust ta pidas oma esimese kõne

Ta pani tähele, et tema hirm, tõeline hirm, aitas jätta muljet, mida Dunois soovis. Tal polnud raske oma paanilisi tundeid välja valada ja pelgupaika paluda, sest ta tundis tõepoolest, et oli paanikas. Hüsteeriliselt telefonitorusse rääkides polnud ta kindel, mis oli reaalsus, mis fantaasia. Ta tahtis vaba olla. Ta tahtis, et Pat jääks ellu ja oleks koos temaga vaba. Kui Nimrod on suuteline kõike seda tagama, siis miks mitte temaga ausalt koostööd teha?

See oli tema jaoks nagu painav unenägu. Hetke vältel kartis ta, et võib tõe välja pahvatada ja enese Nimrodi meelevalda anda.

Pilk Dunois' personaalsetele tontoon-makuutidele aitas tal kaduvat mõistust tagasi saada ja ta lõpetas esimese telefonikõne kokku varisemata. Nüüd pidi Carlyle'i politsei „superintendent“ informatsiooni edasi andma, vastuse saama ja Matlocki järgmist kõnet ootama.

Neegrid said oma maakuulajatelt teate, et teine avalik kõnepunkt polnud ohutu. See paiknes tänavanurgal ja läheduses oli nahtud patrullautot. Dunois teadis, et isegi taksofonide puhul oli võimalik kindlaks teha, kust helistati, ehkki see nõudis rohkem aega, ja sellepärast olid tal iga kõne jaoks välja valitud alternatiivsed kohad, viimase kõne omad maantee ääres. Matlock viidi kähku esimesse alternatiivsesse telefonikabiini. See asus Ühõpilaslinde tagatrepil.

Teine kõne läks kergemalt, ehkki polnud selge, kas see oli mingi eelis või mitte. Matlock viitas rõhutatult oma müütilisele tunnistusele, mis kell kümme hommikul pidi posti pandama. Tema jõupositsioon ei jätnud mõju avaldamata ja ta oli selle eest tänulik. „Superintendent“ tundis nüüd hirmu ega vaevunud seda varjama. Kas Nimrodi eraarmeel olid hakanud tekkima omad kahtlused? Sõdurid kujutlesid võib-olla, kuidas vaenlase granaadid nende kõhtu purustavad. Kindralid pidid sellepärast olema valvsamad, rohkem teadlikud hädahust.

Matlock ja tema saatjad jooksid ootavasse autosse. See oli

vana, luitunud värviga, mõlkis ja silmatorkamatu „Buick“. Sõiduki sisemus aga ei vastanud valimusele. See meenutas tanki. Armatuurlaua all oli võimas raadioaparaat; aknad olid vähemalt poole tolli paksused ja, nagu Matlock aru sai, kuulikindlast klaasist. Külgedele olid klambritega kinnitatud suurekalubrihised lühikese rauaga pussid ning sin-seal sisaldusid autokeres kummilappidega kaetud augud, millest pussiraudu oli võimalik läbi pista. Mootori hää l äratas otsekohe Matlocki tähelepanu. Võimsamat mootorit polnud ta kunagi kuulnud.

Nad järgnesid mõõduka kiirusega autole, mis nende ees sõitis; Matlock märkas, et nende taha oli ilmunud teine auto. Dunois oli seda tõsiselt mõelnud, kui ta oli öelnud, et nad peavad ennast igast küljest kaitsma. Dunois oli tõepoolest professionaal.

Ja mõte sellele professioonile tegi Matlocki rahutuks.

Talle meenusid sõnad: „...Ma sõidan siit neetud maalt ära, mister...“

Kas asi oli läinud nii kaugele?

„Ja: „...Te arvate, et see kõik on muust maailmast nii erinev?... See on mini-Ameerika... See rajaneb kompanii poliitikal, mees!“

Maa oli haige. Kus oli ravi?

„Siin me oleme. Kolmas faas.“ Kasutav mustanahaline revolutsionaär koputas Matlockile kergelt käsivarrele ja naeratas seda tehes julgustavalt. Matlock väljus autost. Nad olid Carlyle'ist lõunasse suunduval maanteel. Eesmine auto oli umbes saja jardi kaugusel teelt kõrvale tõmbunud ja tuled kustutanud. Tagumine auto oli teinud sedasama.

Tema ees seisis betoonplatvormil kaks alumiiniumraamidega telefonikabiini. Teine neeger laks parempoolse kabiini juurde, avas ukse — süüdates sellega tuhmi laevalguse — ja tõmbas kiiresti kõrvale elektripirni varjava klaasplaadi. Siis keeras ta pirni ruttu pesast välja, nii et kabin jäi uuesti pimedaks. Matlocki hämmastas — tegelikult jättis talle sügava mulje —, et hiiglasikasvu neeger kustutas tule niisugusel viisil. Kergem ja kiirem oleks olnud klaas lihtsalt puruks lüüa.

Kolmanda ja viimase telefonikõne eesmärk seisnes Dunois' juhtnööri kohaselt selles, et tuli ara oelda Nimrodi pakutavast kohtumispaigast. Teha seda niisugusel viisil, et Nimrodil ei oleks mingit muud võimalust kui leppida Matlocki paanilise vastupakkumisega: „Irviku Kassiga“.

Telefonitorust kostev Carlyle'i politseiametniku hää oli valvas, sõnu täpselt haaldav.

„Meie ühine sõber saab teie murest aru, Matlock. Kui ta oleks teie asemel, oleks temal samasugune tunne. Ta võtab

tudruku kaasa ja kohtub teiega staadioni lõunapoolse sisse-
kaigu juures tagatribüünist vasakul. See on väike staadion
võimla ja uhiselamute lähedal. Öövahid on väljas; teiega ei
saa midagi halba juhtuda..."

"Hea küll. Hea küll, see sobib." Matlock tegi oma parima,
et tema hääles kõlaks vaikne meeletus, see pidi rajama aluse
tema lõplikule keeldumisele. "Inimesi on liikvel; kui keegi
teist midagi uritab, siis võin ma täiest kõrist karjuda; ja
seda ma teen!"

"Muidugi. Aga seda pole teil vaja. Keegi ei taha kellelegi
liiga teha. See on lihtne vahetuskaup; nii palus meie sõber
mul teile edasi öelda. Ta imetleb teid..."

"Kuidas ma saan kindel olla, et ta Pati kaasa toob? Ma
pean kindel olema!"

"Vahetuskaup, Matlock." Haal oli libe, selles oli tunda
mõningat meeletust. Dunois' "kobra" sammud olid etteaima-
matud. "See on kogu lugu. Meie sõber tahab seda, mis te
leidsite. Kas mäletate?"

"Mäletan..." Matlocki mõtted lendasid kiiresti. Ta sai aru,
et tema hüsteerika, tema sammude etteaimamatus pidi jätku-
ma. Aga kohtumispaik tuli muuta. Seda tuli teha kahtlust
äratamata. Kui Nimrod midagi kahtlustama hakkas, oli Pat
Dunois' sõnade järgi surma mõistetud. "Ja pidagu meie sõber
meeles, et Washingtoni meeste adresseeritud ümbrikus on
üks tunnistus!"

"Taeva pärast, seda ta teab. Ma tahan öelda... ta on mures,
te saate aru, mis ma mõtlen? Niisiis staadionil näeme teid,
eks ole? Tunni aja pärast, eks ole?"

Nüüd oli õige silmapilk. Teist võib-olla enam ei tulnud.

"Ei! Oodake üks hetk. Ülikoolilinnakusse ma ei lahe!
Washingtoni mehed valvavad sedal. Neid on seal kõik kohad
täis! Nad võtavad mu kinni!"

"Ei, nad ei..."

"Kust pörgust te teate?"

"Seal pole kedagi. Ausõna, mitte midagi ei juhtu. Palun
rahunege."

Matlock rääkis kiiresti ja seosetult, just nagu rääkimise ajal
meeleheitlikult mõeldes. Kõigepealt mainis ta Herroni maja,
ja enne kui hääl jõudis sellega nõustuda või sellele vastu
vaidelda, heitis ta selle ise kõrvale. Siis tegi ta juttu raud-
teeladudest ning leidis otsekohe mitu irratsionaalset põhjust,
miks ta ei saa sinna minna.

"Kuulge, arge nii väga erutuge," ütles hääl. "Tegemist on
lihtsa vahetuskaubaga..."

"See restoran! Linnast väljas. "Irvik Kass"! Restorani taga
on aed..."

Hääl sattus segadusse, puüdes temaga sammu pidada, ja
Matlock sai aru, et mäng läheb labi. Ta mainis veel kord
päevikut ja süüdistusmaterjali sisaldavat tunnistust ning viru-
tas telefonitoru hargile.

Ta seisis kurnatult kabiinis. Higi niris mööda tema nagu
alla, ehkki varahommikune õhk oli jahe.

"Väga hästi tehtud," ütles käsutav neeger. "Nagu ma aru
saan, valis teie vastane ülikoolilinnaku puures asuva koha.
See oli tema poolt intelligentne samm. Väga hästi tehtud,
soor."

Matlock vaatas mundrit kandvat neegrit, oli tanulik tema
kiituse eest ja imestas üsna suuresti omaenese leidlikkuse
ule. "Ma ei tea, kas ma suudaksin seda teist korda veel
teha."

"Muidugi suudaksite," vastas neeger Matlocki auto poole
talutades. "Äärmise pinge aktiveerib mälupanga, sin on teatav
sarnasus arvutiga. Otsimine, kõrvaleheitmine, aktsepteerimine
— kõik toimub silmapilkselt. Muidugi enne paanikat. Selles
valdkonnas tehakse huvitavaid uuringuid."

"Ah nii?" ütles Matlock, kui nad autoukse juurde jõudsid.
Neeger viipas, et ta sisse istuks. Sõiduk sõostis paigast ja
nad eemaldusid kahe teise auto vahel linnast.

"Me sõidame restorani juurde diagonaalselt, mööda põllu-
vaheteid," ütles rooli taga istuv neeger. "Me laheneme talle
edelast ja laseme teid välja umbes saja jardi kaugusel tee-
rajast, mida restorani töötajad kasutavad hoone taha jõud-
miseks. Me näitame selle teile kätte. Minge otse aeda, kus
on suur valge lehtla ja kuldkalatuki ümbritsev ringikuju-
line kiviplaadist sillutus. Kas te teate neid?"

"Jah, tean. Aga mind paneb imestama, kuidas teie neid
teate."

Autojuht naeratas. "Ma pole selgeltnagija. Sel ajal kui teie
telefonikõnet pidasite, oli mul meie meestega raadioühendus.
Kõik on nüüd valmis. Me oleme ette valmistatud. Pidage mee-
les, valge lehtla ja kuldkalatükid... Ja võtke. Siin on päevik
ja ümbrik." Autojuht pistis käe uksetaskusse ja tõmbas sealt
välja vahariidesse mahitud paki. Ümbrik oli paksu elastse
paelaga selle külge kinnitatud.

"Vähem kui kümne minuti parast oleme seal," ütles käsu-
tav neeger ennast mugavasse asendisse nihutades. Matlock
vaatas teda. Tema jala külge oli kinnitatud — tegelikult
tihedasti liibuvasse khakiriidesse ömmeldud — nahktupp.
Varem polnud Matlock seda märganud ja ta sai aru, miks.
Alles hiljuti oli sellesse pistetud luupeaga nuga, mille tera
oli vähemalt kümme tolli pikk.

Dunois' eliitkorpus oli nüüd tööpoolest ette valmistatud.

Ta seisis kõrge valge lehtla kõrval. Päike oli idakaare kohale kerkinud, mets tema selja taga oli veel udust röske ja heistas tuhmilt varast hommikuvalgust. Tema ees moodustasid asja lehte lainud puud koridore, mida mööda vanad telliskatttega teerajad suundusid sellesse vaiksesse kiviplaadidega sillutatud rahusadamasse. Ringikujulist platsi aaristasid hommikukastest läikivad marmorpingid. Suure aia keskel olevast inimkatega tehtud kuldkalatiigist kostis lakkamatu ühetooniline veevulin. Päikest tervitavate ja päevasi toiduotsinguid alustavate lindude sirin valjenes üha.

Matlockile meenus „Haigrupesa“, sealne eemaletõrjuv roheline müür, mis isoleeris vana õppejõudu valismaailmast. On olemas mõningad sarnased jooned, mõtles ta. Võib-olla on sobiv, et kõik lõpeb just niisuguses kohas.

Ta süütas sigareti ja kustutas selle pärast kaht suitsusõõmu. Ta surus päevikut vastu rinda, nagu oleks see olnud mingi labitungimatu kilp, ning pööras iga heli suunas valvsalt pead, nagu oleks igast liigutusest olenenud tema elu.

Teda huvitas, kus on Dunois' mehed. Kuhu on elitkorpuse liikmed ennast peitnud? Kas nad jälgivad teda ja naeravad vaikselt tema närviliste liigutuste, tema nü ilmse hirmu üle? Või on nad partisanide kombel hajutatud? Kukitavad maas ja madalatel puukstel, valmis hüppama ja tapma?

Ja kelle tapmiseks on nad valmis? Kui arvukad ja kui relvastatud on Nimrodi jõud? Kas Nimrod tuleb? Kas Nimrod toob armastatud tütarlapse talle elusalt ja tervelt tagasi? Ja kui Nimrod seda teeb, kui ta lõpuks Pati jalle naeb, kas nad mõlemad pääsevad siis veresaunast, mis kindlasti järgneb?

Kes on Nimrod?

Tema hingamine peatus. Tema hirmust jäigad käsivarre- ja jalalihased tõmbusid kramplikult kokku. Ta sulges tihedalt silmad hiljem polnud ta kunagi paris kindel, kas kuulamiseks või palvetamiseks, ehkki tema veendumuse järgi ei olnud jumalat olemas. Niisuis kuulas ta, silmad tihedalt suletud, kuni oli kindel.

Algul pöördus üks ja siis teine auto maanteelt „Irviku Kassi“ sissekäigu juurde viivale teele. Mõlemad sõidukid kihutasid tohutu kiirusega, nende kummid kiunusid, kui nad kaart tehes restorani parkimisplatsile suundusid.

Ja siis oli kõik jälle vaikne. Isegi lindude sirin oli lakanud; kusagilt ei kostnud ühtki heli.

Matlock taandus lehtlasse ja surus enese võrestiku vastu.

Ta pingutas kõrvu, et kuulda – ükskõik mida.

Vaikus. Ja siiski mitte vaikus! Mingi heli, mis sulas vaikusse nagu ühte, et oli tähelepandamatu nagu puulehe sahin.

See oli kraapimine. Kõhklev, ebalev kraapimine, mis kostis ühelt tema ees olevalt puudest varjatud tellisteerajalt, ühelt nendest radadest, mis tõid kiviplaatidega sillutatud platsile.

Algul oli see vaevu kuuldav. Tähelepandamatu. Siis muutus see veidi selgemaks, vähem kõhklevaks, vähem ebakindlaks.

Nüüd kuuldus tasane piinarikas oie. See tungis tema ajusse.

„Jamie... Jamie? Palun, Jamie...“

See palve, tema nime hüüdmine, lõppes nuuksumisega. Ta tundis raevu, mida polnud oma elus kunagi varem tundnud. Ta viskas vahariidesse mähitud päeviku maha, silmad pisaratest ja vihast pimedad. Ta soostis valge lehtla kaitsvast varjust välja ning moirgas nü, et tema haal kohutas linde, kes ehmunult haältsedes puude otsast, oma vaiksetest varjupaikadest lendu tõusid.

„Pat! Pat! Kus sa oled? Pat, mu jumal, kus? Kus?“

Nuuksumine — pooleldi kergendust, pooleldi valu väljendav — muutus valjemaks.

„Siin... Siin, Jamie! Ma ei näe midagi.“

Matlock tormas hääle järgi keskmisele tellisteerajale. Poolel teel restoranihoone juurde nägi ta ühe puutüve juures maas Pati. Tütarlaps oli põlvili, sidemeis pea vastu maapinda. Ja oli kukkunud. Tema kukalt katsid verenired; peahaavade õmblused olid lahti rebenenud.

Matlock sööstis Pati juurde ja kergitas õrnalt tema pead.

Allpool tütarlapse laupa katvat sidet oli mitu kolme tolli lause kleepplaatri kihti, need olid brutaalselt üle tema silmalaugude meelekohtadele tõmmatud — kindlad ja liikumatud nagu nägu varjav terasplaat. Katse neid lahti rebida oleks tekitanud põrgupinna.

Matlock hoidis tugevasti Pati ümbert kinni ning kordas ikka ja jälle tema nime.

„Kõik saab nüüd korda... Kõik saab korda...“

Ta tõstis tütarlapse ettevaatlikult üles ja surus tema näo enda oma vastu. Ta kordas lohutussõnu, mis talle läbi raevu keelele tulid.

Äkki, ilma hoiatuseta, ilma igasuguse hoiatuseta, karjus pimestatud tütarlaps oma piinatud keha ja verist pead kergitades:

„Jumala pärast, anna see neile! Ükskõik mis see on, anna see neile!“

Matlock komberdas koos Patiga mooda tellisteerada kivi-
plaatidega sillutatud ringikujulisele platsile tagasi.

„Annan, annan, kallid...“

„Palun, Jamie! Ära lase neil mind enam puudutada! Mitte ialgi!”

„Ei, kallis. Mitte ialgi, mitte ialgi...”

Ta laskis tutarlapse aeglaselt kiviplaatile kõrval ole pehmele maapinnale.

„Võta plaaster ära! Palun võta plaaster ära.”

„Ma ei saa praegu, kallis. See oleks liiga valu. Natuke...”

„Ükskõik! Ma ei suuda seda enam taluda!”

Mida sai ta teha? Mida pidi ta tegema? Oh jumal, jumal, sa hitapoeg! Ütle mulle! Ütle mulle!

Ta vaatas lehtla poole. Vaharüdesse mähitud päevik leht seal, kuhu ta oli selle visanud.

Nüüd polnud tal mingit valikut. Ta ei hoolinud enam sellestki.

„Nimrod!... Nimrod! Tule minu juurde, Nimrod! Koos oma neetud armeega! Tule ja võt see, Nimrod! See on mul siin!”

Järgnenud vaikuses kuulis ta samme.

Täpseid, kindlaid, rõhutatud samme.

Keskmist teerada mööda tuli Nimrod.

Adrian Sealfont peatus kiviplaatidega sillutatud ringi ääres.

„Mul on kahju, James.”

Matlock laskis tutarlapse pea maapinnale. Tema mõte polnud suuteline funktsioneerima. Tema vapustus oli nii tavalik, et ta ei suutnud oelda ühtki sõna ega võtta omaks hõõsat, uskumatut fakti, mis tema ees seisis. Ta tõusis ärsalt jalule.

„Andke see mulle, James. Teil on meie kokkulepe teie hoolitsemise teie eest.”

„Ei... Ei. Ma ei usu teid, ma ei taha teid uskuda. Pole nii. See ei saa nii olla...”

„Ma kardan, et on küll.” Sealfont plaksutas parema käe sõrmi. See oli signaal.

„Ei... Ei! Ei! Ei!” Matlock leidis end karjumas. Ka tutarlaps karjatas. Matlock poordus Sealfonti poole. „Nad ütlevad et teid viidi ära! Ma arvasin, et te olete surnud! Ma suudasin ennast teie surmas!”

„Mind ei viidud, mind eskorditi. Andke mulle päevik.” Sealfont plaksutas jälle pahaselt sõrmi. „Ja Korsika dokument. Ma usun, et mõlemad on teil kaasas.”

Kostis ulinõrk summutatud kohatus, kähin, katkestatud hüüatus. Sealfont heitis kiire pilgu selja taha ja ütles oma nähtamatutele jõududele terava tooniga.

„Sua!”

„Miks te seda tegite?”

Sellepärast, et pidime. Et mina pidin. Mitte mingit alternatiivi polnud.”

„Mitte mingit alternatiivi?” Matlock ei suutnud uskuda, et ta oli neid sõnu kuulnud. Mitte mingit alternatiivi millele?”

Kokkuvarisemisele! Meie rahanduslikud võimalused olid ammendatud! Meie viimased reservid olid mängu pandud; polnud jäänud kedagi, kelle poole poorduda. Moraalne korruptsioon oli täielik, palved kõrgharidust toetada olid muutunud kasutuks, neisse oli hakatud suhtuma kui ulernuklikesse tautustesse. Meie ainus võimalus oli kindlustada omaenese võim... korrumppeerijate üle. Me tegime seda ja jame ellu!”

Selle silmapilgu püüarikkas hammelduses selgus Matlockile akki mõistatuse lahendus. Võõra seifi tundmatud lukukeeled poordusid klõpsudes ja raske terasuks avanes... Carlyle'i eakordne jõukus. Aga asi ei pürdunud Carlyle'iga, Sealfont oli seda just praegu oelnud. Palved olid muutunud tautusteks! See oli subtiilne, aga see oli olemas!

Kõikjal!

Kõigis ulikoolides jätkati fondide hankimist, aga mingeid peamisi appikarjeid enam polnud, enam ei raagitud rahandusliku kokkuvarisemise ohust, millest oli juttu olnud kümnete kolledžite ja ulikoolide sadades varasemates kampaaniates.

Üldine järeldus oli — kui keegi vaevus seda tegema, et krusid olid uletatud. Kõik oli jälle normaalseks muutunud.

Aga nii see polnud. Normaalsusest oli saanud õudus.

„Oh jumal,” ütles Matlock tasase haalega, tundes hirmu ja masendust.

„Temast polnud mingit abi, seda võin ma teile kinnitada,” vastas Sealfont. „Meie saavutused on äärmiselt inimlikud. Vaadake meid praegu. Me oleme iseseisvad! Meie jõud kasvab süstemaatiliselt. Viie aasta jooksul saavad kõigist kardeosariikide suurtest ulikoolidest autonoomse föderatsiooni liikmed!”

„Te olete haige... Te olete vahktõves!”

„Me jääme ellu! Vahik polnud kunagi eriti raske. Keegi ei kavatsenud peatada asjade käiku. Me ise kõige vahem... Me lihtsalt otsustasime kumme aastat tagasi peamised mangid välja vahetada.”

„Aga kõigist inimestest just teie...”

Jah, see oli hea valik, kas polnud? Sealfont poordus jälle restorani, uinuva kunka ja tellisteeradade poole. Ta huudis: „Ma ütlesin teile, et tulge siia! Pole mingit muret. Meie sõbral on ükskõik, kes te olete. Ta asub varsti teele... Eks ole, James?”

„Te olete hullumeelne. Te olete...”

„Hoopiski mitte! Pole tervema mõistusega inimesi, kui praktilisemat... Ajalugu kordub, seda peaksite te teadma. Kude on rebenenud, ühiskond on jagunenud sügavalt vaenuks likeks leerideks. Ärge laske end petta näilisest rahust; kiti mustage pealispinda, see veritseb ohtralt.”

„Te sunnite seda veritsema!” karjus Matlock. Mitte midagi polnud alles jaanud, vedru oli maha kainud.

„Vastupidi, te ennast tais eesell!” Sealfonti pilk puutus Matlocki külma raevuga, tema hää oli lõikav. „Kes on andnud teile õiguse otsustusi teha? Kus te olite siis, kui minu taoliste meeste ees — igas institutsioonis — meid väga reaalne väljavaade, et meil tuleb uksed sulgeda! Te olete kaitstud; me varjasime teid... Aga meie palveid ei võetud kuulda. Meie vajadusi ei rahuldatud...”

„Te ei püüdnud! Mitte küllalt...”

„Valelik! Lollipea!” Sealfont mõirgas nüüd. Ta oli nagu kurjast vaimust vaevatud mees, mõtles Matlock. Või püüdnud mees. „Mis oli üle jäänud? Annetused? Kahanevad annetused? Maksudest kõrvalehoidumiseks on paremat teid!... Fondid? Väiklased türannid — väikesed eraldised! Valitsus? Pime! Rõve! Temalt ostetakse prioriteet! Veenende eest makstakse valimisurnide juures! Meil polnud talu, me ei ostnud haali! Meie jaoks oli süsteem kokku varisenud! Sellel oli lõpp!... Ja keegi ei teadnud seda paremini kui mina. Aastad kerjamist, palumist; peod välja sirutatud harimatute meeste ja nende ülespuhutud komiteede poole... See on lootusetu; me tapsime ennast, aga ikka ei võtnud keegi meid kuulda. Ja alati — alati — olid ettekäänete ja viivituste taga irvitavad, varjatud vihjed meie ühisele jumalast antud nõrkusele. Lõppude lõpuks... olime me ju õpetajad. Mitte tegijad...”

Sealfonti hää oli äkki madal. Ja karm. Ja täiesti veenev, kui ta lõpetas: „Huva, noormees, nüüd oleme me tegijad. Süsteem on hävingule määratud, ja seda õigusega. Juhid ei õpi kunagi mitte midagi. Vaadake lapsi. Nemat naevad. Nemat saavad aru... Ja me oleme nad värvanud. Meie liit pole juhuslik.”

Matlock ei suutnud teha muud kui Sealfonti jõllitada. Sealfont oli seda oelnud: Vaadake lapsi... Vaadake ja pange tähele. Vaadake ja olge valvel. Juhid ei õpi kunagi mitte midagi... Oh jumal! Kas asi oli nii? Kas lood olid tõepoolest piisugused? Nimrodid ja Dunois'id „Foderatsioonid” ja „kaardiväed”. Kas kõik kordus jälle?

„Nüüsi, James, kus on kiri, millest te rääkisite? Kelle käes see on?”

Kiri? Mis kiri?

Kiri, mis pidi täna hommikul posti pandama. Nuüd hoia me selle ära, eks ole?”

„Ma ei saa aru.” Matlock püüdis meeleheitlikult mõistusele tulla.

Kelle kaes see kiri on?”

Kiri?” Matlock taipas raakides, et tema sõnad olid valed, aga ta ei saanud sinna midagi parata. Tal polnud võimalik peatuda ja järele mõelda, sest ta ei olnud mõtlemiseks suuteline.

Kiri!... Mingit kirja ei ole, jah?! Ei ole... mingit uudistusmaterjali sisaldavat tunnistust”, mis kell kumme hommikul ootab postipanekut! Te valetasite!”

„Ma valetasin... Valetasin.” Tema reservid olid ammen- datud. Lõplikult.

Sealfont naeris tasa. See polnud naer, mida Matlock oli harjunud temalt kuulma. Sellest kostis julmus, mida ta polnud varem kuulnud.

Kas te polnud nupukas? Aga lõppkokkuvõttes olete te nõrk. Ma teadsin seda algusest peale. Valitsuse meeste jaoks olite te ideaalne valik, sest teil pole mingeid tõeliselt kindlaid veendumusi. Nad nimetasid seda mobiilsuseks. Mina teadsin, et see on muretu paindlikkus. Te räägite, aga see on kõik, mis te teete. Sellel pole mingit tähendust... Teate, te olete väga tüüpiline.” Sealfont ütles üle öla teeradade poole:

Hea küll, teie kõik! Dr. Matlocki positsioon ei võimalda tal ühtki nime nimetada, kellegi isikut avalikuks teha. Tulge oma kuutidest välja, küühkud!”

„Aahhh...”

Vaikust lõhestas luhike kurguhäälne karje. Sealfont pöördus järele.

Järgnes uus haalitsus, seekord ilmselt inimese viimane hingetõmme.

Ja veel üks, nüüd koos karjatuse algusega.

„Kes? Kes seal on?” Sealfont tormas sinna poole, kust oli kostnud viimane haalitsus.

Teda peatas kohutav karje, mis kostis aia teisest osast ja katkes otsekohe. Ta sööstis tagasi; tema enesekontrolli nõrgendas algav paanika.

„Kes seal on?! Kus te kõik olete? Tulge siia!”

Vaikus taastus. Sealfont põrnitses Matlocki.

„Mis te tegite? Mis te tegite, tuhine mehike? Kes teiega kaasas on? Kes seal on? Vastake mulle!”

Matlockil polnud vaja vastata, isegi kui ta oleks seda teha suutnud. Ühelt aia kaugemas osas olevalt teerajalt ilmus nähtavale Juhan Dunois.

„Tere hommikust, Nimrod.“

Sealfonti silmad läksid punni. „Kes teie olete? Kuidas mehed on?“

„Mu nimi on Jacques Devereaux, Jésus Daumier, Julian Dunois — valige ise. Teist polnud meile vastaseid. Teil oli kümme meest, minul kaheksa. Ei mingeid vastaseid. Teie mehed on surnud ja see, mis nende laipadest saab, ei pustu teisse.“

„Kes te olete?“

„Teie vaenlane.“

Sealfont rebis vasaku kaega hõlma lahti ja pistis parema kae selle alla. Dunois tõi kuuldavale hoiatushüüde. Matlock leidis end soostmas mehe poole, keda ta oli kümme aastat sugavalt austanud. Tal oli üksainus mõte, üksainus eesmärk, mida ta tahtis kas või oma elu hinnaga saavutada.

Tappa.

Sealfonti nägu oli tema oma lähedal. Lincolni meenulav nägu, mida nüüd moonutasid hirm ja paanika. Tema parem käsi haaras selle järele nagu kabuhirmus looma küüntestega kapp. Ta rebestas liha ja tundis, kuidas moondunud kinnist purskus veri.

Ta kuulis kõrvulükustavat pauku ja tundis vasakus õlari teravat elektrilist valu. Aga isegi see ei peatanud teda.

Jätke, Matlock! Jumala pärast, jätke!

Ta tõmmati eemale. Seda tegid suured mustad lihaselised käed. Ta paisati maha, rasked käed hoidsid teda seal kinni. Ja läbi kõige selle kuulis ta karjeid, hirmsaid valukarjeid ning oma nime, mida ikka ja jälle koritati.

Jamie... Jamie... Jamie...

Ta sööstis üles, kasutades iga jõuraasu, mida tema raev suutis mobiliseerida. Mustade lihaseliste käte jaoks oli see üllatus; ta tõstis jalad ning andis nendega purustavaid löuge vastu enda kohal olevaid rinnakorve ja selgi.

Mõne lühikese hetke vältel oli ta vaba.

Ta tormas mööda kõvu kiviplaate neljakäpakil edasi. Üks kõik mis temaga juhtunud oli, ükskõik mida tähendas kõrvutav valu, mida oli nüüd tunda kogu tema vasakus keha pooles, igal juhul pidi ta jõudma maas lamava tütarlaps juurde. Selle tütarlapse juurde, kes oli tema pärast läbi teinud nussuguseid õudusi.

„Pati!“

Valu oli tugevam, kui ta taluda suutis. Ta kukkus uuesti, kuid oli jõudnud Pati kätte. Nad hoidsid teineteise kätt, puudes meeletult teineteist lohutada ja mõistes täiesti selgelt, et mõlemad võisid sel silmapilgul surra.

Akki lõdvestus Matlocki kasi.

Kõik mattus tema jaoks pimedusse.

Ta avas silmad ja nägi enda ees põlvitavat suurekasvulist neegrit. Ta oli ühe marmorpingi kulje vastu istukile nojatatud. Tema sark oli seljast võetud, vasak õlg tuikas.

„Ma olen kindel, et valu on palju tõsisem kui haav,“ ütles neeger. „Teie keha ülemine vasakpoolne osa sai autos tugevasti kannatada ja kuul tungis vasakusse õlga. Nussuguse kombinatsiooni tõttu on valu kahtlemata tugev.“

„Me süstisime teile paikset tuimastit. See peaks aitama.“ Raakija oli temast paremal pool seisev Julian Dunois. „Miss Ballantyne viidi arsti juurde. Arst võtab plaastrid maha. Ta on neeger ja meie suhtes osavõtlik, aga mitte nii suurel määral, et ravida kuulhaavaga meest. Me teatasime raadio teel oma arstile Torringtoni. Ta peaks kahekümne minuti pärast siia jõudma.“

Miks te ei oodanud, et lasta tal ka Pati aidata?“

Ausalt, meil on tarvis rääkida. Lühidalt, aga konfidentsaalselt. Teiseks, tema enda pärast tuleb need plaastrid võimalikult kiiresti ära võtta.

Kus Sealfont on?“

Ta on kadunud. See on kõik, mis te kunagi teada saate. On tahtis, et te seda mõistaksite. Sest vaadake, kui me oleme sunnitud, siis viime täide oma ahvarduse teie ja miss Ballantyne'i suhtes. Me ei taha seda teha... Teie ja mina ei ole vaenlased.“

Te eksite. Me oleme vaenlased.“

Võib-olla lõppkokkuvõttes. See näib olevat vältimatu. Aga praegu oleme teineteisele suures hadas abiks olnud. Meie tunnustame seda. Loodetavasti tunnustate ka teie.

„Tunnistan.“

Võib-olla oleme teineteiselt isegi üht-teist õppinud.

Matlock vaatas mustanahalisele revolutsionäärile silma. Mina saan asjadest nüüd paremini aru. Ma ei tea, mida teie oleksite minult õppida saanud.

Revolutsionäär naeris leebelt. „Seda, et üksikisik võib oma tegudega — oma julgusega, kui soovite — siltide stigmasi kõrgemale tõusta.“

„Ma ei mõista teid.“

„Mõelge järele. Siis taipate.“

„Mis nüüd edasi saab? Patist? Minust? Mind arreteeritakse otsekohe, kui mind nähakse.“

„Selles kahtlen ma tõsiselt. Vahem kui tunni aja pärast loeb Greenberg minu organisatsiooni koostatud dokumenti.“

Minu enda koostatud dokumenti, kui tapne olla. Ma arvan, et see pannakse kausta ja maetakse kuhugi arhiivi. Selle minu on väga piinlik. Moraalselt, juriidiliselt ja igal juhul poliitiliselt. On tehtud liiga palju suuri vigu... Täna hommikul toimime me teie vahemeestena. Teil oleks võib-olla paras aeg kasutada ara osa oma rahast, millele te nii palju reklaami tegite, ja võtta koos miss Ballantyne'iga ette pikk puhkuse reis... Ma usun, et sellega nõustutakse meelsasti. Ma olen kindel."

"Ja Sealfont? Mis temast saab? Kas te tapate ta?"

Kas Nimrod väärrib surma? Ärge nähke vaeva vastamisega, sellel teemal me mõtteid ei vaheta. Piisab, kui ma ütlen, et ta jääb ellu, kuni mõningatele küsimustele on vastus saadud."

"Kas teil on mingi ettekujutus, mis juhtub siis, kui ta leitakse kadunud olevat?"

"Tekivad mõned plahvatused ja inetud kuuldused. Paljude asjade kohta. Kui jumalakujud purunevad, siis satuvad ukselikud paanikasse. Olgu siis nii, Carlyle'il tuleb sellega leppida... Puhake nüüd. Arst jõuab varsti siia." Dunois' tähelepanu koondus mundris neegrile, kes tuli tema juurde ja ütles midagi tasase häälega. Põlvitav neeger, kes oli Matlocki haava sidunud, tõusis püsti. Matlock jälgis rahulikult ja enesekindlalt korraldusi andvat pikakasvulist saledat Dunois'd ning tundis valusat tänulikkust. Valu suurendas asjaolu, et äkki nägi ta Dunois' asemel ühte teist kuju.

See oli surm.

Dunois?"

"Jah?"

"Olge ettevaatlik.

Kariibi mere sinakasroheline vesi heistas loendamatute händete pimestavate helkidega palavat parastlõunapaikest. Jalgealune liiv oli soe ja pehme. Isoleeritud rannariba oli rahul nii iseenesega kui ka välismaailmaga, mille olemasolu ta tõeliselt ei tunnustanud.

Matlock läks veepiirile ja laskis väikestel lainesäbaratel oma pahkluid uhta. Vesi oli soe nagu rannaliivgi.

Tal oli kaasas ajaleht, mille Greenberg talle saatnud oli. Tegelikult osa ajalehest.

MÕRVAD CARLYLE'IS (CONN.)

23 NEEGRIT JA VALGET TAPETUD,
LINN VAPUSTUSES, ÜLIKOOLI
REKTOR KADUNUD

CARLYLE, 10. MAI. Selle väikese ülikoolilinna ääresas suurte vanade mõisamajade piirkonnas leidis eile aset iseloomulik massimõrv. Surma sai kakskümmend kolm meest föderaalvõimude arvates oli tegemist varitsusrünnakuga, mis nõudis palju elusid nii ründajate kui ka runnatavate poolt...

Järgnes küla ohvrite loetelu koos lühikokkuvõtetega politsei andmetest nende isikute kohta.

Julian Dunois oli hukkunute hulgas.

Surmaviirastus oli õigeks osutunud; Dunois polnud pääsenud.

Vägivald, mida ta oli ajendanud, oli võtnud ka tema enese elu.

Artikli ülejäänud osa moodustasid keerukad arutlused selle kohta, mis tähendus võis olla veresauna ohvrite kummalisel koosseisul. Ja kas Adrian Sealfonti kadumisel oli sellega mingi seos.

Need olid ainult arutlused. Nimrodit ega Matlocki ennast ei mainitud; ühtki sõna ei räägitud pikaajalistest föderaal-uuringutest. See polnud tõde; mitte midagi tõelähedast.

Matlock kuulis, et suvila uks avanes, ja ta pöördus ringi. Pat seisis viiekümne jardi kaugusel liivaluute kohal väikesel verandal. Ta viipas ja laskus trepist alla.

Ta kandis lühikesi pükse ja kerget siidpluusi; tema jalad olid paljad ja ta naeratas. Tema jalgade ja käte ümbert olid sidemed ära võetud ning Kariibi päike oli tema naha meeldivalt pronkspruuniks päevitanud. Laubast kõrgemal olevate haavade varjamiseks oli ta kavandanud laia oranži peapaela.

Ta ei olnud nõus Matlockiga abielluma. Ta ütles, et kaastundel, tõelise või kujuteldava võla maksmisel rajanevat abielu ei tule. Aga Matlock teadis, et abielu tuleb. Või nad kumbki ei abiellu kunagi. Julian Dunois oli selle nii korraldanud.

„Kas sa sigarette tõid?“ küsis Matlock.

„Ei. Sigarette mitte,“ vastas Pat. „Ma tõin tikke.“

„See on mõistatuslik.“

„Ma kasutasin seda sõna — mõistatuslik — Jasoniga rääkides. Kas mäletad?“

„Mäletan. Sa olid pörgulikult pahane.“

„Ja sina viibisid pörgus. Lähme muulile.“

„Miks sa tikud kaasa võtsid?“ Matlock haaras Pati kae pihku ja pistis ajalehe kaenla alla.

„Ma tahan matusetuleriida teha. Arheoloogid omistavad matusetuleriitadele suurt tähtsust.“

„Mis?“

„Sa oled päev läbi seda neetud ajalehte kaasas kandnud. Ma tahan ta ära põletada.“ Pat naeratas leebelt.

„Põletamine ei muuda seda, mis temas kirjas on.“

Pat ignoreeris seda märkust. „Mis sa arvad, miks Jason sulle selle lehe saatis? Minu meelest seisnes kogu idee mõne igasuguste kontaktideta nädalas. Ei mingeid ajalehti, ei mingit raadiot, ei mingeid kokkupuuteid millegagi peale sooja veega ja valge liiva. Ta ise kehtestas reeglid ja ise rikkus neid.“

„Ta soovitas reegleid ja teadis, et neid on raske täita.“

„Ta oleks pidanud kellelgi teisel neid rikkuda laskma. Ta pole nii hea sõber, kui ma arvasin olevat.“

„Võib-olla parem.“

„See on sofistika.“ Pat pigistas Matlocki kätt. Üksik teisest kaugemale jõudnud laine loksatas vastu nende paljaid jalgu. Hääletu kajakas sööstis taevast veepinnale; tema tiivad pekslesid vastu vett, kael vappus ägedalt. Siis tõusis ta uuesti lendu, nokk saagist tühi.

„Greenberg teab, et mul on vaja teha väga ebameeldiv otsus.“

„Sa oled selle juba teinud. Seda teab ta ka.“

Matlock vaatas Patile otsa. Muidugi teab Greenberg seda; ka Pat teab, mõtles ta. „Tuleb veel palju valu ja piina; võib-olla rohkem, kui selleks on õigustust.“

„Seda ütlevad nad sulle. Nad ütlevad sulle, et sa laseksid neil seda teha omal viisil. Vaikselt, efektiivselt, tekitades nii vähe raskusi kui võimalik. Kõigile.“

„Võib-olla on see kõige parem; võib-olla on neil õigus.“

„Seda ei usu sa sekundi vältelgi.“

„Ei usu.“

Mõnda aega kõndisid nad vaikides. Nende ees seisis muul, selle kivid olid paigaldatud aastakümneid, võib-olla aastasadu tagasi mingi ammu unustatud vooluse tõkestamiseks. Nüüd moodustas ta osa loodusest.

Nagu ka Nimrod oli muutunud osaks loodusest, oodatu loogiliseks jätkuks; ebasoovitavaks, kuid siiski oodatuks. Sügava saladuskatte all tõrjutavaks.

Mini-Ameerika... otse pealispinna all.

Kompanii poliitika, mees.

Kõikjal.

Kütid, ehitajad. Tapjad ja nende ohvrid sõlmivad liite.

Vaadake lapsi. Nemad saavad aru... Me oleme nad värvanud.

Juhid ei õpi kunagi mitte midagi.

Vältimatu mikrokosmos? Vältimatu sellepärast, et vajadused on reaalsed? On juba aastaid reaalsed olnud?

Ja ikkagi ei õpi juhid mitte midagi.

„Jason ütles kord, et tõde pole hea ega halb. See on lihtsalt tõde. Sellepärast saatis ta mulle ajalehe.“ Matlock istus suurele lamedale kivile; Pat jäi tema kõrvale seisma. Tõus oli alanud ja väikesed lained pritsisid vahtu. Pat sirutas käe ja võttis ajalehe.

„See on siis tõde.“ Ta konstateeris seda.

„Nende tõde. Nende otsus. Kleepida külge ilmsed sildid ja jätkata mängu. Head mehed, halvad mehed ja õigel ajal mäekurule jõudev jälitussalk. Täpselt õigel ajal. Seekord.“

„Mis on sinu tõde?“

„Minna tagasi ja rääkida see lugu ära. Kogu lugu.“

„Nad ei ole sellega nõus. Nad toovad sulle põhjusi, miks

sa ei peaks seda tegema. Sadu põhjusi."

"Nad ei veena mind."

"Siis astuvad nad sinu vastu välja. Nad on ähvardanud; nad ei lepi vahelesegamisega. Seda tahab Jason sulle selgeks teha."

"Sellest tahab ta mind mõtlema panna."

Pat hoidis ajalehte enda ees ja tõmbas puittiku vastu kuiva kivipinda põlema.

Kariibi mere pritsmetest niisutatud paber põles vastu tahtmist.

Aga ta põles.

"Eriti mõjukas matusetuleriit see just ei ole," ütles Matlock.

"Sellest piisab, kuni me tagasi jõuame."

Sisukord

Üks	5
Kaks	12
Kolm	18
Neli	26
Viis	36
Kuus	42
Seitse	52
Kaheksa	62
Üheksa	66
Kümme	76
Üksteist	84
Kaksteist	90
Kolmteist	98
Neliteist	105
Viisteist	109
Kuusteist	112
Seitseteist	117
Kaheksateist	123
Üheksateist	127
Kakskümmend	134
Kakskümmend üks	140
Kakskümmend kaks	148
Kakskümmend kolm	155
Kakskümmend neli	158
Kakskümmend viis	170
Kakskümmend kuus	179
Kakskümmend seitse	188
Kakskümmend kaheksa	195
Kakskümmend üheksa	199
Kolmkümmend	206
Kolmkümmend üks	214
Kolmkümmend kaks	222
Kolmkümmend kolm	227
Kolmkümmend neli	236
Kolmkümmend viis	240
Epiloog	249

Ludlum, R.

L 81 Matlocki dokument. — Tln.: Olion, 1990. —
256 lk.

ISBN 5—450—00493—1

Populaarse ameerika kirjaniku põnevusromaan võitlusest uimasti-
maffiaga USA ülikoolilinnakutes.

L $\frac{4703000000-031}{901(15)-90}$ 35—90

84.37 Am

Литературно-художественное
издание
Роберт Ладлум
ДОКУМЕНТ МЭТЛОКА
На эстонском языке
Перевод с английского языка:
Р. Томинг
Художник-оформитель А. Таали
Таллинн, изд-во „Олион“
Toimetaja R. Rammus
Kunstiline toimetaja I. Kalistru
Tehniline toimetaja K. Kask
Korrekтор R. Turu
ИБ № 6441
Laduda antud 12. 01. 89
Trükkida antud 31. 08. 89
Formaat 60×90/16
Raamatuajakirja ofsetpaber
Kiri: baltika
Ofsettrükk
Trükipoognaid 16,0
Tingtrükipoognaid 16,0
Tingvärvitõmmiseid 32,25
Arvestuspoognaid 16,30
Trükiarv 50 000
Tellimus nr. 24
Hind 2.90
Kirjastus „Olion“, 200090,
Tallinn, Pikk tn. 2
Tallinna Raamatutrükikoda,
200108, Tallinn, Laki 26